

രസവാഹിനി

പണാമാദികഥാ

൧. സത്സുപ്തസത്സമചരണം സരണം ജനാനം,
ബ്രഹ്മാദിമോളി മണിരംസി സമാവഹന്തം,
പങ്കേരുഹാഭമുദുകോമലചാരുവണ്ണം;
വന്ദാമി ചക്രവരലക്ഖണമാദധാനം.
൨. സിദ്ധം ജിനേന ചിരകാലമതന്ദിതേന,
യം ഭാവകോ സമധിഗച്ഛതി വേമമഗ്ഗം;
യം കപ്പരുക്ഖ രുചിദാന മണിവ ഭാതി,
തം ധമ്മമഗ്ഗ മസമം പണാമാമി നിച്ഛം.
൩. സന്തിന്ദ്രിയം സുഗതസൂനുവരം വിസുദ്ധം,
യം ദക്ഖിണേയമതദം സുചിപുണ്ണവേത്തം;
താണേസിനം സരണമുജ്ജയിതസബ്ബദുക്ഖം,
വന്ദാമി സങ്ഘ മനഘം സിരസാ മഹഗ്ഘം.
൪. യമ്പത്തമേത്ഥ രതനത്തയമോമനേന,
പുണ്ണേന തേന ദുരിതം സകലം പണ്ണുജ്ജ,
വക്ഖാമഹം സുമധുരം രസവാഹിനിന്തം,
ഭോ ഭോ സുണന്തു സുജനാ ഭിമുദാവഹാ സാ.
൫. തത്ഥതത്സുപപന്നാനി, വത്സുനി അരഹാ പുരേ;
അഭാസും ദീപഭാസായ, റപേസും തം പുരാതനാ.
൬. മഹാവിഹാരേ തങ്ഗുത്ത, വക്ഖപരിവേണവാസിക്കോ;
രട്ഠപാലോതി നാമേന, സീലാചാര ഗുണാകരോ.
൭. ഹിതായ പരിവത്തേസി, പജാനം പാളിഭാസതോ;
പുനരുത്താദിദോസേഹി, തമാസി സബ്ബമാകുലം;
അനാകുലം കരിസ്സാമി, തം സുണാഥ സമാഹിതാ.
൮. വിതരാഗാ പുരേ വോചും, യസ്മാ തസ്മാ ഹി ഭാസിതം;
ഏതമാദരണീയഞ്ജഹി, സാധു സാധുഹി സബ്ബദാതി.

ജമ്ബുദീപുപ്പത്തി വത്സുനി.

ധമ്മസോധകവല്ലോ

൧. ധമ്മസോധകസ്സ വത്സുമാഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

തത്ഥ തേസം വത്സുന മുപ്പത്തിയോ ദിയാ ഭവന്തി ജമ്ബുദീപേ സീഹളദീപേചാതി, തത്ഥ ജമ്ബുദീപേ താളീസ, സീഹളദീപേ തേസദ്ദി, തേസു താവ ജമ്ബുദീപുപ്പത്തിവത്സുനി ആവി ഭവിസ്സന്തി, തതോപി ധമ്മസോധകസ്സ വത്സു ആദി, കഥം, അമ്ഹാകം കിര ഭഗവതോ പുബ്ബേ ഇമസ്ഥിന്ധേവ ഭദ്രകപ്പേ കസ്സപോനാമ സത്ഥാ ലോകേ ഉദപാദി, തസ്സ ഖോ പന ഭഗവതോ സാസനന്തരധാനതോ ന ചിരേണേവ കാലേന അമ്ഹാകം ബോധിസത്തോ ബാരാണസീരഞ്ഞോ അഗ്ഗമഹേസിയാ കുച്ഛിസ്ഥിം നിബ്ബത്തി, തസ്സു പ്പത്തി കാലസമനന്തരമേവ സബ്ബസത്താനം മനസി ധമ്മസത്തോ ഉദപാദി, തസ്ഥാസ്സ ധമ്മസോധോതിനാമ മകംസു, സോ പണേസോ കുമാരോ മഹത്തേന പരിവാരേന വഡ്ഡേത്തോ സബ്ബസിപ്പേസു നിപ്ഫത്തിം പത്ഥാ പിതരാ ഉപരജേജന പുജിതോ ഹുത്ഥാ ദാനാദയോ ദസകുസലകമ്മപഥേ പുരേത്തോ പിതുഅച്ചയേനാമച്ചേഹി രജേജനാഭിസിഞ്ചിതോ അഹോസി, സോ പണേസ ധമ്മസോധകമഹാരാജാ ദേവനഗരസദിസേ ബാരാണസീനഗരേ ചക്കവത്തിസദിസം ബാരാണസീരജ്ജം കാരേത്തോ മാസദ്ധമാസച്ചയേന സിരിസയനഗതോ ഏവം ചിന്തേസി, മമേവം രജജസിരിമനുഭവനം ന സോഭതി ധമ്മവിയോഗേന, ദിവാകര വിരഹിതോ നഭോ വിയാതിആദിനാ നാനാകാരണം ചിന്തേസി, തേനേത്ഥ.

൧. പുഞ്ഞേന സീലാദിമയേന പുബ്ബേ,
കതേന പത്തോസ്ഥി അതന്ദിതേന,
മസക്കസാരേ വിയ ദേവരാജാ;
രാജത്തമിദ്ധേ പുരമുത്തമമ്ഹി.

൨. രൂപേന ഹാരീനയനുസ്സവേന,
സദ്ദേന സമ്മാ സവണാമതേന,
ഗന്ധേന ഘാനുസ്സവസോഭനേന,
രസത്തപുഞ്ഞേന രസേനചാപി.

൩. ഫസ്സേന ഗത്തസ്സ സുഫസ്സദേന,
സമിദ്ധിപത്തോസ്ഥി മഹിദ്ധികോഹം,
നേവേത്തകേനേവ പമാദഭാവ,
മാ പജ്ജിതും യുത്തരുപന്തി തത്ഥാ.

൪. ദസ്സാമി അങ്ഗഅപി ജീവിതഞ്ച,
ധത്തം ധനം ചാപി പസന്നചിത്തോ,
സോസ്സാമി ധമ്മം സിവമാദധാനം,
ജിനേരിതം ജാതിജരാപഹാണം.

൫. ന സോഭതി യമാകാസം, ജലം ധാമപതിംവിനാ,
രജജകരണം തഥാ മയ്ഹം, വിനാ ധമ്മാ ന സോഭതി.

൬. ന സോഭതി ഹമാ രത്തി, നിസാനാഥം വിനാ സദാ,
രജജകരണം തഥാ മയ്ഹം, വിനാ ധമ്മാ ന സോഭതി.

൭. അലങ്കരോപി ചേ ഹത്മീ, വിനാ ദാറാ ന സോഭതി,
രജജകരണം തമാ മയ്ഹം, വിനാ ധമ്മാ ന സോഭതി.

൮. യഥാ കല്ലോലമാലീയം,
വിനാ വേലാ ന സോഭതി,
രജജകരണം തമാ മയ്ഹം,
വിനാ ധമ്മാ ന സോഭതി.

൯. യഥാ സുമണ്ഡിതോ രാജാ,
കുപടോ നേവ സോഭതി,
രജജകരണം തമാ മയ്ഹം,
വിനാ ധമ്മാ ന സോഭതി.

൧൦. ധമ്മമേവ സുണിസ്സാമി, ധമ്മേ മേ രമതീ മനോ,
ന ഹി ധമ്മാ പരം അത്മി, ധമ്മമൂലം തിസമ്പദന്തി.

ഏവം ചിന്തേത്യാ പാതോവ സിരിഗബ്ഭാ നിക്ഖമ്മ സുസജ്ജിതേ
സമുസ്സിതസേതച്ഛത്തേ രാജപല്ലേക്കേ അമച്ചഗണ പരിവുതോ നിസീദി
ദേവരാജാവിയ വിരോചമാനോ, നിസിന്നോ പന രാജാ അമച്ചേ ഏവമാഹ,
യോ പന്നേത്ഥ ഭോത്തോ ബുദ്ധഭാസിതേസു ധമ്മേസു കിഞ്ചിധമ്മം ജാനാതി, സോ
ഭാസതു, സോതുമിച്ഛാമിധമ്മന്തി, തേ സഞ്ചേപി മയം ദേവ ന ജാനാമാതി
ആഹംസു, തം സുത്ഥാ അ ന ത്ത മ നോ രാജാ ഏവം ചിന്തേസി,
യന്നുനാഹം ഹത്മിക്ഖസേ സഹസ്സം റപേത്യാ നഗരേ ഭേരിഛരാപേയം, യം
അപ്പേവനാമ കോചി ധനലോഭേന ചാതുപ്പദികായപി ഗാമായ ധമ്മം ദേസേയു.
തം മേ ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായ ഭവിസ്സതീതി, തതോ സോ തമാ കത്ഥാപി
ധമ്മദേസകം അലഭന്തോ പുന ദിസഹസ്സം
തിചതുപഞ്ചസഹസ്സന്തിയാവകോടിപ്പകോടിദമ്മിതി, തതോ ഗാമ നിഗമ ജനപദേ,
തതോ സേട്ഠിട്ഠാനം സേനാപതി ഉപരാജട്ഠാനാ ദയോപി, പുന സേതച്ഛത്തം
ദമ്മി, രാജവേസം പഹായ അത്താനം ദാസം സാവേത്യാ ധമ്മദേസേന്തസ്സ
ദമ്മിതി വത്ഥാ ഭേരി ചരാപേത്യാപി ധമ്മ ദേസകമലഭിത്യാ സംവിശ്ശോ കിമ്മേ
ധമ്മവിയോഗേന രജേജനാതി അമച്ചാനം രജ്ജം നീയ്യാതേത്യാ സദ്ധമ്മഗവേസകോ
ധമ്മസോണ്ഡകമഹാരാജാ മഹാവനം പാവിസി ഗാമ നിഗമ രാജധാനി
പരമ്പരായ, തേനേത്ഥ.

൧൧. പുരേ ഭേരിഛരാപേത്യാ,
ധമ്മസോണ്ഡോ നരാധിപോ;
സദ്ധമ്മജ്ജേയസകം സത്ഥു,
അലദ്ധാ ധനകോടിഹി.

൧൨. ദാസോ ഹോമി പഹായാഹം,
രാജത്തം ദേസകസ്സ മേ;
ഇച്ചാഹ സോ മഹീപാലോ,
അഹോ ധമ്മേസു ലോലതാ.

൧൩. രജ്ജം നീയ്യാതയിത്ഥാന, അമച്ചാനം മനോരമം,
വനം പാവിസി സോ രാജാ, ഗവേസം ധമ്മമുത്തമന്തി.

മഹാവനം പവിട്ഠ്കുവണേ പന മഹാസത്തസ്സ പുത്തതേജേന
സക്കസ്സാസനം ഉണ്ഹാകാരം ദസ്സേസി, അഥ ദേവരാജാ ചിന്തേസി അകാമം മേ
പണ്ഡുകമ്ബല സിലാസനം ഉണ്ഹമഹോസി, കിന്റുവോ കാരണന്തി ലോകം
ഓലോകേന്തോ സക്കോ ദേവരാജാ ധമ്മസോണ്ഡക മഹാരാജാനം
സകലജമ്ബുദീപം വിചിനിത്വാ സദ്ധമ്മജ്ജേയസകം അലഭിത്വാ വനം
പവിട്ഠ്ഭാവം അദുസ, ധമ്മസോണ്ഡകമഹാരാജാ സദ്ധമ്മത്വായ രജ്ജ ധന ബന്ധു
ജീവിതസ്വി പഹായ അരഞ്ഞം പവിട്ഠോ, ന സോ വതായം യോവാ സോവാ
സത്തോ, ഇമസ്സമിന്ധേവ കപ്പേ ബുദ്ധോ ഭവിസ്സതി, ബുദ്ധബോധിസത്തോ
ചായം അജേജവ മഹാരഞ്ഞം പവിട്ഠോ സദ്ധമ്മം അലദ്ധാ മഹാദുക്ഖം
പാപുണേയ, ന ചേതം യുത്തം, അജ്ജ മയാ തത്ഥ ഗന്ഥബ്ബം ധമ്മാമതരസേന
തമഭിസിഞ്ചിത്വാ രജേജ പഹിട്ഠാപേതുന്തി ചിന്തേത്വാ അത്തഭാവം വിജഹിത്വാ
ഭയാനകം മഹന്തം രക്ഖസവേസം നിമ്മിണിത്വാ മഹാസത്താഭിമുഖോ
അവിദുരേ അത്താനം ദസ്സേസി, തേനേത്ഥ.

൧൪. ബൃഗ്ഘച്ഛസീഹമഹിസോ രഗഹത്ഥിദീപി,
മിഗാകുലം കണ്ടകസേലരുക്ഖം;
നരാനമിന്ദോ പവിസിത്വകാനനം,
ഇതോചിതോ വിബ്ഭമി ധമ്മകാമോ.

൧൫. തസ്സാനുഭാവേന പുരിന്ദസ്സ,
സിലാസനം ഉണ്ഹമഹോസി കാമം;
തേനേവ സോ ലോകമുദിക്ഖമാനോ,
അദുക്ഖി ധീരം വിപിനേ ചരന്തം.

൧൬. മയജ്ജ തം ധമ്മരസേന സമ്മാ,
സന്തപ്പയിത്വാ ഗമനം വരന്തി;
മത്വാ സുഭീമഞ്ജനകൂടവണ്ണം,
മഹാമുഖം നിഗൃത ഭീമദാഠം.

൧൭. ദിത്തഗ്ഗിസങ്കാസ വിസാലനേത്തം,
മജ്ജേയന ഭഗ്ഗം ചിപിടഗ്ഗനാസം;
ഖരതമ്ബദാഠിം ഘനമസ്സുവന്തം,
നീലോദരം ഗജ്ജിതഭീമഘോസം.

൧൮. കരോരുഹം തിക്ഖസലോഹിതായതം,
വിസാലധോതായതഖഗ്ഗഹത്ഥം;
ഗദായുധേനകിതമഞ്ഞബാഹും,
ദട്ഠോട്ഠഭീമം സവലീലലാടം.

൧൯. മനുസ്സമംസാദനരത്ത്വപാനം,
ഭയാനകം കക്ഖലയക്ഖവണ്ണം;
സുമാപയിത്വാ വനന്തരസ്ഥിം,
ദസ്സേസി അത്തം സ നരാധിപസ്സാതി.

അഥ മഹാസത്തോ അത്തനോ അവിദുരേ റിതം രക്ഖസം അദുക്ഖി, തം
ദിസ്വാനാസ്സ ഭയംവാ ഛമ്ഭിതത്തംവാ ചിത്ഥുത്രാസമത്തംവാ നാഹോസി,
കിമത്ര ചിന്തേസി, അപിനാമ ഏവരുപോ പിരക്ഖസോ ധമ്മം ജാനേയ,
യന്നുനാഹം തസ്സ സന്തികേ ധമ്മം സുണിസ്സാമി, തമ്മേ ദീഘരത്തം ഹിതായ

സുഖായ ഭവിസ്സതീതി ചിന്തേസി. ചിന്തേത്വാ ചപന അജ്ജ മയാ തമുപസങ്കമമ
പുച്ഛിതം വട്ടതീതി ഗത്വാ രക്ഖസേന സദ്ധിം സല്ലപന്തോ ആഹ.

൨൦. അസ്മിം വനസ്മിം തരുസണ്ഡ മണ്ഡിതേ;
സുഹുല്ലിതാനേകലതാകുലാകുലേ;
അധിഗൃഹീതോ സി മഹാനുഭാവ,
പുച്ഛാമി തം ദേവ വദേഹി കൺഖം.

൨൧. ധമ്മം ഗവേസം വനമാഗതോമഹി,
പഹായ രജ്ജം അപി ഞാതിസൺഘം;
ജാനാസി ചേ സമ്മ വദേഹി മയ്ഹം,
ഏകമ്പി ഗാമം സുഗതേന ദേസിതം.

തതോ യക്ഖോ ആഹ.

൨൨. ധമ്മം പജാനാമഹമേകദേസം,
ജിനേരിതം സാധുതരം രസാനം,
ദേസേമി ചേഹം തവ ധമ്മ മഗ്ഗം,
തുവൺഹി കിം കാഹസി ദേസകസ്സാതി.

അഥ മഹാസത്തോ ആഹ.

൨൩. റജ്ജേ റിതോ അസ്സമഹം സചേ ഭോ,
അനപ്പരുപം പകരോമി പുജം;
ഇദാനി ഏകോ വനമജ്ജന്തപത്തോ,
കരോമി കിം ദേഹമിമം റപേത്വാ.

൨൪. യദിച്ഛസി ത്വം മമ മംസലോഹിതം,
കരോമഹം സൺഗഹമജ്ജ തേന,
ന ചത്ഥി അഞ്ഞം തവ അച്ചനീയം,
ദേസേഹി ധമ്മം സുഗത പ്പസത്ഥന്തി.

തതോ യക്ഖോ ആഹ.

൨൫. ഭൂത്വാന മംസം സുഹിതോവ സന്തോ,
ഹന്ത്വാ പിപാസം രുധിരം പിവിത്വാ;
ധമ്മം കമേതും പഭവാമി തുയ്ഹം,
വത്തും ന സക്കോമി ഖുദാപരേതോതി.

അഥ മഹാസത്തോ ആഹ.

൨൬. ഭൂത്വാ തുവം മം പഥമൺഹി യക്ഖ,
പച്ഛാ തു ദേസേസ്സസി കസ്സ ധമ്മം;
ധമ്മസ്സ മയ്ഹം തവ മംസലാഭം,
ത്വമേവ ജാനാഹി യഥാ ഭവേയ്യാതി.

ഏവം വുത്തേ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ സാധു മഹാരാജ അഹമേവ യുത്തം
ജാനാമിതി വത്വാ തസ്സാവിദുരേ തിഗാവുതുബ്ബേധം അഞ്ജനവണ്ണം മഹന്തം
പബ്ബതം മാപേത്വാ മഹാരാജ ഇമമാരുയ്ഹ പബ്ബതമുദ്ധനിട്ഠിതോ മമ മുഖേ

പതതു, അഹം പതന്മസ്തു തേ ധമ്മം ദേസേസ്സാമി, ഏവം സന്തേ തുയ്ഹം
ധമ്മപടിലാഭോ, മയ്ഹംച മംസപടിലാഭോ ഭവിസ്സതീതി. തം സുതാ
മഹാസന്തോ അനമതഗ്ഗേ സംസാരേ സംസരതോ മേ
സീഹബ്ധഗ്ഘച്ഛമച്ഛകച്ഛപവിഹങ്ഗാദിനം ഭക്ഖഭൂതസ്സ ജാതീസു പമാണം
നന്തി, അജ്ജ മയാ സമ്ബുദ്ധസ്സ ധമ്മമായ ജീവിതം പരിച്ചജിതും വട്ടതീതി
ചിന്തേത്വാ ഏവമാഹ.

൨൫. സംസാരവട്ടേസു വിവട്ടമാനാ,
പപ്പോന്തി ദുക്ഖം ജനതാ അനേകാ;
ഏതഞ്ഹി ഭോ അത്തനോ വാ പരസ്സ,
അത്ഥായ നാഹോസി അഹോസി തുച്ഛം.

൨൫. ശ്വാമദിനഹാരീ തിച പാരദാരികോ,
പാണാതിപാതീസി മുസാ അഭാസി;
ത്വ മജ്ജപായീതി അകാസി ദോസം,
പഗ്ഗയ്ഹ ദുക്ഖം ബഹുസോ ദദന്തി.

൨൫. ഏതഞ്ഹി ഭോ അത്തനോ വാ പരസ്സ,
അത്ഥായ നാഹോസി അഹോസി തുച്ഛം;
രൂക്ഖാ പപാതാ പപതിത്വകേചി,
ദുബ്ബന്ധിയാ ദുഗ്ഗവിസാദനേന.

൩൦. ബ്യാധീഹി നാനാവരവേദനാഹി,
മരന്തി സത്താ ഉതുവേദനാഹി;
ഏതഞ്ഹി ഭോ അത്തനോ വാ പരസ്സ,
അത്ഥായ നാഹോസി അഹോസി തുച്ഛം.

൩൧. ബ്ധഗ്ഘച്ഛമച്ഛോ രഗകുച്ഛിയഞ്ഹി,
മതസ്സ മേ നത്ഥി പമാണസങ്ഖാ;
ഏതഞ്ഹി ഭോ അത്തനോ വാ പരസ്സ,
അത്ഥായ നാഹോസി അഹോസി തുച്ഛം.

൩൨. ഏതജ്ജ മേ ദുച്ച ജ മത്തദാനം,
ന ഹോതി ദേവിസ്സരിയാദികായ;
സബ്ബത്തുഭാവം പന പാപുണിത്വാ,
സംസാരതോ നിത്തരണായ സന്തേ.

൩൩. ത്വം സമ്മ മയ്ഹം ബഹുസോ പകാരി,
തസ്മാ തവേതം വചനം കരോമി;
അസംകിതോ ദേസയ മയ്ഹധമ്മം,
സമിജ്ജതേ ദാനി മനോരഥോ തേതി.

ഏവഞ്ച പന വത്വാ മഹാസന്തോ പബ്ബതമാരുയ്ഹ റിതോ ആഹ,
അഹമജ്ജ രജേജന സദ്ധിം ജീവിതഞ്ച സരീരമംസഞ്ച സദ്ധമ്മമായ ദമ്മീതി
സോമനസ്സപ്പത്തോ ഹുത്വാ സമ്മ ധമ്മം ദേസേഹീതി വത്വാ തസ്ഥിം മഹാദാഠം
മഹാമുഖം വിവരിത്വാ റിതേ തസ്സാഭിമുഖോ ഉപപതി. അഥ സക്കോ
ദേവാനമിന്ദോ സോമനസ്സോ അച്ഛരിയപ്പത്തോ അത്തഭാവം വിജഹിത്വാ
അലങ്കതദിബ്ബത്തഭാവം മാപേത്വാ ആകാസേ തരുണസുരിയോ വിയ

ഓഭാസമാനോ ആകാസതോ പതന്തം മഹാസത്തം ഉഭോഹി ഹത്ഥേഹി ദള്ഹം പതിഗണ്ഹിത്യാ ദേവലോകം നേത്യാ പണ്യുകമ്ബല സിലാസനേ നിസീദാപേത്യാ ദിബ്ബമയേഹി ഗന്ധമാലാദീഹി പൂജേത്യാ സയം ധമ്മം സുത്യാ പസന്നോ പസന്നാകാരം കത്യാ കസ്സപദസബലേന ദേസിതായ അനിച്ഛാദിപരിദീപികായ.

൩൪. അനിച്ഛാവ ത സങ്ഖാരാ, ഉപ്പാദവയധമ്മിനോ;
ഉപ്പജ്ജിത്യാ നിരുജ്ജന്ത്യന്തി, തേസം വൂപസമോ സുഖോതി.

ഗാമായ ധമ്മദേസനേന തസ്സ മനോരമം മത്ഥകം പാപേത്യാ ദേവലോകേ മഹന്തം സിരിവിഭവം ദസ്സേത്യാ ആനേത്യാ സകരജ്ജേയേവ പതിട്ഠാപേത്യാ അപ്പമത്തോ ഹോതി മഹാരാജാതി ഓവദിത്യാ ദേവലോകമേവ അഗമാസീതി.

൩൫. ഇതി അമിതസിരിം വാ ജീവിതം വാപി സന്തോ,
ന സുമരിയ പസത്ഥം ധമ്മമേവാ ചരന്തി;
തനുതര വിഭവാനം അപ്പമായൂനമമ്ഭോ,
ഇഹ കുസലപമാദോ കോ നു തുമ്ഹാദിസാനന്തി.

ധമ്മസോണ്ഡകവത്ഥും പഠമം.

൨. മിഗലുദുകസ്സ വത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഇതോ കിര ഏക തിംസതിമേ കപ്പേ സിഖിനാമ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ സമതിംസ പാരമിയോ പൂരേത്യാ പരമാതിസമ്ബോധിം പത്യാ സദേവകം ലോകം സംസാരകന്താരാ ഉത്താരേന്തോ ധമ്മരതനവസ്സം വസ്സാപേന്തോ ധമ്മഭേരിംപഹരന്തോ ധമ്മകേതും ഉസ്സാപേന്തോ ഏകസ്ഥിം സമയേ വിവേക മനുബ്രൂഹന്തോ അരഞ്ഞായതനം പാവീസി, പവിസിത്യാ ചപന സുപുപ്ഫിതനാഗപുന്നാഗാദിനാനാതരുസണ്ഡമണ്ഡിതേ സുഹുല്ലസുമനമാലതിപ്പഭൂതിനാനാലതാകുലേ അനേകവിധദിപദചതുപ്പദസങ്ഘനിസേവിതേ രമണീയേ സീതലസിലാതലേ ചതുഗുണം സങ്ഘാടിംപഞ്ഞപേത്യാ നിസീദി ഛരബ്ബണ്ണരംസീഹി ദിസം പൂരയന്തോ, തദാ തത്ഥ ദേവബ്രഹ്മനാഗസുപണ്ണാദയോ സന്നിപതിത്യാ ദിബ്ബമയേഹി ഗന്ധമാലാദീഹി ഭഗവന്തം പൂജയമാനാ മോമയമാനാ നമസ്സമാനാ അട്ഠംസു, തസ്ഥിം പനസമാഗമേ ഭഗവാ മധുരസ്സരം നിച്ഛാരേന്തോ ബ്രഹ്മഘോസേന ചതുസച്ചപടിസംയുത്തം ധമ്മം ദേസേതി അമതവസ്സം വസ്സാപേന്തോവിയ. തദാ ഏകോ മിഗലുദുകോ വനം പവിട്ഠോ മിഗസുകരേ ഹന്ത്യാ മംസം ഖാദന്തോ തം ഠാനം പത്യാ അദുസ ഭഗവന്തം ധമ്മം ദേസേന്തം. ദിസാ ഏകമന്തം റീതോ ധമ്മം സുത്യാ ചിത്തം പസാദേത്യാ തതോ ചുതോ ദേവലോകേ നിബ്ബത്തിത്യാ ഛരസു കാമസഗ്ഗേസു മനുസ്സേസുച അപരാപരം ഇസ്സരിയം അനുഭവന്തോ ഇമസ്ഥിം ബുദ്ധുപ്പാദേ സാവത്ഥിയം കുലഗേഹേ നിബ്ബത്തിത്യാ വിഞ്ഞുതം പന്തോ ഭഗവതോ സാസനേ പബ്ബജിത്യാ ഏകദിവസം ധമ്മം ദേസേന്തസ്സ ഭഗവതോ ചതുസച്ചപതി സംയുത്തം ധമ്മകഥം സുത്യാ ചതുപടിസമ്ഭിദാഹി അരഹത്തം പത്യാ ഏകദിവസം ഭിക്ഖുസങ്ഘമജ്ജന്ത്യഗതോ അത്തനോ കതകമ്മപ്പകാസനേന പീതിവാചമുദാഹരി.

൧. ഏ ക തിം സേ ഇതോ കപ്പേ,

ലോകേ ഉപ്പജി നായകോ;
പത്തിംസ ലക്ഖണാതിണ്ണോ,
സമ്ബുദ്ധോ സ സിഖീവ്ഹയോ.

൨. ജലന്തോ ദീപരുക്ഖോവ, സൂരിയോവ നഭ മുഗ്ഗതോ;
മേരുരാജാവ സമ്ബുദ്ധോ, ജനേസഗ്ഗോ പതാപവാ.

൩. പുരേത്വാ ധമ്മനാവായം, സ നാമോ സകലം പജം;
പതിട്ഠപേന്തോ സംസാര, കന്താരാ സന്തിഭൂമിയം.

൪. ധമ്മകേതും സമുസ്സേന്തോ, ഹനന്തോ ധമ്മദുന്ദുഭിം;
സത്തേ ദുക്ഖാ പമോചേന്തോ, വസീ തത്ഥ ജിനോ വസീ.

൫. ഏകസ്ഥിം സമയേ നാമോ,
ലോകപജേജാതകോ ജിനോ;
വിവേകകാമോ സമ്ബുദ്ധോ,
സുരമ്മം കാനനം ഗതോ.

൬. പുന്നാഗനാഗപൂഗാദി, നാനാപാദപസംകുലം;
ലതാ ലിങ്ഗിതസാഖാഹി, സാ മോദകുസുമായുതം.

൭. കുസുമാ മോദസമ്മത്ത, ഛരപ്പദാലി നിസേവിതം;
നാനാമിഗ ഗണാകിണ്ണം, മയൂരഗണ നച്ചിതം.

൮. സീതലച്ഛോദികാസായു, സുപതിത്ഥജലാസയം;
ആസാര സാരധാരാഹി, നിജ്ജന്ധരാസത സംകുലം.

൯. ഗന്ത്വാ ന സോ മഹാരഞ്ഞം,
സീതലം സികതാതലം;
സിലാതലേ നിസിന്നോസി,
വിസ്സജ്ജന്തോ ഛരംസിധോ.

൧൦. ദേവാ തത്ഥ സമാഗന്ത്വാ, പൂജേസും ദിപദുത്തമം;
ദിബ്ബേഹി ഗന്ധമാലാഹി, നച്ചേഹി തുരിയേഹിച.

൧൧. ദേവദേവോ തദാ ദേവ, സഞ്ഘമജ്ജേയേ നിസീദിയ;
ചതുസച്ച മദേസേസി, നിച്ഛരം മധുരം ഗിരം.

൧൨. തദാഹം ലുദുകോ ആസിം, മിഗസൂകരമാരകോ;
മിഗമംസേന ജിവാമി, തേന പോസേമി ദാരകേ
[\[പോസേന്തോപുത്തദാരകേ ഇതികത്ഥചി\]](#).

൧൩. തദാഹം മിഗവം യാതോ,
സബ്ബാണോ സസരാസനോ;
അദുസം വിരജം ബുദ്ധം,
ദേവസഞ്ഘപുരക്ഖതം.

൧൪. ചന്ദ്രംവ താരകാകിണ്ണം, മേരുംവണ്ണവമജ്ജന്ധഗം;
വിരോചമാന മാസീനം, ചതുസച്ചപ്പകാസകം.

൧൫. ഏകപസ്സേ റിതോ തത്ഥ, അസ്സോസിം ധമ്മമുത്തമം;

തത്ത്വ ചിന്തം പസാദേത്യാ, സോമനസ്സം പവേദയിം.

൧൬. ശ്ലീകതിംസേ ഇതോ കപ്പേ,
യം പുണ്ണം പസുതം മയാ;
തേനാഹം പുണ്ണകമ്മേന,
ജാതോസിം ദേവയോനിയം.

൧൭. സമ്പത്തിമനുഭൂത്യാന, ഛരകാമഗ്ഗേ പരാപരം;
ദേവസഞ്ചപരിബ്രൂജ്ജഹോ, വിമാനേ രതനാമയേ.

൧൮. മനുസ്സേസുച യം അഗ്ഗം, തസ്സ ഭാഗീ ഭവാമഹം;
ഭോഗേ മേ ഊനതാ നത്ഥി, സദ്ധമ്മസവണേ ഫലം.

൧൯. ഇമസ്ഥിം ഭദ്രകേ കപ്പേ,
സാവത്തിപുരമുത്തമേ;
അഡ്ഡേ മഹദ്ധനേ സാലേ,
ജാതോഹം ഉദിതേ കുലേ.

൨൦. മഹതാ പരിവാരേന, പത്തോ വുദ്ധിംച വിഞ്ചുതം;
ചാരികം ചരമാനോഹം, പത്തോ ജേതവനം വരം.

൨൧. അദുസം സഹ സിസ്സേഹി, നിസിന്നം സുഗതം തദാ;
അസ്സോസിം മധുരം ധമ്മം, ചതുസച്ചപ്പകാസകം.

൨൨. സുത്യാന മധുരം ധമ്മം, പബ്ബജിത്യാന സാസനേ;
അ ജരാ മരം സീതിഭൂതം, പത്തോ നിബ്ബാണമുത്തമം.

൨൩. സുതം ഏകമുഹുത്തം മേ, തദാ ധമ്മം സുദേസിതം;
തേനമ്ഹി ചതുരാപായേ, ന ജാതോ ന കുതോഭയം.

൨൪. കരമുക്ഖിപ്പ വക്ഖാമി, കരോമേ കഗിരം മമ;
മമോ പഥം കരിത്യാന, ധമ്മം സുണാഥ സാധുകന്തി.

ഏവഞ്ച പന വത്യാ സത്തേ ധമ്മസവണേ നിയോജേസീതി.

൨൫. ഇതി തനുതരകാലം സാധു ധമ്മം സുണിത്യാ,
അധിഗതവിഭവാനം ആനുഭാവം സുണിത്യാ;
ഭവവിഭവസുഖം ഭോ പത്ഥയന്താ കുസീതം,
ജഹഥ സുണഥ ധമ്മം ദുല്ലഭം ദുല്ലഭസ്സാതി.

മിഗലുദുകസ്സ വത്ഥും ദുതിയം.

൩. തിണ്ണംജനാനം വത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ജമ്ബുദീപസ്ഥിം കിര പുബ്ബേ മഹാനിദാഘോ അഹോസി, തദാ
നിദാഘസുരിയേന സകിരണകരാ വാപി പോക്ഖരണി നദീ
ഗിരികന്ദരനിജ്ജന്ധരാദീസു ഉദകം നിസ്സേസം കത്വാ പീതമിവ ഉദകേ
പരിക്ഖിണേ മച്ഛകച്ഛപാദയോ യേഭുയ്യേന വിനാസം പത്താ. അഥ
മഹാരഞ്ഞഭൂമിയം രുക്ഖതിണലഭാദയോ അതീവ മിലാതാ അഹേസും.
മിഗപക്ഖിനോപിഘമ്മാഭിതത്താ പിപാസിതോ മരീചിം തോയന്തിമഞ്ഞമാനാ

ഇതോചിതോച ധാവന്താ മഹാദുക്ഖപ്പന്താ അഹേസും. തദാ ഏകോ
സുവപോതകോ പിപാസിതോ തത്ത്വ തത്ത്വ പാനീയം പരിയേസന്തോ
മഹാരഞ്ഞേ ഏകസ്ഥിം പുതിപാദപേ സദ്ഠിരതനേ നരകാവാടേ പാനീയഗന്ധം
ഘായിത്യാ ലോഭേന പാതും ഓതിണ്ണോ അതിപാനേന ഭാരോ തത്ത്വേവ പതിത്യാ
ഉഗ്ഗന്തും നാസക്ഖി. അമാപരോപി സപ്പോച മനുസ്സോചാതി ദേവ ജനാ തത്ത്വേവ
പതിംസു, സപ്പാനാമ വിവേകം ലദ്ധാവ അത്തം വിജഹന്തി. തസ്ഥായം
അലദ്ധാ വിവേകത്തം ഉഗ്ഗന്തും നാസക്ഖി. അനാലമ്ബത്താ മനുസ്സോപി. തേ
ഉഗ്ഗന്തും അസക്കോന്താ മരണഭയഭീതാ അത്തമഞ്ഞ മവിഹേന്തോ തത്ത്വേവ
വസിംസു. അഥേകോ ബരാണസീവാസിനോ മനുസ്സോ വനം പവിട്ഠോ തത്ത്വേവ
പാനീയം പരിയേസമാനോ തം റാനം പത്യാ തേ തയോപി ദിസ്വാ
കമ്പമാനഹദയോ വല്ലിയാ പിടേകം ബന്ധിത്യാ സിക്കായ പക്ഖിപിത്യാ
ഓതാരേത്യാ തേ തയോപി ഉദ്ധരി, അമാനേന തേ അമ്ഹാകം ജീവിതം
ദിന്നന്തി സോമനസ്സാ തസ്സേവമാഹംസു, സാമി മയം തുമ്ഹേ നിസ്സായ ജീവിതം
ലഭിമ്ഹ, തുമ്ഹേ ഇതോ പട്ഠായ അമ്ഹാകം സഹായോ, മയന്വി തേ
സഹായാ, അമ്ഹാകം വസനട്ഠാനാനി ആഗന്തുകാമാതി വത്യാ തേസു താവ
സുവപോതകോ ആഹ, സാമി ബാരാണസിയം ദക്ഖിണദ്വാരേ മഹാനിഗ്രോധോ
അത്ഥി, തത്ത്വാഹം വസാമി, തവ തമാരുപേ കിച്ചേ സതി മമ സന്തികമാഗമ്മ
സുവാതി സദുക്കരോഹിതി വത്യാ മേത്തിമിരം കത്യാ പക്കാമി, സപ്പോപി
സമ്മാഹം തസ്സേവ നിഗ്രോധസ്സാ വിദുരേ മഹന്തം വമ്മികം അത്ഥി, തത്ത്വ
വസാമി, തവത്ത്വേ സതി തത്ത്വാഗത്യാ ദീഘാതിസദു കരോഹിതി വത്യാ
തത്ത്വേവപക്കാമി, മനുസ്സോപി ബാരാണസിയം അസുകായനാമ വീമിയാ
അസുകഗേഹേ വസാമി, തവത്ത്വേ സതി മമ സന്തികം ആഗച്ഛാതി വത്യാ
പക്കാമി, അമാ പരഭാഗേ സോ ഉപകാരകോ പുരിസോ അത്തനോ കിച്ചേ
സഞ്ജാതേ മമ സഹായാനം സന്തികം ഗമിസ്സാമിതി സങ്കേതാനുസാരേന ഗത്യാ
നിഗ്രോധമൂലേ റിതോ സുവസ്സ സദുമാകാസി, തം സുത്യാ സുവപോതകോ
വേഗേനാഗത്യാ തേന സദ്ധിം പടിസമ്മോദിത്യാസമ്മ ചിരേനാ ഗതോസി,
ആഗതകാരണം മേ ആചിക്ഖാതി ആഹ. സോപാഹ സമ്മാഹം ജീവിതു
മസക്കോന്തോ പുത്തദാരകേ ഞാതീനം പടിപാദേത്യാ തവ
സന്തികമാഗതോമ്ഹിതി, സുവപോതകോപി സാധു സമ്മ തയാ കതം മമ
സന്തികമാഗച്ഛന്തേന, തയാ മമ ജീവിതം ദിന്നം, മയാപി തവ ജീവനുപായം
കാതും വട്ടതി, യാവാഹം ആഗച്ഛാമി, താവേത്ത്വേ മോകം വിസ്സമാതി വത്യാ
പക്കാമി ജീവനുപായം പരിയേസമാനോ, തസ്ഥിം കിര സമയേ
ബാരാണസീരാജാ നഗരതോ നിക്ഖമ്മ സുസജ്ജിതൂയ്യാനം പവിസിത്യാ
സപരിസോ കീളിത്യാ മജ്ജന്തികസമയേ സുഹുല്ലിതം പഞ്ചപദുമസഞ്ചരന്ധം
മങ്ഗലപോക്ഖരണിം ദിസ്വാ നഹായിതുകാമോ സബ്ബാഭരണാനി ഓമുഞ്ചിത്യാ
രാജപുരിസേ പടിപാദേത്യാ നഹായിതും ഓതരി, തദാ സുവപോതകോ തം
റാനം പത്തോ സാവന്തരേ നിലീനോ രാജപുരിസാനം പമാദം ദിസ്വാ രഞ്ഞോ
മുത്താഹാരം ധസിത്യാ ആകാസം പക്ഖന്തിത്യാ വേഗേനാഗത്യാ അത്തനോ
സഹായസ്സ ദത്യാ അപ്പമത്തോ ഇമം വലഞ്ജേഹി സമ്മാതി വത്യാ അദാസി,
തതോ സോ നം ഗഹേത്യാ ഇമം കുഹിം പടിസാമേസ്സാമിതി ചിന്തോന്തോ
മമേകോ സഹായകോ അന്തോനഗരേ വസതി, തസ്ഥിം റപേസ്സാമിതി ചിന്തേത്യാ
യമാസങ്കേതമുപഗമ്മ തം ദിസ്വാ പടിസമ്മാരം കത്യാ സുവപോതകേന കതോ
പകാരം പകാസേത്യാ ഇമം മുത്താഹാരം സാധുകം റപേഹിതി വത്യാ
അദാസി, തംഖണേ രാജാ നഹാത്യാനുലിത്തോ ആഭരണാനി പിലന്ധേന്തോ
മുത്താഹാരം നാദുസ. തതോ രാജപുരിസാ അന്തോച ബഹിച പരിജ്ഞേ

ഉപപരിക്ഖിത്വാ മുത്താഹാരം അപസ്സന്താ നഗരേ ഭേരിം ചരാപേസും, യോ മുത്താഹാരം പസ്സതി, തസ്സ രാജാ മഹന്തം യസം ദസ്സതീതി. തം സുത്വാ സോ മിത്തദ്വുഭീ ഏവം ചിന്തേസി, അഹംചമ്ഹി ദുക്ഖിതോ, യന്നുനാഹം മുത്താഹാരം രഞ്ഞോ ദസ്സേത്വാ സുഖേന വസേയം, കിഞ്ച ഏതേനാതി തേന കതം തമാരുപം ഉപകാരം അസല്ലക്ഖേനോ മഹാമിത്തദ്വുഭീ പുരിസോ രാജപുരിസേ ഉപസങ്കമ്മ മുത്താഹാരം അത്തനോ സന്തികേ റപിതഭാവം കമേസി, ഭോ മമ സന്തികേ ഏകോ പുരിസോ മുത്താഹാരം റപേസീതി. ഏവം അസപ്പുരിസസംസഗ്ഗോതി, തമാഹി.

൧. യമാ സംവഡ്ഡിതോ നിമ്ബോ, മധുഖീരോ ദസിഞ്ചനാ;
ന യാതി മധുരം തം വോ, പകാര മസതം കതം.
൨. സീസേനു ദക മാദായ, വഡ്ഡിതോപി നുഹീതരു;
ന യാതി മധുരം തംവോ, പകാരമസതം കതം.
൩. നിച്ചം വീരോദപാനേന, വഡ്ഡിതോ സിവിസോ യമാ;
വിസംവ പരിവത്തേതി, തമാ നീചോപകാരകം.
൪. യമാത്തനാ കതോ അഗ്ഗി, സീതലം ന ദദേ വലു;
തമാ നീചേ കതം കാരം, അഗ്ഗീവ ദഹതേ തനും.
൫. തസ്മാ ഉപപരിക്ഖിത്വാ, ഹാവഭാവേന ബുദ്ധിയാ;
കാതഞ്ചാ മേത്തി ജന്തുഹി, നാമിത്തോ ലഭതേസുഖന്തി.

അഥസ്സ മിത്തദ്വുഭീനോ വചനേന രാജപുരിസാ മുത്താഹാരംചതംച ഗഹേത്വാ സഭണ്ഡകം പുരിസം ദസ്സേസും. അഥ രാജാ സഭണ്ഡകം ചോരം ദിസാ കൂലോ ഇമം നേത്വാ ദക്ഖിണദാരേ ജീവസൂലേ ഉത്താസേമാതി ആണാപേസി, രാജപുരിസാ തസ്സ രാജാണം കരോന്തോ അഗമംസു, തേഹി നീയമാനോ പുരിസോ ദക്ഖിണദാരാ നിക്ഖമ്മ സപ്പസഹായം സരിത്വാ അപ്പേവനാമേ തസ്സ സന്തികാ കിഞ്ചി സോത്ഥി ഭവേയ്യാതി പുണ്ണേ വുത്തസങ്കേതാ നുസാരേന വമ്മികം ദിസാ സമ്മ ദീഘാതി സദുമകാസി, സോ വമ്മികാ നിക്ഖമ്മതം തമാ നീയമാനം ദിസാ സംവിഗ്ഗോ ദുക്ഖപ്പത്തോ സഹായസ്സമേ അജ്ജ അവസ്സയേന ഉപത്ഥമ്ഭം ഭവിതും വട്ടതീതി തം സമസ്സാസേത്വാ അത്തഭാവം വിജഹിത്വാ അത്തതരവേസേന രാജപുരിസേ ഉപസങ്കമ്മ ഇമം പുരിസം മുഹുത്തംമാ മാരേമാതി ദള്ഘം വത്വാ മുഹുത്തേന രഞ്ഞോ അഗ്ഗമഹേസിയാ വസന്ദാനം ഗത്വാ സപ്പവണ്ണേന ദേവിം ഡസിത്വാ തായ വിസേന മുച്ഛിതകാലേ മനുസ്സവണ്ണേന വജ്ജ്യപ്പത്തോ വിസോസധം ജാനാതിതീ വത്വാ തംഖണ്ണേവ സഹായസ്സ സന്തികം ഗത്വാ രഞ്ഞാ തവ പക്കോ സിതകാലേ ഗത്വാ ഉദകപ്പസതേന ദേവിയാ സരീരേ പഹരിത്വാ നിബ്ബിസം കരാഹീതി വത്വാ പക്കാമി, അഥ രാജാ വിസവേജ്ജ പരിയേസന്തോ തം പവത്തിം സുത്വാ വജ്ജ്യപ്പത്തം ആണേമാതി ആണാപേത്വാ ദേവിയാ നിബ്ബിസം കരോമാതി ആഹ, സോ നാഗരാജേന വുത്തനയേന നിബ്ബിസമകാസി, സാ സുഖിതാ അരോഗാ അഹോസി, രാജാ തം ദിസാ തുട്ഠോ തസ്സ വേത്തവത്സുയാനവാഹനാദിദാനേന മഹാസക്കാരമകാസി, അഥ സോ രാജാനം ഉപസങ്കമ്മ അത്തനാ കതം സഞ്ചം പകാസേസി. തേന വുത്തം.

൬. ഏകദാഹം മഹാരാജ, വനം കമ്മേന കേനചി;
ഗതോദുസം മഹാവാടേ, പതിതം സുവപോതകം.

൭. അമോ രഗം മനുസ്സംച;
ദുക്ഖപ്പത്തേ വുദാപരേ;
ഉക്ഖിപിം കരുണായാഹം;
തേ മേ വോചും തദാ തയോ.
൮. അദാസി ജീവമച്ഛാകം, ഉപകാരോസി നോ തുവം;
തവ കിച്ചേ സമുപ്പന്നേ, അച്ഛാകം ഏഹി സന്തികം.
൯. ഏവം തേഹി പവുത്തോഹം, അഗഞ്ചരിം സുവസന്തികം;
തേന കരുപകാരോഹം, മനുസ്സസ്സാപി സന്തികം.
൧൦. തേനാഹം മരണപ്പത്തോ, അദുസം ഉരഗാധിപം;
സോദാസി ജീവിതം മയ്ഹം, അലത്ഥം [അലദ്ധ ഇതിസബ്ബത്ഥ] വിപുലം
ധനം.
൧൧. സുജനോ നാവമന്തബ്ബോ, വുദുകോതി നരാധിപ;
സുവോച ഉരഗോചേതേ, മിത്തധമ്മേ പതിട്ഠിതാ.
൧൨. കാരണത്തു മനുസ്സേസോ,
അച്ഛേഹി സമജാതികോ;
കരുപകാരോ ഏവന്വി,
ദിസോ ജാതോ നരാധമോ.
൧൩. അകസ്ഥാ ദേവ കുപ്പന്തി, പസീദന്തിനിമിത്തത്തോ;
സീലം ഹേതമസാധുനം, ബാലാനമവിജാനതം.
൧൪. മനുസ്സാപി മഹാരാജ, കേചി വിസ്സാസിയാ ന വേ;
തിരച്ചാനാപി ഹോന്തേവ, അജിച്ഛമനസാസൊതി.

ഏവം സോ അത്തനോ പവത്തിം കമേസി, രാജാ തം സുതാ പസന്നോ
ഇമസ്സ പൂരിസസ്സ മഹന്തം ഗേഹം കത്വാ മഹാപരിഹാരം കരോമാതി
ആണാപേസി, സോ പന മമ ഗേഹം നിഗ്രോധസ്സ ച വമ്മികസ്സ ച അന്തരേ
കരോമാതി വത്വാ തമാ കാരേത്വാ തത്ഥ വസന്തോ രാജൂപട്ഠാനം കരോന്തോ
തേഹി സഹായേഹി സദ്ധിം സമ്മോദമാനോ യാവജീവം വസിത്വാ ആയു
പരിയോസാനേ തേഹി സദ്ധിം യമാകമ്മം ഗതോതി.

൧൫. ഇതി പതിതസുഖമച്ഛാ അങ്ഗത്തോ വാ ധനമച്ഛാ,
പരമതരപതിട്ഠാ ഹോന്തി മിത്താ സഖാനം;
വിരഹിതസഖിനം ഭോ നത്ഥി യസ്ഥാഭിവുദ്ധി,
ചിണ്ണമ കുസലധമ്മം മിത്തവന്താ മഹന്തം.

തിണ്ണം ജനാനം വത്ഥും തതിയം.

൪. ബുദ്ധേനിയാ വത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികഥാ

ജമ്ബുദീപേ കിര പുബ്ബേ പാടലിപുത്തനഗരേ സത്താസീതീകോടിനിഹിതധനം
ഏകം സേട്ഠികുലം അഹോസി, തസ്സ പന സേട്ഠിനോ ഏകായേവ ധീതാ
അഹോസി നാമേന ബുദ്ധേനിനാമ, തസ്സാ സത്തവസ്സികകാലേ മാതാപിതരോ
കാലമകംസു, തസ്ഥിം കുലേ സബ്ബം സാപതേയ്യം തസ്സായേവ അഹോസി, സാ

കിര അഭിരുപാ പാസാദികാ പരമായ വണ്ണപോക്ഖരതായ സമന്നാഗതാ ദേവച്ഛരപടിഭാഗാ പിയാച അഹോസി മനാപാ, സദ്ധാ പസന്നാ രതനത്തയമാമികാ പടിവസതി, തസ്ഥിം പന നഗരേ സേട്ഠിസേനാപതിഉപരാജാദയോ തം അത്തനോ പാദപരിചാരികം കാമയമാനാ മനുസ്സേ പേസേസും പണ്ണാകാരേഹി സദ്ധിം, സാ തം സുത്ഥാ ചിന്തേസി, മയ്ഹം മാതാപിതരോ സഞ്ചം വിഭവം പഹായ മതാ, മയാ പന തഥാ അഗന്തഞ്ചം, കിം മേ പതികുലേന, കേവലം വിത്തവിനാസായ ഭവതി, മയാ പനി മം ധനം ബുദ്ധസാസനേയേവ നിദഹിതും വട്ടതീതി ചിന്തേസി, ചിന്തേത്ഥാ ച പന തേസം ന മയ്ഹം പതികുലേനത്ഥോതി പടിക്ഖിപി, സാ തതോ പട്ഠായ മഹാദാനം പവത്തേന്തി സമണ്ഡബ്രഹ്മണേ സന്തപ്പേസി, തേനേത്ഥ.

൧. ചതുദ്ദിസായാതജിനത്രജാനം,
ആപാനഭൂതം ഘരമാസി തസ്സാ;
യദിച്ഛിത പ്പച്ചയലാഭ ഹേതു,
ദേവദുര്മോവാസി മഹാനുഭാവോ.
൨. പുപ്ഫുപഹാരാദി വിതാനലങ്കതാ,
പദീപ പഞ്ഞത്ത സുഭാസനാവലീ;
സുഖാസനാസീന വസീഹിലങ്കതാ,
തസ്സാസി തസ്ഥിം വരദാനസാലാ.
൩. സുയോതഹത്ഥാ സുചിപുഞ്ഞെചിത്താ,
സദാദരാ രക്ഖിതപഞ്ചസീലാ;
ബുദ്ധേനിനാമാ കരുണാ ഗുണഗ്ഗാ,
അദാ മഹാദാനവരം പസത്ഥന്തി.

അമാപരഭാഗേ ഏകോ അസ്സവാണിജകോ അസ്സ-വാണിജായ പുബ്ബന്താപരന്തം ഗച്ഛന്തോ ആഗമ്മ ഇമിസ്സാ ഗേഹേ നിവാസം ഗണ്ഹി, അഥ സോ വാണിജോ തം ദിസാധി തുസീനേഹം പതി ട്ഠാ പേ ത്ഥാ ഗന്ധമാലവത്ഥാലങ്കാരാദീഹി തസ്സാ ഉപകാരകോ ഹുത്ഥാ ഗമനകാലേ അമ്മ ഏതേസു അസ്സേസു തവ രുച്ചനകം അസ്സം ഗണ്ഹാഹീതി ആഹ, സാപി അസ്സേ ഓലോകേത്ഥാ ഏകം സിന്ധവപോതകം ദിസാധി ഏതം മേ ദേഹീതി ആഹ, വാണിജോ അമ്മ ഏസോ സിന്ധവപോതകോ, അപ്പമത്താ ഹുത്ഥാ പടിജഗ്ഗാഹീതി വത്ഥാ തം പടിപാദേത്ഥാ അഗമാസി. സാപി തം പടിജഗ്ഗമാനാ ആകാസഗാമിഭാവം ത്തത്ഥാ സമ്മാ പടിജഗ്ഗന്തി ഏവം ചിന്തേസി, പുഞ്ഞകരണസ്സ മേ സഹായോ ലദ്ധോതി, അഗതപുബ്ബാച മേ ഭഗവതോ സമാരം മാറബലം വിധമേത്ഥാ ബുദ്ധഭൂതസ്സ ജയമഹാബോധിഭൂമി, യന്നുനാഹം തത്ഥ ഗത്ഥാ ഭഗവതോ ജയമഹാബോധിം വന്ദേയന്തി ചിന്തേത്ഥാ ബ ഹൂ രജതസുവണ്ണമാലാദയോ കാരാപേത്ഥാ ഏകദിവസം അസ്സ മഭിരുയ്ഹ ആകാസേന ഗത്ഥാ ബോധിമാലകേ ഠത്ഥാ ആഗച്ഛന്തുഅയ്യാ സുവണ്ണമാലാ പൂജേതുന്തി ഉഗ്ഘോസേസി. തേനേത്ഥ.

൪. യതോ പട്ഠായഹം ബുദ്ധ, സാസനേ സുദ്ധമാനസാ;
പസന്നാ തേന സച്ചേന, മമാനുഗ്ഗഹബുദ്ധിയാ.
൫. ആഗച്ഛന്തു നമസ്സന്തു, ബോധിം പൂജേന്തു സാധുകം;
സോണ്ണമാലാഹി സമ്ബുദ്ധ, പുത്താ അരിയസാവകാ.

൬. സുതാ തം വചനം അയ്യോ, ബഹു സീഹളവാസിനോ;
ആഗമ നഭസാ തത്ത്വം, വന്ദിം സുച മഹിംസുചാതി.

തതോ പ്പതുതി സാ കുമാരികാ ബുദ്ധസാസനേ അതീവ പസന്നാ നിചമേവ അസ്സ മഭിരുയ്ഹ ആഗന്താ അരിയേഹി സദ്ധിം മഹാബോധിം സുവണ്ണമാലാഹി പൂജേത്യാ ഗച്ഛതി, അഥ പാടലിപുത്തനഗരോപവനേ വനചരാ തസ്സാ അഭിണ്ഹം ഗച്ഛന്തിയാ ച ആഗച്ഛന്തിയാ ച രൂപസമ്പത്തിം ദിസാ രഞ്ഞോ കമേസും. മഹാരാജ ഏവരുപാ കുമാരികാ അസ്സ മഭിരുയ്ഹ ആഗന്താ നിബദ്ധം വന്ദിത്യാ ഗച്ഛതി. ദേവസ്സാനുരൂപാ അഗ്ഗമഹേസി ഭവിതുന്തി, രാ ജാ തം സുതാ തേനഹി ഭണേ ഗണ്ഹഥ നം കുമാരിം, മമ അഗ്ഗമഹേസിം കരോമീതി പുരിസേ പയോജേസി, തേന പയുത്തപുരിസാ ബോധിപൂജം കത്വാ ആഗച്ഛന്തിം ഗണ്ഹാമാതി തത്ത്വം നിലീനാ ഗഹണസജ്ജാ അട്ഠംസു, തദാ സാ കുമാരികാ അസ്സ മഭിരുയ്ഹ മഹാബോധിമണ്ഡം ഗന്താ വീതരോഗേഹി സദ്ധിം പുപ്ഫപൂജം കത്വാ വന്ദിത്യാ നിവത്തി, അഥ തേസു ഏകോ ധമ്മരക്ഖിത മേമരോനാമ തസ്സാ ഏവ മാഹ, ഭഗിനി തം അന്തരാമഗ്ഗേ ചോരാ ഗണ്ഹിതുകാമാ റിതാ, അസുകട്ഠാനം പത്യാ അപ്പമത്താ സീഘം ഗച്ഛാതി, സാപി ഗച്ഛന്തി തം ഠാനം പത്യാ ചോരേഹി അനുബന്ധിതാ അസ്സസ്സ പണ്ഹിയാ സത്തം ദത്വാ പക്കാമി, ചോരാ പച്ഛതോ പച്ഛതോ അനുബന്ധിംസു. അസ്സോ വേഗം ജ നേ ത്വാ ആകാസ മുല്ലുണ്ഠി, കുമാരികാ വേഗം സന്ധാരേതും അസക്കോന്തി അസ്സസ്സ പിട്ഠിതോ പരിഗലിത്വാ പതന്തി മയാ കത്വപകാരം സര പുത്താതി ആഹ, സോ പതന്തിം ദിസാ വേഗേനാ ഗന്താ പിട്ഠിയം നിസീദാപേത്യാ ആകാസതോ നേത്വാ സ ക ട്ഠാ നേ യേവ പതിട്ഠാപേസി. തസ്മാ.

൭. തിരച്ചാനഗതാപേവം, സരന്താ ഉപകാരകം;
ന ജഹന്തിതി മന്ത്യാന, കതഞ്ഞു ഹോന്തു പാണിനോതി.

തതോ സാ കുമാരികാ സത്താ സീതികോടിധനം ബുദ്ധസാസനേയേവ ചജിത്വാ യാവജീവം സീലം രക്ഖിത്വാ ഉപോസഥകമ്മം ക ത്വാ ത തോ ചുതാ സുത്ത പ്പബുദ്ധോ വിയ ദേവലോകേ നിബൃത്തീതി.

൮. അതിതരുണവയാ ഭോ മാതുഗാമാപി ഏവം,
വിവിധകുസലകമ്മം കത്വ സഗ്ഗം വജന്തി;
കുസലഫലമഹന്തം മഞ്ഞമാനാ ഭവന്താ,
ഭവഥ കഥ മുപേക്ഖാ ദാനമാനാദികമ്മേ.

ബുദ്ധേനിയാ വത്ഥും ചതുത്ഥം.

൯. അഹിതുണ്ഡികസ്സ വത്ഥുഹി അയമാനുപുണ്ണികമാ

ഇമസ്ഥിം കിര ഭദ്രകപ്പമ്ഹി അമ്ഹാകം കിര ഭഗവതോ പുണ്ണേ കസ്സപോനാമ സത്ഥാ ലോകേ ഉപ്പജ്ജിത്വാ സദേവകം ലോകം സംസാരസാഗരാ താരേത്വാ സബുദ്ധകിച്ചാനി നിട്ഠപേത്യാ അത്ഥം ഗതോ ദിവസകരോവിയ സേതബ്ധമ്ഹി അനുപാദിസേസായ നിബ്ബാണധാതുയാ പരിനിബ്ബായി, തദാ സകലജമ്ബുദീപവാസിനോ മനുസ്സാ സന്നിപതിത്വാ ഏകേകം സുവണ്ണിട്ഠകം കോടിഅഗ്ഘനകം രതനവിചിത്തം ബഹിചിന്നന്തമായ ഏകേകം അഡ്ഢകോടിഅഗ്ഘനകം അബ്ഭന്തരൂപപുരണത്ഥം മനോസിലായ

മത്തികാകിച്ചും കരോന്താ യോജനബ്ബേയം മൂപം കത്വാ മഹന്തം സക്കാറം കരോന്തി. തദാ ഏകോ അഹിതൂണ്ഡികോ ഗാമനിഗമരാജയാനീസു സപ്തേ കീളാപേത്വാ ജീവികം കപ്പേന്തോ ഏകം ഗാമകം പത്വാ തത്ഥ സപ്തേ കീളാപേത്വാ സന്തുട്ഠേഹി ഗാമവാസീഹി ദിന്നവിവിധോപായനോ വാദനീയഭോജനീയം വാ ദി ത്വാ ഭുഞ്ജിത്വാ തത്ഥേവ നിവാസം ഗഹേത്വാ നിസീദി. തസ്മിം കിര ഗാമകേ മനുസ്സാ യേഭുയ്യേന രതനത്തയമാമകാ. തസ്മാ തേ രത്തിഭാഗേ സയന്താ “നമോ ബുദ്ധായാതി” ഏവമാദിം വദന്തി. സോ പന അഹിതൂണ്ഡികോ മിച്ഛാദിട്ഠികോ തിണ്ണം രതനാനം ഗുണം ന ജാനാതി. തസ്മാ തേസം തം വചനം സുത്വാ സയന്വി കേ ഇം കുരുമാനോ പരിഹാസവസേന “നമോ ബുദ്ധായാതി” വദതി, അഥേകദിവസം സോ അത്തനോ കീളാപനസമത്ഥം ഏകം സപ്പം ഭത്ഥ തത്ഥ പരിയേസമാനോ ആഹിണ്ഡതി. തദാ ഏകോ നാഗരാജാ കസ്സപദസബലസ്സ മൂ പം ഗ ത്വാ വന്ദിത്വാ ഏകം വമ്മികം പവിസതി. തം ദി സ്വാ അഹിതൂണ്ഡികോ വേഗേനാ ഗത്വാ നാഗരാജം ഗണ്ഹിതും മന്തം പരിജപി, സോ മന്തം സുത്വാ കുജ്ജിത്വാ തം മാരേതുകാമോ അനുബന്ധി, തം ദി സ്വാ അഹിതൂണ്ഡികോ വേ ഗേ ന പലായന്തോ ഏകസ്മിം പാസാണേ പക്ഖലിത്വാ പതമാനോ പുബ്ബേവുത്തപരിഹാസ വചനപരിചയേന “നമോ ബുദ്ധായാതി” വദന്തോ പതി. തസ്സ തം വചനം അനുബന്ധന്തസ്സ നാഗരേന്തോ സോതപഥേ അമതംവിയ പതി. അഥ സോ രതനത്തയഗാരവേന തസ്മിം കോധം നിബ്ബാപേത്വാ സമ്മ മാ ഭായി. അഹം രതനത്തയമന്താനുഭാവപാസേന ബദ്ധോ. തസ്മാ തു വം ഡസിതും മയ്ഹം അനനുരൂപം. അജ്ജ ത യി പസന്നോമ്ഹി, പണ്ണാകാരം തേദമ്മി, ഗണ്ഹാതി തീണി സുവണ്ണപുപ്ഫാനി അദാസി. ഏവം രതനത്തയം നാമ ഘോരാസിവിസാനന്വി സപ്പാനം മനം പീണേതി. ഹോന്തി ചേത്ഥ.

൧. ബുദ്ധോതി വചനം സേട്ഠം, ബുദ്ധോതി പദ മുത്തമം; നത്ഥി തേന സമം ലോകേ, അത്തം സോതരസായനം.
൨. ധമ്മോതിവചനം സേട്ഠം, ധമ്മോതി പദമുത്തമം; നത്ഥി തേന സമം ലോകേ, അത്തം സോതരസായനം.
൩. സങ്ഘോതി വചനം സേട്ഠം, സങ്ഘോതി പദമുത്തമം; നത്ഥി തേന സമം ലോകേ, അത്തം സോതരസായനം.
൪. തസ്സ മുഖം മുഖം നാമ, യം വത്തതി മുഖേ സദാ; ദുല്ലഭം ബുദ്ധവചനം, സബ്ബസമ്പത്തിദായകം.
൫. തസ്സ മനോ മനോ നാമ, യം ചേ മനസി വത്തതി; ദുല്ലഭം ബുദ്ധവചനം, സബ്ബസമ്പത്തിദായകം.
൬. തമേവ കവചം ദേഹേ, തമേവ മണി കാമദോ; തമേവ സുരഭീ യേനു, തമേവ സുരപാദപോ.
൭. തസ്സേവ സോതം സോതംവ, യം സുണാതി ജനോ അയം ദുല്ലഭം ബുദ്ധവചനം, സബ്ബസമ്പത്തിദായകം.
൮. ഏവം വിധോ രഗോ ഘോരോ, ഹളാഹളവിസോ സദാ; ബുദ്ധോതി വചനം സുത്വാ, സന്തുട്ഠോ ദാസി ജീവിതം.

൯. സോണ്ണപുപ്പ്ഫത്തയംചാപി, മഹഗ്ഘം ബഹലം അദാ;
പസ്സ ബുദ്ധോതി വാചായ, ആനുഭാവമഹന്തന്തി.

അഥ നാഗരാജാ തസ്സ താനി സുവണ്ണപുപ്പ്ഫാനി ദത്വാ ഏവമാഹ. സമ്മ ഏതേസു ഏകം തവ പുണ്ണത്തായ ഏകം മമ പുണ്ണത്തായ പൂജേഹി. ഇതരേന യാവജീവം സുഖേന ജീവന്തോ പുത്തദാരേ പോസേന്തോ ദാനാദീസു അപ്പമജ്ജന്തോ ജീവികം കപ്പേഹി. മാ ഹീനകമ്മേ ബുവടോ ഹോഹി, മിച്ഛാദിട്ഠിഞ്ച പജഹാതി ഓവദിത്വാ പക്കാമി. അഹിതുണ്ഡികോപി സോമനസ്സപ്പത്തോ തേന വുത്തനയേനേവ ദിഹി പുപ്പ്ഫേഹി ചേതിയം പൂജേത്വാ ഏകേന സ ഹ സ്സം ലഭിത്വാ തേ ന പുത്തദാരേ പോസേന്തോ കപണധികവണിബ്ബകാദീനം ദാനം ദേന്തോ അഹിതുണ്ഡികകമ്മം പഹാഹ കുസലമേവ ഉപചിനന്തോ ആയുപരിയോസാനേ സഗ്ഗപരായണോ അഹോസി.

൧൦. ഇതി അവിദിതസന്തോ കിഞ്ചി ബുദ്ധാനുഭാവം,
ലഭതി ധനവിസേസം യസ്സ നാമപ്പകാസാ;
വിദിതജനനികായോ കിന്നു തസ്സാനുഭാവം,
ന ലപതി ജിന്നനാമം കിച്ച മഞ്ഞപ്പഹായാതി.

അഹിതുണ്ഡികസ്സ വത്സും പഞ്ചമം.

൬. സരണത്ഥേരസ്സ വത്സുച്ഛി അയമാനുപുബ്ബികമാ

സാവത്ഥിയം കിര സുമനോ നാമേ കോ ഗഹപതി അഹോസി. തസ്സ ഭരിയാ സുജമ്പതികാ നാമ. തേ അഗാരം അജ്ഛാവാസന്താ അപരഭാഗേ പുത്തഞ്ച യീതരഞ്ച ലഭിംസു. അഥ തേസം ദഹരകാലേയേവ മാതാപിതരോ കാലം കരോന്താ ജേട്ഠകംപക്കോസിത്വാ മയം പുത്ത തുവം പതിരുപേ റാനേ നിവേസിതും നാസക്ഖിമ്ഹ, യം നോ ഘരേ വിഭവം, സബ്ബം തം ഗണ്ഹ. ഇമായച തേ കണിട്ഠികായ വുദ്ധിന്തപമേവ ജാനാഹീതി വത്വാ ജേട്ഠകസ്സ ഹത്ഥേ കണിട്ഠികായ ഹത്ഥം റപേത്വാ കാലമകംസു. അഥ സോ മാതാപിതുന്നം അച്ചയേന ആളാഹനകിച്ചം കത്വാ വസന്തോ കാലന്തരേന കണിട്ഠികം പതിരുപേന കുലേന സമ്ബന്ധിത്വാ സയമ്പി ദാരപരിഗൃഹമകാസി. അഥാപരഭാഗേ തസ്സ കണിട്ഠികാ ഗബ്ഭിനീ ഹുത്വാ ഏകദിവസം സാമികം ആഹ, സാമി മമ ഭാതരം ദട്ഠുകാമാമ്ഹീതി. സോപി സാധു ഭദ്രേതി അനുരൂപേന പണ്ണാകാരേന തായ സദ്ധിം നിക്ഖമി. തദാ പന ഭഗവാ സുനിവത്ഥോ സുപാരുതോ ഭിക്ഖുസഞ്ഘപരിവുസോ പിണ്ഡായ നഗരം പാവീസി ഛബ്ബണ്ണഘനബുദ്ധരംസിയോ വിസ്സജ്ജന്തോ, ത തോ തേ ഭഗവന്തം ദിസാ പസന്നചിത്താ പഞ്ചപതിട്ഠിതേന വന്ദിത്വാ അട്ഠംസു, അഥ സത്താ തേസം ജയമ്പതികാനം ഉപനിസ്സയസമ്പത്തിന്ദിസാ തേ സരണേസുച സീലേസുച പതിട്ഠാപേത്വാ ഏവമാഹ, കദാചി വോ ദുക്ഖേ ഉപ്പണേ തമാഗതോ അനുസ്സരിതബ്ബോതി. തമാഹി.

൧. യംകിഞ്ചി ഭയമുപ്പന്നം, രാജചോരാദിസമ്ഭവം;
തദാ സരേയ്യ സമ്ബുദ്ധം, നിച്ഛന്തോത ദുപദ്യവം.

൨. യം വേ ഉപദ്യവം ഹോതി, യക്ഖപേതാ ദിസമ്ഭവം;
തദാ സരേയ്യ സമ്ബുദ്ധം, നിച്ഛന്തോ തദുപദ്യവം.

- ന. സീഹബ്യഗ്ഘതരച്ഛാദി, പുണ്യരീകാദിസമ്ഭവം;
തദാ സരേയു സമബുദ്ധം, നിച്ഛന്തോ തദുപദ്രവം.
- ര. യമാതപഗ്നി വാതാദി, ഉദകാസനിസമ്ഭവം;
തദാ സരേയു സമബുദ്ധം, നിച്ഛന്തോ തദുപദ്രവം.
- ര. പജ്ജരാദീഹി രോഗേഹി, വിസമോ തുഹിസമ്ഭവം;
തദാ സരേയു സമബുദ്ധം, നിച്ഛന്തോ തദുപദ്രവം.
- ന. മച്ചുനാ ചേ യദാ യുദ്ധം, കരേ തേനാപി ജന്തുനാ;
സരിതബ്ബോ തദാ ബുദ്ധോ, പത്ഥേനേനത്തനോ ജയന്തി.

തതോ തേ ഭഗവതോ വചനം പടിനന്ദിത്വാ വന്ദിത്വാ അഗമംസു. അഥ ജേട്ഠകോ ആഗതേ തേ ദിസാ യമാനുരൂപം സക്കാര മകാസി. തസ്സാ സാമികോ കതിപാഹം തത്ഥ വസിത്വാ ഭരിയം ജേട്ഠകസ്സ പടിപാദേത്വാ മമ ഗാമേ കിച്ചും അത്ഥീതി വത്വാ പക്കാമി. അഥസ്സാ ഭാതാ ഭരിയം പക്കോസിത്വാ ആഹ ഭദ്രേ ഇമിസ്സാ സബ്ബം കത്തബ്ബം കരോഹീതി. സാ തതോ പട്ഠായ തസ്സാ ഉദകന്ന പാനാ ദിനാ വേയ്യാവച്ചം കുരുമാനാ ഏതിസ്സാ ഹത്ഥപാദഗീവൂപഗേസു ആഭരണേസു ലോഭം ഉപ്പാദേത്വാ തം വൂപസമേതും അസക്കോന്തീ ആഹാരൂ പച്ഛേദം കത്വാ ഗിലാനാവിയ മഞ്ചകം ഉപഗൃഹീത്വാ നിപതി. അഥ സോ ഗേഹം ഗത്വാ തം തഥാ സയിതം ദിസാ മഞ്ചകേ നിസിന്നോ കിം ഭദ്രേ അപാസുകന്തി പുച്ഛി, സാ തുണ്ഹീ ഹുത്വാ കതിപയവാദേ പുച്ഛിത്വാ ന സക്കാ കഥേതുന്തി ആഹ. പുന സാമികേന ഗാല്ഠഹം നിബന്ധിതേ സാ ചിന്തേസി, ഉജ്ജുകം മയാ തസ്സാ പിളന്ധനം പത്ഥേമീതി വുത്തേ ന പ്പതിരുപം, തസ്സാ പഞ്ചമധുര മംസം പത്ഥേമീതി വുത്തേ തം മാദേസ്സതി, തദാ പിളന്ധനാനി മയ്ഹമേവാതി, തതോ സാമി തവ കണിട്ഠികായ പഞ്ചമധുരമംസം പത്ഥേമി, അലഭമാനായ മേ ജീവിതം നത്ഥീതി ആഹ, തം സുത്വാ സോ അനേകപരിയായേന മനുസ്സമാരണം നാമ ഭാരിയന്തി വത്വാ നിവാദേന്തോപി നിവാദേതും നാസക്ഖി, അഥ തായ പടിബദ്ധചിന്തോ കാമമുച്ഛിതോ മോഹമുല്ല്ഹോ ഹുത്വാ സാധു ലഭിസ്സസീതി തസ്സാ വചനം സമ്പടിച്ഛി. തഥാഹി.

- ഓ. ഹായന്തി ഇയലോകത്ഥാ, ഹായന്തി പാരലോകികാ;
ഹായന്തി മഹതാ അത്ഥാ, യേ ഇത്ഥമീനം വസങ്ഗതാ.
- വ. ഏസാ മാതാ പിതാ ഏസോ, ഭഗിനീ ഭാതരോ ഇമേ;
ഗരുതബ്ബേ ന ജാനന്തി, യേ ഇത്ഥമീനം വസങ്ഗതാ.
- ന്. കാരണാകാരണത്തേതം, കത്തബ്ബംവാ ന വാ ഇദം;
കാമന്ധത്താ ന ജാനന്തി, യേ ഇത്ഥമീനം വസങ്ഗതാ.
- ഛ. പാണ്ണം വാ അതിപാതേന്തി, ഹോന്തി വാ പാരദാരികാ;
ഭാസന്തി അലികം വാചം, യേ ഇത്ഥമീനം വസങ്ഗതാ.
- ഛ. സന്ധിച്ഛേദാദികം മേയ്യം, മജ്ജപാനംച പേസുനം;
കരോന്തി സാഹസം സബ്ബം, യേ ഇത്ഥമീനം വസങ്ഗതാ.
- ഛ. അഹോ അച്ഛരിയം ലോകേ, സരന്താനം ഭയാ വഹം;
ഭരിയായ വസം ഗത്വാ, സോദരിഹന്തുമിച്ഛതീതി.

അഥ സോ സാഹസികോ പുരിസോ ഭഗിനി ഏവ മാഹ, ഏഹി അമ്മ അർഹാകം മാതാപിതും ഇണം സായേസ്സാമ, അപ്പേവനാമ നോ ദിസാ ഇണായികാ ഇണം ദസ്സന്തിതി, തം സുതാ തായ സമ്പടിച്ചിതേ സുഖയാനകേ നിസീദാപേത്യാ ഇണായികാനം ഗാമം ഗച്ഛന്തോ വിയ മഹാഅഭവിംപത്യാ യാനം മഗ്ഗാ ഓക്കമ്മ രപേത്യാ വിരവന്തിമേവ നം ഹത്ഥേ ഗഹേത്യാ ഛരിന്ദിസ്സാമീതി ചിന്തേത്യാ കേസേ ഗഹേത്യാ ഭൂമിയം പാതേസി, തസ്ഥിം ഖണേ തസ്സാ കമ്മജവാതാ ചലിംസു. സാ ഭാതുലജ്ജായ സാമി കമ്മജവാതാ മേ ചലിംസു, യാ വാ ഹം വിജായാമി, താവ ഉപധാരേഹീതി വദന്തിപി അപനേതും അസക്കോന്തി പുത്തം വിജായി, അഥ സോ തം സമീപേ വടരുക്ഖമൂലേ മാറേസ്സാമീതി ചികുരേ ഗഹേത്യാ ആകഡ്ഡി, തസ്ഥിം കാലേ സാ സാമി തവ ഭാഗിനേയസ്സ മുഖം ഓലോകേത്യാ തസ്സ സിനേഹേനാപി മം ന മാറേഹീതി വദന്തി യാചി, അഥ സോ കക്ഖളോ തസ്സാ തം കാരുണികവചനം അസുണന്തോ വിയ മാറേതും ഉസ്സഹതേവ, തതോ സാ കുമാരികാ അത്തനോ അസരണാ ചിന്തേസി, മമ സദുനാ ഗത്യാ യോ കോചി മമ ഭാതു അനയം കരേയ്യ, തം ന പ്പതിരുപന്തി ഭാതുസിനേഹേന നിസ്സദാ അത്തനാ ഗതിതസരണം ആവജ്ജമാനാ നിപജ്ജി, അഥസ്സാ ഭാ ത രി മേത്താനുഭാവേന ച അനുസ്സരിതസരണാനുഭാവേന ച തസ്ഥിം നിഗ്രോധേ അധിവത്ഥാ ദേവതാ ഏവരുപോ മാതുഗാമോ ഏത്ഥ മാരിതാ അഭവിസ്സാ, അദ്ധാഹം ദേവസമാഗമം പവിസിതും ന ലഭിസ്സാമീതി ചിന്തേത്യാ ഏതിസ്സാ സാ മി കോ വിയ തം ത ജേജ ത്വാ പലാപേത്യാ ത്വം മാ ഭായീതി സമസ്സാസേത്യാ യാ ന കേ സ പു ത്തം കുമാരിം നിസീദാപേത്യാ തം ദിവസമേവ സാവത്ഥിമാഗമ്മ അന്തോനഗരേ സാ ലാ യ നം നിപജ്ജാപേത്യാ അന്തരധായി. തമാഹി.

൧൩. സബ്ബസമ്പത്തിദാതാരം, സബ്ബലോകേകനായകം;
മനസാപി യോ വിഭാവേതി, തം വേ പാലേന്തി ദേവതാ.

൧൪. മുഹുത്തമ്പിച യോ മേത്തം, ഭാവേതി യദി സാധുക്ം;
തം വേ പാലേന്തി ദേവാപി, തോസയന്തി ഉപായനാതി.

തതോ തസ്സാ പന സാമികോ നഗരാ നിക്ഖമ്മ ഗച്ഛന്തോ അത്തനോ ഭരിയം ദിസാ ത്വം കദാ ആഗതാ, കേനാനീതാസീതി പുച്ഛി. സാ ദേവതായ ആനീതഭാവം അജാനന്തി കിം ത്വം ഭണസി, നനു തയാ ആനീതാമ്ഹീതി, സോപി കിംഭോതി ഭണസി, തവ ഭാതുഗാമേ ദിട്ഠകാലതോ പ്പതുതി അജ്ജ ചത്താരോ മാസാ ജാതാ, ഏത്തകം കാലം ത്വം ന ദിട്ഠപുബ്ബാ, കഥം ത്വം മയാ സദ്ധിംആഗതാതി പുച്ഛി. സാ തം സുതാ തേനഹി മാഞ്ഞസ്സ ഇമം രഹസ്സം കഥേഹി സാമീതി വത്യാ ഭാ ത രാ അത്തനോ കതം സബ്ബം വിത്ഥാരേന കഥേസി. തം സുതാ തസ്സ സാമികോ സംവിഗ്ഗോ ഭയപ്പത്തോ ഹുത്വാ തം അത്തനോ ഗേഹം പാപേസി, തതോ കതിപാഹം തായ വിസ്സമിതേ തേ ഉഭോപി സത്ഥാരം നിമന്തേത്യാ മഹാദാനം ദത്വാ വന്ദിത്വാ ഏകമന്തേ നിസീദിംസു, അഥ സാ ഭഗവതോ സരണസീലാനുഭാവേന അത്തനോ ജീവിതപടിലാഭം പകാസേത്യാ അത്തനോ പുത്തം ഭഗവന്തം വന്ദാപേത്യാ സരണോതിനാമമകംസു, സത്ഥാ തേ സം അജ്ഠയാസയം ഞത്യാ തദനുരൂപം ധമ്മം ദേസേസി, ദേസനാവസാനേ ഉഭോപി സോതാപന്നാ അഹേസും, അഥസ്സാ പുത്തോ സരണകുമാരോ വീസതിമേ വസ്സേ ബുദ്ധസാസനേ പബ്ബജിത്വാ വിപസ്സനം വഡ്ഢേത്യാ അരഹത്തം പത്തോ സരണത്ഥേരോനാമ പഞ്ഞായിതി.

൧൫.ഖണ്ഡമപി മനസേവം ദേവദേവം സരന്താ,
പരമതരപതിട്ഠം പാപുണ്ണതീതി മന്ത്യാ;
ഭവഗതി ഗുണരാസിം ജാനമാനാ ജനാ ഭോ;
ഭജമ സരണസീലം സബ്ദമാ സബ്ദകാലന്തി.

സരണത്ഥേരസ്സ വത്സും ഛരട്ഠമം.

൭. വേസ്സാമിത്തായ വത്സുദ്ദഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ജമ്ബുദീപേ കിര കോസമ്ബിനഗരേ കോസമ്ബിരഞ്ഞോ വേസ്സാമിത്താനാമ അഗ്ഗമഹേസീ അഹോസി. തദാ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം പടിവസതി മഹതാ ഭിക്ഖുസഞ്ചേന സദ്ധിം ചാരികം ചരമാനോ. തസ്മിം സമയേ സാ രഞ്ഞാ സദ്ധിം വിഹാരം ഗന്ത്വാ അനോപമായ ബുദ്ധലിളായ മധുരേന സരേന ദേസേന്തസ്സ ഭഗവതോ ധമ്മം സുത്വാ പസന്നാ സരണേസു പതിട്ഠായ ബുദ്ധമാമികാ ഹുത്വാ വിഹരതി. അഥ പരഭാഗേ തസ്സ രഞ്ഞോ രജ്ജത്ഥായ പച്ചന്തരാജാ യുദ്ധസഞ്ജോ രജ്ജം വാ ദേതു, യുദ്ധംവാതി പണ്ണം പഹിണി. തം സുത്വാ രാജാ മഹതിയാ സേനായ പരിവുതോ യുദ്ധഭൂമിം ഗച്ഛന്തോ മഹേസീയാ സദ്ധിം ഗന്ത്വാ ഖണ്ഡാവാരം നിവാസേത്വാ തസ്സാ ഏവമാഹ. ഭദ്രേ സങ്ഗാമസീസേ ജയപരാജയോ നാമ ന സക്കാ വിഞ്ഞാതും. സചേ മേ പരാജയോ അഭവിസ്സ, പുരേതരമേവ രത്തപതാകം ഉസ്സാപേസ്സാമി, തേന അഭിഞ്ഞാണേന ത്വം കോസമ്ബിമേവ ഗച്ഛാഹിതി അനുസാസിത്വാ സങ്ഗാമ മണ്ഡലം ഗന്ത്വാ മഹാരണം കരോന്തോ അത്തനോ പരാജയഭാവം ഞത്വാ മാതുഗാമം സരിത്വാ രത്തദ്ധജം ഉസ്സാപേത്വാ യുജ്ജ്വന്തോ രണേ പതി. അഥ സാ രത്തപതാകം ദിസ്വാ പരാജിതോ നൂന മേ സാമികോതി ഭയേന പലായിതുമാരഭി. അഥ തം ചോരരഞ്ഞോ മനുസ്സാ ദിസ്വാ നൂനായം രഞ്ഞോ അഗ്ഗമഹേസീതി ഞത്വാ അത്തനോ രാജാനം ദസ്സേസും, രാജാ തം ദിസ്വാ പടിബദ്ധചിന്തോ മമേതം അഭിസേകം കരോമാതി അമച്ചേ ആണാപേസി. അമച്ചാ തം അഭിസേകത്ഥായ യാചിംസു, സാ ന മേ ഭണേ അഭിസേക്കേനത്ഥോതി ന ഇച്ഛി. അമച്ചാ തമത്ഥം രഞ്ഞോ ആരോചേസും. രാജാ നം പക്കോസാപേത്വാ കസ്ഥാ ന ഇച്ഛസീതി പുച്ഛി. സാ ഏവമാഹ.

൧. സുണോഹി സാധുകം ദേവ, ഭാസമാനായ മേ വചോ;
ഭത്താ മയ്ഹം മതോ അജ്ജ, സബ്ബസമ്പത്തിദായകോ.
൨. കത്ഥാന സോഭിസേകം മം, അത്തനോ ഹദയം വിയ;
പാലേതി തം സരന്തസ്സാ, സോകഗ്ഗി ദഹതേ മനം.
൩. മഹാരാജ സചഞ്ഞ്ജസ്സ, അസ്സ മഗ്ഗമഹേസികാ;
തമ്ഹാ ദുക്ഖാ ന മുച്ചാമി, തേനാഹം തം ന പത്ഥയേ.
൪. സോകഗ്ഗിനാ പദിത്താഹം, സോകേ സോകം കഥം വിപേ;
ജലന്തഗ്ഗിമ്ഹി കോ നാമ, പലാലം പക്ഖിപേ ബുധോ.
൫. പിയവിപ്പയോഗദുക്ഖം, തം ചിന്തയന്തീ പുനപ്പുനം;
തമ്ഹാ ദുക്ഖാ ന മുച്ചാമി, തസ്മാഹം തം ന പത്ഥയേതി.

തം സുത്വാ രാജാ കോധേനാഭിഭൂതോ സചേ നാഭിസിഞ്ചിസ്സസി, അഗ്ഗിമ്ഹി തം പക്ഖിപിസ്സാമിതി വത്വാ മഹന്തം ദാരുചിതകം കാരാപേത്വാ അഗ്നിം ദത്വാ

ഏകപജ്ജാതേ ജാതേ ഏത്ത പവിസാതി ആഹ. അഥ സാ യാചന്തീ രാജാനം ആഹ.

൬. പാപോ നിപ്പാപിനം രാജ, പാതനം ഖലു പാവകേ;
ഹോതി പാപഫലം തസ്ത, പച്ചത്തേച പരത്ഥച.

൭. പുരാതനേഹി ഭൂപാല, സമണബ്രഹ്മണേശുച;
മാതാപിതൃസു ബാലേസു, രോഗേനാ തുരഇത്ഥിസു;
നപ്പസത്ഥോ വയോ ദേവ, തസ്മാഹം ന വധാരഹാതി.

തം സുതാപി രാജാ അസദ്ദഹന്തോ മനുസ്സേ ആണാപേസി. ഏതായ
ഹത്ഥപാദേ ഗഹേത്യാ അഗ്ഗിമ്ഹി പക്ഖിപമാതി തേ തമാ കരിംസു, അഥ സാ
അഗ്ഗിമ്ഹി പക്ഖിപമാനാ നത്ഥേത്ഥ മേ കോചി പടിസരണോതി സരണമേവ
സരണം കരോമീതി ചിന്തേത്യാ “ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മം സരണം
ഗച്ഛാമി, സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമീതി” വദന്തീ മനസാച അനുസ്സരന്തീ അഗ്ഗിമ്ഹി
പതി, തമാവിധോപി അഗ്ഗി തസ്സാ സരീരേ ലോമകൂപമത്തമ്പി ഉണ്ഹാകാരം
കാതും നാസക്ഖി. പദ്ദുമഗബ്ഭം പവിട്ഠാ വിധ സീതിഭൂതസരീരാ അഹോസി.
രാജാ തം അച്ഛരിയം ദിസ്വാ സംവിഗ്ഗോ ലോമഹട്ഠജാതോ വേഗേന തം
ഉപസങ്കമിത്വാ ഉഭോഹി ഹത്ഥേഹി പഗ്ഗയ്ഹ ഉരേ നിപജ്ജാപേത്യാ രാജാസനേ
നിസീദാപേത്യാ അഞ്ജലിം ഗഗ്ഗയ്ഹ റീതോ കസ്മാ തേ തം അഗ്ഗി സരീരം മാ
പരിദഹീതി പുച്ഛി. സാ തം കാരണം കമേന്തീ ഏവ മാഹ.

൮. മാതാ പിതാച ഞാതീച, പരിവാരാച സോഹദാ;
മന്തോ സധാദയോചാപി, മഹേസക്ഖാച ദേവതാ.

൯. ഏതേച ണ്തേച ഭൂപാല, സത്താനം ഭയ മാഗതേ;
രക്ഖിതും നേവ സക്കോന്തി, ഹിത്യാന സരണത്തയം.

൧൦. അഗാഹം ബുദ്ധം സരണം, ബുദ്ധോ മേ സരണം ഇതി;
തേന തേജേന മം രാജ, ജലന്തോ അഗ്ഗി നോ ദഹി.

൧൧. അഗാഹം ധമ്മം സരണം, ധമ്മോ മേ സരണം ഇതി;
തേന തേജേന മം രാജ, ജലന്തോ അഗ്ഗി നോ ദഹി.

൧൨. അഗാഹം സങ്ഘം സരണം, സങ്ഘോ മേ സരണം ഇതി;
തേന തേജേന മം രാജ, ജലന്തോ അഗ്ഗി നോ ദഹി.

൧൩. ഏവം മഹാനുഭാവന്തം, പച്ചക്ഖം ഏഹിപസ്സികം;
നാനോ പദ്ദവ വിദ്ധംസിം, നാനാസമ്പത്തിദായകം.

൧൪. സരണത്തയഞ്ഹി യോ സത്തോ, ന സമാദായ ഗണ്ഹതി;
ഇധവാ പരത്ഥവാ ലോകേ, സോ സുഖം നാനുഭോസ്സതി.

൧൫. സരണത്തയഞ്ഹി യോ സത്തോ, സുസമാദായ ഗണ്ഹതി;
ഇധവാപരത്ഥവാ ലോകേ, സോ സുഖാ ന വിഹായതി.

൧൬. തസ്മാ തുവമ്പി ഭൂപാല, ഗണ്ഹാഹി സരണത്തയം;
തം തേ ഭവതി സബ്ബത്ഥ, താണം ലേണം പരായണന്തി.

തം സുതാ രാജാ അതിവിയ പസന്നമാനസോ തം ഖമാപേത്യാ മഹന്തം സക്കാരസമ്മാനം കത്വാ അജ്ഞാപ്തായ ത്വം മമ മാതാതി തം മാതൃടാനേ റപേത്യാ സരണ മഗമാസി. തസ്മിം സന്നിപതിത്വാ റിതമഹാജനാ തം പാടിഹാരിയം ദിസ്വാ സരണേസുച സീലേസുച പതിടായ ദാനാദീനി പുണ്ണകമ്മാനി കത്വാ യഥാകമ്മം ഗതാതി.

൧൨. ഇതി സരണവരം സാ കേവലം ഉഗ്രഹേത്യാ,
ജലിതദഹനമജ്ഞേ സീതിഭാവം അലത്ഥ;
പരമസരണസീലം പാലയന്താ കഥം വോ,
ന ലഭമ ഭവഭോഗം നിബ്ബുതിഞ്ചാപി അന്തേതി.

വേസ്സാമിത്താപ വത്സും സത്തമം.

൮. മഹാമന്യാതുവത്സുദ്ദഹി അയമാനുപുബ്ബികഥാ

ഇതോ കിര ഏകനവുതികപ്പമത്ഥകേ വിപസ്സിനാമ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ ലോകേ ഉപ്പജ്ജിത്വാ പവത്തവരയമ്മചക്കോ സദേവകേഹി ലോകേഹി പൂജിയമാനോ ബന്ധുമതീനഗരേ പടിവസതി. തദാ സോ മന്യാതാ തസ്മിം നഗരേ തുന്നകാരോ ഹുത്വാ നിബ്ബുത്തി. തുന്നകാരകമ്മേന ജീവികം കപ്പേന്തോ വിഹരതി. തദാ സകലനഗരവാസിനോ ബുദ്ധപമുഖം ഭിക്ഖുസഞ്ചം നിമന്തേത്വാ മഹാദാന മദംസു. അഥ സോ ഏവം ചിന്തേസി, സബ്ബേപിമേ നഗരവാസിനോ ദാനം ദദന്തി. അഹമേകോവ സേസോ ദുഗ്ഗതത്താ, യജ്ജാഹമജ്ജ ബീജം ന രോപേമി, ഇമമ്ഹാ ദുക്ഖാ ന പരിമുച്ഛിസ്സാമീതി. സോ വേഗേന തുന്നകാരകമ്മം പരിയേസിത്വാ കിഞ്ചിമൂലം ലഭിത്വാ തേന ഏകസ്സാപി ദാനം ദാതും ഓകാസ മലദ്ധാ ആപണം ഗന്ത്വാ രാജമാസകേ ഗഹേത്വാ ചക്കോടകം പൂരേത്വാ ആദായ ബുദ്ധപമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസഞ്ചസ്സ ഭത്തഗ്ഗം ഗന്ത്വാ റിതോ ഏവം ചിന്തേസി, നത്ഥി ദാനി ഓകാസം ഏകസ്സാപി ഭിക്ഖുനോ പത്തേ ഓകിരിതും, അദ്ധാഹം ഇമേ ആകാസേ വികിരിസ്സാമീതി അപ്പേവനാമ പതമാനാനം ഏകസ്സാപി ഭിക്ഖുനോ പത്തേ ഏകമ്പി പത്തേ, തം മേ ഭവിസ്സതി ദീഘരത്തം ഹിഭായ സുഖായാതി പസന്നമാനസോ ഉദ്ധം വിപി, ത തോ പതമാനാ തേ പരിവാരികദേവതാനഞ്ച ഭഗവതോ ആനുഭാവേന ച ബഹി അപതിത്വാ ഭഗവന്തമാദിം കത്വാ സബ്ബേസം ഭിക്ഖുനം പത്തേയേവ പതിംസു. അഥ സോ തം അച്ഛരിയം ദിസ്വാ പസന്നമാനസോ സിരസി അഞ്ജലിം പഗ്ഗയ്ഹ റിതോ ഏവം പത്ഥനമകാസി.

൧. ഇമിനാ മേ അധികാരേന, പസാദേന യതിസ്സരേ;
കാമഭോഗീനഹം അഗ്ഗോ, ഭവേയ്യം ജാതിജാതിയം.

൨. പഹരിത്വാ യദാ പാണിം, ഓലോകേമി നഭോതലം;
സത്തരതനസമ്പന്നം, വസ്സം വസ്സതു സബ്ബദാതി.

സോ തതോ പടായ ദേവമനുസ്സേസു സംസരന്തോ മഹന്തം ദിബ്ബസമ്പത്തിം അനുഭവിത്വാ ഇമസ്മിം ഭദ്രകപ്പേ ആദിമ്ഹി മഹാസമ്മതോ നാമ രാജാ അഹോസി. തസ്സ പുത്തോ രോജോ നാമ. തസ്സ പുത്തോ വരരോജോ നാമ, തസ്സ പുത്തോ കല്യാണോ നാമ, തസ്സ പുത്തോ വരകല്യാണോ നാമ. വരകല്യാണസ്സ പുത്തോ ഉപോസഥോ നാമ. ഉപോസഥസ്സ പുത്തോ മന്യാതാ നാമ ഹുത്വാ നിബ്ബുത്തി. സോ സത്തഹി രതനേഹി ചതുഹി ച ഇദ്ധീഹി

സമന്നാഗതോ ചക്കവത്തിരജ്ജം കാരേസി, തസ്സ വാമഹത്ഥം സമ്മിഞ്ജിത്വാ ദക്ഖിണഹത്ഥേന അപ്പോട്ഠിതേ ആകാസതോ ദിബ്ബമേഘാ വിയ ജണ്ണുപ്പമാണം സത്തരതനവസ്സം വസ്സതി. ഏവരുപോ അച്ഛരിയോ അഹോസി. സോ ചതുരാസീതിവസ്സസഹസ്സാനി കുമാരകീളം കീളി. ചതുരാസീതിവസ്സസഹസ്സാനി ഓപരജ്ജം കാരേസി. ചതുരാസീതിവസ്സസഹസ്സാനി ചക്കവത്തിരജ്ജം കാരേസി, ആയു പനസ്സ അസങ്ഖ്യേയ്യം അഹോസി. സോ ഏകദിവസം കാമതണ്ഹം പൂരേതും അസക്കോന്തോ ഉക്കണ്ഠിതാകാരം ദസ്സേസി, അമച്ചാ ദേവ കിന്നഭോ ഉക്കണ്ഠാ സീതി പുച്ഛിംസു. സോ ഭണേ മയ്ഹം പുണ്ണകമ്മേ ഓലോകിയമാനേ ഇമം രജ്ജം നപ്പഹോതി, കതരന്നു ഖോ റാനം രമണീയന്തി. ദേവലോകോ മഹാരാജാതി. സോ ചക്കരതനം അബ്ഭുക്കിരിത്വാ പരിസായ സദ്ധിം ചാതുരമാരാജികദേവലോകം അഗമാസി, അമസ്സ ചത്താരോ മഹാരാജാനോ ദിബ്ബമാലഗന്ധ- ഹത്ഥാ ദേവഗണപരിവുതാ പച്ചുഗ്ഗമനം കത്വാ തം ആദായ ചാതുരമാരാജികദേവലോകം ഗന്ത്വാ രജ്ജം അദംസു, തസ്സ പരിസായ പരിവുതസ്സ തസ്ഥിം രജ്ജം കരോന്തസ്സ ദീഘോ അദ്ധാ വീതിവത്തോ. സോ തത്ഥപി തണ്ഹം പൂരേതു മസക്കോന്തോ ഉക്കണ്ഠിതാ കാരം ദസ്സേസി. തതോ ചത്താരോ മഹാരാജാനോ കിന്നുഖോ മഹാരാജ ഉക്കണ്ഠിതോതി പുച്ഛിംസു. ഇമമ്ഹാ ദേവലോകാ കതരന്നു ഖോ റാനം രമണീയന്തി, ദേവ പരേസം ഉപട്ഠാകമനുസ്സസദിസാ മയം. താവതിംസദേവലോകോ ഇതോ സതഗുണേന രമണീയോതി. മന്ധാതാ ചക്കരതനം അബ്ഭുക്കിരിത്വാ അത്തനോ പരിസപരിവുതോ താവതിംസാഭിമുഖോ പായാസി, അമസ്സ സക്കോ ദേവരാജാ ദിബ്ബമാലഗന്ധഹത്ഥോ ദേവഗണപരിവുതോ പച്ചുഗ്ഗമനം കത്വാ തം ഹത്ഥേ ഗഹേത്വാ ഇതോ ഏഹി മഹാരാജാതി ആഹ. തതോ രഞ്ഞോ ദേവഗണപരിവുതസ്സ ഗമനകാലേ പരിണായകരതനം ചക്കരതനം ആദായ സദ്ധിംപരിസായ മനുസ്സപഥം ഓതരിത്വാ അത്തനോ ഘരം പാവിസി. സക്കോ മന്ധാതും സക്കഭവനം നേത്വാ ദേവതാ ദേവ കോട്ഠാസേ കത്വാ അത്തനോ രജ്ജം മജ്ജേ ഭിന്ദിത്വാ അദാസി. തതോ പട്ഠായ ദേപി രാജനോ രജ്ജം കാരേസും. ഏവം കാലേ ഗച്ഛന്തേ സക്കോ സട്ഠിസതസഹസ്സാധികാനി തിസ്സോച വസ്സകോടിയോ ആയും ഖേപേത്വാ ചവി. അഞ്ഞോ സക്കോ നിബ്ബത്തി, സോപി തഥേവ ദേവരജ്ജം കാരേത്വാ ആയുക്ഖയേന ചവി, ഏതേനു പായേന ഛരത്തിംസ സക്കാ ചവിംസു, മന്ധാതാ പന മനുസ്സപരിഹാരേന ദേവരജ്ജം കാരേസിയേവ, തസ്സേവം കാലേ ഗച്ഛന്തേ ഭീയ്യാസോ മത്തായ കാമതണ്ഹാ ഉപ്പജ്ജി, സോ കിമ്മേ ഉപഡ്ഢരജ്ജേന. സക്കം മാരേത്വാ ഏകരജ്ജം കരിസ്സാമീതി ചിന്തേസി. സക്കം പന മാരേതും ന സക്കാ, കാമതണ്ഹാ പനേസാ വിപത്തിമൂലാ. തമാഹി.

൩. വരമത്ര സുഖന്ത്യത്ര, അത്രിച്ഛാവിഹതോ നരോ;
ഇധവാ പരത്ഥവാ കിഞ്ചി, ന സാതം വിന്ദതേ സദാ.
൪. തണ്ഹായ ജായതേ സോകോ,
തണ്ഹായ ജായതേ ഭയം;
തണ്ഹായ വിപ്പമുത്തസ്സ,
നത്ഥി സോകോ കുതോ ഭയം.
൫. തണ്ഹാദാസോ നരോ ഏത്ഥ, രാജചോരാദിസമ്ഭവം;
ഹത്തച്ഛോദാദികം ദുക്ഖം, പാപുണാതി വിഹഞ്ഞതി.

൬. യേന ലോഭേന ജാതേന, സദാ ജീയന്തി പാണിനോ;
വേത്തം വത്സം ഹിരണ്യംച, ഗവാസ്സം ദാസപോരിസം;
സബ്രതമാമേന സോ ലോഭോ, പഹാതബ്ബോവ വിഞ്തുനാതി.

തതോ അത്രിച്ഛാവിഹതസ്സ തസ്സ ആയുസങ്ഖാരോ പരിഹായി, ജരാ സരീരം പഹരി, മനുസ്സസരീരങ്ഹി നാമ ന ദേവലോകേഭിജ്ജതി, തഥ സോ ദേവലോകാ ഭസ്സിതാ ബന്ധുമതീനഗരയുതാനം പാവിസി, ഉയ്യാനപാലോ തസ്സ ആഗതഭാവം രാജകുലം നിവേദേസി. രാജാ രാജകുലാ ആഗന്താ ഉയ്യാനേയേവ ആസനം പഞ്ഞാപേസി. തതോ മന്ധാതാ ഉയ്യാനേ പഞ്ഞത്തവരാസനേ നിപന്നോ അനുട്ഠാനസേയ്യം കപ്പേസി. തതോ അമച്ഛാ ദേവ തുമ്ഹാകം പരതോ കിന്നു കമേസാമാതി പുച്ഛിംസു, മമ പരതോ തുമ്ഹേ ഇമം സാസനം മഹാജനസ്സ കമേയ്യാമ, മന്ധാതുമഹാരാജാ ദിസഹസ്സഭീപപരിവാരേസു ചതുസു മഹാഭീപേസു ചക്കവത്തിരജ്ജം കാരേത്വാ ചാതുമഹാരാജികേസു രജ്ജം കാരേത്വാ ഛരത്തിംസസക്കാന്നം ആയുപരിമാണേന ദേവലോകേ രജ്ജം കാരേത്വാ കാലമകാസീതി. സോ ഏവം വത്വാ കാലംകത്വാ യഥാകമ്മം ഗതോതി ഇമമത്ഥം പകാസേതും ഭഗവാ ചതുമഹാപരിസമജ്ജേയേ ഇമാ ഗാമായോ ആഹ.

൭. യാവതാ ചന്ദിമസുരിയാ, പരിഹരന്തി ദിസാ ഭന്തി വിരോചനാ;
സബ്ബേവ ദാസാ മന്ധാതാ, യേ പാണാ പഥവിനിസ്സിതാ.

൮. ന കഹാപണവസ്സേന, തിത്തി കാമേസു വിജ്ജതി;
അപ്പസ്സദാ ദുഖാ കാമാ, ഇതി വിഞ്തായ പണ്ഡിതോ.

൯. അപി ദിബ്ബേസു കാമേസു, രതിംസോ നാധിഗച്ഛതി;
തങ്ഹാക്ഖയരതോ ഹോതി, സമ്മാസമ്ബുദ്ധസാവകോതി.

തം സുത്വാ ബഹു സോതാപത്തിഫലാഭിനി പാപുണിംസൂതി.

൧൦. ഇതി ഗതിനിയതാനം ബോധിയാ ഉത്തമാനം;
സകവസമുപന്നേത്വാ ദേതി ദുക്ഖാതിതങ്ഹാ;
അനിയതഗതികാനം കാ കമാ മാദിസാനം;
ജഹഥ തമിതി മന്ത്വാ ഭോ ഭജവ്ഹോ തിവത്സുന്തി.

മഹാമന്ധാതുവത്സുന്തി അട്ഠമം.

൯. ബുദ്ധവമ്മവാണിജകവത്സുഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ജമ്ബുദീപേ കിര പാടലിപുത്തനഗരേ ബുദ്ധവമ്മോ നാമ വാണിജകോ അഹോസി വാണിജകകമ്മേന ജീവമാനോ. സോ അപരഭാഗേ സത്ഥവാഹേഹി സദ്ധിം ഗാമനിഗമജനപദ രാജധാനീസു വാണിജ്ജം പയോജയമാനോ വിചരതി, തസ്മിം സമയേ ഭഗവാനേകഭിക്ഖുസഹസ്സപരിവുതോ ജനപദചാരികം ചരതി ബഹു ദേവമനുസ്സേ സംസാരകന്താരാ ഉത്താരേന്തോ. തദാ സോ ഭഗവന്തം അദുസ ദത്തിംസലക്ഖണാനുബ്ബുജ്ജനപതിമണ്ഡിതം ജലമാനസുവണ്ണമേരും വിയവിരോചമാനം മഹാഭിക്ഖുസങ്ഖപരിവുതം, ദിസ്വാ പരമപീതിയാ ഫുടസരീരോ അഞ്ജലിം പഗ്ഗയ്ഹ ഭഗവന്തം ഉപസങ്കമിത്വാ വന്ദിത്വാ സായങ്ഗേ ഭഗവന്തം ഭത്തേന നിമന്തേസി ബുദ്ധസാസനേ അപരിചിതഭാവേന. അഥസ്സ ഭഗവാ വികാലഭോജനാ പടിവിരതാ തമാഗതാതി ആഹ. അഥ സോ

ഭഗവന്തം വന്ദിത്വാ കിം ഭന്തേ ഭഗവന്താ വികാലേ ഭുഞ്ജിസ്സന്തിതി, അമസ്സ കഥം പടിച്ച ഭഗവാ അട്ഠവിധം പാനം തമാഗതാനം വികാലേ ഭുഞ്ജിതും കപ്പതി. സേയ്യമിദം, അമ്ബപാനം ജമ്ബുപാനം ചോചപാനം മോചപാനം ഫാരുസകപാനം മധുപാനം മുദ്രികപാനം സാലൂകപാനന്തി. തം സുത്വാ വാണിജോ സഹസക്കാരാരസേഹി മുദ്രികപാനം കത്വാ ബുദ്ധപമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ അദാസി, സഭിക്ഖുസങ്ഘോ സത്ഥാ പരിഭുത്തപാനീയരസോ തസ്സ ധമ്മം ദേസേത്വാ ജനപദചാരികം പക്കാമി. സോപി പസന്നമാനസോ ഹുത്വാ നിവത്തോ സദ്ധിം വാണിജകേഹി തേസു തേസു ജനപദേസു വാണിജം പയോജേന്തോ മഹാവത്തനീയംനാമ കന്താരം പാപുണി, തത്ത തേസം സബ്ബേസുയേവ സകടേസു പാനീയം പരിക്ഖയമഗമാസി. തത്ഥ സബ്ബമനുസ്സാനംച ബലീവദ്ദാനംച പാനീയം നാഹോസി. അഥ സോ വാണിജോ പിപാസാഭിഭൂതോ തേസു തേസു സകടേസു പാനീയം പരിയേസന്തോ വിചരതി. അഥേകസ്ഥിം സകടേ മനുസ്സാ തം ദിസ്വാ കാരുണ്ണേന ഏതമാഗച്ഛ, ഇമസ്ഥിം കോളമ്ബേ മോകം പാനീയം അത്ഥി പിവാതി വദിംസു. ത തോ സോ ഗന്ത്വാ പാനീയം പിവി. തസ്സ തം രസം മുദ്രികപാനരസസദിസം അഹോസി, പിവന്തോവ സോ ഏവം ചിന്തേസി. സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ തദാ മേ ദിന്നമുദ്രികപാനസ്സ നിസ്സന്ദോ അജ്ജ സമ്പത്തോ ഭവിസ്സന്തിതി അച്ഛേരബ്ഭുതചിന്തോ സോമനസ്സജാതോ ഗന്ത്വാ സയമേവ ചാടിയാ പിധാനം വിവരി. സകലാപി സാ ചാടി മുദ്രികപാനേന പരിപുണ്ണാ അഹോസി. തതോ സോ ര സവന്തം ഓജവന്തം അപരിക്ഖയം ദിബ്ബപാനസദിസം പാനീയം ദിസ്വാ പരമായ പീതിയാ ഫുടസരീരോ ഉഗ്ഘോസേസി സബ്ബേ പാനീയം പിവന്തുതി. തം സുത്വാ സബ്ബേ സന്നിപതിത്വാ പാനീയം ദിസ്വാ അബ്ഭുതചിത്താ ജാതാ. വാണിജോ തേസം മജ്ജേയേ ബുദ്ധാനുഭാവം പകാസേന്തോ ആഹ.

൧. പസ്സഥേദം ഭവന്തോ ഭോ, ആനുഭാവം മഹേസിനോ;
അചിന്തനീയമച്ഛേരം, സന്ദിട്ഠിക മകാലികം.
൨. പസന്നമനസാ ബുദ്ധേ, ദിന്നം പാനീയകം മയാ;
വിപച്ചതി ഇദാനേവ, തം ദാനം മുനിവാഹസാ.
൩. ഓജവന്തം സുഖന്നംവ, സീതലം മധുരോ ദകം;
ദിബ്ബപാനംവ ദേവാനം, ജാതമബ്ഭുതമക്ഖയം.
൪. സീലവന്തേസു കോ നാമ, ന ദദേയ്യ വിചക്ഖണോ;
ഇധ ലോകേ പരത്തേച, സുഖദം ദാന മുത്തമം.
൫. യഥി ച്ഛിതം ഗഹേത്വാ, പിവന്തു മധുരോ ദകം;
ഭാജനാനിച പുരേത്വാ, യന്തു സബ്ബേ യഥിച്ഛിതന്തി.

ഏവഞ്ച പന വത്വാ സബ്ബേ മനുസ്സേച ബലീവദ്ദേച മുദ്രികരസേനേവ സന്തപ്പേസി. തതോ തതോ ആഗതാപി പാനീയം പിവന്തോച പാനീയം അക്ഖയം അഹോസി. തതോ വാണിജോ സത്ഥവാഹേഹി സദ്ധിം വാണിജം പയോജേത്വാ സകന്നഗരം ആഗച്ഛന്തോ ഭഗവന്തം പസ്സിത്വാ ഗമിസ്സാമീതി വേളുവനം ഗന്ത്വാ സത്ഥാരം വന്ദിത്വാ കതാനുണ്ണോ ഏകമന്തേ നിസീദി. സത്ഥാപി തേന സദ്ധിം മധുരപടിസമ്മാരമകാസി. ഉപാസകോപി ഭന്തേ തുമ്ഹാകം പാടിഹാരിയം ദിസ്വാ പസന്നോ വന്ദിത്വാ ഗമിസ്സാമീതി

ആഗതോമ്ഹി, ഏവഞ്ചേ വഞ്ച പാടിഹാരിയന്തി വിത്ഥാരേണ കഥേസി. അമസ്സ ഭഗവാ ധമ്മം ദേസേസി. സോ ധമ്മം സുത്ഥാന സത്ഥാരം സ്വാതനായ നിമന്തേത്ഥാ മഹാദാനം ദത്ഥാ അത്തനോ ഗേഹമേവ അഗമാസി. സോ തതോ പട്ഠായ ദാനാദീനി പുണ്ണാണി കത്ഥാ തതോ ചുതോ ദേവലോകേ ദ്വാദസയോജനികേ കനകവിമാനേ ദേവച്ഛരാപരിവുതോ ദേവിസ്സരിയസമന്നാഗതോ നിബ്ബത്തി. തസ്സ പുണ്ണകമ്മപകാസനത്ഥം തത്ഥ തത്ഥ രത്ഥഭാജനേസു ദിബ്ബമയേഹി മുദ്രികപാനേഹി പരിപുണ്ണം അഹോസി. പാനീയം പിവിത്ഥാ ദേവാ നച്ചന്തി വാദേന്തി കീളന്തിതി.

൬. ന വിപുലജിനസാരം ജാനമാനോ ജനേവം,
ലഭതി വിപുലഭോഗം തോയമത്തസ്സ ദാനാ;
വിദിതഗുണഗണാ ഭോ തീസു വത്ഥുസു തുമ്പേ,
ലഭഥ ഖലു വിസേസം സീലവന്തേസു ദാനാതി.

ബുദ്ധവമ്മവാണിജകസ്സ വത്ഥും നവഥം.

൧൦. രൂപദേവിയാ വത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുണ്ണികമാ

അതീതേ കിര വിപസ്സിസ്സ ഭഗവതോ കാലേ തസ്ഥിം നഗരേ ഏകാ ഗാമദാരികാ വിഹാരേ ആഹിണ്ഡന്തി ഏകം ഗിലാനഭിക്ഖും ദിസ്വാ കമ്പമാനഹദയാ ഉപസങ്കമിത്ഥാ വന്ദിത്ഥാ ഭന്തേ കോതേ ആബായോ സരീരം പീളേതീതി പുച്ഛി. തേനാപി ഭഗിനി ഖരാബായോ മേ പീളേതീതി വുത്തേ സാ തേനഹി ഭന്തേ അഹം തം രോഗം വൃപസമേസ്സാമീതി നിമന്തേത്ഥാ ഗേഹം ഗത്ഥാ തം പവത്തിം മാതാപിതുന്നം കഥേത്ഥാ തേഹി അനുണ്ണാതാ പുന ദിവസേ നാനഗ്ഗരസേന ഭേസജ്ജാഹാരം സമ്പാദേസി, തതോ സോ ഭിക്ഖു പുനദിവസേ ചീവരം പാരുപിത്ഥാ ഭിക്ഖായ ചരന്തോ തസ്സാ ഗേഹം ഗത്ഥാ അട്ഠാസി. സാ മേരം ആഗതം ദിസ്വാ സോമനസ്സജാതാ പത്തം ഗഹേത്ഥാ ആസനം പത്താപേത്ഥാ അദാസി. തത്ഥ നിസിന്നം തം ആഹാരേണ സാധുകം പരിവിസിത്ഥാ സക്കാര മകാസി. അമസ്സാ സദ്ധാബലേന ഭുത്തമത്തേയേവ സോ ആബായോ വൃപസമി. തതോ സോ വൃപസന്തരോഗോ ദുതിയദിവസേ തസ്സാ ഗേഹം നാ ഗമാസി. അഥ സാ വിഹാരം ഗത്ഥാ തം വന്ദിത്ഥാ കസ്ഥാനാഗതത്ഥാതി പുച്ഛിത്ഥാ തേന മേ ഭഗിനി ബ്യാധി വൃപസമി, തസ്ഥാ നാഗതോസ്ഥിതി വുത്തേ സാ സാധു ഭന്തേതി സോമനസ്സജാതാ ഗേഹമേവ അഗമാസി. സാ തേന പുണ്ണകമ്മേന കാലം കത്ഥാ ദേവലോകേ നിബ്ബത്തി. തസ്സാ തത്ഥ ദ്വാദസയോജനികം കനകവിമാനം നിബ്ബത്തി. സാ തത്ഥ ദേവിസ്സരിയം അനുഭവന്തി ഛരബുദ്ധന്തരം ഖേപേത്ഥാ അമ്ഹാകം ഭഗവതോ കാലേ ജമ്ബുദീപേ ദേവപുത്തനഗരേ ഉദിച്ചബ്രഹ്മണകുലേ ജേട്ഠബ്രാഹ്മണസ്സ ഭരിയായ കുച്ഛിമ്ഹി പടിസന്ധിം ഗണ്ഹി, സാ പരിപാക മന്ധായ മാതുകുച്ഛിതോ നിക്ഖമി. തസ്സാ മാതുകുച്ഛിതോ നിക്ഖന്തകാലതോ പട്ഠായ ദിവസേ ദിവസേ അട്ഠട്ഠനാലിമത്തം തണ്ഡുലം നിബ്ബത്തതി. തസ്സാ രൂപസമ്പത്തിം ദിസ്വാ പസന്നാ മാതാപിതരോ രൂപദേവീതി നാമ മകംസു. പച്ഛാ തം പതിരൂപേന ദാരകേണ നിയോജേസും. അമസ്സാ തണ്ഡുല- നാലിമത്തം ഗഹേത്ഥാ പചിതും ആരഭേ ഇച്ഛിതിച്ഛിതമംസാദിബ്ബുഞ്ജനഞ്ജ സപ്പിനവനീതദധിഖീരാദിഗോരസഞ്ച ജീരമരിചാദികടുകഭണ്ഡഞ്ച കദലിപനസമധുഗുളാദിഉപകരണഞ്ച ഭാജനാനി പുരേത്ഥാ നിബ്ബത്തതി, തായ ഹത്ഥേണ ഗഹിതം കിഞ്ചി ഖാദനീയം ഭോജനീയംവാ പുതിഭാവം ന ഗച്ഛതി,

ഭത്തുക്ഖലിം ഗഹേത്യാ സകലനഗരവാസിനോ ഭോജേന്തിയാപി
 ഏകകട്ഠമുത്തം ഭത്തം ഗഹിതട്ഠാനം ന പഞ്ഞായതി. ഏവം
 അപരിക്ഖയപുഞ്ഞാ അഹോസി, സകലദേവപുത്തനഗരേ ചന്ദസുരിയാവ
 പാകടാ അഹോസി, അഥ സാ പഞ്ചസതഭിക്ഖു നിമന്തേത്യാ നിച്ചം
 സകനിവേസനേയേവ ഭോജേതി, തദാ തേസം അന്തരേ പടിസമ്ഭിദാപത്തോ
 മഹാസഞ്ചരക്ഖിതത്ഥേരോനാമ ഇമിസ്സാ പുഞ്ഞാനുഭാവം ദിബ്ബചക്ഖുനാ
 ദിസ്വാ ന ജാനാതി ഏസാ അത്ഥനാ പുഞ്ചേ കതകമ്മം. യന്നുനാഹം അസ്സാ
 പകാസേയ്യന്തി ഏകദിവസം തസ്സാ നിവേസനേ ഭുജ്ജിത്യാ അനുമാദനം
 കരോന്തോ ജാനാസി ഭഗിനി തയാ പുഞ്ചേ കതകമ്മന്തി പുച്ഛി, ന ജാനാമി
 ഭന്തേ. സോതുമിച്ഛാമീതി, അഥസ്സാ സോ പുഞ്ചകമ്മം പകാസേന്തോ.

൧. ഏകനവുതേ ഇതോ കപ്ഠേ,
 വിപസ്സീനാമ നായകോ;
 അഹോസി ലോകേ ലോകേക,
 നായകോ ഹരിനബന്ധനോ.
൨. തദാ തസ്ഥിം പുരേ രമ്മേ, ആസി ത്വം ഗാമദാരികാ;
 ആഹിണ്ഡന്തി വിഹാരസ്ഥിം, അദുക്ഖി ജിനസാവകം.
൩. രോഗാതുരം കിസം പണ്ഡും, അസ്സസന്തം മുഹും മുഹും;
 ദിസ്വാ ന കമ്പിതാ ചിത്താ, നിമന്തേത്യാ ന തം മുനിം.
൪. ഭേസജ്ജഞ്ചേവ ഭത്തഞ്ച, അദാ ത്വം തേന സോ യതി;
 അബ്ധാബായോ അനീഘോച, അഹോസി അനുപദുവോ.
൫. തതോ ത്വം തേന കമ്മേന, സുകതേന തതോ ചുതാ;
 ജാതാസി ദേവലോകസ്ഥിം, സബ്ബകാമസമിദ്ധിനീ.
൬. തത്ഥ തേ പുഞ്ഞതേജേന, പാസാദോ രതനാമയോ;
 മണിമുപിസതാകിണ്ണോ, കൂടാഗാരേഹി ലങ്കതോ.
൭. നേകഗബ്ഭസതാകിണ്ണോ, സയനാസനമണ്ഡിതോ;
 അച്ഛരാസതസംകിണ്ണോ, നച്ചഗീതാദിസംകുലോ.
൮. രമ്ഭാമ്ബജമ്ബുസന്നീര, പൃഗപുന്നാഗപാടലീ;
 നാഗാദിതരുസണ്ഡേഹി, മണ്ഡിതയ്യാനപന്തിഹി.
൯. പദുമുപ്പലകളാര, കുന്ദകാനനമണ്ഡിതേ;
 മധുമത്താലിപാലീഹി, സാരസീസരസംകുലേ.
൧൦. ദേവപുത്തേഹി നേകേഹി, തഥാ ദേവച്ഛരാഹിച;
 നിച്ചുസ്സവേ മഹാഭോഗേ, വിമാനേ മനനന്ദനേ.
൧൧. ത്വഥേവം ദേവലോകമ്ഹി, വിന്ദമാനാ മഹായസം;
 അദ്ധാനം വീതിനാമേത്യാ, നിബ്ബുതേ ഗോതമേ ജിനേ.
൧൨. ജമ്ബുദീപേ ഇദാനി ത്വം, നിബ്ബത്താ ഉദിതേ കുലേ;
 പുത്തപത്താഗുണാവസാ, രൂപേനഗ്ഗാ പിയാവദാ.
൧൩. ഏതം തേ ദേവലോകസ്ഥിം, ദേവിസ്സരിയമബ്ഭുതം,

ഇമം തേ ഇധ ലോകസ്ഥിം, സബ്ബം മാനുസികം സുഖം.

൧൪.വിപസ്സിമുനിനോ കാലേ, ത്വം തസ്സേകസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
അദാ ദാനം ഗിലാനസ്സ, തസ്സ തം ഫലമീദിസം.

൧൫.കാതബ്ബഞ്ജി സദാ പുഞ്ഠം, ഇച്ഛന്തേന സുഖപ്പദം;
തസ്മാ ത്വം സബ്ബദാ ഭദ്രേ, ഉസ്സുക്കാ കൂസലേ ഭവാതി.

ഏവം സോ തസ്സ പുരിമത്തഭാവേ കതകമ്മം പകാസേത്വാ ഇദാനി
പുഞ്ഠകമ്മേ അപ്പമാദാ ഭവാതി അനുസാസി. സാ മേരസ്സ ധമ്മദേസനം സുത്വാ
പരമസോമനസ്സാ തതോ പട്ഠായ ദാനാദീസു നിരതാ പുഞ്ഠാനി കരോന്തി
തേനേവ സോമനസ്സേന സോതാപന്നാ അരിയസാവികാ അഹോസീതി.

൧൬.ഇതി തരുണകുമാരീ പുഞ്ഠകമ്മേസു സാരം,
അവിദിതഗുണമത്താ ദത്വ ഭിക്ഖുസ്സ ദാനം;
ദിവിമനുജസുഖം സാലത്ഥ തുമ്ഹേ ഭവന്താ,
വിദിതകുസലപാകാ കിം ന ലബ്ഭേമ സന്തിം.

രൂപദേവിയാ വത്സും ദസമം.

ധമ്മസോണ്ഡകവഗ്ഗോ പഥമോ.

നന്ദിയരാജവല്ലോ

൧൧. നന്ദിയരാജസ്തു വത്സുർഹി അയമാനുപുബ്ധികമാ

ഇതോ കിര കപ്പസതസഹസ്സമത്ഥകേ പദ്യമുത്തരോ നാമ സത്ഥാ ലോകേ ഉദപാദി സദേവകം ലോകം സംസാരകന്താരാ ഉത്താരേന്തോ. തസ്മിൻ കിര സമയേ ഏകോ കുടുബ്ബികോ സത്ഥു ധമ്മദേസനം സുത്ഥാ പസന്നമാനസോ ബുദ്ധപമുഖം ഭിക്ഖുസന്ഘം നിമന്തേത്ഥാ മഹാദാനം സജ്ജത്ഥാ അത്തനോ ഭവനം ദേവഭവനമിവ അലങ്കരിത്ഥാ ബുദ്ധാരഹം മഹാസനം പഞ്ഞാപേത്ഥാ ഗത്ഥാ ഭഗവന്തം യാചി കാലോയം ഭന്തേ ഭഗവതോ ഭത്തഗ്ഗസ്സ ഉപസങ്കമനായാതി. അഥ ഭഗവാ ഭിക്ഖുസന്ഘപരിവൃതോ മഹതാ ബുദ്ധാനുഭാവേന ഗത്ഥാ നിസിദി പഞ്ഞത്തവരബുദ്ധാസനേ, തതോ കുടുബ്ബികോ ഹട്ഠോ ഉദഗ്ഗോ സപരിസോ ഭഗവന്തം പരിവിസതി അനേകേഹി മധുരന്നപാനാദിഹി. തദാ തസ്സ ഭഗവതോ സാസനേ ധൂതങ്ഗധരാനം അഗ്ഗോ വസഭത്ഥേരോനാമ മഹാസാവകോ സപദാനവത്തേന പിണ്ഡായ ചരമാനോ തസ്സ കുടുബ്ബികസ്സ ഗേഹദ്വാരേ അട്ഠാസി, അഥ സോ മേരം ദിസ്വാ ഭന്തേ സത്ഥാ അന്തോഗേഹേ നിസിന്നോ, തുർഹേപി പവിസമാതി യാചി, മേരോ അപവിസിത്ഥാവ അഗമാസി, കുടുബ്ബികോ ഭഗവന്തം ഉപസങ്കമിത്ഥാ തമത്തം വത്ഥാ കിം ഭന്തേ സദേവകേ ലോകേ ഭഗവതാപി ഉത്തരിതരോ ഗുണേന സംവിജ്ജതീതി ആഹ. അഥസ്സ സത്ഥാ പുത്തോപഥം ദസ്സേത്ഥാ മേരസ്സ ഗുണേ വണ്ണേന്തോ ഏവമാഹ.

൧. പാലേന്തി നിമ്മലം കത്ഥാ, പാതിമോക്ഖാദിസംവരം;
സമാദിനധൂതങ്ഗാച, അപ്പിച്ഛാ മുനിസൂനവോ.
൨. നിച്ഛ മന്തകയുദ്ധർഹി, നദ്ധാ യോധാവ ദപ്പിതാ;
പുഞ്ഞാനം വത്സുഭൂതാ തേ, ദേവമാനുസകാ ദിനം.
൩. ധാരേമഹം വണ്ണവന്തം, സീവേയ്യമ്പിച്ച ചീവരം;
ബുദ്ധപുത്താ മഹാനാഗാ ന ധാരേന്തി തമാവിധം.
൪. ധാരേന്തി തേ പംസുകൂലം, സന്ഘാടേത്ഥാ പിലോതികേ;
വണ്ണാദനചോലംവ, ഇച്ഛാലോഭ വിവജ്ജിതാ.
൫. സാദിയാമി സദാ ഹർഭോ, ഉപാസകനിമന്തനം;
നേവ സാദേന്തി സമ്ബുദ്ധ, പുത്തോ പാസകയാചനം.
൬. സപദാനേന യം ലദ്ധം, ലുഖംവാപി പണീതകം;
തേന തുസ്സന്തി മേ പുത്താ, രസഗേധവിവജ്ജിതാ.
൭. നിപജ്ജാമി അഹം സാധു, സന്ഥതേ സയനേ സുഭേ;
ന തേ സേയ്യം പകപ്പേന്തി, സംസാരഭയഭീരുകാ.
൮. ഠാനാ സന്നഗമനേന, കപ്പേന്തി ഇരിയാപഥം;
നേകഭൂമിസമാകിണ്ണ, പാസാദേസു വസാമഹം.
൯. ബുദ്ധപുത്താ തമാച്ഛന്നം, ന കദാ പവിസന്തി തേ;
രൂക്ഖമുലേ സുസാനസ്മിൻ, അബ്ഭോകാസേ രമന്തി തേ.

൧൦. ഭാവേത്യാ ഭവനാസായ, ഹേതും ഭാവനമുത്തമം;
അഹം ഗാമേ വസിസ്താമി, പാപേന്തോ ജനതം സിവം.

൧൧. രമന്തി മമ പുത്താ തേ, പന്തസേനാസനേ കകാ;
തേസം മഹത്തരോ സന്തോ, മേരോയം വസഭോ മഹാ;
ധുതപാപോ ധുതങ്ഗഗ്ഗോ, ഞാതോയം മമ സാസനേതി.

ഏവം ഭഗവാ ഹത്ഥം ഉക്ഖിപിത്വാ ചന്ദമണ്ഡലേ പഹരന്തോ വിയ മേരസ്സ ഗുണേ പകാസേസി, തതോ സോ തസ്സ ഗുണകഥം സുതാ സയമ്പിതം റാനന്തരം കാമയമാനോ യന്നുനാഹം അനാഗതേ അഞ്ഞതരസ്സ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ സാസനേ ധുതങ്ഗധരാനം അഗ്ഗോ ഭവിസ്സാമീതി തം റാനന്തരം പത്ഥേന്തോ ഭഗവതോ പാദമൂലേ നിപജ്ജി, സത്ഥാ തം കാരണം ഉപപരിക്ഖിത്വാ ഇതോ കപ്പസതസഹസ്സമത്ഥകേ ഗോതമോ നാമ സത്ഥാ ഉപ്പജ്ജിസ്സതി. താം തദാ ധുതങ്ഗധരാനം അഗ്ഗോ പുതാ കസ്സ പോതി പഞ്ഞായിസ്സതീതി ബ്യാകരണ മദാസി. തതോ പട്ഠായ സോ സോമനസ്സോ പുഞ്ഞകമ്മം കത്വാ തതോ ചുതോ ദേവമനുസ്സേസു ദേവിസ്സരിയം അനുഭവന്തോ വിപസ്സീസമ്മാസമ്ബുദ്ധകാലേ ഏകസാടകോ നാമ ബ്രാഹ്മണോ പുതാ മഹാദാനം അദാസി. തതോ ചുതോ കസ്സപസമ്മാസമ്ബുദ്ധേ പരിനിബ്ബുതേ ബാരാണസിനഗരേ ബാരാണസിസേട്ഠി പുതാ നിബ്ബുത്തോ ദാനാദീനി പുഞ്ഞാനി കത്വാ തതോ ചവിത്വാ സംസാരേ സംസരന്തോ ദസവസ്സസഹസ്സാ യുകേസു മനുസ്സേസു ബാരാണസിയം ഏകോ കുടുമ്ബികോ പുതാ നിബ്ബുത്തി. സോ പനായം കുടുമ്ബികോ അരഞ്ഞേ ജങ്ഘാവിഹാരം അനുവിചരന്തോ പച്ചന്തിമേ ജനപദേ അരഞ്ഞായതനേ അഞ്ഞതരം പച്ചേകബുദ്ധം അദുസ. സോ ച പച്ചേകബുദ്ധോ തത്ഥ ചീവരകമ്മം കരോന്തോ അനുവാതേ അപ്പഹോന്തേ സംഹരിത്വാ റപേതും ആരദ്ധോ. കുടുമ്ബികോ തം ദിസ്വാ ഭന്തേ കിം കരോമാതി പുച്ഛി. സോ പച്ചേകബുദ്ധോ അപ്പിച്ചതായ തേന പുട്ഠോ ന കിഞ്ചി വുത്തോ ഹോതി. സോ ചീവരദുസ്സം നപ്പഹോതീതി ഞത്വാ അത്തനോ ഉത്തരസാടകം പച്ചേകബുദ്ധസ്സ പാദമൂലേ റപേത്വാ അഗമാസി. പച്ചേകബുദ്ധോ തം ഗഹേത്വാ അനുവാതകം ആരോപേന്തോ ചീവരം കത്വാ പാരുപി. കുടുമ്ബികോ ജീവിതപരിയോസാനേ കാലം കത്വാ താവതിംസഭവനേ നിബ്ബുത്തിത്വാ തത്ഥ യാവതായുകം ദിബ്ബസമ്പത്തിം അനുഭവിത്വാ തതോ ചവിത്വാ ബാരാണസിതോ തിയോജനമത്തകേ റാനേ അഞ്ഞതരസ്മിം നഗരേ നിബ്ബുത്തി, തസ്സ മാതാപിതരോ നന്ദിയോതി [\[നന്ദിതിനാമം ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) നാമം അകംസു, തസ്സ സത്ത ഭാതരോ അഹേസും, സേസാ ഛര ഭാതരോ നാനാകമ്മന്തേസു ബ്യാവടാ മാതാപിതുന്നം പോസേന്തി. നന്ദിയോ പന അകമ്മസീലോ ഗേഹേയേവ വസതി. തസ്മാ തസ്സ സേസാ കുജ്ജന്തി. മാതാപിതരോപി നന്ദിയം ആമന്തേത്വാ ഓവദന്തി. സോ തുണ്ഹീ ഹോതേവ. അമാപരസ്മിം സമയേ ഗാമേ നക്ഖത്തം സങ്ഘൂട്ഠം, തദാ സോ മാതരം ആഹ. അമ്മ സാടകം ദേഹി, നക്ഖത്തം കീളിസ്സാമീതി, സാ യോത- വത്ഥം നീഹരിത്വാ അദാസി, അമ്മ മൂലം ഇദന്തി, സാ അഞ്ഞം നീഹരിത്വാ അദാസി, തമ്പി പടിക്ഖിപി. അഥ നം മാതാ ആഹ. താത യാദിസേ മയം ഗേഹേ ജാതാ, നത്ഥി ഇതോ സുഖമതരസ്സ പടിലാഭായ പുഞ്ഞന്തി, ലഭനട്ഠാനം ഗമിസ്സാമി അമ്മാതി. പുത്ത അഹം അജ്ജേവ തവ ബാരാണസിനഗരേ രജ്ജപടിലാഭം ഇച്ഛാമീതി ആഹ. സോ സാധു അമ്മാതി മാതരം വന്ദിത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. മാതൂയാ പനസ്സ ഏവം അഹോസി. കഹം സോ ഗമിസ്സതി, പുബ്ബേവിയ ഇധവാ ഏത്ഥവാ ഗേഹേ നിസീദിത്വാ ആഗച്ഛതീതി, സോ പന പുഞ്ഞനിയാമേന ചോദിയമാനോ ഗാമതോ

നിക്ഖമിത്വാ ബാരാണസിം ഗന്ത്വാ സേനഗുത്തസ്സ ഗേഹേ പടിവസതി,
അഥേകദിവസം സോ തസ്സ കമ്മകാരേഹി സദ്ധിം സല്ലപന്തോ നിസീദിത്വാ
പചലായന്തോ സുപിനം അദുസ. മുഖേന അന്തം നിക്ഖമിത്വാ
സകലജമ്ബുദീപേ പത്മരിത്വാ അന്തോകുച്ഛിമേവ പാവസി. പബുദ്ധോ സോ
ഭീതോ മഹാസദുമകാസി. അഥ നം മഹാസേനഗുത്തോ പുച്ഛി. നന്ദിയോ
സുപിനം അദുസന്തി ആഹ. അഥ തേന കീദിസന്തി പുട്ഠോ കഥേസി, തതോ
സേനഗുത്തോ തം അത്തനോ കുലുപഗം പരിബ്ബാജികം പുച്ഛി കോ തസ്സ
വിപാകോതി. പരിബ്ബാജികാ യദി ഭോ ഇത്ഥമീ പസ്സതി.
സത്തദിവസബ്ഭന്തരേയേവ അഭിസേകം ലഭതി, യദി പുരിസോ പസ്സതി, തഥേവ
രാജാ ഹോതീതി കഥേസി. സേനഗുത്തോ തസ്സാ തം കഥം സുത്വാ ഇമം മമ
ഞാതിം കരോമീതി അത്തനോ സത്ത യീതരേ പക്കോസിത്വാ പടിപാടിയാ
പുച്ഛി. നന്ദിയസ്സ സന്തികേ വസമാതി, സേസാ സബ്ബാ ന ഇച്ഛിംസു, ന മയം
ജാനാമ ഏതം അധുനാഗതം കുലവന്തം വാ ദുക്കുലവന്തംവാതി. അഥ
കണിട്ഠികം പുച്ഛി. സാ യസ്സ മം മാതാപിതരോ ദസ്സന്തി. തേസം വചനം ന
ഭിന്ദിസ്സാമീതി സമ്പടിച്ഛി, അഥ സേനഗുത്തോ നന്ദിയം പക്കോസിത്വാ അത്തനോ
യീതരം ദത്വാ തസ്സ മഹാസമ്പത്തി മദാസി. തതോ സത്തമേ ദിവസേ നന്ദിയോ
തത്ഥ തത്ഥ ആഹിണ്ഡന്തോ രഞ്ഞോ മങ്ഗലയൂതാനം പസ്സിസ്സാമീതി ഗന്ത്വാ
ധങ്ഗലസിവാപട്ടേസസീസം പാരുപിത്വാ നിപജ്ജി, സോ ച ബാരാണസീരഞ്ഞോ
കാലങ്കതസ്സ സത്തമോ ദിവസോ ഹോതി. അമച്ചാച പുരോഹിതോച രഞ്ഞോ
സരീരകിച്ചം കാരേത്വാ രാജങ്ഗണേ നിസീദിത്വാ മന്തയിംസു. രഞ്ഞോ ഏകാവ
ധീതാ അത്ഥി, പുത്തോ പനസ്സ നത്ഥി. അരാജികം രജ്ജം ന തിട്ഠന്തി. ഫുസ്സരഥം
വിസ്സജ്ജേസ്സാമാതി. തേ കുമാരപത്തവണ്ണേ ചത്താരോ സിന്ധവേ യോജേത്വാ
സേതച്ഛത്തപമുഖംപഞ്ചവിധരാജകുഡഭണ്ഡം രഥസ്ഥിനേവ രപേത്വാ രഥം
വിസ്സജ്ജേത്വാ പച്ഛതോ തുരിയാനി പഗ്ഗണ്ഹാപേസും. രഥോ പാചീദാരേന
നിക്ഖമിത്വാ ഉയ്യാനാഭിമുഖോ അഹോസി. പരിചയേന ഉയ്യാനാഭിമുഖോ
ഗച്ഛതി. നിവത്തേമാതി കേചി ആഹംസു. പുരോഹിതോ മാ നിവാരയിത്ഥാതി
ആഹ. രഥോ കുമാരകം പദക്ഖിണം കത്വാ ആരോഹണസജ്ജാ ഹുത്വാ
അട്ഠാസി. പുരോഹിതോ പാരുപണകണ്ഠം അപന്നേത്വാ പാദതലാനി
ഓലോകേന്തോ തിട്ഠന്തു അയം ദീപോ. ദിസഹസ്സദീപ പരിവാരേസു ചതുസു
മഹാദീപേസു ഏകരജ്ജം കാതും സമത്ഥോതിവത്വാ തസ്സ ധിതിം ഉപധാരേതും
തിക്ഖത്തും തുരിയാനി പഗ്ഗണ്ഹാപേസി. അഥ കുമാരോ മുഖം വിവരിത്വാ
ഓലോകേത്വാ കേന കാരണേന ആഗതത്ഥാതി ആഹ, ദേവ തുമ്ഹാകം രജ്ജം
പാപുണാതീതി, രാജാ കഹന്തി, ദേവത്തം ഗതോ സാമീതി, കതി ദിവസാ
അതിക്കന്താതി, അജ്ജ സത്തമോ ദിവസോതി. പുത്തോ വാ യീതാ വാ നത്ഥീതി,
ധീതാ അത്ഥി ദേവ. പുത്തോ ന വിജ്ജതീതി, തേനഹി കരിസ്സാമി രജ്ജന്തി, തേ
താവദേവ അഭിസേകമണ്ഡപം കാരേത്വാ രാജധീതരം സബ്ബാലങ്കാരേഹി
അലങ്കാരിത്വാ ഉയ്യാനം നേത്വാ കുമാരസ്സ അഭിസേകം അകംസു, അഥസ്സ
കതാഭിസേകസ്സ സതസഹസ്സഗ്ഘനകം വത്ഥം ആനേസും, സോ കിമിദം താതാതി
ആഹ, നിവാസനവത്ഥം ദേവാതി, നനു താതാ മൂലംതി, മനുസ്സാനം
പരിഭോഗവത്ഥേസു ഇതോ സുഖമന്തരം നത്ഥി ദേവാതി, തുമ്ഹാകം രാജാ
ഏവരൂപം നിവാസേസീതി, ആമ ദേവാതി. ന മഞ്ഞേ പുണ്ണവാ തുമ്ഹാകം
രാജാതി വത്വാ ഹന്ദ സുവണ്ണഭിക്കാരം ആഹരഥ, ലഭിസ്സാമ വത്ഥന്തി, തേ
സുവണ്ണഭിക്കാരം ആഹരിംസു, സോ ഉട്ഠായ ഹത്ഥേ യോവിത്വാ മുഖം
വിക്ഖാലേത്വാ ഹത്ഥേന ഉദകം ആദായ പുരത്ഥിമദിസായ അബ്ഭുക്കിരി,
താവദേവ ഘനപഥവിം ഭിന്ദിത്വാ സോളസകപ്പരുക്ഖാ ഉട്ഠഹിംസു, പുന

ഉദകം ഹതേന ഗഹേത്യാ ദക്ഖിണം പച്ഛിമം ഉത്തരന്തി ഏവം ചതസ്സോപി
ദിസാ അബ്ഭുക്കിരി, സബ്ബദിസാസു സോളസ സോളസ ഹുത്യാ
ചതുസർഗ്ഗികപ്പരുക്ഖാ ഉട്ഠഹിംസു, സോ ഏകം ദിബ്ബദുസ്സം നിവാസേത്യാ
ഏകം പാരുപിത്യാ നന്ദിയരഞ്ഞോ വിജിതേ സുത്തകന്തികാ ഇത്ഥിയോ മാ
സുത്തം കന്തന്തുതി ഭേരിം ചരാപേമാതി വത്യാ ഛരത്തം ഉസ്സാപേത്യാ
അലങ്കതപടിയത്തോ ഹത്ഥിക്ഖണ്ഡവരഗതോ നഗരം പവിസിത്യാ
പാസാദമഭിരുയ്ഹ മഹാസമ്പത്തിം അനുഭവി. അഹോ തദാ പച്ചേകബുദ്ധസ്സ
ദിന്നാനുവാതകസ്സ വിപാകോ. തേനാഹു പോരാണാ.

൧൨. യഥാ സാസപമത്തമ്ഹാ, ബീജാ നിഗ്രോധപാദപോ;
ജായതേ സതസാവധ്വേഛോ, മഹാനീലമ്ബുദോപമോ.

൧൩. തഥേവ പുണ്ണകമ്മമ്ഹാ, അണ്ണമ്ഹാ വിപുലം ഫലം;
ഹോതീതി അപ്പപുണ്ണന്തി, നാവമഞ്ഞേയ്യ പണ്ഡിതോതി.

ഏവം ഗച്ഛന്തേ കാലേ ഏകദിവസം ദേവീ രഞ്ഞോ സമ്പത്തിം ദിസാ
അഹോ തപസ്സീതി കാരുണ്ണാകാരം ദസ്സേസി. കിമിദം ദേവീതി ച പൂട്ഠാ
അതിമഹതീ തേ ദേവ സമ്പത്തി. അതീതമദ്ധാനം കല്യാണം കത്തതാ. ഇദാനി
അനാഗതസ്സത്ഥായ കുസലം കരോമാതി ആഹ. കസ്സ ദസ്സാമ. സീലവന്താ
നത്ഥീതി. അസുഞ്ഞോ ദേവ ജമ്ബുദീപോ അരഹന്തേഹി, തുമ്ഹേ ദാനം
സജ്ജമ, അഹം അരഹന്തേ ലച്ഛാമീതി ആഹ. പുനദിവസേ രാജാ മഹാരഹം
ദാനം സജ്ജാപേസി. ദേവീ സചേ ഇമിസ്സാ ദിസായ അരഹന്തോ അത്ഥി, ഇയാ
ഗന്ത്യാ അമ്ഹാകം ഭിക്ഖം ഗണ്ഹന്തുതി ഉത്തരഹിമവന്താഭിമുഖീ പുപ്ഫാനി
ഉദ്ധം വിപിത്യാ ഉരേന നിപജ്ജി. അഥ താനി പുപ്ഫാനി ആകാസതോ ഗന്ത്യാ
ഹിമവന്തപദേസേ വസന്താനം പദ്യമവതിയാ പുത്താനം
പഞ്ചസതാനംപച്ചേകബുദ്ധാനം ജേട്ഠകമഹാപദ്യമപച്ചേകബുദ്ധസ്സ പാദമൂലേ
പതിംസു. തമാഹി.

൧൪. അഹോ പസ്സഥ ഭോ ദാനി, വിമ്ഹയം പുണ്ണകമ്മുനോ;
അചേതനാപി പുപ്ഫാനി, ദൂതകിച്ചേസു ബ്യാവടാ.

൧൫. കത്തുകാമേന ലോകസ്ഥിം, സകലം അത്തനോ വസം;
സബ്ബത്ഥാമേന കത്തബ്ബം, പുണ്ണം പണ്ണവതാ സദാതി.

തതോ മഹാപദ്യമപച്ചേകബുദ്ധോ തം തത്യാ സേസഭാതരേ ആമന്തേസി.
മാരിസാ നന്ദിയരാജാ തുമ്ഹേ നിമന്തേസി. അധിവാസേഥ തസ്സ നിമന്തനന്തി.
തേ അധിവാസേത്യാ താവദേവ ആകാസേനാ ഗന്ത്യാ ഉത്തരദാറേ ഓതരിംസു.
മനുസ്സാ പഞ്ചസതാ ദേവ പച്ചേകബുദ്ധാ ആഗതാതി രഞ്ഞോ ആരോചേസും,
രാജാ സദ്ധിം ദേവിയാ ഗന്ത്യാ വന്ദിത്യാ പത്തേ ഗഹേത്യാ പച്ചേകബുദ്ധേ
പാസാദം ആരോപേത്യാ തത്ഥ തേസം ദാനം ദത്യാ ഭത്തകിച്ചാവസാനേ രാജാ
സഞ്ഘത്ഥേരസ്സ ദേവീ സഞ്ഘനവകസ്സ ച പാദമൂലേ നിപജ്ജിത്യാ അയ്യാ
പച്ചയേഹി ന കിലമിസ്സന്തു, മയം പുണ്ണേന ന ഹായിസ്സാമ, അമ്ഹാകം ഇധ
വാസായ പടിഞ്ഞം ദേമാതി പടിഞ്ഞം കാരേത്യാ ഉയ്യാനേ നിവാസർഠാനാദയോ
കാരേത്യാ യാവജീവം പച്ചകബുദ്ധേ ഉപട്ഠഹിത്യാ തേസു പരിനിബ്ബുതേസു
സാധുകീളനം കാരേത്യാ ചന്ദനാ ഗരുആദീഹി സരീരകിച്ചം കാരേത്യാ ധാതുയോ
ഗഹേത്യാ ചേതിയം പതിട്ഠാപേത്യാ ഏവരുപാനമ്പി മഹാനുഭാവാനം
മഹേസിനം മരണം ഭവിസ്സതി, കിമങ്ഗം പന മാദിസാനന്തി സംവേഗജാതോ

ജേട്പുത്തം രജേജ പതിട്ഠാപേത്യാ സയം പബ്ജം പബ്ജി, ദേവീപി രഞ്ഞേ പബ്ജിതേ അഹം കിംകരിസ്സാമീതി പബ്ജിത്യാ ദേപി ഉയ്യാനേ വസന്താ ത്യാനാഭിഞ്ഞം നിബ്ജത്തേത്യാ ത്യാനസുഖേന വീതിനാമേന്താ ആയുപരിയോസാനേ ബ്രഹ്മലോകേ നിബ്ജത്തിംസു. തേ അമ്ഹാകം ഭഗവതോ കാലേ ബ്രാഹ്മണകുലേ നിബ്ജത്തിത്യാ ബുദ്ധസാസനേ പബ്ജിംസു, തദാ നന്ദിയരാജാ ധൃതങ്ഗധരാനം അഗ്ലോ മഹാകസ്സപത്മേരോനാമ ഹുത്യാ ചന്ദോ വിയ സുരിയോ വിയച ലോകേ പാകടോ ഹുത്യാ ഭഗവതി പരി- നിബ്ജതേ ബുദ്ധസാസനം അതിവിയ സോഭേതി. ഭരിയാപിസ്സ ഭദ്രകാപിളാനീ നാമ അഹോസീതി.

൧൬. ത്യാ പുരേകോ വിപിനേ ചരന്തോ,
പച്ചേകബുദ്ധസ്സനുവാതമത്തം;
കത്യാ സരട്ഠം കുരുദീപസോഭം,
മഹാനുഭാവോ വസുധാ ധിപോസി.

൧൭. തുമ്ഹേച ഭോന്തോ ഖലു സീലവന്തേ,
ദദാമ ദാനാനി അനപ്പകാനി;
തം വോ പതിട്ഠാച ഭവന്തരസ്ഥിം,
ചിന്താമണിം കപ്പതരുംവ സാരന്തി.

നന്ദിയരാജസ്സ വത്സും പഥമം.

൧൨. അഞ്ഞതരമനുസ്സസ്സ വത്സുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

അമ്ഹാകം ഭഗവതി പരിനിബ്ജതേ പാടലിപുത്തസമീപേ അഞ്ഞതരസ്ഥിം ഗാമേ അഞ്ഞതരോ ദുഗ്ഗതമനുസ്സോ വസതി, സോ പനേകദിവസം അഞ്ഞതരം ഗാമം ഗച്ഛന്തോ ദേ സാടകേ നീവാസേത്യാ മഹന്തം അടവിംപാപുണി, തദേവം ഗച്ഛന്തം ദിസ്വാ ഏതസ്സ വത്സം ഗണ്ഹിസ്സാമീതി ഏകോ ചോരോ അനുബന്ധി, സോ ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം ചോരം ദിസ്വാ ചിന്തേസി, അഹമേതസ്ഥാ പലായിതും വാ തേന സദ്ധിംയുജ്ജയിതും വാ ന സക്കോമി, അയമാഗന്ത്യാ അവസ്സം അനിച്ഛന്തസ്സാപി മേ വത്സം ഗണ്ഹിസ്സതി. മയാപിസ്സ നിരത്ഥകേന ഹരിതും ന സക്കാ, ദാനവസേനസ്സ ദസ്സാമീതി സന്നിട്ഠാന മകാസി, അഥ ചോരോ ആഗന്ത്യാ വത്സകം പരാമസി, അഥ സോ പുരിസോ ചിത്തം പസാദേത്യാ ഇമം മമ വത്സദാനം ഭവഭോഗസുഖത്മായ പച്ചയോ ഹോതുതി വത്സം ദത്വാ ദുച്ഛാദിതത്ത്വാ മഹാമഗ്ഗം പഹായ അഞ്ഞേന ജങ്ഘാമഗ്ഗേന ഗച്ഛന്തോ ആസിവിസേന ദട്ഠോ കാലം കത്യാ ഹിമവന്തപ്പദേസേ ദ്വാദസയോജനികേ കനകവിമാനേ നേകച്ഛരാസഹസ്സപരിവുതോ നിബ്ജത്തി. വിമാനം പനസ്സ പരിവാരേത്യാ തിയോജനികേ റാനേ കപ്പരുക്ഖാ നിബ്ജത്തിംസു, സോ മഹന്തം ദിബ്ബസമ്പത്തിം ദിസ്വാ സോമനസ്സം പവേദേന്തോ ആഹ.

൧. പരിണാമിതമത്തേന, ദാനസ്സ സകസന്തകം;
ദദാതി വിപുലം ഭോഗം, ദിബ്ബമിസ്സരിയം വരം.

൨. ദ്വാദസയോജനുബ്ബേധം, ദുദിക്ഖം ചക്ഖുമുസനം;
കൂടാ ഗാരവരുപേതം, സബ്ബസോവണ്ണയം സുഭം.

൩. മമ പുണ്ണേന നിബൃത്തം, നേകരാഗദ്ധജാകുലം,
തഥേവ പരിസുദ്ധേഹി, വിതാനേഹി ച ലങ്കതം.
൪. പാസാദപരിയന്തമ്ഹി, ദിബ്ബവത്മാനി ലമ്ബരേ;
വാതേരിതാ തേ സോഭന്തി, അവഹേന്താവ സുധാസിനോ.
൫. പാസാദസ്സ സമന്താ മേ, ഭൂമിഭാഗേ തിയോജനേ;
ഇച്ഛിതിച്ഛിതദാതാരോ, ജാതാസും സുരപാദപാ.
൬. തത്ഥ നച്ചേഹി ഗീതേഹി, വാദേഹി തുരിയേഹി ച;
നേ കച്ഛരാസഹസ്സേഹി, മോദാമി ഭവനേ മമ.
൭. ന സമ്മാ ദിന്നവത്ഥസ്സ, അക്ഖേത്തേ ഫലമീ ദിസം;
വേത്തേ സമ്മാ ദദന്തസ്സ, കോ ഫലം വണ്ണയിസ്സതീതി.
൮. ഏവം വിധമ്പി കൂസലം മനുജോ കരിത്ഥാ,
പപ്പോതി ദിബ്ബവിഭവം മുനിവണ്ണനീയം;
മന്ത്യാന ഭോ ദദഥ ദാനവരം സുസീലേ,
സദ്ധായ സുദ്ധമനസാസ്സ വിസേസഭാഗീതി.

അഞ്ഞത്തരമനുസ്സസ്സ വത്ഥും ദുതിയം.

൧൩. വിസമലോമകുമാരസ്സ വത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

അതീതേ കിര ഇമസ്ഥിം ജമ്ബുദീപേ കസ്സപോ നാമ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ പാരമിയോ പൂരേത്ഥാ സബ്ബത്തുതം പത്തോ ലോകസ്സ ദുക്ഖാപനുദോ സുഖാവഹോ പടിവസതി ലോകം നിബ്ബാണമഹാനഗരവരേ പരിപൂരേന്തോ. തസ്ഥിം സമയേ അഞ്ഞത്തരോ പുരിസോ സത്ഥു ധമ്മദേസനം സുത്ഥാ പസന്നോ ഭിക്ഖുസഞ്ചസ്സ ദാനം ദേന്തോ സീലം രക്ഖന്തോ ഉപോസഥകമ്മം കരോന്തോ നാനാവിധാനി പുത്തകമ്മാനി കത്ഥാ സുത്തപ്പബുദ്ധോവിയ ഗത്ഥാ ദേവലോകേ നിബൃത്തി സബ്ബരതനമയേ ദിബ്ബവിധാനേ ദേവച്ഛരാസഹസ്സപരിവുതോ. തത്ഥ യാവതായുകം റത്ഥാ തതോ ചുതോ അമ്ഹാകം ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതേ ജമ്ബുദീപേ പാടലിപുത്തനഗരേ ആണാചക്കവത്തിയമ്മാസോകമഹാനരിന്ദസ്സ അഗ്ഗമഹേസിയാ കുച്ഛിമ്ഹി നിബൃത്തി. തസ്സ നാമം കരോന്തോ സീസേ ലോമം വിസമം ഹുത്ഥാ ജാതത്ഥാ വിസമലോമകുമാരോതി സഞ്ജാനിംസു. സോ കമേന വിത്തുതം പത്തോ ബലസമ്പന്നോ അഹോസി. മഹാമാമോ അഭിരൂപോച അഹോസി. ദസ്സനീയോ പാസാദികോ യസപരിവാരസമ്പന്നോ പടിവസതി. തതോ അപരേന സമയേന ധമ്മാസോകമഹാനരിന്ദോ ചതുരാസീതിസഹസ്സരാജപരിവുതോ അനന്തബലവാഹനോ കീ ളാ പ രോ ഹിമവന്തം ഗത്ഥാ യമാഭിരന്തം കീളിത്ഥാ ആഗച്ഛന്തോ ചന്ദഭാഗം നാമ ഗങ്ഗം സമ്പാപുണി. സാ പന യോജനവിത്ഥതാ തിഗാവുതഗമ്ഭീരാ അഹോസി. തദാ സാ അധുനാഗതേഹി ഓഘേഹി മഹാഫേണസമാകുലാ ബഹുമിയോ ഉഭോകൂലേ ഉത്തരന്തീ മഹാവേഗാ [\[മഹാവേഗാഗച്ഛന്തീ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) ഗച്ഛന്തി. തദാ രാജാ ഗങ്ഗം ദിസാ കോ നാമേത്ഥ പുരിസോ ഏവംവിധം മഹാഗങ്ഗം തരിതും സമത്ഥോ ഭവിസ്സതീതി ആഹ. തം സുത്ഥാ വിസമലോമ കുമാരോ ആഗത്ഥാ വന്ദിത്ഥാ അഹം ദേവ ഗങ്ഗം തരിത്ഥാ ഗന്തുഞ്ച ആഗന്തുഞ്ച സക്കോമീതി ആഹ. രാജാ സാധുതി സമ്പദിച്ഛി. അഥ കുമാരോ ഗാല്പഹം നിവാസേത്ഥാ മകരദന്തിയാ കേസേ ബന്ധിത്ഥാ ഗങ്ഗാകൂലേ റിതോ

അട്ഠാരസഹതമം അബ്ഭുഗുന്താ ഉസഭമത്തട്ഠാനേ പതിത്വാ തരിതു മാരഭി. തതോ ചണ്ഡസോതം ഛരിന്ദിത്വാ തരന്തോ ഗമനാ ഗമനകാലേ ഗണ്ഹനത്മായ ആഗതേ ചണ്ഡസുംസുമാരേ പാണിനാ പഹരിത്വാ ചുണ്ണവിചുണ്ണം കരോന്തോ വീസസതം മാരേത്വാ ഉത്താരേത്വാ തലമുഗുമ്മ രാജാനം വന്ദിത്വാ അട്ഠാസി. രാജാ തം കാരണം ദിസാ ഭയപ്പന്തോ ഏസോ ഖോ മം മാരേത്വാ രജ്ജമ്പി ഗഹരിതും സമത്ഥോ. ഏതം മാരേതും വട്ടതീതി ചിന്തേത്വാ നഗരം സമ്പന്തോ കുമാരം പക്കോസാപേത്വാ അമച്ചേ ആഹ. ഇമം ഭണേ ബന്ധനാഗാരേ കരോമാതി. തേ തമാ കരിംസു, അമസ്സ ബന്ധനാഗാരേ വസന്തസ്സ ചത്താരോ മാസാ അതിക്കന്താ. തതോ രാജാ ചതുമാസച്ചയേന ദീഘതോ സട്ഠിഹത്ഥപ്പമാണേ സട്ഠിവേളുകലാപേ ആഹരാപേത്വാ ഗണ്ഠിയോ സോധാപേത്വാ അന്തോ അയോസാരം പൂരേത്വാ രാജങ്ഗണേ റപാപേത്വാ വിസമലോമകുമാരം ബന്ധനാഗാരതോ ആഹാരാപേത്വാ [\[ആണാപേത്വാ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) അമച്ചേ ഏവമാഹ. ഭണേ സ്വായം കുമാരോ ഇമിനാ ഖഗ്ഗേന ഇമേ വേളുകലാപേ ചതുരങ്ഗുലം കത്വാ ഛരിന്ദതു. നോ ചേ ഛരിന്ദിതും സക്കോതി. തം മാരേമാതി ആഹ, തം സുത്വാ കുമാരോ അഹം ബന്ധനാഗാരേ ചി ര വു ത്ഥോ ജീഘച്ഛാപീളിതോ ആഹാരേന കിലമിം, യന്നുനാഹം ആഹാരം ഭുഞ്ചിത്വാ ഛരിന്ദേയന്തി. തേ നത്ഥി ദാനി തുയ്ഹം ആഹാരന്തി ആഹംസു. തേനഹി പോക്ഖരണിയാ പാനീയം പിവിസ്സാമീതി ആഹ. തേ സാധൂതി പോക്ഖരണിം നേസും. കുമാരോ പോക്ഖരണിം ഓതരിത്വാ നഹായിത്വാ നിമുഗ്ഗോ യാവദത്ഥം കലലം ഭുഞ്ചിത്വാ പാനീയം പിവിത്വാ ഉട്ഠായ അസിപത്തം ഗഹേത്വാ മഹാജനാനം [\[മഹാജനാനംപസ്സന്തമേവ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) പസ്സന്താനമേവ അട്ഠാസിതിഹത്ഥട്ഠാനം ആകാസം ഉല്ല്ഘ്ഛിത്വാ സബ്ബവേളുകലാപേ ചതുരങ്ഗുലമത്തേന ഖണ്ഡാവണ്ഡം കുരുമാനോ ഓതരിത്വാ മൂലേ മൂലഅയസലാകം പത്വാ കിണീതി സദും സുത്വാ അസിപത്തം വിസ്സജ്ജത്വാ രോദമാനോ അട്ഠാസി. തതോ രാജപുരിസേഹി കിമത്തം രോദസീതി വുത്തേ ഏത്തകാനം പുരിസാനമന്തരേ മയ്ഹം ഏകോപി സുഹദോ നത്തി. സചേ ഭവേയു, ഇമേസം വേളുകലാപാനമന്തരേ അയോ സാരം അത്ഥിഭാവം കമേയു, അഹം പന ജാനമാനോ ഇമേ വേളു കലാപേ അങ്ഗുലങ്ഗുലേസു ഛരിന്ദേയന്തി ആഹ. തതോ രാജാ കുമാരേന കതകമ്മം ഓലോകേത്വാ പസന്നോ ഉപരാജട്ഠാനം ബഹുഞ്ച വിഭവം ദാപേസി, ഏവമസ്സ ബലസമ്പത്തിലാഭോ നാമ ന ജാതിഗോത്തകുലപദേസാദിനം ബലം. ന പാണാതിപാതാദിദുച്ചരിതാനം ബലം. കസ്സേതം ബലന്തി. കസ്സപസമ്മാസമ്ബുദ്ധകാലേ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ദിന്നദാനാദിസുചരിതകമ്മവിപാകം. തേന വുത്തം.

൧. കസ്സപസ്സ മുനിന്ദസ്സ, കാലേ അത്തതരോ നരോ; സമബുദ്ധമുപസംകമ്മ, സുത്വാ ധമ്മം സുദേസിതം.
൨. പടിലദ്ധസദ്ധോ ഹുത്വാ, സീലവന്താന ഭിക്ഖുനം; മധുരന്നപാനേ പചുരേ, അദാസി സുമനോ തദാ.
൩. അദാസി ചീവരേ പത്തേ, തഥേവ കായബന്ധനേ; അദാ ഖീരസലാകഞ്ച, ബഹു കത്തരയട്ഠിയോ.
൪. അദാ സുപസ്സയം ദാനം, മഞ്ചപിഠാദികം തമാ; പാവാര കമബലാദിനി, അദാ സീതനിവാരണേ.

൫. അദാ ഭേസജ്ജദാനാനി, ആരോഗ്യമായ ഭിക്ഖുനും;
ഏവം നാനാവിധം പുണ്ണം, കത്യാന തിദിവം ഗതോ.
൬. തത്ത്വ ദിബ്ബവിമാനമഹി, ഉപ്പനോ സോ മഹിദ്ധികോ;
ദേവച്ഛരാപരിവുതോ, ദേവസേനാപുരക്ഖതോ.
൭. ദിബ്ബേഹി നച്ചഗീതേഹി, ദിബ്ബവാദിതത്തിഹി;
മോദമാനോ അനേകേഹി, ദിബ്ബസമ്പത്തിയാ സഹ.
൮. യാവതായും തഹിം റത്ഥാ, ജമ്ബുദീപേ മനോരമേ;
പുരേ പാടലിപുത്തമഹി, ധമ്മാസോകസ്സ രാജിനോ.
൯. പുത്തോ പുത്യാന നിബ്ബത്തി, മഹാമാമോ മഹാബലോ;
മഹായസോ മഹാഭോഗോ, ആസി ബുദ്ധാദിമാമകോ.
൧൦. കാതബ്ബം കുസലം തസ്മാ, ഭവസമ്പത്തി മിച്ചുതാ;
പാലേതബ്ബ മമോ സീലം, ഭാവേതബ്ബഞ്ച ഭാവനന്തി.

തതോ കുമാരോ ഉപരാജട്ഠാനം ലഭിത്വാ സമ്പത്തിം അനുഭവമാനോ
മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സതേരമാദിം കത്വാ മഹാഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ
ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപച്ചയദാനാ ദിവസേന സക്കാരം കത്വാ
സീലം രക്ഖിത്വാ ഉപോസഥകമ്മം കത്വാ ആയുപരിയോസാനേ യമാകമ്മം
ഗതോതി.

൧൧. ഏവംവിധം സുചരിതം സുമനോ കരിത്വാ,
ഭാഗിസ്സ നേകവിഭവസ്സ ഭവാഭവേസു;
തുമ്ഹേഹി ഭോ സുചരിതം വിഭവാനുരൂപം,
കത്യാന നിബ്ബുതിപദം കരഗം കരോമാതി.

വിസമലോമകുമാരസ്സ വത്സും തതിയം.

൧൪. കഞ്ചനദേവിയാ വത്സുമഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ജമ്ബുദീപേ കിര ദേവപുത്തനഗരം നാമ ദസ്സനീയം ഏകം നഗരം
അഹോസി. തസ്മിം സമയേ മനുസ്സാ യേഭുയ്യേന പത്തമഹം നാമ പൂജം
കരോന്തി, ഭഗവതാ പരിഭുത്തപത്തം ഗഹേത്വാ കതാനേകപൂജാവിധാനാ
ഉസ്സവം കരോന്തി. തം പത്തമഹന്തി വുച്ചതി. തസ്മിം സമയേ
ദേവപുത്തനഗരേ രാജാ സബ്ബരതനമയം രഥം സബ്ബാലങ്കാരേഹി
അലങ്കാരാപേത്വാ കുമുദപത്തവണ്ണേ ചത്താരോ സിന്ധവേ യോജേത്വാ
സുസിക്ഖിതസിപ്പാചരിയേഹി സത്തരതനപരിനിട്ഠിതേ അസീതിഹത്ഥവേളഗ്ഗേ
സത്ത്വനാ പരിഭുത്തം സേലമയപത്തം മുത്താജാലാദീഹി അലങ്കരിത്വാ വേളഗ്ഗം
ആരോപേത്വാ വേളഗ്ഗം രഥേ റപാപേത്വാ നഗരം ദേവനഗരം വിയ അലങ്കരിത്വാ
ധജപതാകാദയോ ഉസ്സാപേത്വാ തോരണഗ്ഘ കപന്തിയോച
പുണ്ണഘടദീപമാലാദയോച പതിട്ഠാപേത്വാ അനേകേഹി പൂജാവിധാനേഹി
നഗരം പദക്ഖിണം കാരേത്വാ നഗരമജ്ജേയേ സുസജ്ജിതരതനമണ്ഡപേ
പത്തയാതും റപേത്വാ സത്തമേ ദിവസേ മഹായമ്മസവണം കാരാപേസി. തദാ
തസ്മിം ജനപദേ ബഹു മനുസ്സാച ദേവതാച

യക്ഖരക്ഖസനാഗസുപണ്ണാദയോച മനുസ്സവേസേന യേഭൂയേന തം സമാഗമം ഓതരന്തി, ഏവമച്ഛരിയം തം പൂജാവിധാനം അഹോസി.

തദാ ഏകോ നാഗരാജാ ഉത്തമരൂപധരം അഗതപുബ്ബപുരിസം ഏകം കുമാരികം ധമ്മപരിസന്തരേ നിസിന്നം ദിസ്വാ തസ്സാ പടിബദ്ധചിത്തോ അനേകാകാരേഹി തം യാ ചി ത്വാ തസ്സാ അലദ്ധമാനോ കുജ്ജിത്വാ നാസാവാതം വിസ്സജ്ജസി ഇമം മാരേസ്സാമീതി. തം തസ്സാ സദ്ധാബലേന കിഞ്ചി ഉപദുവം കാതും സമത്ഥോ നാഹോസി. അമസ്സാ നാഗോ പാദതോ പട്ഠായ യാവസകലസരീരം ഭോഗേന വേരേത്വാ സീസേ ഫണം കത്വാ ഭായാപേത്തോ അട്ഠാസി. അനന്തവിഹിതായ തായ ധമ്മസവണബലേന അണുമത്തമ്പി ദുക്ഖം നാഹോസി. പഭാതായ രത്തിയാ തം ദിസ്വാ മനുസ്സാ കിമേതന്തി കാരണം പൂച്ഛിംസു, സാപി തേസം കഥേത്വാ ഏവം സച്ചകിരിയമകാസി. തഥാഹി.

- ൧. ബ്രഹ്മചാരി അഹോസാഹം, സഞ്ജാതാ ഇധ മാനുസേ;
തേന സച്ചേന മം നാഗോ, വിപ്പമേവ പമുഞ്ചതു.
- ൨. കാമാതുരസ്സ നാഗസ്സ, നോകാസമകരിന്ധതോ;
തേന സച്ചേന മം നാഗോ, വിപ്പമേവ മുഞ്ചതു.
- ൩. വിസവാതേന വിത്തസ്സ, കുപിതസ്സോരഗസ്സഹം;
അകുദ്ധാ തേന സച്ചേന, സോ മം വിപ്പം പമുഞ്ചതു.
- ൪. സദ്ധമ്മം സുണമാനാഹം, ഗരുഗാരവഭത്തിയാ;
അസ്സോസിം തേന സച്ചേന, വിപ്പം നാഗോ പമുഞ്ചതു.
- ൫. അക്ഖരംവാ പദംവാപി, അവിനാസേത്വാവ ആദിതോ;
അസ്സോസിം തേന സച്ചേന, വിപ്പം നാഗോ പമുഞ്ചതുതി.

സച്ചകിരിയാവസാനേ നാഗരാജാ തസ്സാ അതീവ പസന്നോ ഭോഗം വിനിവേരേത്വാ ഫണസതം മാപേത്വാ തം ഫണഗബ്ഭേ നിസീദാപേത്വാ ബഹുഹി നാഗമാനവകേഹി സദ്ധിം ഉദകപൂജം നാമ പൂജ മകാസി, തം ദിസ്വാ ബഹു നഗരവാസിനോ അച്ഛരിയബ്ഭുതജാതാ അട്ഠാരസകോടിയന്നേന പൂജ മകംസു. തഥാഹി.

- ൬. നത്ഥി സദ്ധാസമോ ലോകേ, സുഹദോ സബ്ബകാമദോ;
പസ്സമ്മസ്സാ ബലം സദ്ധാ, പൂജേന്തേവം നരോ രഗാ.
- ൭. ഇധ ലോകേവ സാലത്ഥ, ഭവഭോഗ മനപ്പകം;
തസ്ഥാ സദ്ധേന കാതബ്ബം, രതനത്തയഗാരവന്തി.

അഥേവം സാ പടിബദ്ധമഹാവിഭവാ യാവജീവം കോമാരിയ ബ്രഹ്മചാരിണീ ഹുത്വാ ആയുപരിയോസാനേ കാലം കത്വാ തസ്ഥിന്ധേവ നഗരേ രഞ്ഞോ അഗ്ഗമഹേസിയാ കുച്ഛിമ്ഹി പടിസന്ധിം ഗണ്ഹിത്വാ ദസമാസച്ചയേന മാതുകുച്ഛിതോ നിക്ഖമി. നിക്ഖന്തദിവസേ പന്നസ്സാ സകലദേവപുത്തനഗരേ രതനവസ്സം വസ്സി. തേനസ്സാ കഞ്ജനദേവീതി നാമം കരിംസു. സമന്തപാസാദികാ അഹോസി. അഭിരൂപാ ദേവച്ഛരപടിഭാഗാ. മുഖതോ ഉപ്പലഗന്ധോ വായതി. സരീരതോ ചന്ദനഗന്ധോ വായതി. സകലസരീരതോ ബാലസുരിയോ വിയ

രംസിയോ നിച്ഛാരേന്തി ചതുരതനഗബ്ഭേ പദീപകിച്ചും നാമ നത്ഥി. സബ്ബോ ഗബ്ഭോ സരീരാ ലോകേന ഏകോ ഭാസോ ഹോതി, തസ്സാ രൂപസമ്പത്തി സകലജമ്ബുദീപേ പാകടാ അഹോസി. തതോ സകലജമ്ബുദീപവാസീ രാജാനോ തസ്സാ അത്ഥായ പിതൂരഞ്ഞോ പണ്ണാകാരാനി പഹിണിംസു. സാ പന പഞ്ചകാമേ അനനുലിത്താ പിതരം അനുജാനാപേത്യാ ഭിക്ഖുന്തു പസ്സയം ഗത്വാ പബ്ബജിത്വാ വിപസ്സനം വഡ്ഢേത്വാ സഹ പടിസമ്ഭിദാഹി അരഹത്തം പാപുണീതി.

൮. സുത്ഥാന സാദരവസേന കുമാരികേവം;
ധമ്മഞ്ഹി സീലമമലം പരിപാലയന്തി;
ലദ്ധാന നേകവിഭവം വിഭവം പയാതാ,
മാ ഭോ പമജ്ജമ സദാ കുസലപ്പയോഗേതി.

കഞ്ചനദേവിയാ വത്സും ചതുത്ഥം.

൧൭. ബൃഗ്ഘസ്സ വത്സുഞ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ജമ്ബുദീപേ ചൂലരട്ഠാ സന്നേ ബാരാണസിനഗരേ ഏകം പംസുപബ്ബതം വിനിവിജ്ജ്വതിത്വാ മഹാമഗ്ഗോ ഹോതി, തത്ഥ വേമജ്ജേയേ ഏകോ ബൃഗ്ഘോ അത്തനോ അന്ധപിതരം പബ്ബതഗുഹായം കത്വാ പോസേന്തോ വസതി. തസ്സേവ പബ്ബതസ്സ വനദ്വാരേ തുണ്ഡിലോ നാമ ഏകോ സുവപോതകോ രുക്ഖസ്മിം വസതി. തേ ഉഭോപി അത്തമഞ്ഞം പിയസഹായാ അഹേസും, തസ്മിം സമയേ പച്ചന്തഗാമവാസീ ഏകോ മനുസ്സോ അത്തനോ മാതുഗാമേന സദ്ധിം കലഹം കത്വാ ബാരാണസിം ഗച്ഛന്തോ തം വനദ്വാരം സമ്പാപുണി. അഥ സുവപോതകോ പരിഹീനത്തഭാവം ദുക്ഖിതം തം ദിസാ കമ്പമാനഹദയോ തം പക്കോസിത്വാ ഭോ കുഹിം ഗച്ഛസീതി ആഹ, തേന പരഖണ്ഡം ഗച്ഛാമീതി വുത്തേ തുണ്ഡിലോ ഭോ ഇമസ്മിം വനഖണ്ഡമജ്ജേയേ ഏകോ ബൃഗ്ഘോ വസതി. കക്ഖലോ ഫരുസോ സമ്പത്തസമ്പത്തേ മാരേത്വാ ഖാദതി. മാ ത്വം തേന ഗച്ഛാതി ആഹ. സ്വായം ദുബ്ഭഗോ മനുസ്സോ ഹിതകാമസ്സ തസ്സ വചനം അനാദിയിത്വാ ഗച്ഛാമേവാതി ആഹ. തുണ്ഡിലോ തേനഹി സമ്മ യദി അനിവത്തമാനോ ഗച്ഛസി. ഏസോ ബൃഗ്ഘോ മമ സഹായോ. മേ വചനം തവ സന്നികാ സുത്ഥാ ന ഗബ്ഘാതീതി. തസ്സ തം അനാദിയന്തോ സോ സുവരാജേ പദുട്ഠചിത്തോ മുഗ്ഗരേന പഹരിത്വാ മാരേത്വാ അരണിം അഗ്ഗിം കത്വാ മംസം ഖാദി. അസപ്പുരിസസംസഗ്ഗോ നാമേ സ ഇയ ലോകപരലോകേസു ദുക്ഖാവഹോയേവ. തമാഹി.

൧. മയാ കതം മയ്ഹമിദം, ഇതി വേസ്സാനരം നരോ;
സമാലിങ്ഗതി സപ്പേമോ, ദഹതേവസ്സ വിഗ്ഗഹം.
൨. മധുഖീരാദിദാനേന, പേമസാ പരിപാലിതോ;
സോരഗോ കുപിതോവസ്സ, ഡസതേവസ്സ വിഗ്ഗഹം.
൩. ഏവം നിഹീനജ്ജേന, പാപേന അകതഞ്ഞുനാ;
നരാ ധമേന ദീനേന, കതോപി ഖണ്ഡസങ്ഗമോ.
൪. അസാധുകോ അയന്തേവം, ജാനമാനേന ജന്തുനാ;
മുഹുത്തമ്പി ന കാതബ്ബോ, സങ്ഗമോ സോ അനത്ഥദോതി.

തതോ സോ അസപ്പുരിസോ മംസം ഖാദിത്യാ ഗച്ഛന്തോ വനഖണ്ഡമജ്ജ്യാം സമ്പാപുണി. അഥ ബൃഗ്ഷോ തം ദിസ്യാ മഹാനാദം കരോന്തോ ഗഹണത്മായ ഉട്ഠാസി. സോ ബൃഗ്ഷം ദിസ്യാ ഭയപ്പന്തോ തുണ്ഡിലസ്സ വചനം സരിത്യാ അഹം ഭോ തവ സഹായതുണ്ഡിലസ്സ സന്തികാ ആഗതോമഹീതി ആഹ, തം സുത്യാ ബൃഗ്ഷോ അത്തമനോ ഏഹി സമ്മാതി തം പക്കോസിത്യാ അത്തനോ വസനട്ഠാനം നേത്യാ ഖാദിതബ്ബാഹാരേന തം സന്തപ്പേത്യാ പിതൃസന്തികേ നിസീദാപേത്യാ പുന വനഖണ്ഡ മഗമാസി. അഥസ്സ പിതാ പുത്തസ്സ ഗതകാലേ തേന സദ്ധിം സല്ല്പന്തോ തസ്സ വചനാനുസാരേന തുണ്ഡിലം മാരേത്യാ ഖാദിതഭാവം അത്താസി. തതോ സോ പുത്തസ്സ ആഗതകാലേ തവ സഹായോ തേന മാരിതോതി ആഹ. തം സുത്യാ ബൃഗ്ഷോ അനത്തമനോ വേഗേന തസ്സ വസനട്ഠാനം ഗത്യാ സമ്മ തുണ്ഡിലാതി സദും കത്യാ അപസ്സന്തോ ലുബ്ബിതപത്തംചസ്സ ദിസ്യാ നിസ്സംസയം തേന മാരിതോ മേ സഹായോതി സോചന്തോ പരിഭേവന്തോ ആഗഞ്ചരി. അഥ സോ അസപ്പുരിസോ തസ്ഥിം തത്ഥ ഗതേ തസ്സ പിതരം പാസാണേന പഹരിത്യാ മാരേത്യാ ബൃഗ്ഷംച ദാനി മാരേസ്സാമീതി ബൃഗ്ഷാഗമനമഗ്ഗം ഓലോകേന്തോ നിലീനോ അട്ഠാസി. തസ്ഥിം ഖണേ ബൃഗ്ഷോപി ആഗഞ്ചരി. സോ തസ്സാ ഗതകാലേ തസ്സ തേജേന ഭീതോ ഗത്യാ ജീവിതം മേ സാമി ദേഹീതി പാദമൂലേ ഉരേന നിപജ്ജി, ബൃഗ്ഷോ പന തേന കതകമ്മം ദിസ്യാ തസ്ഥിം ചിത്തം നിബ്ബാപേത്യാ മമ സഹായസ്സ സാസനമാദായാഗതസ്സ ദുബ്ഭിതും ന യുത്തന്തി ചിന്തേന്തോ തം സമസ്സാസേത്യാ ഗച്ഛ സമ്മാതി സുഖം പേസേസി. ഏവഞ്ചി സപ്പുരിസസമാഗമോ നാമ ഇധ ലോകപരലോകേസു സുഖാവഹോയേവ, വുത്തംഹി.

- ൫. സബ്ഭിരേവ സമാസേഥ, സബ്ഭി കുമ്പ്ലേഥ സന്ഥവം;
സബ്ബത്ഥ സന്ഥവോ തേന, സേയ്യോ ഹോതി ന പാപിയോ.
- ൬. സുഖാവഹോ ദുക്ഖനുദോ, സദാ സബ്ഭി സമാഗമോ;
തസ്ഥാ സപ്പുരിസേഹേവ, സങ്ഗമോ ഹോതു ജന്തുനം.

തതോ സോ ബൃഗ്ഷോ തേന മേത്തചിത്താനുഭാവേന കാലം കത്യാ സശ്ശേ നിബ്ബത്തോതി.

- ൭. ഏവംവിധോപി ഫരുസോ പരമംസഭോജി;
ബൃഗ്ഷോ ദയായുപഗതോ സുഗതിം സുമേധോ;
തസ്ഥാ കരോഥ കരുണം സതതം ജനാനം,
തം വോ ദദാതി വിഭവഞ്ച ഭവേസു ഭോഗന്തി.

ബൃഗ്ഷസ്സ വത്സം പഞ്ചമം.

൧൬. ഫലകഖണ്ഡദിന്നസ്സ വത്സുമഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

സാവത്ഥിയം കിരേകോ മനുസ്സോ ഉത്തരാപഥം ഗച്ഛാമീതി അദ്ധാനമഗ്ഗപടിപന്നോ ഗിമ്ഹാനമാസേ മജ്ജ്യാണ്ഹേ ബഹലാതപേന കിലന്തോ ഹുത്യാ രുക്ഖച്ഛായം പവിസിത്യാ തമ്ബുലം ഖാദന്തോ ഫലകേ നിസീദി. അഥ ഉത്തരാപഥേനാഗച്ഛാന്തോ ഏകോ തഥേവ ആതപേന കിലന്തോ ആഗത്യാ പുരിമസ്സ സന്തികേ നിസീദിത്യാ ഭോ പാനീയം അത്ഥിതി പുച്ഛി. ഇതരോ പാനീയം നത്ഥിതി ആഹ. അഥസ്സ സോ മയ്ഹവി ഭോ തമ്ബുലം ദേഹി പിപാസിതോമഹീതി വത്യാപി ന ലഭി. ചതുകഹാപണേന ഏകം

തമ്ബുലപണ്ണം കിണിത്യാ ലഭോ തത്ത്വേവ നിസീദിത്യാ ഖാദിത്യാ പിപാസം
 വിനോദേത്യാ തേന ഉപകാരേന തസ്ത സിനേഹം കത്യാ അത്തനോ ഗമനട്ഠാന
 മഗമാസി, അഥാ പരഭാഗേ സോ പട്ടനം ഗന്ത്യാ നാവായ വണിജ്ജത്മായ
 ഗച്ഛന്തോ സമുദ്രമജ്ജം പാപുണി. തതോ സത്തമേ ദിവസേ നാവാ ഭിജ്ജി.
 മനുസ്സാ മച്ഛകച്ഛപാനം ഭക്ഖാ ജാതാ. സോ ഏവ പുരിസോ അരോഗോ
 ഹുത്യാ ഏകം ഫലകഖണ്ഡം ഉരേ കത്യാ സമുദ്രം തരതി. അഥേ തരോപി
 തത്ത്വേവ നാവായ ഭിന്നായ സേസോ ഹുത്യാ സമുദ്രം തരന്തോ പുരിമേന
 സമാഗമി. അഥ തേ സത്തദിവസം സമുദ്രേ തരന്താ അത്തമണ്ണം
 സഞ്ജാനിംസു. തേസു കഹാപണേ ദത്യാ തമ്ബുലം ഗഹിതോ ഏകം
 ഫലകഖണ്ഡം ഉരേ കത്യാ തരതി. ഇതരസ്സേതം നത്ഥി. അഥ സോ കഹാപണേ
 ഗഹേത്യാ ദിനതമ്ബുലമത്തസ്സോ പകാരം സരിത്യാ അത്തനോ ഫലകഖണ്ഡം
 തസ്ത അദാസി. സോ തസ്ഥിം സയിത്യാ തരന്തോ തം പഹായ അഗമാസി,
 അപരോ അനാധാരകേന തരന്തോ ഓസ്സട്ഠവിരിയോ ഉദകേ ഓസീദിതുമാരതി.
 തസ്ഥിം ഖണേ സമുദ്രേ അധിവത്ഥാ മണിമേഖലാ നാമ ദേവധീതാ ഓസീദന്തം
 തം ദിസ്വാ സപ്പുരിസോതി തസ്ത ഗുണാനുസ്സരന്തീ വേഗേനാ ഗന്ത്യാ തം
 അത്തനോ ആനുഭാവേന സമുദ്രതീരം പാപേസി. ഇതരംപി സാ ഏതസ്സേവ
 ഗുണാനുഭാവേന തീരം പാപേസി. അഥ ഫലകേനോതിണ്ണപുരിസോ തം ദിസ്വാ
 വിമ്ഹിതോ കഥം പുരതോ അഹോസി സമ്മാതി പുച്ഛി. സോ ന ജാനാമി.
 അപിച ഖോ സുഖേനേവ തീരം പത്തോസ്ഥിതി ആഹ. അഥ ദേവധീതാ
 ദിസ്സമാനകസരിരേനേവ അത്തനാ ആനീതഭാവം ആരോചേന്തീ ആഹ.

൧. യോ മാതരം പിതരംവാ, ധമ്മേന ഇധ പോസതി;
 രക്ഖന്തി തം സദാ ദേവാ, സമുദ്രേ വാ മലേപി വാ.
൨. യോ ചേ ബുദ്ധഞ്ച ധമ്മഞ്ച, സംഘഞ്ച സരണം ഗതോ;
 രക്ഖന്തി തം സദാ ദേവാ, സമുദ്രേ വാ മലേപി വാ.
൩. പഞ്ചവിധം അട്ഠവിധം, പാതിമോക്ഖഞ്ച സംവരം;
 പാലേന്തി യോ തം പാലേന്തി, ദേവാ സബ്ബത്ഥ സബ്ബദാ.
൪. കായേന വാചാ മനസാ, സുചരിത്തം ചരതീ ധ യോ;
 പാലേന്തി തം സദാ ദേവാ, സമുദ്രേ വാ മലേപി വാ.
൫. യോ സപ്പുരിസധമ്മേസു, റിതോ ധ കതവേദികോ;
 പാലേന്തി തം സദാ ദേവാ, സമുദ്രേ വാ മലേപി വാ.

തതോ സോ ആഹ.

൬. നേവ ദാനം അദാസാഹം, ന സീലം പരിപാലയിം;
 കേന മേ പുണ്ണകമ്മേന, മമം രക്ഖന്തി ദേവതാ;
 പുച്ഛാമി സംസയം തുയ്ഹം, തം മേ അക്ഖാഹി ദേവതേതി.

ദേവതാ ആഹ.

൭. അഗാധാ പാരഗേ ഭീമേ, സാഗരേ ദുരിതാ കരേ;
 ഭിന്നനാവോ തരന്തോ ത്വം, ഹദയേ കത്യാ കലിങ്ഗരം.
൮. ഠത്യാ സപ്പുരിസേ ധമ്മേ, അത്താന മനവേക്ഖിയ;
 ഖണസന്ഥവസ്സ പുരിസസ്സ, അദാസി ഫലകം സകം.

൯. തം തുയ്ഹം മിത്തയമ്മഞ്ച, ദാനഞ്ച ഫലകസ്സ തേ;
പതിട്ഠാസി സമുദുസ്സ്മിം, ഏവം ജാനാഹി മാരിസാതി.

ഏവഞ്ച വത്ഥാ സാ തേ ദിബ്ബാഹാരേണ സന്തപ്പേത്ഥാ ദിബ്ബവത്ഥാലങ്കാരേഹി അലങ്കരിത്ഥാ അത്തനോ ആനുഭാവേണ സാവത്ഥിനഗരേയേവ തേ പതിട്ഠാപേസി. തതോ പട്ഠായ തമേവ ആരമ്മണം കത്ഥാ തേ ദാനം ദദന്താ സീലം രക്ഖന്താ ഉപോസഥകമ്മം കരോന്താ ആയുപരിയോസാനേ സഗ്ഗപരായണാ അഹേസും.

൧൦. ഏവം പരിത്തകുസലേനപി സാഗരസ്സ്മിം,
സത്താ ലഭന്തി സരണം ഖലു ദേവതാഹി;
തുമ്ഹേഹി സപ്പുരിസതം ന വിനാസയന്താ,
മാ ഭോ പമജ്ജമ സദാ കുമലപ്പയോഗേതി.

ഫലകഖണ്ഡദിന്നസ്സ വത്ഥും ഛട്ഠമം.

൧൧. ചോരസഹായസ്സ വത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

അമ്ഹാകം ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതേ ജമ്ബുദീപേ ദേവദഹനഗരേ ഏകോ മനുസ്സോ ദുക്ഖിതോ തത്ഥ തത്ഥ വിചരന്തോ പച്ചന്തേ അത്തതരം ഗാമം ഗത്ഥാ തത്ഥ ഏകസ്സ്മിം കുലഗേഹേ നിവാസം കപ്പേസി. തത്ഥ മനുസ്സാ തസ്സ യാഗുഭത്തം ദത്ഥാ പോസേസും, തതോ സോ തത്ഥ മനുസ്സേഹി മിത്തസന്ഥവം കത്ഥാ കതിപാഹം തത്ഥ വസിത്ഥാ അത്തട്ഠാനം ഗത്ഥാ അപരഭാഗേ ചോരകമ്മം കരോന്തോ ജീവികം കപ്പേതി. അഥേകദിവസം ചോരേന്തം തം രാജപുരിസാ ഗഹേത്ഥാ രത്തോ ദസ്സേസും. രാജാ തം ബന്ധനാഗാരേ കരോമാതി ആണാപേസി, തേ തം ബന്ധനാഗാരം നേത്ഥാ സഖ്ഖലികാഹി ബന്ധിത്ഥാ ആരക്ഖകാനം പടിപാദേത്ഥാ അഗമംസു, ബന്ധനാഗാരേ വസന്തസ്സ തസ്സ ദ്വാദസസംവച്ഛരാന്തി അതിക്കന്താതി. തതോ അപരഭാഗേ തസ്സ പുബ്ബസഹായോ പച്ചന്തഗാമവാസീ മനുസ്സോ കേനചി കമ്മേണ ദേവദഹ മാഗതോ തത്ഥ തത്ഥ ആഹിണ്ഡന്തോ ബന്ധനാഗാരേ ബദ്ധം തം അദുസ. ദിസ്വാ തസ്സ ഹദയം കമ്പി, സോ രോദിത്ഥാ പരിദേവിത്ഥാ കിം തേ മയാ കത്തഞ്ചം സമ്മാതി പുച്ഛി. തതോ തേന സമ്മ ബന്ധനാഗാരേ വസന്തസ്സ മേ ഇദാതി ദ്വാദസസംവച്ഛരാന്തി അതിക്കന്താതി, ഏത്തകം കാലം ദുബ്ബോജനാദിനാ മഹാദുക്ഖം അനുഭോമി. യാവാഹം ആഹാരം പരിയേസിത്ഥാ ഭുഞ്ജിത്ഥാ ആഗമിസ്സാമി. താവ മം ഇതോ മുഞ്ചനുപായം ജാനാഹിതി വുത്തേ സോ സപ്പുരിസോ.

൧. രൂപേണ കിന്തു ഗുണസീലവിവജ്ജിതേന,
മിച്ഛാലയസ്സ കിതവസ്സ ധിയാ കിമത്ഥം;
ദാനാ ദിചാഗവിഗതേന ധനേണ കിം വാ;
മിത്തേണ കിം ബൃസനകാലപരമ്മുഖേനാതി.

ഏവഞ്ച പന വത്ഥാ സായു സമ്മ കരോമി തേ വചനന്തി ആരക്ഖകാനം സന്തികം ഗത്ഥാ ഭോന്തോ യാവേസോ ഭത്തം ഭുഞ്ജിത്ഥാ ആഗച്ഛതി. താവാഹം തസ്സ പാടിഭോഗോ ഭവിസ്സാമി. വിസ്സജ്ജേമ നന്തി ആഹ, തേഹി ന സക്കാ ഭോ ഏതം വിസ്സജ്ജേതും, അപി ച ഖോ യാവായം ആഗച്ഛതി. താവ താം അയസഖ്ഖലികായ ബദ്ധോ നിസീദിസ്സസി, ഏവം തം വിസ്സജ്ജേസ്സാമ, നോ ചേ

ന സക്കാതി ആഹംസു, സോ ഏവമ്പി ഹോതു സമ്മാതി വത്യാ തസ്സ പാദതോ സഞ്ചലികം മുഞ്ചിത്യാ അത്തനോ പാദേ കത്യാ ബന്ധനാഗാരം പവിസിത്യാ ഇതരം മുഞ്ചാപേസി. സോപി അസപ്പുരിസോ ബന്ധനാ മുത്തോ ന പുന തം ാന മഗമാസി, അഹോ അകതഞ്ഞുനോ പകതിം ഞാതും ഭാരിയം. യമാഹ.

- ൨. വാരിപൂരേ യമാ സോബ്ഭേ, നേവന്തോ വിസമം സമം;
പഞ്ഞായതേവംസായുസ്സ, ഭാവം മനസി സമ്ഭവം.
- ൩. ഭാസന്തി മുഖതോ ഏകം, ചിന്തേന്തി മനസാ പരം;
കായേനേകം കരോന്തേവം, പകതായമസായുനം.
- ൪. തേസം യോ ഭാവമഞ്ഞാസി, സോവ പണ്ഡിതജാതികോ;
ബഹുസ്സുതോപി സോയേവ, പരചിത്തവിദ്യൂപി സോ.

അഥസ്സ ബന്ധനാഗാരേ വസന്തസ്സ ദ്വാദസസംവച്ഛരാന്തി അതിക്കന്താനി. ഏത്തകം കാലം ജിഹ്വച്ഛാപിളിന്തേന തേന ആഹാരത്തായ പരോ ന യാചിതപുഞ്ചോ, അനുച്ഛിട്ഠാഹാരം ലഭനദിവസതോ അലഭനദിവസായേവ ബഹുതരാ ഹോന്തി, അഥ ദ്വാദസസംവച്ഛരാതിക്കമേ രഞ്ഞോ പുത്തോ നിബ്ബത്തി. തദാ രാജാ അത്തനോ വിജിതേ സബ്ബബന്ധനാഗാരാനി വിവരാപേസി. അന്തമസോ മിഗപക്ഖിനോപി ബന്ധനാ മുഞ്ചാപേസി. ദ്വാരേ വിവടമത്തേയേവ ബന്ധനാഗാരേ മനുസ്സാ ഇച്ഛിതിച്ഛിതട്ഠാനം അഗമംസു. സോ പനേകോവ തേഹി സദ്ധിം അഗന്ത്യാ ഓഹീയി. ആരക്ഖകേഹി ത്വം ഭോ കസ്മാ ന ഗച്ഛസീതി വുത്തേ അഹം ഭോ പഞ്ഞാതഭാവേന ഇദാനി ന ഗമിസ്സാമി. അതീവ പരിഹീനഗത്തോസ്ഥി. അന്ധകാരേ ഗമിസ്സാമീതി വത്യാ അന്ധകാരേ ആഗതേ നിക്ഖമ്മ അന്തോനഗരേ വിസ്സാസികാനം അഭാവേന കുതോ ആഹാരം ലഭിസ്സാമീതി ചിന്തേന്തോ നിക്ഖമ്മ രത്തന്ധകാരേ ആമകസുസാന മഗമാസി. ഏത്ഥാഹാരം ലഭിസ്സാമീതി. തത്ഥ സോ അധുനാ നിക്ഖിത്തമതമനുസ്സം ദിസ്വാ മനുസ്സട്ഠിനാ മംസം ഛരിന്ദിത്യാ സീസകപാലേ പക്ഖിപിത്യാ തീഹി മനുസ്സസീസേഹി കതളുലനേ റപേത്യാ ചിതകതോ ഓമുക്കഅലാതേഹി അഗ്ഗിം കത്യാ സുസാനം നിബ്ബാപനത്ഥായാ ഭതളുദകേന മനുസ്സട്ഠിനാ ആലോലേന്തോ മംസം പചിത്യാ ഓതാരേത്യാ സാഖാഭങ്ഗേന ഹിരികോപിണം പടിച്ഛാദേത്യാ നിവത്ഥപിലോകികം വാതാവരണം കത്യാനിസീദി. തസ്ഥിം ഖണേ തത്ഥ പിപ്പലീരുക്ഖേ അധിവത്ഥാ ദേവതാ തസ്സ തം കിരിയം ദിസ്വാ പുച്ഛിസ്സാമി താവ നന്തി തം ഉപസങ്കമിത്യാ ഏവമാഹ. ഭോ ത്വം ഘനതരതിമിരാകുലേ മഹാരത്തിയം തത്ഥ തത്ഥ വികിണ്ണരട്ഠിസമാകിണ്ണേ സോണസിഗാലാദികുണ്ഡാദകാകുലേ മനുസ്സമംസഭക്ഖയക്ഖരക്ഖസാകുലേ തത്ഥ തത്ഥ പജ്ജലന്താനേകചിതകഭയാനകേ സുസാനേ മനുസ്സമംസം പചിത്യാ കിംകരോസീതി പുച്ഛന്തി ആഹ.

- ൫. രത്തന്ധകാരേ കുണ്ഡാദകേഹി,
സമാകുലേ സീവഥികായ മജ്ജേയ;
മനുസ്സമംസം പചസീ ധ സീസേ,
വദേഹി കിം തേന പയോജനം തേതി.

അഥ സോ ആഹ.

- ൬. ന യാഗഹേതു ന ച ദാനഹേതു,

സുസാനമജ്ജ്വലി പചാമി മംസം;
ഖുദാസമം നത്ഥി നരസ്സ അത്തം,
ഖുദാവിനാസായ പചാമിമജ്ജോതി.

തതോ ദേവതാ തം തമാ ഹോതു, ഇമിനാ പിപോതികേന വാതാവരണം
കരോസി. കിമത്ഥമേതന്തി പുച്ഛന്തി.

൭. നിവത്ഥസാഖോ ഹിരിസംവരായ,
പിപോതികം തത്ഥ പസാരയന്തോ;
കരോസി വാതാവരണഞ്ച സമ്മ,
കിമത്ഥമേതം വദ പുച്ഛിതോ മേതി.

സോ തസ്സാ ചിക്ഖന്തോ ആഹ.

൮. സുഭാ സുഭാമിസ്സിതസീതവാതോ,
സയം അചിത്തോവ അചിത്തഭാവാ;
ദേഹം ഫുസിത്ഥാന അസാധുകസ്സ,
അകതത്തുനോ മിത്തപധംസകസ്സ.

൯. സമാവഹന്തോ യദി മേ സരീരേ,
ഫുസാതി [\[ഫുസാതിസാസൺഗതിമജ്ജദാനി ഇതികത്തചി\]](#) തം വായു മമാ
വിസിത്ഥാ;
ദുക്ഖം ദദാതീതി വിസംവ തം ഭോ,
പരിവജ്ജിതും ബദ്ധമിമം കുചേലന്തി.

ദേവതാ ആഹ.

൧൦. കി മകാസി ഭോ സോ കതനാസകോ തേ,
ധനഞ്ച ധത്തം തവ നാസയീ ച;
മാതാ പിതാ ബന്ധവോ വേത്ത വത്ഥു,
വിനാസിതാ തേന വദേഹി കിം തേതി.

തതോ സോ ആഹ.

൧൧. യം രാജതോ ഹോതി ഭയം മഹന്തം,
സബ്ബസ്സ ഹരണാദിവധാദികഞ്ച;
അകതത്തുനാ സപ്പുരിസേന ഹോതി,
ആരാവ സോ ഭോ പരിവജ്ജനീയോ.

൧൨. യമത്ഥി ചോരാരിഭയഞ്ജി ലോകേ,
അഥോ ദക്കേനാപി ച പാവകേന;
അകതത്തുനാ തം സകലമ്പി ഹോതി,
ആരാവ സോ ഭോ പരിവജ്ജനീയോ.

൧൩. പാണാതിപാതമ്പി അദിന്നദാനം,
പരസ്സ ദാരുപഗമം മുസാ ച;
മജ്ജസ്സ പാനം കലഹഞ്ച പേസുനം,
സമ്ഫം ഗിരം ധുത്തജനേഹി [\[അക്ഖധുത്താദിയോഗം ഇതികത്ഥചി\]](#)
യോഗം.

൧൪.സബ്ബം അനന്തം അസിദ്ധം അനിടം,
അപായികം [അപായികം ഇതികത്വചി] ദുക്ഖമനന്ത മന്തം;
അകതത്തുനാ സപ്പുരിസേന ഹോതി;
ആരാവ സോ ഭോ പരിവജ്ജനീയോതി.

വത്യാ അത്തനാ അസപ്പുരിസസംസഗ്ഗേനാനുഭൂതം സബ്ബം ദുക്ഖം കമേസി,
തതോ ദേവതാ അഹസി ഭോ സത്ഥുനോ മങ്ഗലസുത്തദേസനാദിവസേ
ഇമസ്ഥിന്ധേവ രുക്ഖേ നിസിന്നോ.

അസേവനാ ച ബാലാനം, പണ്ഡിതാനഞ്ച സേവനാ;
പൂജാ ച പൂജനീയ്യാനം, ഏതം മങ്ഗല മുത്തമന്തി.

ഗാമായ ബാലസ്സ ദോസേ അസ്സോസിന്തി വത്യാ തസ്സ പസന്നോ തം
അത്തനോ വിമാനം നേത്യാ നഹാപേത്യാ ദിബ്ബവത്ഥാലങ്കാരേഹി അലങ്കരിത്വാ
ദിബ്ബന്നപാനം ദത്വാ മഹന്തം സക്കാരസമ്മാനം കത്വാ അത്തനോ ആനുകാലേന
തസ്ഥിം നഗരേ രജേജ അഭിസിഞ്ചാപേസി. സോ തത്ഥ രജ്ജം കരോന്തോ
ദാനാദീനി പുത്താനി കത്വാ ആയുപരിയോസാനേ യമാകമ്മം ഗതോതി.

൧൫.ഏവം അസാധുജനസങ്ഗമസന്നിവാസം,
സഞ്ചജ്ജ സാധുസുചിസജ്ജനസങ്ഗമേന;
ദാനാദി നേകകുസലം പരിപൂരയന്താ,
സഗ്ഗാ പവഗ്ഗവിഭവം അഭിസമ്ഭൂതാമാതി.

ചോരസഹായസ്സ വത്ഥും സത്തമം.

൧൮. മരുത്തബ്രാഹ്മണസ്സ വത്ഥുമ്മഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ജമ്ബുദീപേ ചന്ദ്രഭാഗാ നാമ ഗങ്ഗാതീരേ ഹോമഗാമം നാമ അത്ഥി. തസ്ഥിം
ഏകോ മരുത്തോ നാമ ബ്രാഹ്മണോ പടിവസതി. തദാ സോ വോഹാരത്ഥായ
തക്കസീലം ഗത്വാ ഗേഹം ആഗച്ഛന്തോ അന്തരാമഗ്ഗേ ഏകായ സാലായ
കുട്ഠരോഗാ തുരം സുനഖം ദിസ്വാ തസ്ഥിം കാരുണ്ണേതന
നീലവല്ലിതക്കമ്ബിലേന മദ്ദിത്വാ പായേസി. സുനഖോ വൂപസന്തരോഗോ
പാകതികോ ഹുത്വാ ബ്രാഹ്മണേന അത്തനോ കത്വപകാരം സല്ലക്ഖേന്തോ
തേനേവ സദ്ധിം അഗമാസി. അപരഭാഗേ ബ്രാഹ്മണസ്സ ഭരിയാ ഗബ്ഭം പടിലഭി,
പരിപുണ്ണഗബ്ഭായ തായ വിജായനകാലേ ദാരകോ തിരിയമ്പതിത്വാ
അന്തോഗബ്ഭേയേവ മതോ. തദാ തം സത്ഥേന ഖണ്ഡാവണ്ഡികം ഛരിന്ദിത്വാ
നീഹരിംസു, അഥ ബ്രാഹ്മണോ തം ദിസ്വാ നിബ്ബിന്ദഹദയോ ഘരാവാസം
പഹായ ഇസിപബ്ബജ്ജം പബ്ബജിത്വാ അരണ്ണേ വിഹരതി. അഥസ്സ ഭരിയാ
അണ്ണേതന സദ്ധിം സംവസന്തി അയം മം പഹായ പബ്ബജിതോതി ബ്രാഹ്മണേ
പദുട്ഠചിത്താ ഭോ ബ്രാഹ്മണം മാരേഹീതി സാമികേന സദ്ധിം മന്തേസി. തേസം
മന്തനം സുനഖോ സുത്വാ ബ്രാഹ്മണേനേവ സദ്ധിം ചരതി. അഥേകദിവസം
തസ്സാ സാമികോ താ പ സം മാരേസ്സാമീതി ധനു കലാപം ഗഹേത്വാ നിക്ഖമി,
തദാ താപസോ ഫലാഫലത്ഥായ അരണ്ണം ഗതോ. സു ന ഖോ അസ്സമേയേവ
ഓ ഹീ യി. പുരിസോ താപസസ്സാഗമനമഗ്ഗം ഓലോകേന്തോ ഗച്ഛന്തരേ നിലീനോ
അച്ഛി. സുനഖോ തസ്സ പമാദം ഓലോകേത്വാ ധനുനോ ഗുണം ഖാദിത്വാ ഛരിന്ദി.
സോ പുന ഗുണം പാകതികം കത്വാ ആരോപേസി. ഏവം സോ ആരോപിതം

ആരോപിതം ഖാദതേവ, അഥ സോ പാപപുരിസോ താപസസ്താഗമനം ത്യാഗം
മാരേസ്സാമീതി ധനുനാ സദ്ധിം അഗമാസി. അഥസ്സ സുനഖോ പാദേ
ഡസിത്വാ പാതേത്വാ തസ്സ മുഖം ഖാദിത്വാ ദുബ്ബലം കത്വാ ഭുങ്കാരമകാസി,
ഏവഞ്ചി സപ്പുരിസാ അത്തനോ ഉപകാരകാനം പച്ചുപകാരം കരോന്തി.
വുത്തഞ്ചി.

- ൧. ഉപകാരം കരോന്തോ സോ, സുനഖോ കതവേദികോ;
സത്തുപഘാതകം കത്വാ, ഇസിനോ ദാസി ജീവിതം.
- ൨. തിരച്ഛാനാപി ജാനന്തി, ഗുണമത്തനി കതം സദാ;
ഇതി ഉത്യാന മേധാവീ, കതഞ്ജു ഹോന്തു പാണിനോതി.

തതോ താപസോ സുനഖസ്സ സദേനാ ഗത്വാ തസ്സ തം വിപ്ലവം ദിസാ
കാരുണ്ണേന പടിജിഗ്രിത്വാ വൃപസന്തവണം ബലപ്പത്തം പോസേത്വാ തത്ഥേവ
വസന്തോ ത്യാനാഭിഞ്ജം നിബ്ബത്തേത്വാ ആയുപരിയോസാനേ
ബ്രാഹ്മലോകപരായണോ അഹോസീതി.

- ൩. സുത്യാന സാധു സുനഖേന കതുപകാരം,
മേത്തിംദിസസ്സ പകതം ഇസിനാ ച സുത്യാ;
സമ്മാ കരോഥ കരുണഞ്ച പരുപകാരം,
തം സബ്ബദാ ഭവതി വോ ഭവഭോഗഹേതുതി.

മരുത്തബ്രാഹ്മണസ്സ വത്സും അട്ഠമം.

൧൯. പാനീയദിനസ്സ വത്സുച്ഛി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ജമ്ബുദീപേ അത്തതരസ്ഥിം ജനപദേ കിരേ കോ മനുസ്സോ രട്ഠന്തോ രട്ഠം
ജനപദന്തോ ജനപദം വിചരന്തോ അനുക്കമേന ചന്ദഭാഗാനഭിതിരം പത്യാ നാവം
അഭിരുഹിത്വാ പരതീരം ഗച്ഛതി. അഥാപരാ ഗബ്ഭിനിത്ഥീ തായ ഏവ നാവായ
ഗച്ഛതി, അഥ നാവാ ഗബ്ഭാമജ്ജയപ്പത്തകാലേ തസ്സാ കമ്മജവാതാ ചലിംസു.
തതോ സാ വിജായിതുമസക്കോന്തി കിലന്താ പാനീയം മേ ദേവ,
പിപാസിതാച്ഛിതി മനുസ്സേ യാചി. തേ തസ്സാ വചനം അസുണ്ണാ വിയ
പാനീയം നാദംസു, അഥ സോ ജാനപദികോ തസ്സാ കരുണായന്തോ
[കരുണായപാനീയം, കരുണായന്തോപാനീയം, കരുണായതോയം ഇതിചക്തമചി]
തോയം ഗഹേത്വാ മുഖേ ആസിഞ്ചി, തസ്ഥിം ഖണ്ണേ സാ ലദ്ധസ്സാസാ സുഖേന
ദാരകം വിജായി, അഥ തേ തീരം പത്യാ കതിപയദിവസേന അത്തനോ
അത്തനോ റാനം പാപുണ്ണിംസു. അഥാപരഭാഗേ സോ ജാനപദികോ
അത്തതരകിച്ചം പടിച്ച് തസ്സാ ഇത്ഥിയാ വസന്നഗരം പത്യാ തത്ഥ തത്ഥ
ആഹിണ്ഡന്തോ നിവാസനട്ഠാനം അലഭിത്വാ നഗരദാറേ സാലം ഗത്വാ തത്ഥ
നിപജ്ജി. തസ്ഥിംയേവ ദിവസേ ചോരാ നഗരം പവിസിത്വാ രാജഗേഹേ
സന്ധിം ഛിന്ദിത്വാ ധനസാരം ഗഹേത്വാ ഗച്ഛന്താ രാജപുരിസേഹി അനുബന്ധാ
ഗത്വാ തായേവ സാലായ ഛരസ്സേത്വാ പലായിംസു. അഥ രാജപുരിസാ
ആഗത്വാ ചോരേ അപസ്സന്താ തം ജാനപദികം ദിസാ അയം ചോരോതി
ഗഹേത്വാ പച്ഛാബാഹം ഗാല്ഛഹം ബന്ധിത്വാ പുന ദിവസേ രത്തോ ദസ്സേസു.
രത്താ കസ്ഥാ ഭണ്ണേ ചോരകമ്മ മകാസീതി പുച്ഛിതോ നാഹം ദേവ ചോരോ,
ആഗന്തുക്കോച്ഛിതി വുത്തേ രാജാ ചോരേ പരിയേസിത്വാ അലഭന്തോ
അയമേവ ചോരോ, ഇഥ മാരേമാതി ആണാപേസി. രാജപുരിസേഹി തം

ഗാല്യ്ഹം ബന്ധിത്യാ ആഘാതനം നീതേ സാ ഇത്ഥീ തം തഥാ നീയമാനം ദിസ്യാ സഞ്ജാനിത്യാ കമ്പമാനഹദയാ മുഹൂത്തേന രഞ്ഞോ സന്തികം ഗന്ത്യാ വന്ദിത്യാ ദേവ ഏസോ ന ചോരോ ആഗന്തുകോ മുഞ്ചഥേതം ദേവാതി ആഹ. രാജാ തസ്സാ കഥം അസദ്ദഹന്തോ യജേജതം മോചേതു മിച്ഛസി. തസ്സഗ്ഘനകം ധനം ദത്വാ മുഞ്ചാപേഹീതി, സാ സാമി മമ ഗേഹേ ധനം നത്ഥി. അപിച മമ സത്തപുത്തേഹി സദ്ധിം മം ദാസിം കരോഹി, ഏതം മുഞ്ച ദേവാതി ആഹ, അഥ രാജാ ത്വം ഏതം അധുനാഗതോതി വദസി. ഏതം നിസ്സായ പുത്തേഹി സദ്ധിം അത്താനം ദാസത്തം സാവേസി. കിമേസോ തേ ഞാതി വാ, ഉദാഹു ഉപകാരകോതി പുച്ഛന്തോ ആഹ.

൧. കിന്തേ ഭോതി അയം പോസോ, തുവം പുച്ഛാമി സംസയം;
ഭാതാ വാ തേ പിതാ ഹോതി, പതി വാ ദേവരോ തവ.

൨. ഞാതി സാലോഹിതോ കിന്തു, ഉദാഹു ഇണദായകോ;
അഥോപകാരകോ കിന്തു, കസ്മാസ്സ ദേസി ജീവിതംതി.

തതോ സാ ആഹ.

൩. ഏസോ മേ പുരിസോ ദേവ, കതപുഞ്ചോപകാരകോ;
അതാണമേകികം [\[അത്താനമേകികം ഇതികത്ഥചി\]](#) ചേസോ, ദുക്ഖിതം
മരണേ റിതം.

൪. വിജായിതു മസക്കോന്തിം, ഗബ്ഭിനിം ദുക്ഖവേദിനിം;
തോയേന മം ഉപട്ഠാസി, തേനാഹം സുഖിതാ തദാ.

൫. ഭങ്ഗകല്ലോലമാലായ, ഉത്തരന്തം മഹണ്ണവം;
പഹായ പാതും കൂപസ്സ, യാതി ലോകോ പിപാസീതോ.

൬. തഥേവ വിജമാനേസു, ജനേസു മനുജാധിപ,
ഏകസ്സേവ മനസ്ഥിഹി, ഗുണം തിട്ഠതി സാധുകം.

൭. പഹത്ഥാന മതം ഹത്ഥിം, മംസത്ഥീ കേചി ജന്തുനോ;
അനുബന്ധന്തി മംസത്ഥം, സസം ധാവന്ത മേകകം.

൮. തഥേവ വിജമാനേസു, ജനേസു മനുജാധിപ;
ഗുണവന്ത മനുബന്ധന്തി, സപ്പുരിസം കതവേദികം.

൯. തസ്മാ സപ്പുരിസേ ധമ്മേ, പതിട്ഠാസ്ഥി നരാധിപ;
അനുസ്സരന്തി ഏതേന, കതപുഞ്ചു പകാരകം.

൧൦. അഹഞ്ച മമ പുത്താ ച, ഏതേനമ്ഹ സുഖാപിതാ;
ജീവിതമ്പി പരിച്ഛജ, മുച്ഛനീയോ അയം മയാതി.

തതോ രാജാ ദോവാരികം പക്കോസിത്യാ തമ്പി പുച്ഛിത്യാ അധുനാഗതഭാവം
ത്തോ തസ്സാ സപ്പുരിസധമ്മേ സന്തുട്ഠോ തേസം ഉഭിന്നമ്പി മഹന്തം യസം
അനുപ്പദാസി. തേ ലദ്ധയസാ ത തോ പട്ഠായ ദാനാദീനി പുത്തേകമ്മാനി കത്വാ
സഗ്ഗപരായണാ അഹേസുന്തി.

൧൧. ധമ്മേ പതിട്ഠിതമനാ അപി മാതുഗാമാ,
ഏവം ലഭന്തി വിഭവഞ്ച പസംസനഞ്ച;

ധമ്മഞ്ച സാധുചരിതം മനസീകരോന്തോ,
ധമ്മേസു വത്ഥമ സദാ സുചിസജ്ജനാതി.

പാനീയദിന്നസ്സ വത്ഥും നവമം.

൨൦. സഹായസ്സ പരിച്ചത്തജീവിതകസ്സ വത്ഥുഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതേ സാവത്ഥിയം സോമബ്രാഹ്മണോ
സോമദത്തബ്രാഹ്മണോതി ദേവ ബ്രാഹ്മണാ വസന്തി. തത്ഥ സോമദത്തബ്രാഹ്മണേന
സദ്ധിം സോമബ്രാഹ്മണോ യേഭൂയ്യേന ദൂതം കീളതി. അഥേകദിവസം
സോമദത്തോ സോമബ്രാഹ്മണം തേന പരാജേത്വാ തസ്സ ഉത്തരാസങ്ഗഞ്ച
ലങ്ഘനമുദ്രികഞ്ച ഗഹേത്വാ അത്തനോ ഗേഹം ഗച്ഛന്തോ സോമബ്രാഹ്മണസ്സ
ഏഹി ഗേഹം ഗച്ഛാ- മാതി ആഹ. തതോ സോമോ നാഹം സമ്മ
ഏകസാടകോ ഹുത്വാ അന്തരവീഥിം ഓതരിതും സക്കോമി. ഗമനതോ ഏത്ഥേവ
മേ റാനം വരതരന്തി ആഹ, സോമദത്തേന ഏവം സതി സമ്മ ഇമം
ഉത്തരാസങ്ഗം ഗണ്ഹാതി തസ്സ തം ദത്വാ ഇദാനി സമ്മ ഏഹീതി വുത്തോപി
നാഗച്ഛതി. പുന തേന ഭോ കസ്ഥാ നാഗച്ഛസീതി പൂട്ഠോ സമ്മ മമ ഹത്ഥേ
മുദ്രികം അപസ്സന്താ മേ പുത്തദാരാദയോ മയാ സദ്ധിം കലഹം കരോന്തിതി
ആഹ, അഥ സോ ഏവം സന്തേ യദാ തേ പഹോതി. തദാ മയ്ഹം ദേഹീതി
മുദ്രികവി ദത്വാ തം ഗഹേത്വാ ഗേഹം അഗമാസി. അഥ തേ ഏത്തകേന
സഹായാ അഹേസും. അപരഭാഗേ സോമദത്തബ്രാഹ്മണം അയം പരദാരകമ്മം
അകാസീതി മനുസ്സാ ഗഹേത്വാ രഞ്ഞോ ദസ്സേസും. രാജാ തസ്സ രൂപസമ്പത്തിം
ദിസ്വാ രാജാണം അകത്വാ മാ ഭോ പുന ഏവമകാസീതി ഓവദിത്വാ
വിസ്സജ്ജേസി. രാജാ നം യാവതതിയവാരം ഓവദന്തോ വിസ്സജ്ജേത്വാ
ചതുത്ഥേവാറേ ഗച്ഛമേതം ആഘാതനം നേത്വാ മാരേമാതി ആണാപേസി. ഏവം
പാപകമ്മേ നിരതാ അനേകാകാരേണ ഓവദന്താപി ന സക്കാ നിവാരേതും.
തമാഹി.

൧. സോണാ ചേവ സിഗാലാ ച, വായസാ നീലമക്ഖികാ;
ഇച്ചേതേ കുണ്ഡപേ സത്താ, ന സക്കാ തേ നിസേധിതും.

൨. തമാ പാണാതിപാതേസു, പരദാരേ സുരായ ച;
മുസാവാദേസു മേയ്യേസു, സത്തസത്താ ന വാരിയാതി.

തതോ രാജപുരിസാ തം ബന്ധിത്വാ പക്കമിംസു. തദാ സോമബ്രാഹ്മണോ
സോമദത്തം തമാ നീയമാനം ദിസ്വാ കമ്പമാനഹദയോ രാജപുരിസാനം
സന്തികം ഗത്വാ ഇമം ഭോ മുഹുത്തം മാ മാരേമ. യാവ രാജാനം
ജാനാപേസ്സാമീതി വത്വാ രഞ്ഞോ സന്തികം ഗത്വാ വന്ദിത്വാ റിതോ ദേവ മമ
ജീവിതം സോമദത്തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ദസ്സാമി. ഏതം മുഞ്ചമ. യദി മാരേതുകാമാ,
മം മാരേമാതി ആഹ. രാജാ തുണ്ഹീ [\[തുട്ഠോ ഇതികത്ഥചി\]](#) അഹോസി,
രാജപുരിസാ സോമദത്തം മുഞ്ചിത്വാ സോമബ്രാഹ്മണം ആഘാതനം നേത്വാ
മാരേസും, അഹോ കതഞ്ഞുനോ കതവേദിതാ.

ഹോതി ചേത്ഥ.

൩. കകുപകാര മത്താനം, സരന്താ കേചി മാനുസാ;
ജീവിതം ദേന്തി സോമോവ, സോമദത്തസ്സ അത്തനോതി.

സോ തേന ജീവിതദാനേന ദേവലോകേ നിബൃത്തിത്വാ മഹന്തേ
കനകവിമാനേ ദേവച്ഛരാസഹസ്തപരിവൃതോ ദിബ്ബസമ്പത്തിമനുഭോക്തോ
പടിവസതി. തദാ സോമദത്തബ്രാഹ്മണോ ഏസോ മം മരണപ്പത്തം മോചേസീതി
വത്വാ തസ്സത്ഥായ ദാനം ദത്വാ പത്തിം അദാസി. താവദേവസ്സ തതോ
ബഹുതരം ദേവിസ്സരിയം അഹോസി ദേവാനുഭാവഞ്ച. തതോ സോ
സോമദേവോ അത്തനോ ദേവിസ്സരിയം ഓലോകേന്തോ സഹായസ്സ അത്തനോ
ജീവിതദാനം അദുസ. ദിസാ അത്തഭാവം വിജഹിത്വാ മാണവകവണ്ണേന
സോമദത്തബ്രാഹ്മണം ഉപസങ്കമിത്വാ പടിസന്മാരം കത്വാ അത്താനം
ദേവലോകേ നിബൃത്തഭാവം പകാസേത്വാ തം ഗഹേത്വാ അത്തനോ
ആനുഭാവേന ദേവലോകം നേത്വാ യഥാകാമം സമ്പത്തി മനുഭവാതി വത്വാ
സത്താഹം ദേവസ്സരിയം ദത്വാ സത്തമേ ദിവസേ നേത്വാ തസ്സ ഗേഹേയേവ
പതിട്ഠാപേസി. തത്ഥ ഹി ദിബ്ബസമ്പത്തി മനുഭൂതസ്സ മനുസ്സസമ്പത്തി പടിക്കുലാ
ഹോതി. തതോ സോ ദിബ്ബസമ്പത്തിമനുസ്സരന്തോ കീസോ ദുബ്ബലോ
ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതോ അഹോസി. അഥേകദിവസം ദേവപുത്തോ തം
ഓലോകേന്തോ തഥാ ദുക്ഖപ്പത്തം ദിസാ ന സക്കാ മനുസ്സേന
ദിബ്ബസമ്പത്തിമനുഭവിതുന്തി ഇച്ഛിതിച്ഛിതസമ്പത്തിദായകം ഏകം ചിന്താമണിം
ദത്വാ തസ്സ ഭരിയമ്പി അത്തനോ ആനുഭാവേന രൂപവന്ഥം യസവന്തം
വണ്ണവന്തം അതിക്കന്തമനുസ്സിത്ഥിവിണ്ണം അകാസി, അപരഭാഗേ തേ ജയമ്പതികാ
പച്ചക്ഖതോ ദിട്ഠദിബ്ബസമ്പത്തിവിഭവാ ദാനം ദത്വാ സീലം രക്ഖിത്വാ
സഹായദേവപുത്തസ്സ സന്തികേയേവ നിബൃത്തിംസൂതി.

൪. മന്ദേന നന്ദിതമനാ ഉപകാരകേന,
പാണമ്പി ദേന്തി സുജനാ ഇതി ചിന്തയിത്വാ;
മിത്തദു മാ ഭവഥ ഭോ ഉപകാരകസ്സ;
പാസംസിയാ ഭവഥ സാധുജനേഹി നിച്ഛന്തി.

സഹായസ്സ പരിച്ഛത്തജീവിതകസ്സ വത്സും ദസമം.

നന്ദിയരാജവഗ്ഗോ ദുതിയോ.

യക്ഖവഞ്ചിതവഗ്ഗോ

൨൧. യക്ഖവഞ്ചിത വത്സുത്ഥി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതത്ഥി കോസലരഞ്ഞോ കിര ജനപദേ തുണ്ഡഗാമോനാമ അഹോസി. തത്ഥേകോ ബുദ്ധദാസോ നാമ മനുസ്സോ “യാവജീവം ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി. ബുദ്ധോ മേ സരണം താണം ലേണം പരായണന്തി” ഏവം ജീവിതപരിയന്തം ബുദ്ധം സരണം ഗതോ പടിവസതി, തസ്ഥിം സമയേ ഏകോ ജനപദവാസികോ തത്ഥ തത്ഥ ആഹിണ്ഡന്തോ തം തുണ്ഡഗാമം പത്യാ തസ്സേവ ഘരേ നിവാസം കപ്പേസി, തസ്സ പന ജാനപദികസ്സ സരീരേ ഏകോ യക്ഖോ ആവിസിത്വാ പീളേതി, തദാ തസ്സ ഗാമസ്സ പവിസനകാലേ യക്ഖോ ബുദ്ധദാസോ പാസകസ്സ ഗുണതേജേന തസ്സ ഗേഹം പവിസിതും അസക്കോന്തോ തം മുഞ്ചിത്വാ ബഹിഗാമേ സത്താഹം അട്ഠാസി തസ്സാഗമനം ഓലോകേന്തോ. തതോ സോ ജാനപദികോ സത്തദിവസം തത്ഥ വസിത്വാ സത്തമേ ദിവസേ സകരട്ഠം ഗന്തുകാമോ ഗാമാ നിക്ഖമി. അഥ തം തഥാ നിക്ഖന്തം ദിസ്വാ യക്ഖോ അഗ്ഗഹേസി, അഥ സോ തം ഏത്തകം കാലം കുഹിംഗതോസിതി പുച്ഛി. യക്ഖോ ഭോ തവത്ഥായ ഏത്ഥ വസന്തസ്സ മേ സത്താഹം അതിക്കന്തന്തി. തതോ സോ കോ തേ മയാ അത്ഥോ, കിം തേ ദമ്മീതി, അഥ യക്ഖേന ഭോ അഹം ഖുദായ പീളിതോ ഭത്തേന മേ അത്ഥോതി വുത്തോ സോ ഏവം സതി കസ്ഥാ മം അന്തോഗേഹേ വസന്തം ന ഗംഹീതി ആഹ. യക്ഖേന ഭോ തസ്ഥിം ഘരേ ബുദ്ധം സരണം ഗതോ ഏകോ ഉപസകോ അത്ഥി, തസ്സ സീലതേജേന ഗേഹം പവിസിതുമസക്കോന്തോ അട്ഠാസിന്തി വുത്തോ ജാനപദികോ സരണം നാമ കിന്തി അജാനന്തോ കിന്തി വത്യാ സോ സരണം അഗ്ഗഹേസിതി യക്ഖം പുച്ഛി. യക്ഖോ “ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി”തി വത്യാ സരണം അഗ്ഗഹേസിതി ആഹ. തം സുത്യാ ജാനപദികോ ഇദാനി ഇമം വഞ്ചേസ്സാമിതി ചിന്തേത്വാ തേനഹി യക്ഖ അഹമ്പി ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമിതി ആഹ. ഏവം വുത്തമത്തേയേവ യക്ഖോ മഹാസദും കരോന്തോ ഭ യേ ന ഭമന്തോ പലായി, ഏവം സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ സരണം ഇഡലോകേ ഭയോ പദുവ നിവാരണത്ഥം ഹോതി, പരലോകേ സഗ്ഗമോക്ഖാവഹം. തഥാഹി.

൧. ബുദ്ധോതി വചനം ഏതം, അമനുസ്സാനം ഭയാവഹം;
ബുദ്ധഭത്തികജന്തുനം, സബ്ബദാ മുദമാവഹം.
൨. സബ്ബോപദുവനാസായ, പച്ചക്ഖദിബ്ബമോസധം;
ദിബ്ബമന്തം മഹാതേജം, മഹായന്തം മഹബ്ഭുതം.
൩. തസ്ഥാ സോ ദാരുണോ യക്ഖോ,
ദിസ്വാ തം സരണേ റിഥം;
ഉബ്ബിഗ്ഗോ ച ഭയപ്പത്തോ,
ലോമഹട്ഠോ ച ഛരമ്ഭീതോ.
൪. ഭമന്തോ ധാവിതം ദിസ്വാ, തിമിരോവ സുരിയുഗ്ഗതേ,
സിമ്ബലിതുലഭട്ഠംവ, ചണ്ഡവാതേന ഖണ്ഡിതം.
൫. യം ദുക്ഖം രാജചോരാരി, യക്ഖപേതാ ദിസമ്ഭവം;
നിച്ഛന്തേന മനുസ്സേന, ഗന്തബ്ബം സരണത്തയന്തി.

തതോ ജാനപദികോ സരണാഗമനേ മഹാഗുണം മഹാനിസംസം
ഓലോകേത്യാ ബുദ്ധേ സഗാരവോ സപ്പേമോ “ജീവിതപരിയന്തം ബുദ്ധം സരണം
ഗച്ഛാമി”തി സരണം ഗത്വാ തേനേവ സരണാഗമനാനുഭാവേന
ജീവിതപരിയോസാനേ സുത്തപ്പബുദ്ധോവിയ ദേവലോകേ നിബൃത്തിതി.

൬. ദിസ്യാന ഏവം സരണം ഗതം തം,
അപേന്തി യക്ഖാപി മഹബ്ഭയേന;
പാലേമ സീലം സരണഞ്ച തസ്മാ,
ജഹാമ ദുരിതം സുഗതിം ഭജവ്ഹോതി.

യക്ഖവഞ്ചിതവത്സു പഥമം.

൨൨. മിച്ഛാദിട്ഠികസ്സ വത്സുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഭഗവതി ധരമാനേ രാജഗഹനഗരേ കിര ഏകോ ബ്രഹ്മഭത്തികോ
മിച്ഛാദിട്ഠികോ പടിവസതി, തത്ഥേവ സമ്മാദിട്ഠികോപി. തേസം ഉഭിന്നന്വി ദേ
പുത്താ അഹേസും. തേ ഏകതോ കീളന്താ വഡ്ഢന്തി. അമാപരഭാഗേ
ഗുളകീളംകീളന്താനം സമ്മാദിട്ഠികസ്സ പുത്തോ “നമോ ബുദ്ധായാ”തി വത്സാ
ഗുളഹം വിപന്തോ ദിവസേ ദിവസേ ജിനാതി. മിച്ഛാദിട്ഠികസ്സ പുത്തോ “നമോ
ബ്രഹ്മണോ”തി വത്സാ വിപന്തോ പരാജേതി, തതോ മിച്ഛാദിട്ഠികസ്സ പുത്തോ
നിച്ഛം ജിനന്തം സമ്മാദിട്ഠികം കുമാരം ദിസ്യാ സമ്മ ത്വം നിച്ഛമേവ ജിനാസി,
കിം വത്സാ ഗുളം വിപസീതി പുച്ഛി. സോഹം സമ്മ “നമോ ബുദ്ധായാ”തി
വത്സാ വിപാമീതി ആഹ. സോപി തതോ പട്ഠായ “നമോ ബുദ്ധായാ”തി വത്സാ
വിപതി, അഥ തേ യേഭുയേന ദുതേ സമസമാവ ഹോന്തി. അപരഭാഗേ
മിച്ഛാദിട്ഠികസ്സ പുത്തോ പിതരാ സദ്ധിം ദാരൂനമത്ഥായ വനം ഗത്വാ സകടേന
ദാരും ഗഹേത്വാ ആഗച്ഛന്തോ നഗരദാരസമീപേ സകടം വിസ്സജ്ജത്വാ തിണേ
ഖാദനത്ഥായ ഗോണേ വിസ്സജ്ജസി, ഗോണാ തിണം ഖാദന്തോ അഞ്ഞേഹി
ഗോരൂപേഹി സദ്ധിം അന്തോനഗരം പവിസിംസു. അഥസ്സ പിതാ ഗോണേ
പരിയേസന്തോ സകടം ഓലോകേഹീതി പുത്തം നിവത്തേത്വാ നഗരം
പവിട്ഠോ അഹോസി, അഥ സായണ്ഘേ ജാതേ മനുസ്സാ നഗരദാരം
പിദഹിംസു, തതോ കുമാരോ ബഹിന്നഗരേ ദാരുസകടസ്സ ഹേട്ഠാ സയന്തോ
നിദൃപഗതോ അഹോസി. അഥ തസ്സാ രത്തിയാ സമ്മാദിട്ഠികോ ച
മിച്ഛാദിട്ഠികോ ചാതി ദേ യക്ഖാ ഗോചരം പരിയേസമാനാ സകടസ്സ ഹേട്ഠാ
നിപന്നം കുമാരം അദുസംസു, തേസു മിച്ഛാദിട്ഠികോ ഇമം ഖാദാമീതി ആഹ.
അമാപരോ മാ ഏവ മകാസി, “നമോ ബുദ്ധായാ”തി വാചകോ ഏസോതി,
ഖാദാമേവേത്തി വത്സാ ഇതരേന യാവതതിയം വാരിയമാനോപി ഗത്വാ തസ്സ
പാദേ ഗഹേത്വാ ആകഡ്ഢി. തസ്മിം ഖണേ ദാരകോ പുബ്ബപരിചയേന “നമോ
ബുദ്ധായാ”തി ആഹ തം സുത്വാ യക്ഖോ ഭയപ്പത്തോ ലോമഹട്ഠോ ഹത്ഥം
വിസ്സജ്ജത്വാ പടിക്കമ്മ അട്ഠാസി. അഹോ അച്ഛരിയം ബുദ്ധാനുഭാവം
അബ്ഭുതം, ഏവം അത്തം അനീയ്യാതേത്വാ പരിചയേന “നമോ ബുദ്ധായാ”തി
വുത്തസ്സപി ഭയം ഛരമ്ഭിതത്തം ഉപദുവം വാ ന ഹോതി. പഗേവ അത്തം
നീയ്യാതേത്വാ യാവജീവം ബുദ്ധം സരണം ഗതസ്സാതി. വുത്തഞ്ഛി.

൧. യഥാപി സിഖിനോ നാദം, ഭുജങ്ഗാനം ഭയാവഹം;
ഏവം ബുദ്ധോതി വചനം, അമനുസ്സാനം ഭയാവഹം.

൨. യഥാ മന്തസ്സ ജപ്പേന, വിലയം യാതി കിബ്ബിസം;

ഏവം ബുദ്ധോതി വചനേന, അപയന്തി [\[പഹായന്തി ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#)
പിസാചകാ.

൩. അഗ്ഗിം ദിസ്വാ യഥാ സിത്ഥം, ദൂരതോവ വിലീയതി;
ദിസ്വാനേവം സരണഗതം, പേതാ പേന്തിവ [\[പേതാപേന്താവ ഇതികത്ഥചി\]](#) ദൂരതോ.

൪. പവരം ബുദ്ധഇച്ചേത, മക്ഖരദായമബ്ഭുതം;
സബ്ബോ പദുവനാസായ, മിരപാകാര മുഗ്ഗതം.

൫. സത്തരതനപാസാദം, തമേവ വജിരം ഗുഹം;
തമേവ നാവം ദീപം തം, തമേവ കവചം സുഭം.

൬. തമേവ സിരസി ഭാസന്തം, കിരീടം രത്നാമയം;
ലലാടേ തിലകം രമ്മം, കപ്പൂരം നയനദയേ.

൭. താഡകം കണ്ണയുഗലേ, സോണ്ണമാലാ ഗലേ സുഭാ;
ഏകാവളി താരഹാര, ഭാരാ ജത്തുസു ലങ്കതാ.

൮. അങ്ഗദം ബാഹുമൂലസ്സ, കരഗ്ഗേ വലയം തഥാ;
അങ്ഗുലിസ്വങ്ഗുലീയഞ്ച, ഖഗ്ഗം മങ്ഗലസമ്മതം.

൯. സോണ്ണാ തപത്ത മുണ്ഹീസം, സബാണംവ സരാസനം;
തമേവ സബ്ബാലങ്കാരം, തമേവ ദുരിതാപഹം.

൧൦. തസ്മാ ഹി പണ്ഡിതോ പോസോ,
ലോകലോചനസത്ത്വനോ;
സരണം തസ്സ ഗന്തേവ,
ഗുണനാമം ഏഹിപസ്സികം.

൧൧. നമോതി വചനം പുബ്ബം, ബുദ്ധായേതി ഗിരം തദാ;
സുപന്തേന കുമാരേന, മിച്ഛാദിട്ഠികസൂനൂനാ.

൧൨. സുത്ഥാ വുത്തം പിസാ ചാപി, മനുസ്സകുണപേ രതാ;
ന ഹിംസന്തി അഹോ ബുദ്ധ, ഗുണസാരമഹന്തതാതി.

അഥ സമ്മാദിട്ഠികയക്ഖോ മിച്ഛാദിട്ഠികസ്സ യക്ഖസ്സ ഏവമാഹ,
അയുത്തം ഭോ തയാ കതം. ബുദ്ധഗുണേ പഹാരോ ദിന്നോ, ദണ്ഡകമ്മം തയാ
കാതബ്ബന്തി, തേന കിംമയാ സമ്മ കാതബ്ബന്തി വുത്തേ ബുദ്ധുക്ഖിതസ്സ
ആഹാരം ദേഹീതി ആഹ. തതോ സോ സാധൂതി വത്ഥാ യാവാഹം
ആഗച്ഛാമി, ത്വം താവേത്ഥ വച്ഛാഹീതി വത്ഥാ ബിമ്ബിസാരരഞ്ഞോ
കഞ്ചനതട്ടകേ വഡ്ഡിതം രസഭോജനം ആഹരിത്വാ കുമാരസ്സ പിതുവണ്ണേന
ദാരകം ഭോജേത്വാ പുന കുമാരേന വുത്തബുദ്ധവചനഞ്ച അത്തനാ
കതവായാമം ചാതി സബ്ബം തട്ടകേ ലിഖിത്വാ ഇദം രഞ്ഞായേവ
പഞ്ഞായതുതി അധിട്ഠായ അഗമംസു, അഥ പഭാതായ രത്തിയാ രഞ്ഞോ
ഭോജനകാലേ രാജപുരിസാ തത്ഥ തട്ടകം അദിസ്വാ നഗരം ഉപപരിക്ഖന്താ
സകടേ ദാരകഞ്ച തട്ടകഞ്ച ദിസ്വാ തട്ടകേന സദ്ധിം തം ഗഹേത്വാ രഞ്ഞോ
ദസ്സേസും. രാജാ തട്ടകേ അക്ഖരാദിനി ദിസ്വാ വാചേത്വാ തസ്സ ഗുണേ
പസന്നോ മഹന്തേന യസേന സദ്ധിം സേട്ഠിട്ഠാനമദാസി.

മനജിനസ്സു നാമം സുപിന്നേന പേവം,
ന ഹോതി ഭീതിം ലപനേന യസ്മാ;
തസ്മാ മുനിനം സതതം സരാമ,
ഗുണേ സരന്താ സരണഞ്ച യാമാതി.

മിച്ഛാദിട്ഠികസ്സ വത്ഥും ദുതിയം.

൨൩. പാദപീഠികായ വത്ഥുമാഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ജമ്ബുദീപേ മഹാബോധിതോ കിര ദക്ഖിണപസ്സേ ഏതം പച്ചന്തനഗരം
അഹോസി. തത്ഥ സദ്ധാസമ്പന്നോ രതനത്തയമാമകോ ഏകോ ഉപാസകോ
പടിവസതി. തദാ ഏകോ വീണാസവോ ഭഗവതാ പരിഭുത്തം പാദപീഠം
മവികായ പക്ഖിപിത്വാ ഗതഗത്ത്വാനേ പൂജേന്തോ അനുക്കമേന തം നഗരം
സമ്പാപുണിത്വാ സുനിവത്ഥോ സുപാരുതോ പത്തം ഗഹേത്വാ അന്തരവീഥിം
പടിപജ്ജി യുഗമത്തദസോ പബ്ബജ്ജാലീലായ ജനം പരിതോസേന്തോ. അഥ സോ
ഉപാസകോ തമാ ഗച്ഛന്തം മേരം ദിസ്വാ പസന്നമാനസോ ഉപഗത്വാ
പഞ്ചപതിട്ഠിതേന വന്ദിത്വാ പത്തം ഗഹേത്വാ ഭോജേത്വാ നിബദ്ധം മമ ഗേഹം
ആഗമനമിച്ഛാമി, മമാനുകമ്പായ ഏത്ഥേവ വസഥ സാമീതി യാചിത്വാ
നഗരാസന്നേ രമണീയേ വനസന്ധേ നദീകൂലേ പണ്ണസാലം കത്വാ മേരസ്സ തം
നീച്ചാതേത്വാ ചതുപച്ചയേഹി പടിജഗ്ഗന്തോ മാനേന്തോ പൂജേന്തോ വസതി.
മേരോപി തത്ഥ ഫാസുകുട്ഠാനേ ഭഗവതാ പരിഭുത്തപാദപീഠധാതും നിധായ
വാലുകാഹി മൂപം കത്വാ നിച്ഛം ഗന്ധധൂപദീപപുഷ്പപൂജാദീഹി
പൂജയമാനോ വാസം കപ്പേതി. തസ്ഥിം സമയേ തസ്സോ പാസകസ്സ
അനന്തരഗേഹവാസിനോ ഏകോ ഇസ്സരഭത്തിനോ അത്തനോ ദേവതം നിബദ്ധം
നമസ്സതി. തം ദിസ്വാസ്സ ഉപാസകോ ബുദ്ധഗുണേ വത്ഥാ അഖേത്തേ സമ്മ മാ
വിരിയം കരോഹി. പജഹേതം ദിട്ഠിന്തി ആഹ. തതോ സോ കേരാടികോ
ഇസ്സരഭത്തിനോ കോ തേ സത്ഥു ഗുണാനുഭാവോ, അമ്ഹാകം ഇസ്സരസ്സ
ഗുണോവ മഹന്തോതി വത്ഥാ തസ്സ അഗുണം ഗുണന്തി കഥേന്തോ ആഹ.

൧. തിപുരം സോ വിനാസേസി, ലലാടനയനഗ്ഗിനാ;
അസുരേച വിനാസേസി, തിസുലേന മഹിസ്സരോ.
൨. ജടാകലാപമാവത്തം, നച്ചതീ ദിനസന്ധിയം;
വാദേതി ഭേരിവീണാദിം, ഗീതംചാപി സ ഗായതി.
൩. ഭരിയായോ തസ്സ തിസ്സോ, ജടായേകം സമുബ്ബഹേ;
ഏകമേകേന പസ്സേന, പസ്സമാനോ ചരേകകം.
൪. ഹത്ഥിചമ്മമ്ബരധരോ, തേനേവ വാരിതാ തപോ;
അസാദിസേഹി പുത്തേഹി, രൂപേന ച സുപാകടോ.
൫. രതിയാ ച മധുപാനേ ച, ബ്യാവടോ സബ്ബദാ ച സോ;
മനുസ്സുട്ഠിധരോ സീസ, കപാലേനേസ ഭുഞ്ജകി.
൬. ന ജാതോ ന ഭയം തസ്സ, മരണം നത്ഥി സസ്സതോ;
ഈദിസോ മേ മഹാദേവോ, നത്ഥന്തസ്സീദിസോ ഗുണോതി.

തം സുതാ ഉപാസകോ സമ്മ തുയ്ഹം ഇസ്സരസ്സ ഏതേ ഗുണാ നാമ താവ ഹോന്തു. അഗുണാ നാമ കിത്തകാ ഹോന്തിതി വത്വാ ഭഗവതോ സകലഗുണേ സംഹരിത്വാ കഥേന്തോ ആഹ.

൭. ലോകേ സബ്ബസവന്തിനം, ആധാരോ സാഗരോ യഥാ;
സബ്ബേസം ഗുണരാസീനം, ആധാരോവ തമാഗതോ.

൮. ചരാചരാനം സബ്ബേസം, ആധാരാവ ധരാ അയം;
തമാ ഗുണാനം സബ്ബേസം, ആധാരോവ തമാഗതോ.

൯. ഏവം സന്തോ വിധത്തോച [\[വിധത്തോ ഇതികത്ഥചി\]](#), ഏവം സോ
കരുണാപരോ;
ഏവ മിദ്ധിവിധാ തസ്സ, ഏവമേവം ഗുണാ ഇതി.

൧൦. ബുദ്ധോപി സക്കോതി ന യസ്സ വണ്ണേ,
കപ്പമ്പി വത്വാ ഖയതം ഗമേതും;
പഗേവ ച ബ്രഹ്മസുരാ സുരേഹി,
വത്തും ന ഹാനന്തഗുണസ്സ വണ്ണന്തി.

ഏവം വദന്താ പന തേ ഉഭോപി അമ്ഹാകം ദേവോ ഉത്തമോ അമ്ഹാകം ദേവോ ഉത്തമോതി കലഹം വഡ്ഢേത്വാ രഞ്ഞോ സന്തികമഗമംസു, രാജാ തേസം കഥം സുതാ തേനഹി തുമ്ഹാകം ദേവതാനം മഹന്തഭാവം ഇദ്ധിപാടിഹാരിയേന ജാനിസ്സാമ. ദസ്സേമ തേഹി നോ ഇദ്ധിന്തി നഗരേ ഭേരിം ചരാപേസി. ഇതോ കിര സത്താഹച്ചയേന ഇമേസം ദ്വിനം സത്ഥാരാനം പാടിഹാരിയാനി ഭവിസ്സന്തി. സബ്ബേ സന്നിപതന്തുതി തം സുതാ നാനാദിസാസു ബഹു മനുസ്സാ സമാഗമിംസു, അഥ മിച്ചാദിട്ഠികാ അജ്ജ അമ്ഹാകം ദേവസ്സ ആനുഭാവം പസ്സാമാതി മഹന്തം പുജം കരോന്തോ തത്ഥ സാരം നാദുസംസു, സമ്മാദിട്ഠികാപി അജ്ജ അമ്ഹാകം ഭഗവതോ ആനുഭാവം പസ്സിസ്സാമാതി വാളുകാമൂപം ഗന്താ ഗന്ധമാലാദീഹി പുജേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ അഞ്ജലിമ്പഗ്ഗയ്ഹ അട്ഠംസു. അഥ രാജാപി ബലവാഹനപരിവുതോ ഏകമന്തേ അട്ഠാസി. നാനാസമയവാദിനോപി അജ്ജ തേസം പാടിഹാരിയം പസ്സിസ്സാമാതി മഞ്ചാതിമഞ്ചം കത്വാ അട്ഠംസു. തേസം സമാഗമേ സമ്മാദിട്ഠികാ വാളുകാമൂപ മഭിമുഖം കത്വാ അഞ്ജലിമ്പഗ്ഗയ്ഹ സാമി അമ്ഹാകം ഭഗവാ സബ്ബബുദ്ധകിച്ചാനി നിട്ഠാപേത്വാ അനുപാദിസേസായ നിബ്ബാണധാതുയാ പരിനിബ്ബായി. സാരിപുത്തമഹാമോഗ്ഗല്ലാനാദയോ അസീതിമഹാസാവകാപി പരിനിബ്ബായിംസു, നത്ഥേത്ഥ അമ്ഹാകം അഞ്ചം പടിസരണന്തി വത്വാ സച്ചകിരിയം കരോന്താ ആഹംസു.

൧൧. ആപാണകോടിം ബുദ്ധസ്സ, സരണം നോ ഗതാ യദി;
തേന സച്ചേന യം ധാതു, ദസ്സേതു പാടിഹാരിയം.

൧൨. ആപാണകോടിം ധമ്മസ്സ, സരണം നോ ഗതാ യദി;
തേന സച്ചേന യം ധാതു, ദസ്സേതു പാടിഹാരിയം.

൧൩. ആപാണകോടിം സഞ്ഘസ്സ, സരണം നോ ഗതാ യദി;
തേന സച്ചേന യം ധാതു, ദസ്സേതു പാടിഹാരിയം.

൧൪. രാമകാലേ മുനിന്ദസ്സ, പാദുകാ ചാസി അബ്ഭുതാ;

തേന സച്ചേന യം ധാതു, ദസ്സേതു പാടിഹാരിയം.

൧൫. ഛരദന്തകാലേ മുനിനോ, ദാഠാ ഛരംസിരഞ്ജിതാ;
തേന സച്ചേനയം ധാതു, നിച്ഛാരേതു ഛര രംസിയോ.

൧൬. ജാതമത്തോ തദാ ബുദ്ധോ, റിതോ പങ്കജമുദ്ധനി;
നിച്ഛാരേസാസഭിംവാചം, അഗ്ഗോ സേട്ഠോതിആദിനാ;
തേന സച്ചേനയം ധാതു, ദസ്സേതു പാടിഹാരിയം.

൧൭. നിമിത്തേ ചതുരോ ദിസ്വാ, നിക്ഖത്തോ അഭിനിക്ഖമം;
തേന സച്ചേന യം ധാതു, ദസ്സേതു പാടിഹാരിയം.

൧൮. മാദസേനം പലാപേത്വാ, നിസിന്നോ ബുജ്ജ്യി ബോധിയം;
തേന സച്ചേന യം ധാതു, ദസ്സേതു പാടിഹാരിയം.

൧൯. ധമ്മചക്കം പവത്തേസി, ജിന്നോ സിപതനേ തദാ;
തേന സച്ചേന യം ധാതു, ദസ്സേതു പാടിഹാരിയം.

൨൦. നന്ദോപനന്ദഭോഗിനം, നാഗം നാലാഗിരിവ്ഹയം;
ആളവകാ ദയോ യക്ഖേ, ബ്രഹ്മാനോ ച ബകാ ദയോ.

൨൧. സച്ചകാദിനിഗണ്ഠോച, കൂടദന്താ ദയോ ദിജ്ജേ;
ദമേസി തേന സച്ചേന, ദസ്സേതു പാടിഹാരിയംതി.

ഏവഞ്ച പന വത്വാ ഉപാസകാ അമ്ഹാകം അനുകമ്മം പടിച്ച മഹാജനസ്സ മിച്ഛാദിട്ഠിഭേദനത്തം പാടിഹാരിയം ദസ്സേമ സാമീതി ആരാധേസും. അഥ ബുദ്ധാനുഭാവഞ്ച മേരാനുഭാവഞ്ച ഉപാസകാനം സച്ചകിരിയാനുഭാവഞ്ച പടിച്ച വാളുകാമൂപം ദിയാ ഭിന്ദിത്വാ പാദപീഠധാതു ആകാസ മബ്ഭുഗുത്വാ ഛരബ്ബണ്ണരംസിയോ വിസ്സജ്ജന്തീ വിലാസമാനാ അട്ഠാസി. അഥ മഹാജനാ ചേലുകവേപസഹസ്സാനി പവത്തേന്താ സാധുകീട്ഠം കീളന്താ മഹാനാദം പവത്തേന്താ മഹന്തം പൂജമകംസു. മിച്ഛാദിട്ഠികാപി ഇമം അച്ഛരിയം ദിസ്വാ വിമ്ഹിതമാനസാ മിച്ഛാദിട്ഠിം ഭിന്ദിത്വാ രതനത്തയപരായണാ സരണ മഗമംസുതി.

൨൨. ഹുട്ഠോപി പാദേന ജിനസ്സ ഏവം,
കലിങ്ഗരോ പാ സി മഹാനുഭാവോ;
ലോകേകനാമസ്സ അനാസവസ്സ,
മഹാനുഭാവോ ഹി അചിന്തനീയോതി.

പാദപീഠികായ വത്സും തതിയം.

൨൪. ഉത്തരസാമണേരസ്സ വത്സുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

സോ കിര പുരിമബുദ്ധേസു [\[പുരിമബുദ്ധേ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) കതാധികാരോ തത്ഥ തത്ഥ ഭവേ വിവട്ടൂപനിസ്സയം പുണ്ണം ഉപചിനന്തോ സുമേധസ്സ ഭഗവതോ കാലേ വിജ്ജായരോ ഹുത്വാ ഹിമവതി പടിവസതി. തദാ സുമേധോ നാമ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ വിവേക മനുബ്രൂഹന്തോ ഹിമവന്തം ഗന്ത്വാ രമണീയേ പദേസേ പല്ലങ്കം ആഭുജിത്വാ നിസീദി. തദാ വിജ്ജായരോ ആകാസേന ഗച്ഛന്തോ ഛരബ്ബണ്ണരംസിഹി വിരാജമാനം ഭഗവന്തം ദിസ്വാ തീഹി കണികാരപൂപ്ഫേഹി

പൂജേസി, പുപ്ഫാനി ബുദ്ധാനുഭാവേന സത്വം ഉപരി ഛത്താകാരേണ അട്ഠംസു, സോ തേന ഭീയോസോ മത്തായ പസന്നചിത്തോ ഹുത്വാ അപരഭാഗേ കാലംകത്വാ താവതിംസഭവനേ നിബൃത്തിത്വാ ഉളാരം ദിബ്രസമ്പത്തിമനുഭവന്തോ യാവതായുക്തം തത്ത്വം തത്ത്വം ചുതോ ദേവമനുസ്സേസു സംസരന്തോ ഇമസ്ഥിം ബുദ്ധുപ്പാദേ രാജഗഹനഗരേ ബ്രാഹ്മണമഹാസാലസ്സ പുത്തോ ഹുത്വാ നിബൃത്തി. ഉത്തരോതിസ്സ നാമം അഹോസി. സോ ഉത്തമരൂപധരോ വിഞ്തുതം പത്തോ ബ്രാഹ്മണവിജ്ഞാസു നിപ്ഫത്തിം പത്വാ ജാതിയാ രൂപേണ വിജ്ഞായ സീലാചാരേണ ച ലോകസ്സ മഹനീയോ ജാതോ, തസ്സ തം പത്താസമ്പത്തിംദിസാ വസ്സകാരോ മഗധമഹാമത്തോ അത്തനോ ധീതരം ദാതുക്വാമോ ഹുത്വാ അത്തനോ അധിപ്പായം പവേദേസി. സോ നിസ്സരണജ്ഞാസയതായ തം പടിക്ഖിപിത്വാ കാലേനകാലം ധമ്മസേനാപതിം പയിരുപാസന്തോ തസ്സ സന്തികേ ധമ്മം സുത്വാ പടിലധസദ്ധോ പബ്ബജിത്വാ വത്തസമ്പന്നോ ഹുത്വാ മേരം ഉപട്ഠഹതി. തേന ച സമയേന മേരസ്സ അത്തരരോ ആബാധോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി, തസ്സ ഭേസജ്ജന്തായ ഉത്തരസാമണേരോ പാതോവ പത്തചിവര മാദായ വിഹാരതോ നിക്ഖമ്മ അത്തരമഗ്ഗേ തളാകസ്സ തീരേ പത്തം റപേത്വാ ഉദകസമീപം ഗന്ത്വാ മുഖം യോവതി, തദാ അത്തരരോ ഉമ്മഗ്ഗച്ചോരോ കതകമ്മോ ആരക്ഖപുരിസേഹി അനുബദ്ധോ അഗ്ഗഭാരേണേവ നഗരതോ നിക്ഖമിത്വാ പലായന്തോ അത്തനാ ഗഹിതം രതനഭണ്ഡികം സാമണേരസ്സ പത്തേ പക്ഖിപിത്വാ പലായി. സോ സാമണേരോപി പത്തസമീപം [\[സത്തുസമീപം ഇതിപി കത്ഥചി\]](#) ഉപഗതോ ഹോതി, ചോരം അനുബന്ധന്താ രാജപുരിസാ സാമണേരസ്സ പത്തേ ഭണ്ഡികം ദിസാ അയം ചോരോ, ഇമിനാ ചോരിയം കത്തന്തി സാമണേരം പച്ഛാബാഹം ബന്ധിത്വാ വസ്സകാരസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ദസ്സേസും. വസ്സകാരോ ച തദാ രത്തോ വിനിച്ഛയേ നിയുത്തോ ഹുത്വാ ഛേജ്ജഭേജ്ജം അനുസാസതി. സോ ഏസോ പുണ്ണേ മമ വചനം നാദിയി. സുദ്ധപാസണ്ഡിയേസു പബ്ബജിതി ച ബദ്ധാഘാതത്താ തം കമ്മം അസോധേത്വാവ ജീവന്തമേവേതം സൂലേ ഉത്താസേമാതി ആണാ പേസി, രാജപുരിസാ തം നിമ്ബസൂലേ ഉത്താസേസും. സാമണേരോ സൂലഗ്ഗേ നിസിന്നോ ഉപജ്ജായസ്സ മേ കോ ഭേസജ്ജം ആഹരിസ്സതിതി സാരിപുത്തത്ഥേരം സരി. തതോ മേരോ തം പവത്തിം തത്ത്വാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ കഥേസി, ഭഗവാപി മഹാസാവകപരിവുതോ തസ്സ ഞാണപരിപാകം ഓലോകേത്വാ തം റാനമഗമാസി. തതോ ഭഗവതോ നിക്ഖന്തഭാവാ സകലനഗരേ കോലാഹലം അഹോസി, മഹാജനകായോ സന്നിപതി. അഥ ഭഗവാ വിപ്ഫുരന്തഹത്ഥതലേ നഖമണിയുഖസമ്ഭിന്നപിതാഭാസതായ പഗ്ഘരന്തജാതിഹിങ്ഗുലകസുവണ്ണരസധാരാവിയ ജാലാവഗുണ്ഠിതമുദുതലുനങ്ഗുലം ഹത്ഥം ഉത്തരസ്സ സീസേ റപേത്വാ ഉത്തര ഇദം തേ പുണ്ണേ കതപാപകമ്മസ്സ ഫലം ഉപ്പന്നം, തത്ത്വം തത്ത്വം പച്ചവേക്ഖണ്ഡലേന അധിവാസനാ കാതബ്ബാതി ആഹ. തേനേവ ആഹ.

൧. അതീതേ കിര ഏകസ്ഥിം, ഗാമേ ത്വ മസി ദാരകോ;
ദാരേകേഹി സമാഗമ്മ, കീളന്തോ കേളിമണ്ഡലേ.
൨. ഗഹേത്വാ സുഖുമാം സൂകം, തദാ ത്വം നിമ്ബജല്ലിയാ;
ഉത്താസേസി തത്ത്വം സൂലേ, ജീവമാനകമക്ഖികം.
൩. അപരമ്പി തേ പാപകമ്മം, പവക്ഖാമി സുണ്ണോഹി മേ;

ഓവദന്തിം ഹിതേന ത്വം, അതീതേ സകമാതരം.

- ൪. ജീവസൂലേ നിസീദാതി, കോപേനാഭിസപി തുവം;
ഇമേഹി ദീഹി പാപേഹി, സരം സംസാരസാഗരേ.
- ൫. പഞ്ചജാതിസതേ അച്ഛി, ജീവസൂലമ്ഹി നിമ്ബജേ;
അയം തേ ചരിമാ ജാതി, ഏത്ഥാപിച വിപച്ഛി സോതി.

ഏവമാദിനാ നയേന തസ്സ അജ്ഞാസയാനുരുപേന ധമ്മം ദേസേസി,
ഉത്തരോ അമതാഭിസേകസദിസേന സത്ഥുനോ
ഹത്ഥസമ്ഫസ്സസഞ്ജാതപസാദസോമനസ്സതായ ഉളാരം പീതിപാമോജ്ജം
പടിലഭിത്വാ യഥാപരിചിതം വിപസ്സനാമഗ്ഗം സമാരുള്ഹോ ഞാണസ്സ
പരിപാകം ഗതത്ത്വാ സത്ഥു ദേസനാവിലാസേന മഗ്ഗപടിപാടിയാ സബ്ബകിലേസേ
വേപേത്വാ ഛരളഭിഞ്ഞോ അഹോസി. ധമ്മം സുത്വാ തത്ഥ സമാഗതാനം
ദേവമനുസ്സാനം ചതുരാസീതിപാണസഹസ്സാനം ധമ്മാഭിസമയോ അഹോസീതി
വദന്തി. ഉത്തരോ പന ഛരളഭിഞ്ഞോ ഹുത്വാ സൂലതോ ഉട്ഠഹിത്വാ ആകാസേ
ഠത്വാ പാടിഹാരിയം ദസ്സേസി. മഹാജനാ അച്ഛരിയബ്ഭുതചിത്ത്വാ ജാതാ
അഹേസും. താവദേവസ്സ വണോരുന്ധി, സോ ഭിക്ഖുഹി ആവുസോ താദിസം
ദുക്ഖം അനുഭവന്തോ കഥം ത്വം വിപസ്സനം അനുയുഞ്ജിതും സക്ഖിതി
പുട്ഠോ പശേവ മേ ആവുസോ സംസാരേ ആദീനവോ സഞ്ചാരാനഞ്ച
സഭാവോ സുദിട്ഠോ. തസ്മാഹം താദിസം ദുക്ഖം അനുഭവന്തോപി
അസക്ഖിം വിപസ്സനം വഡ്ഢേത്വാ വിസേസം അധിഗന്തുന്തി ആഹ.
അമാപരഭാഗേ സോ ഭിക്ഖുസഞ്ചമജ്ജേയേ അത്തനോ പുബ്ബചരിതാ പദാനം
പകാസേന്തോ ഇമാ ഗാഥാ അഭാസി.

- ൬. സുമേയോ നാമ സമ്ബുദ്ധോ, ദ്വത്തിംസവരലക്ഖണോ;
വിവേകകാമോ സമ്ബുദ്ധോ, ഹിമവന്ത മുപാഗമി.
- ൭. അജ്ഞേയാഗഹേത്വാ ഹിമവന്തം, അഗ്ഗോ കാരുണികോ മുനി;
പല്ലങ്കം ആഭുജിത്വാ, നിസീദി പുരിസുത്തമോ.
- ൮. വിജ്ജായരോ തദാ ആസിം, അന്തലിക്ഖചരോ അഹം;
തിസൂലം സുകതം ഗയ്ഹ, ഗച്ഛാമി അമ്ബരേ തദാ.
- ൯. പബ്ബതഗ്ഗേ യഥാ അഗ്ഗി, പുണ്ണമാസേവ ചന്ദിമാ;
വനം ഓഭാസതേ ബുദ്ധോ, സാലരാജാവ ഹുല്ലിതോ.
- ൧൦. വനഗ്ഗാ നിക്ഖമിത്വാ, ബുദ്ധരംസീ വിധാവരേ;
നലഗ്ഗിവണ്ണസങ്കാസാ, ദിസ്വാ ചിത്തം പസാദയിം.
- ൧൧. വിചിനം അദുസം പുപ്ഫം, കണികാരം ദേവഗന്ധികം;
തീണി പുപ്ഫാനി ആദായ, ബുദ്ധസേട്ഠം അപൂജയിം.
- ൧൨. ബുദ്ധസ്സ ആനുഭാവേന, തീണി പുപ്ഫാനി മേ തദാ;
ഉദ്ധവണ്ടാ അയോപത്ത്വാ, ഛായം കുബ്ബന്തി സത്ഥുനോ.
- ൧൩. തേന കമ്മേന സുകതേന, ചേതനാപണിധീഹിച;
ജഹിത്വാ മാനുസം ദേഹം, താവതിംസമഗഞ്ചരഹം.

൧൪.തത്വ മേ സുകതം ബൃഹ്ം, കണികാരീതി ഞായതി;
സദ്ഠിയോജന മുബ്ബേധം, തിംസയോജനവിത്ഥതം.

൧൫.സഹസ്സഖണ്ഡം സതഭേണ്ഡു, ധജാലു ഹരിതാമയം;
സതസഹസ്സാനി ബൃഹാനി, ബൃഹ്ഹേ പാതുരഹംസു മേ.

൧൬.സോണ്ണമയാ മണിമയാ, ലോഹിതകുമയാ പിച;
ഫലികാ പിച പല്ലകാ, യദിച്ഛക യദിച്ഛകാ.

൧൭.മഹാരഹഞ്ച സയനം, തൂലികം വികതീയകം;
ഉദുലോമികഘ്രകന്തം, ബിമ്ബോഹനസമായുതം.

൧൮.ഭവനാ നിക്ഖമിത്ഥാന, ചരന്തോ ദേവചാരികം;
യദാ ഇച്ഛാമി ഗമനം, ദേവസംഘപുരക്ഖതോ.

൧൯.പുപ്ഫസ്സ ഹേട്ഠാ തിട്ഠാമി, ഉപരിച്ഛദനം മമ;
സമന്താ യോജനസതം, കണികാരേഹി ഛാദിതം.

൨൦.സദ്ഠിതുരിയസഹസ്സാനി, സായം പാതം ഉപട്ഠഹും;
പരിവാരേന്തി മം നിച്ഛം, രത്തിന്ദിവമതന്ദിതാ.

൨൧.തത്വ നച്ചേഹി ഗീതേഹി, താലേഹി വാദിതേഹി ച;
രമാമി വിസ്സാരതിയാ, മോദാമി കാമകാമഹം.

൨൨.തത്വ ഭുത്ഥാ ച പിത്ഥാ ച, മോദാമി തിദസേ തദാ;
നാരിഗണ്ണേഹി സഹിതോ, മോദാമി ബൃഹ്ഹമുത്തമേ.

൨൩.സതാനം പഞ്ചക്ഖത്തുഞ്ച, ദേവരജ മകാരയിം;
സതാനം തീണിക്ഖത്തുഞ്ച, ചക്കവത്തി അഹോസഹം;
പദേസരജം വിപുലം, ഗണനാതോ അസംഖിയം.

൨൪.ഭവാഭവേ സംസരന്തോ, മഹാഭോഗം ലഭാമഹം;
ഭോഗേ മേ ഊനതാ നത്ഥി, ബുദ്ധപൂജായി ദം ഫലം.

൨൫.ഭവേ മേ ഭവേ സംസരാമി, ദേവത്തേ അഥ മാനുസേ;
അന്തം ഗതിം ന ജാനാമി, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

൨൬.ഭവേ മേ കുലേ പജാനാമി, വത്തിയേ ചാപി ബ്രാഹ്മണേ;
നീചേ കുലേ ന ജാനാമി, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

൨൭.ഹത്ഥിയാനം അസ്സയാനം, സിവികം സന്ദമാനികം;
ലഭാമി സബ്ബമേവേ തം, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

൨൮.ശ്യാസീഗണം ദാസഗണം, നാരിയോ ച അലങ്കതാ;
ലഭാമി സബ്ബ മേവേ തം, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

൨൯.കോസേയകമ്ബലിയാനി, ഖോമകപ്പാസികാനിച;
ലഭാമി സബ്ബമേവേതം, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

൩൦.നവവത്ഥം നവഫലം, നവഗുരസഭോജനം;
ലഭാമി സബ്ബമേവേതം, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

നഹ്നമം ഖാദ ഇമം ഭുങ്ങ്ജ, ഇമമ്ഹി സയനേ സയ;
ലഭാമി സബ്ദമേവേതം, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

നഹ്സബ്ദത്വം പൂജിതോ ഹോമി, യസോ അച്ചുഗ്ഗതോ മമ;
മഹേസക്ഖോ ഘദാ ഹോമി, അഭേജപരിസോ സദാ;
ഞാതീനം ഉത്തമോ ഹോമി, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

നഹ്സീതം ഉണ്ഹം ന ജാനാമി, പരിളാഹോ ന വിജ്ഞതി;
അഥോ ചേതസികം ദുക്ഖം, ഹദയേ മേ ന വിജ്ഞതി.

നഹ്സുവണ്ണവണ്ണോ ഹുത്ഥാന, സംസരാമി ഭവാഭവേ;
വേവണ്ണിയം ന ജാനാമി, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

നഹ്ദേവലോകാ ചവിത്ഥാന, സുക്കമുലേന ചോദിതോ;
സാവത്ഥിയം പുരേ ജാതോ, മഹാസാലേ സുഅഡ്ഡകേ.

നഹ്സപഞ്ചകാമഗുണേ ഹിത്ഥാ, പബ്ബജിംഅനഗാരിയം;
ജാതിയാ സത്തവസ്സോഹം, അരഹത്തമപാപുണിം.

നഹ്ഉപസമ്പാദയീ ബുദ്ധോ, ഗുണമഞ്ഞായ ചക്ഖുമാ;
തരുണോവ പൂജനീയോ ഹം, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

നഹ്വൃശ്ചക്ഖും വിസുദ്ധം മേ, സമാധികുസലോ അഹം;
അഭിഞ്ഞാപാരമിപ്പത്തോ, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

നഹ്സപടിസമ്ഭിദാ അനുപ്പത്തോ, ഇദ്ധിപാദേസു കോവിദോ;
സദ്ധമ്മേ പാരമിപ്പത്തോ, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

ഹ. തിംസകപ്പസഹസ്സമ്ഹി, യം ബുദ്ധമഭിപൂജയിം;
ദുഗ്ഗതിം നാഭിജാനാമി, ബുദ്ധപൂജായിദം ഫലം.

ഹ. കിലേസാ ത്യാപിതാ മയ്ഹം, ഭവാ സബ്ബേ സമൂഹതാ;
നാഗോവ ബന്ധനം ഛേത്വാ, വിഹരാമി അനാസവോ.

ഹ. സ്വാഗതം വത മേ ആസി, ബുദ്ധസേട്ഠസ്സ സന്തികം;
തിസ്സോ വിജ്ജാ അനുപ്പത്തോ, കതം ബുദ്ധസ്സ സാസനം.

ഹ. പടിസമ്ഭിദാ ചതസ്സോ ച, വിമേക്ഖാ പിച അട്ഠിമേ;
ഛള്ളിഞ്ഞാ സച്ഛികതാ, കതം ബുദ്ധസ്സ സാസനംതി;
തം സുത്ഥാ ബഹൂ കുമലകമ്മപരായണാ അഹേസും.

ഹ. സഹേതുകാ പച്ഛിമികാപി സത്താ,
പാപം ന സക്കോന്തി ജഹാതുമേവം;
അനിച്ഛമാനേഹി ജനേഹി ദുക്ഖം,
ആരാവ പാപം പരിവജ്ജനീയംതി.

ഉത്തരസാമണേരസ്സ വത്സും ചതുത്ഥം.

൨൫. കവീരപട്ടന വത്സുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ജമ്ബുദീപേ കിര ചോളരട്ഠേ കാവീരപട്ടനം നാമ അഹോസി. തത്ത്വ
മാഹിസ്തരികാ ബഹു മിച്ഛാദിട്ഠികാ വസന്തി. തത്ത്വേകസ്ഥിം ദേവാലയേ
ചിത്തകമ്മം കരോന്താ ഏകസ്ഥിം ഫലകേ ഇസ്സരസ്സ ഓനമിത്ഥാ വന്ദനാകാരം
ഭഗവതോ രൂപം അകംസു. തസ്ഥിം സമയേ തത്ത്വ ബഹു ഉപാസകാ തം
ദേവകുലം ഗന്താ തത്ത്വ തത്ത്വ ചിത്തകമ്മാനി ഓലോകേന്താ തസ്ഥിം ഫലകേ
തം ചിത്തകമ്മം അദുസംസു. ദിസ്യാന തേ അഹോ അമ്ഹേഹി അപസ്സിതബ്ബം
പസ്സിതം. സദേവകേ ലോകേ സമാരകേ സബ്രഹ്മകേ
സസ്സമണ്ഡബ്രാഹ്മണിയാസദേവമനുസ്സായ പജായ ച അപരിമാണേസു
ചക്കവാളേസു ഭഗവതോ ഉത്തരിതരം റപേത്ഥാ സമസമോപി നത്ഥി. സകലേഹി
സത്തനികായേഹി വന്ദനീയോ പൂജനീയോ ഭഗവാ. അന്നനുരൂപം തസ്സ
ഏതേഹി കതന്തി രോദന്താ പരിദേവന്താ രാജധാരം ഗന്താ ഉഗ്ഘോസേസും,
തം സുത്ഥാ രാജാ തേ പക്കോസാപേത്ഥാ കസ്ഥാ തുമ്ഹേ ഉഗ്ഘോസേമാതി
പുച്ഛി, തേ ഏവ മാഹംസു. ദേവ അമ്ഹാകം ഭഗവാ ദേവാതിദേവോ
സക്കാതിസക്കോ ബ്രഹ്മാതിബ്രഹ്മാ മേരുവ അചലോ സാഗരോ ഗമ്ഭീരോ
ആകാസോവ അനന്തോ പഥവീവ പത്ഥടോതിആദിഹി ഭഗവതോ ഗുണം
വണ്ണേസും. തേന വുത്തം അപദാനേ.

൧. ബത്തിംസലക്ഖണ്ഡരോ, സുനക്ഖത്തോവ ചന്ദിമാ;
അനുബൃജ്ജനസമ്പന്നോ, സാലരാജാവ ഫുല്ലിതോ.
൨. രംസിജാലപരിക്ഖിത്തോ, ദിത്തോവ കനകാചലോ;
ബ്ബാമപ്പഭാപരിവുതോ, സതരംസി ദിവാകരോ.
൩. സോണ്ണാ നനോ ജിനവരോ, സമണീവ സിലുച്ചയോ;
കരുണാപുണ്ണഹദയോ, വിവട്ടോ വിയ സാഗരോ.
൪. ലോകവിസ്സുതകിത്തീവ, സിന്നേരുവ നഗുത്തമോ;
യസസാ വിതതോ യീരോ, ആകാസസദിസോ മുനി.
൫. അസങ്ഗചിത്തോ സബുദ്ധ, അനിലോ വിയ നായകോ;
പതിട്ഠാ സബുഭൂതാനം, മഹീവ മുനിസുത്തമോ.
൬. അനുപലിത്തോ ലോകേന, തോയേന പദുമം യഥാ;
കുവാദഗച്ഛദഹനോ, അഗ്ഗിക്ഖണ്ഡോവ സോഭതി.
൭. അഗദോ വിയ സബുദ്ധ, കിലേസവിസനാസകോ;
ഗന്ധമാദനസേലോവ, ഗുണഗന്ധവിഭൂസിതോ.
൮. ഗുണാനം ആകരോ യീരോ, രത്നാനംവ സാഗരോ;
സിന്ധുവ വനരാജീനം, കിലേസമലഹാരകോ.
൯. വിജയീവ മഹായോധോ, മാദസേനപ്പമദുനോ;
ചക്കവത്തീവ സോ രാജാ, ബോജ്ജ്യങ്ഗരത്നസ്സരോ.
൧൦. മഹാഭിസക്കസങ്കാസോ, ദോസബ്ബാധിതികിച്ചുകോ;
സല്ലകത്തോ യഥാ വേജ്ജാ, ദിട്ഠിഗണ്ഡവിഫാലകോ.
൧൧. സത്ഥാ നോ ഭഗവാ ദേവ, മഹാബ്രഹ്മേഹി വന്ദിതോ;
ദേവിന്ദസുരസിദ്ധേഹി, വന്ദനീയോ സദാ ദരാ.

ഘസബ്ബേസു ചക്കവാളേസു, യേ അഗ്ഗാ യേ ച പൂജിതാ;
തേസമഗ്ഗോ മഹാരാജ, ഭഗവാ നോ പതാപവാതി.

അയുത്തം ദേവ ദേവകുലേഹി കതന്തി ആഹംസു. തം സുത്ഥാ രാജാ ഭോ സബ്ബേപി മനുസ്സാ അത്തനോ അത്തനോ ദേവതാനം മഹന്തഭാവം കമേന്തി. തുമ്പാകം പന സത്ഥുനോ മഹന്തഭാവം കമം അമ്പാകം ജാനാപേമാതി, ഉപാസകാ ന ഗരു ത്വം മഹാരാജ ഫലകം ആഹരാപേത്യാ സുദ്ധവത്ഥേന വേറേത്യാ തം അത്തനോ മുദികായ ലഞ്ചരിത്യാ സുരക്ഖിതസുഗോപിതേ ഏകസ്ഥിം ദേവകുലേ റപേത്യാ സത്താഹച്ചയേന ആഹരാപേത്യാ തം ഓലോകേമ, തദാ നോ സത്ഥുനോ മഹന്താനുഭാവം ജാനാമാതി ആഹംസു, അഥ രാജാ തേസം വുത്തനിയാമേനേവ കാരാപേത്യാ അന്തോദേവകുലേ റപേത്യാ സബ്ബദാരാനി പിദഹിത്യാ ലഞ്ചേരത്യാ രക്ഖേയ്യമാതി നിയോജേസി. തതോ തേ ഉപാസകാ സബ്ബേ സന്നിപതിത്യാ സത്താഹം ദാനം ദേന്താ സീലം രക്ഖന്താ ഉപോസഥകമ്മം കരോന്താ സബ്ബസത്തേസു മേത്തിം ഭാവേന്താ സബ്ബസത്താനം അത്തനാ കതപുത്തേസു പത്തിം ദേന്താ തിണ്ണം രത്ഥാനം പൂജം കരോന്താ ഏവം ഉഗ്ഘോസേസു. അമ്പാകം കതകുസലനിസ്സന്ദേന ലോകേ മഹിദ്ധികാ മഹാനുഭവാ സബ്ബേ ദേവാ ച ലോകം പാലേന്താ ചത്താരോ മഹാരാജാനോ ച അമ്പാകം സത്ഥുനോ ഉപട്ഠാനായ [\[ഉപട്ഠായ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) റിതഭാവം ദസ്സേന്തുതി സച്ചകിരിയം അകംസു. അഥ തേസം പുത്താനുഭാവേന തസ്ഥിം ഖണേ സക്കസ്സ ദേവരത്തോ പണ്ഡുകമ്ബലസിലാസനം ഉണ്ഹാകാരം ദസ്സേസി. തതോ സോ മനുസ്സലോകം ഓലോകേന്തോ മിച്ഛാദിട്ഠിഹി കതം തം വിപ്പകാരം ദിസാ സംവിഗ്ഗോ ആഗത്യാ ഇസ്സരം ഭഗവതോ പാദേ വന്ദിത്യാ സയിതാകാരം കത്യാ തം പവത്തിം ഉപാസകാനം കമേത്യാ സകട്ഠാനമേവ അഗമാസി. തതോ സത്തമേ ദിവസേപാതോവ തേ സബ്ബേപി രത്തോ സന്നികം ഗത്യാ വന്ദിത്യാ ഏവമാഹംസു. ദേവ ഇസ്സരോ അമ്പാകം ഭഗവതോ പാദേ സിരസാ വന്ദിത്യാ നിപന്നോതി. അഥ രാജാ തേസം കമം സുത്ഥാ നഗരേ ഭേരിം ചരാപേത്യാ മഹാജനേ സന്നിപാതേത്യാ തേഹി പരിവുതോ ദേവകുലം ഗത്യാ ലഞ്ചരം ഭിന്ദാപേത്യാ ദാരം വിവരിത്യാ ഫലകം ആഹരാപേത്യാ വേറിതസാടകേ മോചാപേസി. അഥ രാജാ ച മഹാജനോ ച തം മഹന്തം പാടിഹാരിയം ദിസാ മിച്ഛാദിട്ഠിം പഹായ സബ്ബേ സത്ഥുനോ സരണ മഗമംസു. അഥ രാജാ തം ദേവകുലം ഭിന്ദാപേത്യാ മഹന്തം രമണീയം വിഹാരം കാരാപേത്യാ യാവജീവം പുത്തകമ്മം കത്യാ ദേവലോകേ നിബ്ബന്തി.

ഘ. അനബ്ഭുതം സത്ഥു ധരീയമാനേ,
കരോന്തി ദിസാ കൂസലാനി ഇദ്ധിം;
യേ തം മുനിന്ദേ പരിനിബ്ബുതമ്ഹി,
കരോന്തി പുത്താനി മഹബ്ഭുതം യേതി.

കാവീരപട്ടനവത്ഥും പഞ്ചമം.

൨൬. ചോരഘാതകവത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഏകസ്ഥിം കിര സമയേ അമ്പാകം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം ഉപനിസ്സായ ജേതവനേ വിഹരതി ധമ്മദേസനായ മഹാജനസ്സ സഗ്ഗമോക്ഖസമ്പദം ദദമാനോ. തസ്ഥിംസമയേ പഞ്ചസതാ ചോരാ അടവിതോ നഗരം ആഗത്യാ രത്തിഭാഗേ ചോരകമ്മം കത്യാ തേന പുത്തദാരേ പോസേന്തി. അഥേകദിവസം ചോരാ

ചോരകമ്മത്തായ നഗരം പവിസന്താ നഗരഭാരേ ഏകം ദുക്ഖിതം ജനപദമനുസ്സം പസ്സിതാ ഹമ്ഭോ കത്ഥ വസതീതി പുച്ഛിംസു, സോ അത്തജനാ ജനപദവാസിഭാവം പകാസേസി. അമസ്സ തേ കസ്മാ ഭോ ഇമിനാ ദുക്ഖവാസേന വസിസ്സസി, ഏഹി അമ്ഹേഹി സദ്ധിം ചോരകമ്മം കരോന്തോ വത്ഥാലങ്കാരസമ്പന്നോ പുത്തദാരം പോസേഹി. ഇമിനാ കപണവാസേന ന വസാതി ആഹംസു. സോ പനിമേ യുത്തം കമേന്തീതി തേസം വചനം സമ്പടിച്ഛി. അമ തേ ഏവം സതി അമ്ഹേഹി സദ്ധിം ആഗച്ഛാഹിതി വത്ഥാ നം ഗഹേത്ഥാ അന്തോനഗരം പവിട്ഠാ തത്ഥ തത്ഥ വിലുവന്താ ചോരകമ്മം അകംസു. തദാ ജാനപദികോ ലദ്ധവിഭവോ ഇമമേവ വരതരന്തി തേഹി സദ്ധിം ചോരകമ്മം കരോന്തോ ജീവികം കപ്പേസി, അമേകദിവസം രാജപുരിസാ കതകമ്മേ തേ സഞ്ചേവ ഗഹേത്ഥാ പച്ഛാബാഹം ഗാല്ഠഹം ബന്ധിത്ഥാ കോസലരഞ്ഞോ ദസ്സേസും, രാജാ തേ ദിസ്വാ ഏവമാഹ, ഭണേ തുമ്ഹാകം അന്തരേ യോ ഏതേസം മാരേത്ഥാ ജീവിതക്ഖയം പാപേസ്സതി, തസ്സ ജീവിതദാനം ദമ്മീതി, തം സുത്ഥാ തേ ചോരാ സഞ്ചേ അഞ്ഞമഞ്ഞൊതിസുഹദസമ്ബന്ധഭാവേന തം ന ഇച്ഛിംസു. സോ പന ജനപദവാസി മനുസ്സോ അഹമേതേ സഞ്ചേ മാരേസ്സാമീതി രഞ്ഞോ വത്ഥാ തേനാനുഞ്ഞാതോ തേ സഞ്ചേ മാരേസി. തം ദിസ്വാ തുട്ഠോ രാജാ തസ്സ ചോരഘാതകമ്മം അദാസി. സോ ചോരേ ച വജ്ജ്യപ്പത്തേ ച മാരേന്തോ പഞ്ചവീസതിവസ്സാനി വസന്തോ അപരഭാഗേ മഹല്ലുകോ അഹോസി. അമ സോ മന്ദബലത്താ കതിപയപഹാരേനാപി ചോരം മാരേതും ന സക്കോതി, രാജാ തം തത്ഥാ അഞ്ഞസ്സ ചോരഘാതകമ്മം അദാസി. അമ സോ ചോരഘാതകമ്മാ [\[ചോരഘാതകമ്മ ഇതിപിക്തച\]](#) പരിഹീനോ അത്തനോ ഗേഹേ വസതി. തദാ അഞ്ഞതരോ മനുസ്സോ മന്തം പരിവത്തേത്ഥാ നാസാവാരേന മനുസ്സമാരണകമന്തം ജാനാതി. തഥാഹി ഹത്ഥപാദകണ്ണനാസസീസാദീസു യംകീഞ്ചി ഛേജജേജേജം കത്തുകാമോ മന്തം പരിവത്തേത്ഥാ നാസാവാരം വിസ്സജേജതി. തം തം റാനം ഛരിജ്ജതി ഭിജ്ജതി, ഏവം മഹാനുഭാവോ സോ മന്തോ, അമ സോ തം പുരിസം ഉപട്ഠഹിത്ഥാ മന്തം ലഭിത്ഥാ രഞ്ഞോ സാസനം പേസേസി . അഹം ഇതോ പുഞ്ചേ മഹല്ലുകത്താ ചോരാനം ഹത്ഥപാദാദയോ ദുക്ഖേന ഛേജ ജേജം കരോമി, മാരേതഞ്ചേപി ദുക്ഖേന മാരേമി. ഇദാനി പനാഹം തഥാ ന കരോമി, മമ മന്താനുഭാവേന ഛേജജേജകമ്മം കരിസ്സാമീതി. രാജാ തം സാസനം സുത്ഥാ സായൂതി തം പക്കോസാപേത്ഥാ റാനന്തരം തസ്സേവ പാകതിക മകാസി. സോ തതോ പട്ഠായ തം കമ്മം കരോന്തോ പുന പഞ്ചവസ്സാനി അതിക്കാമേസി. സോ മഹല്ലുകോ വീണായുകോ ദുബ്ബലോ മരണമഞ്ചപരായണോ ഹുത്ഥാ മരണവേദനാദുക്ഖേന മഹന്തേന ഭയാനകേന സദേന വിസ്സരം വിരവന്തോ നിമീലിതേന ചക്ഖുനാ ഭയാനകം നരകഗ്ഗിജാലാപജ്ജലന്തായകൂടമുഗ്ഗരയരേ നിരയപാലേ ച പസ്സന്തോ നിപന്നോ ഹോതി, തതോ തസ്സ പടിവിസ്സകഗേഹേ മനുസ്സാ തസ്സ ഭയാനകസദൃസവണേന ഗേഹം ഛരേത്ഥാ പലായിംസു. തസ്ഥിം കിര ദിവസേ മഹാസാരിപുത്തത്ഥേരോ ദിബ്ബചക്ഖുനാ ലോകം ഓലോകേന്താ തം ചോരഘാതകം തദഹേവ കാലംകത്ഥാ നിരയേ നിബ്ബത്തമാനം ദിസ്വാ മയി തത്ഥ ഗതേ പന്നേസ മയി പസാദേന സഗ്ഗേ നിബ്ബത്തതീതി തത്ഥാ അജ്ജ മയാ തസ്സാനുഗ്ഗഹം കാതും വട്ടതീതി പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്ഥാ തസ്സ ഘരദാര മഗമാസി. അമ സോ മേരം ദിസ്വാ കൂലോ കോപേന തടതടായമാനദേഹോ അജ്ജ തം വിജ്ജിത്ഥാ ഫാലേത്ഥാ മാരേസ്സാമീതി നിപന്നോവ മന്തം പരിവത്തേത്ഥാ നാസാവാരം വിസ്സജേജസി, മേരോ തസ്ഥിം ഖണേ

നിരോധസമാപനോ നിരോധാ വൃദ്ധായ സുരിയോ വിയ വിരോചമാനോ അട്ഠാസി, അഥ സോ മേരസ്സ തയോ വാരേ തമേവ കത്വാ കിഞ്ചി കാതും അസക്കോന്തോ അതിവിയ വിമ്ഹിതചിത്തോ മേരേ ചിത്തം പസാദേത്വാ അത്തനോ പടിയത്തം പായസം മേരസ്സ ദാപേസി, മേരോ മങ്ഗലം വഡ്ഡേത്വാ വിഹാരമേവ അഗമാസി, ചോരഘാതകോ മേരസ്സ ദിന്നദാനം അനുസ്സരന്തോ തസ്ഥിം ഖണേ കാലം കത്വാ സഗ്ഗേ നിബ്ബത്തി. അഹോ വീതരാഗാനം ബുദ്ധപുത്താനം ആനുഭാവോ. ഏവം നരകേ നിബ്ബത്തമാനോപിസ്സ ബലേന സഗ്ഗേ നിബ്ബത്തോതി. തമാഹി.

- ൧. ദാനം താണം മനുസ്സാനം, ദാനം ദുഗ്ഗതിവാദനം;
ദാനം സഗ്ഗസ്സ സോപാനം, ദാനം സന്തികരം പരം.
- ൨. ഇച്ഛിതിച്ഛിതദാനേന, ദാനം ചിന്താമണീ വിയ;
കപ്പരുക്ഖോവ സത്താനം, ദാനം ഭദ്രഘടോവിയ.
- ൩. സീലവന്തസ്സ ദാനേന, ചക്കവത്തിസിരിമ്പി ച;
ലഭന്തി സക്കസമ്പത്തിം, തമാ ലോകുത്തരം സുഖം.
- ൪. പാപകമ്മേസു നിരതോ, റിതോയം നരകായനേ [\[നരകാവനേ ഇതിപികത്ഥചി\]](#);
സാരിപുത്തസ്സ മേരസ്സ, പിണ്ഡപാതസ്സ വാഹസാ.
- ൫. അപായം പരിവജ്ജേത്വാ, നേകദുക്ഖസമാകുലം;
ദേവസങ്ഘപരിബുദ്ധോ, ഗതോ ദേവപുരം വരം.
- ൬. തസ്ഥാ സുഖേത്തേ സദ്ധായ, ദേമ ദാനാനി കാമദം;
ദാനം ദേന്തേഹി സീലമ്പി, പാലനീയംതിസുന്ദരന്തി [\[പാലനംചാതിസുന്ദരം ഇതിപികത്ഥചി\]](#).

അഥ ഭിക്ഖു ധമ്മസഭായം സന്നിപതിത്വാ നിസിന്നാ ഭഗവന്തം പുച്ഛിംസു, കിംഭന്തേ സോ പാപോ ചതൃസു അപായേസു കതരസ്ഥിം നിബ്ബത്തോതി. അഥ സത്ഥാ അജ്ജേസ ഭിക്ഖവേ സാരിപുത്തസ്സ ദിന്നദാനാനുഭാവേന ദേവലോകേ നിബ്ബത്തോ, തസ്സേവ നിസ്സന്ദേന അനാഗതേ പച്ചേകബുദ്ധോ ഭവിസ്സതീതി ബ്യാകാസീതി.

- ൭. ഭോ സാരിപുത്തേ നിഹിതപ്പദാനം,
ഖണേന പാപേതി ഹി സഗ്ഗമഗ്ഗം;
തസ്ഥാ സുഖേത്തേസു ദാമ ദാനം,
കാമത്ഥ ചേ സഗ്ഗമോക്ഖം പരത്ഥ.

ചോരഘാതകവത്സും ഛട്ഠമം.

൨൭. സദ്ധോപാസകസ്സ വത്സുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

അതീതേ കിര കസ്സപദസബലസ്സ കാലേ ഏകോ പുരിസോ സദ്ധോ രതനത്തയേസു പസന്നോ ഉച്ഛയന്തകമ്മേന ജീവികം കപ്പേന്തോ പടിവസതി. അഥ സോ ഏകം ഗിലാനഭിക്ഖും ദിസ്വാ തസ്സ ഉളുങ്കമത്തം സപ്പിം അദാസി, തമേവേകസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ ഏകം ഗുളപിണ്ഡം അദാസി, അമാപരസ്ഥിംദിവസേ ഏകം ഛാതജ്ജന്ധത്തം സുനഖം ദിസ്വാ തസ്സ ഭത്തപിണ്ഡേന സങ്ഗഹ മകാസി,

അമേകസ്സ ഇണ്ടു്കസ്സ ഏകം കഹാപണം അദാസി, അമേകദിവസം ധമ്മം സുണമാനോ ധമ്മദേസകസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ സാടകം പൂജേസി, സോ ഏത്തകം പുഞ്ഞകമ്മം കത്വാ ഭവേസു ചരമാനോഹം സമുദുപബ്ബതാദീസുപി യം യം ഇച്ഛാമി. തം തം സമിജ്ജതൂതി പത്ഥനം അകാസി, സോ അപരഭാഗേ കാലം കത്വാ തേഹേവ കൂസലമൂലേഹി സുത്തപ്പബ്ബുദ്ധോ വിയ ദേവലോകേ നിബ്ബത്തിത്വാ തത്ഥ മഹന്തം ദിബ്ബസമ്പത്തിം അനുഭവിത്വാ തതോ ചുതോ അമ്ഹാകം ഭഗവതോ കാലേ സാവത്ഥിയം മഹദ്ധനേ മഹാസാലകുലേ നിബ്ബത്തിത്വാ തതോ സോ വിഞ്ഞുതം പത്തോ കാലേന കാലം ധമ്മം സുണന്തോ ഘരാവാസേ ആദീനവം പബ്ബജായ ച ആനിസംസം സുത്വാ പബ്ബജിതോ ന ചിരേണേവ അരഹത്തം പാപുണി. സോ അപരഭാഗേ സത്ഥാരം വന്ദിത്വാ പഞ്ചസതഭിക്ഖുപരിവാരോ ഉഗ്ഗനഗരം അഗമാസി, തത്ഥ സേട്ഠിനോ ഭരിയാ സദ്ധാ അഹോസി പസന്നാ. സാ മേരം പഞ്ചഹി ഭിക്ഖുസതേഹി സദ്ധിം ഭിക്ഖായ ചരന്തം ദിസാ തുരിതതുരിതാ ഗന്ത്വാ മേരസ്സ പത്തം ഗഹേത്വാ സദ്ധിം പഞ്ചസതേഹി ഭിക്ഖുഹി ഭോജേത്വാ മേരം തത്ഥ നിബദ്ധവാസത്ഥം യാചിത്വാ പഞ്ചസതകൂടാഗാരാനി കാരാപേത്വാ അലങ്കരിത്വാ പഞ്ചസതഭിക്ഖു തത്ഥ വാസേന്തീ നിബദ്ധം ചതുപച്ചയേഹി ഉപട്ഠാനമകാസി. തതോ മേരോ തം പഞ്ചസു സീലേസു പതിട്ഠാപേത്വാ തത്ഥ യമാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ അഞ്ഞത്ത ഗന്തുക്കാമോ അനുപുബ്ബേന പട്ടനഗാമം അഗമാസി, തത്ഥ വസിത്വാ തതോ നാവം അഭിരുയ്ഹ പഞ്ചസതഭിക്ഖുഹി പരിവുതോ സമുദുപിട്ഠേന ഗച്ഛതി, സമുദു തരന്തസ്സ തസ്സ സാഗരമജ്ജേയേ ഉദരവാതോ സമുട്ഠഹിത്വാ പീളേതി, തം ദിസാ ഭിക്ഖു ഭന്തേ ഇദം പുബ്ബേ കേന വൂപസമേസ്സതീതി പുച്ഛിംസു, മേരോ പുബ്ബേ മേ ആവുസോ ഉലുങ്കമത്തേ സപ്പിപീതേ രോഗോ വൂപസമ്മതീതി ആഹ, ഭിക്ഖു ഭന്തേ സമുദുപിട്ഠേ കഥം സപ്പിം ലഭിസ്സാമ, അധിവാസേമാതി ആഹംസു, തം സുത്വാ മേരേന [\[മേരോനനോആയസ്ഥന്താ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) ന നോ ആയസ്ഥന്താ സപ്പി ദുല്ലഭാ, മമ പത്തം ഗഹേത്വാ സമുദോദകം ഉദ്ധരിത്വാ ആണേമാതി വുത്തേ ഭിക്ഖു തമാ അകംസു. ഉദ്ധമത്തമേവ തംഉദകം പരിവത്തേത്വാ സപ്പി അഹോസി, അഥ ഭിക്ഖു തം ദിസാ അച്ഛരിയബ്ഭുതചിത്താ ജാതാ മേരസ്സ സപ്പിം ഉപനാമേസും, മേരേന സപ്പിനോ [\[സപ്പിനാ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) പീതമത്തേ സോ ആബായോ വൂപസമി, അഥസ്സ ഭിക്ഖുഹി കി മേതം ഭന്തേ അച്ഛരിയം, ന നോ ഇതോ പുബ്ബേ ഏവരുപം ദിട്ഠപുബ്ബന്തി വുത്തേ മേരോ തേനഹി കതപുഞ്ഞാനം പുഞ്ഞവിപാകം പസ്സിസ്സമാതി വത്വാ സമുദു ഓലോകേസി ഇദം സപ്പി ഹോതുതി. അഥസ്സ ചക്ഖുപഥേ സമുദേ സബ്ബോദകം പരിവത്തേത്വാ സപ്പി അഹോസി. അഥസ്സ ഭിക്ഖു അബ്ഭുതചിത്താ അഞ്ഞവി ഹുദിസം പുഞ്ഞം അത്ഥി ഭന്തേതി പുച്ഛിംസു, തതോ മേരോ തേനഹി പസ്സമായസ്ഥന്താ മമ പുഞ്ഞന്തി വത്വാ സമന്താ തത്ഥ തത്ഥ ഘനസേലപബ്ബതേ ഓലോകേസി, സബ്ബാനി താനി ഗുളപിണ്ഡാനി അഹേസും, തതോ ചക്ഖുപഥേ സമന്താ ഭത്തഭാജനാനി ദസ്സേസി സബ്ബഞ്ജനം സോപകരണം. തതോ ഹിമവന്തം ഓലോകേസി, സബ്ബം തം സുവണ്ണമയം അഹോസി. അമാഭിമുഖട്ഠാനേ മഹന്തം വനസണ്ഡം ഓലോകേസി, സകലവനസണ്ഡംനാനാവിരാഗവത്ഥേഹി സഞ്ചരണം അഹോസി, ഭിക്ഖു തം തം പാടിഹാരിയം ദിസാ അതീവ വിമ്ഹിതാ ഭന്തേ കേന തേ പുഞ്ഞകമ്മേന ഏതാദിസാനി പാടിഹാരിയാനി ഭവിസ്സന്തീതി പുച്ഛിംസു, മേരോ കസ്സപദസബ്ബലസ്സ കാലേ അത്തനാ കതം സബ്ബം തം കൂസലം പകാസേസി. തേനേതഥ.

൧. ഇമസ്‌മിം ഭദ്രകേ കപ്പേ, കസ്സുപോ നാമ നായകോ;
സബ്ബലോകഹിതമായ, ലോകേ ഉപ്പജ്ജി ചക്ഖുമാ.
൨. തദാഹം ഉച്ഛുയന്തമ്‌ഹി, നിയുത്തോ ഗുളുകാരകോ;
തേന കമ്മേന ജീവാമി, പോസേനോ പുത്തദാരകേ.
൩. കിലന്തിന്ദ്രിയമദുക്ഖിം, ഭിക്ഖും രോഗാതുരം തദാ;
ഭിക്ഖാചാരകവത്തേന, ഘതത്ഥം [\[ഘതമത്തമുപാഗതം ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#)
സമുപാഗതം.
൪. ഉലുക്കമത്തം സപ്പിസ്സ, അദദം തസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
സദുഹന്തോ ദാനഫലം, ദയായു ദഗ്ഗമാനസോ.
൫. തേന കമ്മേന സംസാരേ, സംസരന്തോ ഭവാഭവേ;
യത്ഥിച്ഛാമി ഘതം തത്ഥ, ഉപ്പജ്ജതി അനപ്പകം.
൬. ഇച്ഛാമഹം സമുദുസ്‌മിം, ഫലമ്പി ഘതമത്തനോ;
തം തം സബ്ബം ഘതം ഹോതി, ഘതദാനസ്സിദം ഫലം.
൭. സുണാഥ മയ്‌ഹം അഞ്ഞമ്പി, പുഞ്ഞകമ്മം മനോരമം;
തദാ ദിസ്വാഹം ഭിക്ഖും, രോഗേന പരിപീളിതം.
൮. ഗുളുപിണ്ഡം ഗഹേത്വാ, പത്തേ തസ്സ സമാകിരിം;
തേന സോ സുഖിതോ ആസി, രോഗം ബൃപഗതം തദാ.
൯. തേന മേ ഗുളുദാനേന, സംസരം ദേവമാനുസേ;
യത്ഥത്ഥോസ്‌മി ഗുളേനാഹം, തത്ഥ തം സുലഭം മമ.
൧൦. സേലാച വിപുലാ മയ്‌ഹം, ഹോന്തി ചിത്താനുവത്തകാ;
മഹന്തഗുളുപിണ്ഡാവ, ഗുളുദാനേ ഇദം ഫലം.
൧൧. അമാപി മേ കതം പുഞ്ഞം, സുണാഥ സാധു ഭിക്ഖവോ;
ഛാരതജ്ജന്ത്യത്തം ഫന്ദമാനം, ദിസ്വാഹ സുനഖം തദാ.
൧൨. ഭുത്തപിണ്ഡേന സങ്ഗൺഹിം, തമ്പി ദാനം ഫലാവഹം;
തതോ പട്ഠായ നാഹോസി, അന്നപാനേന ഊനതാ.
൧൩. സുലഭന്നപാനോ സുഖിതോ, അഹോസിംജാതിജാതിയം;
അജ്ജാപി യദി ഇച്ഛാമി, ഭോജനേന പയോജനം.
൧൪. ചക്ഖുപഥേ സമന്താ മേ, ജായന്തുക്ഖലിയോ ബഹു;
അമാപരമ്പി കൂസലം, അകാസിംതം സണാഥ മേ.
൧൫. ഇണ്ഡ്ഠകസ്സ പോസസ്സ, അദാസേകം കഹാപണം;
തേന മേ പുഞ്ഞകമ്മേന, അനോമഭവസമ്പദം.
൧൬. പചുരം ജാതരുപഞ്ച, ലഭാമി ജാതിജാതിയം;
സചജ്ജ ധനകാമോഹം, ഘനസേലോപി പബ്ബതോ;
ഹോതി ഹേമമയം സബ്ബം, ഇണതോ മോചനേ ഫലം.
൧൭. അഞ്ഞമ്പി മമ പുഞ്ഞം ഭോ, സുണാഥ സുതിസോഭനം;
കസ്സപസ്സ ഭഗവതോ, സാസനേകം ബഹുസ്സുതം.

ഘവുദേസേന്തം മുനീനോ ധമ്മം, സുത്ഥാ പീണിതമാനസോ;
പുജേസിംസാടകം മയ്ഹം, ധമ്മസ്സ ധമ്മസാമിനോ.

ഘന്തേനാഹം പുണ്ണകമ്മേന, സംസരം ദേവമാനുസേ;
ലഭാമി പചുരം വത്ഥം, യം ലോകസ്ഥിം വരം പരം.

൨൦. ഇച്ഛമാനോ സചേ അജ്ജ [ജാനമാനോപഹംഅജ്ജ;
ജാനധാനോചഹംഅജ്ജ ഇതികത്ഥചി], ഹിമവന്തസി പബ്ബതം;
നാനാവിരാഗവത്ഥേഹി, ഛാദയിസ്സം സമന്തതോ.

൨൧. സചേ ഇച്ഛാമി അജ്ജേവ, വത്ഥേനച്ഛാദയാ മിതേ;
ജന്തവോ ചതുദീപസ്ഥിം, വത്ഥദാനസ്സിദം ഫലം.

൨൨. ഏതേസം പുണ്ണകമ്മാനം, വാഹസാ കാമഭൂമിയം;
സമ്പത്തി മനുഭൂത്ഥാന, സാവത്ഥിപുര മുത്തമേ.

൨൩. ജാതോ കൂലേ മഹാഭോഗേ,
വുദ്ധിപ്പത്തോ സുവേധിതോ;
തസ്സ ധമ്മം സുണിത്ഥാന,
പബ്ബജിത്ഥാന സാസനേ.

൨൪. ലോകുത്തരം അഗ്ഗരസം, ഭുഞ്ചന്തോ മുനിവാഹസാ;
കിലേസേ പജഹിത്ഥാന, അരഹത്തമപാപുണിം.

൨൫. കൂസലം നാ വമന്തബ്ബം, ഖുദുകന്തി കദാചിപി;
അനന്തഫലദം ഹോതി, നിബ്ബാണസി ദദാതി തം.

അഥസ്സ ധമ്മദേസനം സുത്ഥാ ഭിക്ഖു ച മഹാജനോ ച ദാനാദികുസലകമ്മം
കത്ഥാ യേഭൂയ്യേന സഗ്ഗപരായണാ അഹേസുന്തി.

൨൬. മനോപസാദേനപി അപ്പപുണ്ണം,
ഏവം മഹന്തം ഭവതീതി ത്തത്ഥാ;
മാ അപ്പപുണ്ണത്തി പമജ്ജമമ്ഭോ;
സരാഥ ദേവിം ഇധ ലാജദായിം.

സദ്ധോപാസകസ്സ വത്ഥും സത്തമം.

൨൮. കപണ്ഡു വത്ഥുഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

അമ്ഹാകം ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതേ ബാരാണസിനഗരവാസി ഏകോ
ദുഗ്ഗതപുരിസോ പരഗേഹേ ഭതിംകത്ഥാ ജീവികം കപ്പേതി, തസ്ഥിം സമയേ
നഗരവാസിനോ യേഭൂയ്യേന തസ്ഥിം തസ്ഥിം റാനേ മണ്ഡപാദയോ
കാരാപേത്ഥാ മഹാദാനം ദേന്തി, തം ദിസ്വാ ദുഗ്ഗതോ ഏവം ചിന്തേസി, അഹം
പുബ്ബേ അകതപുണ്ണത്താ പരഗേഹേ ഭതിം കത്ഥാ കിച്ഛേന കസിരേന ജീവാമി.
നിവാസനപാരുപനസി വാസട്ഠാനമത്തമ്മി ദുക്ഖതോ ലഭാമി. ഇദാനി
ബുദ്ധുപ്പാദോ വത്തതി ഭിക്ഖുസഞ്ചോപി.

സബ്ബേ ഇമേ ദാനം ദത്ഥാ സഗ്ഗമഗ്ഗം സോധേന്തി. മയാപി ദാനം ദാതും
വട്ടതി. തമ്മേ ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായ ഭവിസ്സതി. അപി ച മയ്ഹം

തണ്ഡുലനാലിമത്തമ്പി നത്ഥി, അകതവീരിയേന തം മത്ഥകം പാപേതും ന സക്കാ, ഏതദത്ഥായാഹം ഉയ്യോഗം കത്വാ ദാനം ദസ്സാമീതി ചിന്തേത്വാ തതോ പട്ഠായ ഭതിം പരിയേസമാനോ ഗത്വാ തത്ഥ തത്ഥ ഭതിം കത്വാ ലദ്ധനിവാപേ ച ഭിക്ഖവാചരിയായ ലദ്ധതിലതണ്ഡുലാദയോ ച ഏകത്ഥ സംഹരിത്വാ മനുസ്സേ സമാദാപേത്വാ തസ്ഥിം മണ്ഡപം കാരാപേത്വാ വനകുസമാദീഹി തം അലങ്കരിത്വാ ഭിക്ഖു നിമന്തേത്വാ മണ്ഡപേ നിസീദാപേത്വാ സഞ്ചേസം പായസം [പായാസം ഇതിസബ്ബത്ഥ] പടിയാദേത്വാ ഭോജേസി. അഥ സോ മരണകാലേ അത്തനാ കതം തം ദാനവരം അനുസ്സരി. സോ തേന കുസലകമ്മേന സുത്തപ്പബുദ്ധോ വിയ ദേവലോകേ നിബ്ബത്തി. തസ്ഥിം തേന കതപുണ്ണാനുരൂപം മഹന്തം കനകവിമാനം നിബ്ബത്തി. സമന്താ തിഗാവുതട്ഠാനേ ദേവതാ നാനാ വിധാനി തുരിയാനി ഗഹേത്വാ ഉപഹാരം കരോന്തി. നിചും ദേവച്ഛരാസഹസ്സാനി [ദേവച്ഛരാസഹസ്സം ഇതിസബ്ബത്ഥ] തം പരിവാരേത്വാ തിട്ഠന്തി. ഏവം സോ മഹന്തം സമ്പത്തിം അനുഭവതി. അഥേകദിവസം സുവണ്ണസേലവിഹാരവാസീ മഹാസങ്ഘരക്ഖിതത്ഥേരോ പത്തപടിസമ്ഭിദോ ദേവചാരികം ചരമാനോ തം ദേവപുത്തം അനുപമായ ദേവസമ്പത്തിയാ വിരോചമാനം ദിസാ ഉപസങ്കമ്മ റിതോ തേന കതകമ്മം പുച്ഛി. സോപിസ്സ യമാഭൂതം ബ്യാകാസി, തേനത്ഥ.

൧. സബ്ബസോവണ്ണയോ ആസി, പാസാദോ രത്തനായോ;
സോണ്ണസിങ്ഗസതാകിണ്ണോ, ദുറ്റിക്ഖോ ച പഭസ്സരോ.
൨. കൂടാഗാര സതാകിണ്ണോ, സോണ്ണമാലാസമാകുലോ;
മുത്താകലാപാലമ്ബന്തി, തത്ഥ തത്ഥ മനോരമാ.
൩. നേകഗബ്ഭസതാകിണ്ണോ, സയനാസനമണ്ഡിതോ;
വിഭത്തോ ഭബ്ബഭാഗേഹി, പുണ്ണവഡ്ഢകിനാ കതോ.
൪. നച്ചന്തി പമദാ തത്ഥ, ഭേരിമണ്ഡലമജ്ജ്യാഗാ;
ഗായന്തി കാചി കീളന്തി, വാദേന്തി കാചി തന്തിയോ.
൫. തതോ തിഗാവുതേ ഠാനേ, പാസാദസ്സ സമന്തതോ;
സഹച്ഛരാ ദേവപുത്താ, ഗഹേത്വാ ആതതാദയോ.
൬. മോദന്തി പരിവാരേത്വാ, നച്ചഗീതാദിനാ സദാ;
ഉല്ലങ്ഘന്തി ച സേലേന്തി, സിലാഘന്തി സമന്തതോ.
൭. ഏവം മഹിദ്ധികോ ദാനി, തുവം വന്ദോവ ഭാസതി;
പുച്ഛാമി തം ദേവപുത്ത, കിം കമ്മമകരീ പുരാ.

ദേവപുത്തോ ആഹ.

൮. അഹോസിം ദുഗ്ഗതോ പുബ്ബേ, ബാരാണസിപുരുത്തമേ;
ദാനം ദേന്തി നരാ തത്ഥ, നിമന്തേത്വാ ന ഭിക്ഖവേവോ.
൯. ജീവന്തോ ഭതിയാ സോഹം, ദാനം ദേന്തേ മഹാജനേ;
തുട്ഠഹട്ഠേ പമുദിതേ, ഏവം ചിന്തേസഹം തദാ.
൧൦. സമ്പന്നവത്ഥാലങ്കാരാ, ദാനം ദേന്തി ഇമേ ജനാ;
പരത്ഥപി പഹട്ഠാവ, സമ്പത്തിമനുഭോന്തി തേ.

മമബുദ്ധുപ്പാദോ അയം ദാനി, ധമ്മോ ലോകേ പവത്തതി;
സുസീലാ ദാനി വത്തന്തി, ദക്ഖിണേയ്യാ ജിനോരസാ.

൧൨. അനാവട്ഠിതോ [അവട്ഠിതോച; അന്ധട്ഠിതോച ഇതിപികത്തചി]
സംസാരോ, അപായാ ഖലു പൂരിതാ;
കല്യാണവിമുഖാ സത്താ, കാമം ഗച്ഛന്തി ദുഗ്ഗതിം.

൧൩. ഇദാനി ദുക്ഖിതോ ഹുത്വാ, ജീവാമി കസിരേനഹം;
ദലിദ്ദോ കപണോ ദിനോ, അപ്പഭോഗോ അനാലയോ.

൧൪. ഇദാനി ബീജം രോപേമി, സുഖേത്തേ സാധുസമ്മതേ;
അപ്പേവനാമ തേനാഹം, പരത്ഥ സുഖിതോ സിയാ.

൧൫. ഇതി ചിന്തിയ ഭിക്ഖിത്വാ, ഭതിം കത്വാണ നേകയാ;
മണ്ഡപം തത്ഥ കാരേത്വാ, നിമന്തേത്വാണ ഭിക്ഖവേവാ.

൧൬. ആയാസേന അദാസാഹം, പായസം അമതായ സോ;
തേന കമ്മവിപാകേന, ദേവലോകേ മനോരമേ.

൧൭. ജാതോമ്ഹി ദിബ്ബകാമേഹി, മോദമാനോ അനേകയാ;
ദീഘായുകോ വണ്ണവന്തോ, തേജസ്സീച അഹോസഹന്തി.

ഏവം ദേവപുത്തോ അത്തനാ കതപുത്തകമ്മം വിത്താരേണ കഥേസി,
മേരോപി മനുസ്സലോകം ആഗത്വാ മനുസ്സാനം അത്തനാ പച്ചക്ഖതോ
ദിട്ഠദിബ്ബസമ്പത്തിം പകാസേസി. തം സുത്വാ മഹാജനോ കുസലകമ്മം കത്വാ
യേഭുയ്യേന സഗ്ഗേ നിബ്ബത്തോതി.

൧൮. അനാലയോ ദുഗ്ഗതദിനകോപി,
ദാനം ദദന്തോ ധിഗതോ വിസേസം;
സഗ്ഗാ പവഗ്ഗം യദി പത്ഥയവ്ഹോ,
ഹന്ത്വാണ മച്ഛേരമലം ദദാമാതി.

കപണസ്സ വത്ഥും അട്ഠമം.

൨൯. ദേവപുത്തസ്സ വത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഇതോ പുബ്ബേ നാരദസ്സ കിര സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ കാലേ അയം ദിപോ
അത്തതരേണ നാമേണ പാകടോ അഹോസി, സോ പനേകസ്ഥിം കാലേ
ദുബ്ഭിക്ഖോ അഹോസി ദുസ്സസ്സോ, മഹാചാരതകഭയം സത്തേ പീളേതി.
തസ്ഥിം സമയേ നാരദസ്സ ഭഗവതോ ഏകോ സാസന്നികോ സാവകോ
അത്തതരസ്ഥിം ഗാമേ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ യഥാ യോതപത്തോവ നിക്ഖമി.
അമത്തതരസ്ഥിം ഗേഹേ മനുസ്സാ ഏകം തണ്ഡുലനാളിംപോടലികായ
ബന്ധിത്വാ ഉദകേ പക്ഖിപിത്വാ പചിത്വാ ഉദകം ഗഹേത്വാ പിവന്തോ
ജീവന്തി, തദാ മേരം ദിസ്വാ വന്ദിത്വാ പത്തം ഗഹേത്വാ തേന തണ്ഡുലേണ
ഭത്തം പചിത്വാ പത്തേ പക്ഖിപിത്വാ മേരസ്സ അദംസു. അഥ തേസം
സദ്ധാബലേണ സാ ഉക്ഖലി ഭത്തേണ പരിപുണ്ണാ അഹോസി, തേ തം
അബ്ഭുതം ദിസ്വാ അയുസ്സ ദിന്നദാനേ വിപാകോ അജ്ജേവ നോ ദിട്ഠോതി
സോമനസ്സജാതാ മഹാജനം സന്നിപാതേത്വാ തേ ഭത്തം ഭോജേത്വാ പച്ഛാ സയം
ഭുഞ്ജിംസു. ഭത്തസ്സ ഗഹിതഗഹിത്ടാനം പൂരതേവ. തതോ പട്ഠായ തേ

സമ്പത്തമഹാജനസ്സു ദാനം ദദന്താ ആയുപരിയോസാനേ ദേവലോകേ
നിബൃത്തിംസു, അഥ സോ മേരോ ഭത്തം ആദായ ഗന്താ അന്തരതരസ്ഥിം
രൂക്ഖമുലേ നിസീദിതാ ഭുഞ്ജിതുമാരതി. തസ്ഥിം കിര രൂക്ഖേ നിബൃത്തോ
ഏകോ ദേവപുത്തോ ആഹാരേണ കിലന്തോ ഭുഞ്ജമാനം മേരം ദിസാ
അന്തരാവം വിജഹിതാ മഹല്ലകവേസേന തസ്സ സമീപേ അട്ഠാസി. മേരോ
അനാവജ്ജിതാവ ഭുഞ്ജതി. ദേവപുത്തോ ചരിമാലോപം ഠപേതാ ഭുത്തകാലേ
ഉക്കാസിതാ അന്താനം റിതഭാവം ജാനാപേസി. മേരോ തം ദിസാ
വിപ്പടിസാരി ഹുത്വാ ചരിമം ഭത്ഥപിണ്ഡം തസ്സ ഹത്ഥേ ഠപേസി, തതോ സോ
ഭത്തപിണ്ഡം ഗഹേതാ റിതോ ചിന്തേസി. ഇതോ കിര മയാ പുണ്യേ
സമണ്ണബ്രാഹ്മണാനം വാ കപണ്ണധികാനം വാ അന്തമസോ കാകസുന്ദവാ ദീനന്വി
ആഹാരം അഭിന്നപുണ്യം ഭവിസ്സതി, തേനവാഹം ദേവോ ഹുത്വാപി ഭത്തം ന
ലഭാമി. ഹന്ദാഹം ഇമം ഭത്തപിണ്ഡം മേരസ്സേവ ദസ്സാമി, തം മേ ഭവിസ്സതി
ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായ ചാതി. ഏവഞ്ച പന ചിന്തേതാ ഭത്തപിണ്ഡേ
ആസം പഹായ മേരം ഉപസങ്കമ്മ സാമി ദാസസ്സ വോ അലം ഇധ ലോകേന
സങ്ഗഹം. പരലോകേന മേ സങ്ഗഹം കരോമാതി വത്വാ തസ്സ പത്തേ
ഓകിരി. അഥസ്സ ഭത്ഥപിണ്ഡം [\[ഭത്ഥപിണ്ഡം ഇതിസബുത്ഥ\]](#) പത്തേ
പതിതമത്തേയേവ തിഗാവുതട്ഠാനേ ദിബ്ബമയാനി ഭത്തഭാജനാനിപത്തായിംസു.
ദേവപുത്തോ മേരം പഞ്ചപതിട്ഠിതേന വന്ദിതാ തതോ ദിബ്ബഭാജനം ഗഹേതാ
പഥമം ദാനം ദത്വാ പച്ഛാ സയം ഭുഞ്ചി. തതോ ദേവപുത്തോ ദുതിയദിവസതോ
പട്ഠായ മേരസ്സ ച സമ്പത്തമഹാജനസ്സു ച മഹാദാനം ദേന്തോ
ആയുപരിയോസാനേ ഽ ദേവലോകേ നിബൃത്തിതാ ഛരസു കാമസഗ്ഗേസു
അപരാപരം ദിബ്ബസമ്പത്തി മനുഭവമാനോ പദുമുത്തരസ്സ ഭഗവതോ കാലേ
തതോ ചുതോ ബാരാണസിയം അനേകവിഭവസ്സ മിച്ചാദിട്ഠികസ്സ കുടുംബികസ്സ
ഗേഹേ നിബൃത്തി. ദേവോതിസ്സ നാമം അകംസു. അപരഭാഗേ വിത്തുതം
പത്തസ്സ തസ്സ മാതാപിതരോ കാലമകംസു.
സോവണ്ണമണിമുത്താദിപുരിതകോട്ഠാഗാരാദയോ ഓലോകേത്വാ മമ
മാതാപിതരോ മിച്ചാദിട്ഠികത്താ ഇതോ ദാനാദികിഞ്ചികമ്മം അകരിതാ
പരലോകം ഗച്ഛന്താ കാകണികമത്തന്വി അഗഹേതാ ഗതാ, അഹം പന തം
ഗഹേതാവ ഗമിസ്സാമിതി സന്നിട്ഠാനം കത്വാ ഭേരിം ചരാപേത്വാ
കപണ്ണധികവനിബൃക്കേ സന്നിപാതേത്വാ സത്താഹബ്ഭന്തരേ സബ്ബം സാപതേയം
ദാനമുഖേന ദത്വാ അരന്തം പവിസിതാ ഇസിപ്പബ്ബജ്ജം പബ്ബജിതാ
കസിണ്ണപരികമ്മം കത്വാ പഞ്ച ഭിത്താ അട്ഠം സമാപത്തിയോ നിബൃത്തേത്വാ
ആകാസചാരി അഹോസി. അഥ തസ്ഥിംസമയേ പദുമുത്തരോ നാമ ഭഗവാ
ഹംസവതീനഗരേ പടിവസന്തോ ദേവബ്രഹ്മാദിപരിവുതോ
ചതുസച്ചപടിസംയുത്തം ധമ്മം ദേസേന്തോ നിസിന്നോ ഹോതി, തദാ സോ
താപസോ ആകാസേന ഗച്ഛന്തോ മഹാജനസമാഗമഞ്ച ഭഗവതോ സരീരതോ
നിക്ഖന്തഛരബ്ബണ്ണരംസിയോ ച ദിസാ കിമേതന്തി വിമ്ഹിതോ ആകാസാ
ഓതരിതാ മഹതിയാ ബുദ്ധലിളായ നിസീദിതാ ധമ്മം ദേസേന്തം ഭഗവന്തം
ദിസാ പസന്നമാനസോ പരിസന്തരേ നിസിന്നോ ധമ്മം സുത്വാ ഭഗവന്തം
വന്ദിതാ അത്തനോ അസ്സമമേവ അഗമാസി. അഥ സോ തത്ഥ യാവതായുകം
ഠത്വാ ആയുപരിയോസാനേ താവതിംസഭവനേ നിബൃത്തോ തിംസകപ്പേ
ദിബ്ബസമ്പത്തിമനുഭവന്തോ ഛരസു കാമസഗ്ഗേസു അപരാപരിയവസേന സംസരി.
ഏകപത്താസഅന്തരാവേ സക്കോ ദേവരാജാ അഹോസി,
ഏകകവീസതിഅന്തരാവേ ചക്കവത്തി ഹുത്വാ മനുസ്സസമ്പത്തി മനുഭവിതാ
ഇമസ്ഥിംബുദ്ധുപ്പാദേ ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതേ സാവത്ഥിയം അന്തരതരസ്ഥിം

കുലഗേഹേ നിബൃത്തിത്വാ സത്തവസ്സികോ ഏകം ഭിക്ഖും ധമ്മം ദേസേന്തം അദുസ. ദിസ്വാ തം ഉപസങ്കമിത്വാ ധമ്മം സുത്വാ അനിച്ചസന്തം പടിലഭിത്വാ തത്ത്വ നിസിന്നോവ അരഹത്തം പാപുണി, തതോ സോ പത്തപടിസമ്ഭിദോ അത്തനാ കതപുത്തകമ്മം ഓലോകേന്തോ തം പുബ്ബചരിയം ഭിക്ഖുനം മജ്ജേ പകാസേന്തോ ആഹ. തസ്മാ.

൧. നാരദോ കിര സമ്ബുദ്ധോ, പുബ്ബേ ആസി നരുത്തമോ;
ലോകം ദുക്ഖാ പമോചേന്തോ, ദദന്തോ അമതം പദം.
൨. തസ്ഥിം തു സമയേ തസ്സ, സാവകോ ചരിന്നബന്ധനോ;
ഭിക്ഖിത്വാ ദീപകേ ലദ്ധ, മാഹാരം പരിഭുഞ്ജിതും.
൩. രുക്ഖമൂല മൂപാ ഗഞ്ചരി, തത്ത്വാസിം രുക്ഖദേവതാ;
ബുഭുക്ഖിതാ ഉദിക്ഖന്തി, അട്ഠാസിം തസ്സ സന്തികേ.
൪. അദാസി മേ ഭത്തപിണ്ഡം, കരുണാപൂരിതന്തരോ;
ഗഹേത്വാ റിതോ പിണ്ഡം, സഹമാനോ ഖുദം തദാ.
൫. അഭിന്നത്താ മയാ പുബ്ബേ, കിഞ്ചി ദാനം സുപേസലേ;
ജിഹ്വച്ഛാപിളിതോ ഹോമി, ജാതോപി ദേവയോനിയം.
൬. അജ്ജ വേത്തം സുലദ്ധമേ, ദേയ്യധമ്മോപി വിജ്ജതി;
ബിജമേത്ഥ ച രോപേമി, ഭവതോ പരിമുത്തിയാ.
൭. ഇതി ചിന്തിയ വന്ദിത്വാ, ദാസസ്സ സാമി വോ അലം;
സങ്ഗഹം ഇധ ലോകസ്ഥിം, കരോഥ പാരലോകികം.
൮. ഇതി വത്വാ അദാസാഹം, ഭുഞ്ചി സോപി ദയാപരോ;
തേനാഹം പുത്തകമ്മേന, സുധന്നമലഭിം ഖണേ.
൯. തതോ ചുതോ ഛരദേവേസു, വിന്ദന്തോ മഹതിംസിരിം;
ചിരകാലം വസിം തത്ത്വ, ദേവിദ്ധീഹി സമങ്ഗിതാ.
൧൦. സതസഹസ്സേ ഇതോ കപ്പേ, പദുമുത്തരനാമകോ;
ഉപ്പജ്ജി ലോകനായകോ, ധമ്മരാജാ തമാഗതോ.
൧൧. മഹിദ്ധികോ തദാ ആസിം, താപസോ കാനനേ വനേ;
സമ്പത്തപഞ്ചാ ഭിഞ്ഞാണോ, ആകാസേന ചരാമഹം.
൧൨. തദാ കാസേന ഗച്ഛന്തോ, രമ്മേ ഹംസവതീപുരേ;
ബുദ്ധരംസിപരിക്ഖിത്തം, കേതുമാലാവിലാസിതം.
൧൩. ദേവസഞ്ചപരിബുദ്ധ്ഠം, ദേസേന്തം അദുസം ജിനം;
സോ തം ദിസ്വാ നഭസാ, റിതോഹം പരിസന്തരേ.
൧൪. ധമ്മം സുത്വാ ഉദഗ്ദ്ധോഹം, കാലം കത്വാ സത്ഥുനോ;
തതോ ചുതോ പപന്നോസ്ഥി, താവതിംസേ മനോരമേ.
൧൫. തിംസകപ്പസഹസ്സാനി, ചരന്തോ ദേവമാനുസേ;
ദുഗ്ഗതിം നാഭിജാനാമി, ലഭാമി വിപുലം സുഖം.

മന്ത്രാധികപത്താസതിക്ഖത്തും, ദേവരജമകാരയിം;
അഥേകവീസതിക്ഖത്തും, ചക്കവത്തി അഹോസഹം.

൧൭.പദേസരജം കാസാഹം, ബഹുക്ഖത്തും തഹിം തഹിം;
ഇമസ്ഥിം ഭദ്രകേ കപ്പേ, നിബ്ബുതേതു [\[നിബ്ബുതേസു ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#)
തമാഗതേ.

൧൮.ചോദിതോ പുത്തകമ്മേന, സാവത്ഥിപുരമുത്തമേ;
ഉപ്പജ്ജിതാ കുലേ സേട്ഠേ, ജാതിയാ സത്തവസ്സികോ.

൧൯.സുതാ ധമ്മം കഥേന്തസ്സ, ഭിക്ഖുസ്സത്തരസ്സഹം;
ഭവസ്സന്തം കരിതാന, അരഹത്തമപാപുണിം.

൨൦.സുദിനം മേ തദാ ദാനം, സുസ്സുതം ധമ്മമുത്തമം;
ദുക്ഖസ്സന്തം അകാസാഹം, തസ്സ കമ്മസ്സ വാഹസാതി.

ഏവഞ്ച പന വത്ഥാ ബഹു ജനേ കുസലകമ്മേ നിയോജേസീതി.

൨൧.ഛാനേപേവം ചരിമായ പിണ്ഡിയാ,
സവണായ ധമ്മസ്സ മുഹുത്തകേന;
ലഭന്തി സത്താ തിവിധമ്പി സമ്പദം,
ഫലം വദേ കോ ബഹുദായകസ്സ ഭോ.

ദേവപുത്തസ്സ വത്ഥും നവമം.

൩൦. സീവലിത്ഥേരസ്സ വത്ഥുച്ഛി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഇതോ കിര കപ്പസതസഹസ്സമത്ഥകേ പദുമുത്തരോ നാമ സത്ഥാ ലോകേ
ഉദപാദി ധമ്മദേസനായ സത്തേ അമതമഹാനിബ്ബാണം പാപേന്തോ, തസ്ഥിം
സമയേ ഭഗവാ ഹംസാവതിയം സരാജികായ പരിസായ മജ്ജേ ഏകം
ഭിക്ഖും ലാഭിനം അഗ്ഗട്ഠാനേ റപേസി. തദാ രാജാ തം ദിസാ തം റാനം
കാമയമാനോ ബുദ്ധപമുഖസ്സ സഞ്ചസ്സ മഹാദാനം ദത്ഥാ ഭഗവതോ പാദമൂലേ
സിരസാ നിപജ്ജി, തദാസ്സ ഭഗവാ അനാഗതേ ഗോതമസ്സ ഭഗവതോ സാസനേ
തം റാനം ലഭിസ്സസീതി വത്ഥാ ബ്യാകാസി. തം സുതാ മുദിതോ രാജാ
പുത്താനി കത്ഥാ ദേവലോകേ നിബ്ബത്തി. തതോ അപരഭാഗേ ബാരാണസിയം
സേട്ഠിപുത്തോ ഹുത്ഥാ പച്ചേകബുദ്ധസഹസ്സം ചതുപച്ചയദാനേന യാവജീവം
പടിജ്ജിതാ ദേവലോകേ നിബ്ബത്തോ മഹന്തം സമ്പത്തി മനുഭവിതാ തതോ
ചുതോ വിപസ്സിസ്സ ഭഗവതോ കാലേ ബന്ധുമതീനഗരേ അത്തരസ്ഥിം
കുലഗേഹേ നിബ്ബത്തി. സോ തസ്ഥിം സമയേ സേനഗുത്തട്ഠാനേ റത്ഥാ രഞ്ഞോ
കമ്മം കരോതി, തദാ നഗരവാസിനോ ഉപാസകഗണാ വിപസ്സീസമ്മാസമ്ബുദ്ധം
ഉപസങ്കമ്മ വന്ദിതാ ഭഗവാ ഭന്തേ സസാവകോ അമ്ഹാകം അനുഗൃഹം
കരോതുതി സ്വാതനായ നിമന്തേത്ഥാ മഹാദാനം ദത്ഥാ സബ്ബേ ഏകച്ഛന്ദാ
ഭഗവന്ത മുദിസ്സ മഹാരഹം മഹാപരിവേണം കാരാപേത്ഥാ പരിവേണമഹേ
മഹാദാനം ദദന്താ ദാനഗ്ഗേ അസുകം നാമ നത്ഥീതി ന വത്തബ്ബന്തി വത്ഥാ ദാനം
പടിയാദേത്ഥാ ദാനഗ്ഗം ഓലോകേന്താ നവദധിഞ്ച പടലമധുഞ്ച അപസ്സന്താ
പുരിസേ പക്കോസിത്ഥാ സഹസ്സം ദത്ഥാ ദധിമധും വിപ്പം പരിയേസിത്ഥാ
ആന്തേമാതി പേസേസും, തേ സഹസ്സം ഗഹേത്ഥാ ദധിമധും ഉപധാരേതുതം തത്ഥ
തത്ഥ വിചരന്താ ദാരന്തരേ അട്ഠംസു, തദാ അയം സേനഗുത്തോ രഞ്ഞോ

സഭത്തം ദധിമധും ആദായ ഗച്ഛന്തോ മഹാദാരം സമ്പാപുണി, അഥ തേ ദധിമധും ദിസാ ഭോ കഹാപണം ഗഹേതാ ഇമം ദേഹീതി യാചിംസു. തേന [\[തേനദസ്സാമി ഇതിപികത്തചി\]](#) ന ദസ്സാമീതി വുത്തേ യാവസഹസ്സം വഡ്ഢേതാ യാചിംസു. തതോ സേനഗുത്തോ ഇമം അപ്പഗ്ഘം സഹസ്സേന യാചമ, കി മന്നേന കരോമാതി പുച്ഛി, തേഹി സമ്ബുദ്ധത്ഥായാതി വുത്തേ തേനഹി അഹമേവ ദസ്സാമീതി ജീരമരിചാദീഹി സക്ഖരമധുമാണിതാദയോ യോജേതാ ദാനഗ്ഗം ഉപനാമേസി. തം സത്ഥു ആനുഭാവേന ബുദ്ധപമുഖസ്സ അട്ഠസദ്ഠിഭിക്ഖുസതസഹസ്സസ്സ പഹോണകം അഹോസി. തതോ സോ തേന പുഞ്ഞകമ്മേന ദേവമനുസ്സലോകേസു സമ്പത്തി മനുഭവിതാ അപരഭാഗേ അമ്ഹാകം ഭഗവതോ കാലേ കോലിയനഗരേ മഹാലിലിച്ചവിരഞ്ഞോ ഉപനിസ്സായ സുപ്പിയായ നാമ അഗ്ഗമഹേസിയാ കുച്ഛിസ്ഥിം പടിസന്ധിം ഗണ്ഹി. സോ സത്തമാസസത്തസംവച്ഛരാനി മാതുകുച്ഛിയം വസിതാ സത്തദിവസാനി മുട്ട്ഠഗബ്ഭോ ദുക്ഖമനുഭവി. മാതുകുച്ഛിതോ നിക്ഖമന്തസ്സ തസ്സ മാതാപിതരോ സീവലീതി നാമ മകംസു. ഏവം മഹാപുഞ്ഞസ്സ ഏത്തകം കാലം മാതുകുച്ഛിമ്ഹി ദുക്ഖാനുഭവനം അത്തനാവ കത്തേ പാപബലേന അഹോസി, സോ കിര അതീതേ രാജാ ഹുതാ അത്തനോ സപത്തരഞ്ഞാ സദ്ധിം സങ്ഗാമേന്തോ മാതരാ സദ്ധിം മന്തേസി. സാ നഗരം രുമ്മിതാ അമിത്തേ ഗണ്ഹിതും സക്കാതി ഉപായ മദാസി, സോപി തസ്സാ വചന്നേന നഗരം രുമ്മിതാ സത്തമേ ദിവസേ അഗ്ഗഹേസി, തേന പാപകമ്മബലേന മാതാപുത്താനം ഏവം മഹന്തം ദുക്ഖം അഹോസീതി. തതോ സാ പുത്തം വിജായനകാലേ സത്തമേ ദിവസേ ഭഗവന്തം അനുസ്സരിതാ സുഖേന ഭാരം മുഞ്ചി. തുട്ഠാ സാ സത്തമേ ദിവസേ ബുദ്ധപമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ മഹാദാനം അദാസി, അഥസ്സാ പുത്തോ സത്തവസ്സികകാലേ ഗേഹാ നിക്ഖമ്മ സത്ഥാരം ദിസാ പബ്ബജ്ജം യാചി. സത്ഥാ സാരിപുത്തത്ഥേരസ്സ നിയോജേസി, തതോ സാരിപുത്തത്ഥേരേന ഉപജ്ജായേന മോഗ്ഗല്ലാനമാചരിയം കത്വാ പബ്ബജി, അഥ സോ ഖുരഗ്ഗേയേവ അരഹത്തം പത്വാ ബുദ്ധസാസനം സോഭേസി, സോ പുഞ്ചേ കതപുത്താനുഭാവേന മഹാപുത്തോ അഹോസി ലാഭീനഞ്ച അഗ്ഗോ. അഥേകസ്ഥിം സമയേ ഭഗവാ രേവതത്ഥേരം ദസ്സനായ ഖദിരവനവിഹാരം ഗച്ഛന്തോ തിംസഭിക്ഖുസഹസ്സേഹി സദ്ധിം തിംസയോജനികം ഛട്ടിതകന്താരം സമ്പാപുണി നിരൂദകം അപ്പഭക്ഖം. യേഭുയ്യേന ദേവതാ സീവലിത്ഥേരേ പസന്നാ. തസ്ഥാ ഭഗവാ സീവലിത്ഥേരം പുരതോ ചാരികം കത്വാ ദേവതാഹി കാരാപിതേ വിഹാരേ വസന്തോ ദേവതാഹി സജ്ജിതദാനം പരിഭുഞ്ജന്തോ രേവതത്ഥേരം സംപാപുണിതാ ഗതകമ്മം നിട്ഠാപേതാ ജേതവനമാഗമ്മ ലാഭീനം അഗ്ഗട്ഠാനേ തം റപേസീതി. തേന വുത്തം അപദാനേ.

- ൧. പദുമുത്തരോ നാമ ജിനോ, സബ്ബധമ്മേസു ചക്ഖുമാ;
ഇതോ സതസഹസ്സമ്ഹി, കപ്പേ ഉപ്പജ്ജി നായകോ.
- ൨. സീലം തസ്സ അസങ്ഖ്യേയം, സമാധി വജിരൂപമോ [\[വജിരൂപമാ ഇതികത്ഥചി\]](#);
അസംഖിയം ഞാണവരം, വിമുത്തി ച അനോപമാ.
- ൩. മനുജാമരനാഗാനം, ബ്രഹ്മാനഞ്ച സമാഗമേ;
സമണബ്രാഹ്മണാകിണ്ണേ, ധമ്മം ദേസേതി നായകോ.
- ൪. സസാവകം മഹാലാഭിം, പുത്തവന്തം ജുതിന്ധരം,
റപേസി ഏതദഗ്ഗമ്ഹി, പരിസാസു വിസാരദോ.

൧. തദാഹം ഖത്തിയോ ആസിം, പുരേ ഹംസവതീവ്ഹയേ
[ഹംസാവതവ്ഹയേ ഇതിസബ്ദത്വം];
സുതാ ജിനസ്സ തം വാക്യം, സാവകസ്സ ഗുണം ബഹും.
൬. നിമന്തയിത്യാ സത്താഹം, ഭോജയിത്യാ സസാവകം;
മഹാദാനം ദദിത്യാന, തം റാനമഭിപത്ഥയിം.
൭. തദാ മം വിനതം പാദേ, ദിസ്യാന പുരിസാസഭോ;
സോ സരേന മഹാവീരോ, ഇമം വചനമബ്രവീ.
൮. തതോ ജിനസ്സ വചനം, സോതുകാമാ മഹാജനാ;
ദേവദാനവഗന്ധബ്ബാ, ബ്രഹ്മാനോച മഹിദ്ധികാ.
൯. സമണബ്രാഹ്മണാ ചാപി, നമസ്സിസും കതഞ്ജലീ;
നമോ തേ പുരിസാജ്ഞത, നമോ തേ പുരിസുത്തമ.
൧൦. ഖത്തിയേന മഹാദാനം, ദിന്നം സത്താഹകമ്പി [സത്താഹകംപിതോ
ഇതിപികത്ഥചി] നോ;
സോതുകാമാ ഫലം തസ്സ, ബ്യാകരോഹി മഹാമുനേ.
൧൧. തതോ അവോച ഭഗവാ, സുണോമ മമ ഭാസിതം;
അപ്പമേയ്യമ്ഹി ബുദ്ധസ്ഥിം, ഗുണമ്ഹി സുപ്പതിട്ഠിതാ.
൧൨. ദക്ഖിണാ ദായകം പത്യാ, അപ്പമേയ്യഫലാവഹാ;
അപി ചേ സ മഹാഭോഗോ, റാനം പത്ഥേതി മുത്തമം.
൧൩. ലാഭീ വിപുലലാഭീനം, യഥാ ഭിക്ഖു സുദസ്സനോ;
തഥാഹംപി ഭവേയ്യന്തി, ലച്ഛതേ തം അനാഗതേ.
൧൪. സതസഹസ്സീതോ കപ്പേ, ഓക്കാകകുലസമ്ഭവോ;
ഗോതമോനാമ നാമേന, സത്ഥാ ലോകേ ഭവിസ്സതി.
൧൫. തസ്സ ധമ്മേസു ദായാദോ, ഓരസോ ധമ്മനിമ്മിതോ;
സീവലി നാമ നാമേന, ഹേസ്സതി സത്ഥുസാവകോ.
൧൬. തേന കമ്മേന സുകതേന, ചേതനാപണിധീഹി ച;
ജഹിത്യാ മാനുസം ദേഹം, താവതിംസൂപഗോ അഹം.
൧൭. തതോപരസ്ഥിംസമയേ, ബാരാണസിപുരുത്തമേ;
സേട്ഠിപുത്തോ അഹം ആസിം, അഡ്ഢപ്പത്തോ മഹാധനോ.
൧൮. സഹസ്സമത്തേ പച്ചേക, നായകേ ച നിമന്തിയ;
മധുരേന്നപാനേന, സന്തപ്പേസിന്തദാദരോ.
൧൯. തതോ ചുതോ ഛരകാമഗ്ഗേ, അനുഭോസിംമഹായസം;
ദേവച്ഛരാപരിവുതോ, പാസാദേ രതനായേ.
൨൦. ഏവം അചിന്തിയാ ബുദ്ധാ, ബുദ്ധധമ്മാ അചിന്തിയാ;
അചിന്തിയേ പസന്നാനം, വിപാകോപി അചിന്തിയോ.
൨൧. ഏകനവുതിതോ കപ്പേ, വിപസ്സിനാമ നായകോ;
ഉപ്പജ്ജി ചാരുനയനോ, സബ്ബധമ്മവിപസ്സുകോ.

൨൨൯൧൦൦൦ ബന്ധുമാരിയാ, കുലസ്തുത്തതരസ്തു ച;
ദയിതോ പത്മിതോ പുത്തോ, ആസിം കമ്മന്തബ്യാവടോ.

൨൨൯൧൦൦൦ അത്തതരോ പുഗോ, വിപസ്സിസ്തു മഹേസിനോ;
പരിവേണം അകാരേസി, മഹന്ത മിതി വിസ്സുതം.

൨൨൯൧൦൦൦ ച മഹാദാനം, ദദം വജ്ജകസന്ധുതം;
നവം ദധി മധുഞ്ചേവ, വിചിനം ന ച മദുസ.

൨൨൯൧൦൦൦ തം ഗഹേത്യാന, നവം ദധി മധുന്വിച,
കമ്മസാമിഘരം ഗച്ഛം, തമേനം [തമേസം ഇതിസബ്ബത്ഥ] ദാന മദുസം.

൨൨൯൧൦൦൦ സഹസ്സമ്പി ച ദത്ത്യാന, ന ലതിംസു ച തം ദധം;
തതോ ഏവം വിചിന്തേസിം, നേതം ഹേസ്സതി ഓരകം.

൨൨൯൧൦൦൦ ഇമേ ജനാ സബ്ബേ, സക്കരോന്തി തമാഗതം;
അഹമ്പി കാരം കസ്സാമി, സസഞ്ഘേ ലോകനായകേ.

൨൨൯൧൦൦൦ ത്വദാഹമേവം ചിന്തേത്യാ, ദധിംമധുഞ്ച ഏകതോ;
യോജേത്യാ ലോകനാമസ്സ, സസഞ്ഘസ്സ അദാസഹം.

൨൨൯൧൦൦൦ തേന കമ്മേന സുകതേന, ചേതനാപണിധീഹി ച;
ജഹിത്യാ മാനുസം ദേഹം, താവതിംസ മഗഞ്ഛരഹം.

൨൨൯൧൦൦൦ പുനാഹം ബാരാണസിയം, രാജാ ഹുത്യാ മഹായസോ;
സത്തുകസ്സ തദാ രുദ്ധോ, ദാരരോധം അകാരയിം.

൨൨൯൧൦൦൦ തതോ സപത്തിനോ [സമ്പത്തിനോ; സപത്താനോ ഇതിചകത്ഥചി] രുദ്ധാ,
ഏകാഹം രക്ഖിതാ അഹും;
തതോ തസ്സ വിപാകേന, പാപുണിം നിരയം ഭൂസം.

൨൨൯൧൦൦൦ പച്ഛിമേ ച ഭവേ ദാനി, ജാതോഹം കോലിയേ പുരേ;
സുപ്പവാസാ ച മേ മാതാ, മഹാലി ലിച്ഛവി പിതാ.

൨൨൯൧൦൦൦ ലത്തിയേ പുത്തകമ്മേന, ദാരരോധസ്സ വാഹസാ;
സത്തമാസേ സത്തവസ്സേ, വസിംകുച്ഛിമഹി ദുക്ഖിതോ.

൨൨൯൧൦൦൦ സത്താഹം ദാരമുള്ഹോഹം, മഹാദുക്ഖസമപ്പിതോ;
മാതാ മേ ഛന്ദദാനേന, ഏവ മാസി സുദുക്ഖിതാ.

൨൨൯൧൦൦൦ സുവത്ഥിതോഹം നിക്ഖന്തോ, ബുദ്ധേന അനുകമ്പിതോ;
നിക്ഖന്തദിവസേയേവ, പബ്ബജിം അനഗാരിയം.

൨൨൯൧൦൦൦ ഉപജ്ഞാ സാരിപുത്തോ മേ, മോഗ്ഗല്ലാനോ മഹിദ്ധികോ;
കേസേ ഓരോപയന്തോ മേ, അനുസാസി മഹാമതി.

൨൨൯൧൦൦൦ കേസേസു ഛരിജ്ജമാനേസു [ഛരണമനേസു ഇതിപികത്ഥചി],
അരഹത്തമപാപുണീം;
ദേവോ നാഗാ മനുസ്സാ ച, പച്ചയാനു പന്നേന്തി മേ.

൨൨൯൧൦൦൦ പദുമുത്തരനാമഞ്ച, വിപസ്സിംച വിനായകം;
സംപുജയിം പമുദിതോ, പച്ചയേഹി വിസേസതോ.

നന്തതോ തേസം വിപാകേന, കമ്മാനം വിപുലുത്തമം;
ലാഭം ലഭാമി സബ്ബത്ഥ, വനേ ഗാമേ ജലേ മലേ.

൪൦. രേവതം ദസ്സനത്ഥായ, യദാ യാതി വിനായകോ;
തിംസഭിക്ഖുസഹസ്സേഹി, സഹ ലോകഗ്ഗനായകോ.

൪൧. തദാ ദേവോ പനീതേഹി [\[പണീതേഹി ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#), മമത്ഥായ
മഹാമതി;
പച്ചയേഹി മഹാവിരോ, സസങ്ഘോ ലോകനായകോ.

൪൨. ഉപട്ഠിതോ മയാ ബുദ്ധോ, ഗത്ഥാ രേവതമദുസ;
തതോ ജേതവനം ഗത്ഥാ, ഏതദഗ്ഗേ റപേസിമം.

൪൩. ലാഭീനം സീവലി അഗ്ഗോ, മമ സിസ്സേസു ഭിക്ഖവോ;
സബ്ബേലോകഹിതോ സത്ഥാ, കിത്തയി പരിസാസുമം.

൪൪. കിലേസാ ത്യാപിതാ മയ്ഹം, ഭവാ സബ്ബേ സമൂഹതാ;
നാഗോവ ബന്ധനം ഛേതാ, വിഹരാമി അനാസവോ.

൪൫. സ്വാഗതം വത മേ ആസി, ബുദ്ധസേട്ഠസ്സ സന്തികം;
തിസ്സോ വിജ്ജാ അനുപ്പത്തോ, കതം ബുദ്ധസ്സ സാസനം.

൪൬. പടിസമ്ഭിദാ ചതസ്സോപി, വിമോക്ഖാ പിച അട്ഠിമേ;
ഛരളഭിഞ്ഞാ സച്ഛികതാ, കതം ബുദ്ധസ്സ സാസനന്തി.

ഇത്ഥം സുദം ആയസ്ഥാ സീവലിത്ഥേരോ ഇമാ ഗാമായോ അഭാസിത്ഥാതി.

൪൭. സുത്ഥാന ഏതം ചരിതം മഹബ്ഭുതം,
പുഞ്ഞാനുഭാവഞ്ച സിരിം സിരീമതം;
ഹിത്ഥാ കുസീതം കുസലം കരോഥ,
കാമാത്ഥ കാമം ഭവഭോഗനിബ്ബുതിം.

സീവലിത്ഥേരസ്സ വത്ഥും ദസമം.

യക്ഖവഞ്ചിതവഗ്ഗോ തതിയോ.

മഹാസേനവല്ലോ

൩൧. മഹാസേനരഞ്ഞോ വത്സുർഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതേ പാടലിപുത്തനഗരേ മഹാസേനോ നാമ രാജാ രജ്ജം
കാരേസി ധമ്മികോ ധമ്മരാജാ. സോ പന പിതുപിതാമഹാദീനം ധനരാസിം
ഓലോകേത്വാ ഇമേ ഇമം സാപതേയ്യം പഹായ മച്ചുനോ മുഖമുപഗതാ.
അഹോ സംസാരികാനം അഞ്ഞാണതാ. ധനം റപേത്വാ അത്തനോ വിനാസഞ്ച
അത്താനം റപേത്വാ ധനവിനാസഞ്ച ന ജാനന്തിതി സമ്പത്തിയാ അധിഗമഞ്ച
വിനാസം ചാതി സബ്ബം ചിന്തേത്വാ ധമ്മഞ്ച സുത്വാ പടിലദ്ധസദ്ധോ ദിവസേ
ദിവസേ ദസസഹസ്സാനം ഭിക്ഖുനം മധുരേണ അന്നപാനേണ സന്തപ്പേണോ
അന്നേകാനി പുഞ്ഞാനി ഉപചിനന്തോ ഏകദിവസം രഹോ പടിസല്ലിനോ ഏവം
ചിന്തേസി. ഏവം രാജനിയോഗേണ ജനസ്സ പിളുനം കത്വാ ദിന്നദാനത്തോ
സഹത്ഥേന കമ്മം കത്വാ ലഭേണ ദിന്നദാനം മഹപ്ഫലം മഹാനിസംസം
ഭവിസ്സതി, ഏവം മയാ കാതബ്ബന്തി സോ സുഹദാ മച്ചസ്സ രജ്ജം നീയ്യാതേത്വാ
അത്തനോ കണിട്ഠികം ആദായ കിഞ്ചി അജാനാപേത്വാ അത്തരരവേസേന
നഗരാ നിക്ഖമ്മ ഉത്തരമധുരം നാമ നഗരം അഗമാസി, തത്ഥ മഹാവിഭവോ
ഏകോ സേട്ഠി പടിവസതി, തേ സേട്ഠിനോ സമീപ മുപഗമ്മ റിതാ. തേന
കിമത്ഥായാഗതാതി വുത്തേ രാജാ തവ ഗേഹേ ഭതിയാ കമ്മം കരിസ്സാമീതി
വത്വാ തേനാനുഞ്ഞാത്തോ തീണി വസ്സാനി കമ്മ മകാസി, തത്തോ ഏകദിവസം
സേട്ഠി തേ ദിസാ പക്കോസിത്വാ അതീവ തുർഹേ സുഖമാലതരാ. തഥാപി
ഇമസ്ഥിം ഗേഹേ കമ്മകരണേണ ചിരം വസിത്ഥ, ഏത്തകം കാലം കിസ്ഥിഞ്ചി
കമ്മേപി കുമീതത്തം ന പഞ്ഞായതി. പഗേവ അനാചാരമ്പി, യാഗുഭത്തം
റപേത്വാ അത്തം ഉപകാരമ്പി മമ സന്തികാ നത്ഥി, കേനത്ഥേന കമ്മം
കരോമാതി പുച്ഛി. രാജാ തസ്സ വചനം സുത്വാ ഇമസ്ഥിം ജനപദേ സാലിനോ
മനാപഭാവോ ബഹുസോ സൂയതി. തസ്ഥാ സാലിനമത്ഥായ ഇയാ ഗതമ്ഹാതി
ആഹ, തം സുത്വാ തേസം തുട്ഠോ സേട്ഠി സാലിനം സകടസഹസ്സം അദാസി,
രാജാ സാലിംലഭിത്വാ സേട്ഠിനോ ഏവമാഹ, ഭോ ഇമം അമ്ഹാകം നഗരം
പാപേമാതി, തം സുത്വാ സേട്ഠി സായൂതി വത്വാ
സാലിപരിപുണ്ണസകടസഹസ്സം രഞ്ഞോ നഗരം പാപേസി, രാജാ നഗരം ഗത്വാ
സേട്ഠിസ്സ നാനാവണ്ണവത്ഥഹിരത്തസുവണ്ണാദീഹി സകടേ പുരേത്വാ
പടിപേസേത്വാ മേത്തിം മിരം കത്വാ ആഭരവീഹയോ രാജഗേഹേ
സന്നിചയമകാസി, അഥ രാജാ കതിപാഹച്ചയേണ മുസലം പഗ്ഗയ്ഹ
സഹത്ഥേനേവ വീഹിം കോട്ടേതി, കോട്ടിതകോട്ടിതം കണിട്ഠികാ പപ്ഫോടേതി.
ഏവം ഉഭോപി തണ്ഡുലാനം മഹന്തം രാസിം കത്വാ ദാരൂദകാദയോ
ആഹരിത്വാ അമ്ബിലഭത്തം പചിത്വാ രാജഗേഹേ പഞ്ചസതആസനാനി
പഞ്ഞാപേത്വാ കാലം ഉഗ്ഘോസേസും, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ അനുകമ്പം ഉപാദായ
മമ ഗേഹേ ഭുജ്ജന്തുതി. തം സുത്വാ പഞ്ചസതാ ഭിക്ഖു ആകാസേന
ആഗമിംസു, രാജാ തേ യാവദത്ഥം പരിവിസി, തത്തോ തേസം അന്തരേ
പിയംഗുദീപവാസീ ഏകോ മഹാസിവത്ഥേരോ നാമ ഭത്തം ഗഹേത്വാ ഏതേ
മം പസ്സന്തുതി അധിട്ഠഹിത്വാ ആകാസേന പിയംഗുദീപം ഗത്വാ ഭത്തം
പഞ്ചസതാനം ഭിക്ഖുനം ദത്വാ പരിഭുഞ്ചി. തം തസ്സാനുഭാവേണ സബ്ബേസം
യാവദത്ഥം അഹോസി. ഏവം അപ്പകേനാപി ദേയ്യധമ്മേണ സപ്പുരിസാ
ദായകാനം മനം പസാദേത്വാ പതിട്ഠം കരോന്തിതി. വുത്തഞ്ഹി.

- ൧. അപ്പകേനപി മേധാവി, ദായകാനം മനം പതി;
സദ്ധം വഡ്ഡേന്തി ചന്ദോവ, രംസിനാ വീരസാഗരം.
- ൨. അട്ഠാനേ ന നിയോജേന്താ, കരോന്താ നേവ സന്നിധിം;
പരിഭോഗ മകത്യാന, നേവ നാസേന്തി പച്ചയം.
- ൩. ന പാപേന്താച മേയുസ്സ, ന കരോന്താ തഥേവിണം;
വിഭജന്തി സുസീലേസു, സയം ഭൂത്യാന സീലവാതി.

അഥ രാജാ കണിട്ഠികായ സദ്ധിം മഥേവ റിതോ പിയംഗുദീപേ പരിഭുഞ്ജന്തേ പഞ്ചസതഭിക്ഖു ദിസ്വാ ഹട്ഠോ ഉദഗ്ഗോ അഹോസി. അഥ തേ അപരഭാഗേ അത്തനാ കതം ദാനവരം അനുസ്സരന്താ ന ചിരേണേവ ഉഭോപി സോതാപന്നാ അഹേസുന്തി.

- ൪. ന ഗണേന്താത്തനോ ദുക്ഖം, വിഹായ മഹതിം സിരിം;
ആയതിംഭവമിച്ഛന്താ, സുജനേവം സുഭേ രതാ.
- ൫. ആയാസേന കതം പുണ്ണം, മഹന്തഫലദായകം;
ഇതി മന്ത്യാന മേധാവി, സഹതേമേനേവ തം കരേതി.

മഹാസേനരന്തോ വത്സും പഥമം.

൩൨. സുവണ്ണതിലകായ വത്സുദ്ഘി അയമാനുപുണ്ണികഥാ

ലങ്കാദീപേ കിര അനുരാധപുരനഗരേ ഏകോ മാതുഗാമോ [\[ഏകാമാതുഗാമാതിവാ ഏകാമാതുഗാമോതിവാ കത്ഥചി\]](#) സദ്ധാസമ്പന്നാ നിച്ഛം അഭയുത്തരചേതിയേ പുപ്ഫപൂജം കരോതി, അഥേകദിവസം സാ അത്തനോ യീതുയാ സദ്ധിം തസ്ഥിം ചേതിയേ പുപ്ഫപൂജനത്ഥായ [\[പുപ്ഫപൂജത്ഥായ ഇതികത്ഥചി\]](#) ഗത്വാ പുപ്ഫാസനസാലായ ഉദകം അപസ്സന്തി യീതു ഹത്ഥേ പുപ്ഫചങ്ഗോടകം റപേത്വാ ഘട മാദായ പോക്ഖരണിം അഗമാസി, തതോ സാ ദാരികാ മാതരി അനാഗതായയേവ [\[അനാഗതേയേവ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) അയോതാസനേ പുപ്ഫമുട്ഠിംഗഹേത്വാ മണ്ഡലം കത്വാ പൂജേത്വാ ഏവം പത്ഥനമകാസി. തഥാ ഹി.

- ൧. മഹാവീരസ്സ യീരസ്സ, സയമ്ഭുസ്സ മഹേസിനോ;
തിലോകഗുസ്സ നാഥസ്സ, ഭഗവന്തസ്സ സത്ഥുനോ.
- ൨. യ മഹം പൂജയിം പുപ്ഫം, തസ്സ കമ്മസ്സ വാഹസാ;
രൂപീനം പവരാ ഹേസ്സം, ആരോഹപരിണാഹവാ.
- ൩. മം ദിസ്വാ പുരിസാ സബ്ബേ, മുച്ഛന്തു കാമമുച്ഛിതാ;
നിച്ഛരന്തു സരീരാ മേ, രംസിമാലീവ രംസിയോ.
- ൪. ഹദയങ്ഗമാ കണ്ണസുഖാ, മഞ്ജുഭാണീ സുഭാ മമ;
കിന്നരാനം യഥാ വാണീ, ഏവമേവ പവത്തതുതി.

അഥസ്സാ മാതാ ആഗമ്മ അയോതാസനേ പൂജിതാനി പുപ്ഫാനി ദിസ്വാ കസ്ഥാ ചണ്ഡാലീ അയോതാസനേ ഭഗവതോ പുപ്ഫാനി പൂജേസി, അയുത്തം തയാ കതന്തി ആഹ, തം സുത്വാ സാ മാതുയാ കുജ്ജയിത്വാ ത്വം ചണ്ഡാലീതി

അക്കോസി, സാ ഏത്തകം പുഞ്ഞാപുഞ്ഞം കത്യാ അപരഭാഗേ തതോ ചുതാ ജമ്ബുദീപേ ഉത്തരമധുരായം ഏകസ്സ ചണ്ഡാലഗന്ധബ്രാഹ്മണസ്സ യിതാ ഹുത്യാ നിബുത്തി, ഉത്തമരൂപധരാ അഹോസി, തസ്സാ സരീരതോ മേഘമുഖതോ വിജ്ജുല്ലതാവിയ രംസിയോ നിച്ഛരന്തി. സമന്താ ചതുഹത്ഥട്ഠാനേ സരീരപ്പഭായ അന്ധകാരേ വിധമതി. മുഖതോ ഉപ്പലഗന്ധോ വായതി, കായതോ ചന്ദനഗന്ധോ, തസ്സാ ദിന്നം മന്നാന മന്തരേ സുവണ്ണവണ്ണം ഏകം തിലകം അഹോസി, തേന ബാലസുരിയസ്സ വിധ പഭാ നിച്ഛരന്തി. ദിട്ഠിദിട്ഠാ യേഭുയേന ഉമ്മത്താ വിധ കാമമദേന വിസത്തിനോ ഹോന്തി, അഹോ കുമ്പാകുമ്പാലാനം ആനുകാലോ. തഥാ ഹി.

- ൫. യേന സാ കോധസാമാതു, ചണ്ഡാലീ ഇതി ഭാസിതാ;
തേന സാ ആസി ചണ്ഡാലീ, ജേഗുച്ഛാ ഹീനജാതികാ.
- ൬. സല്ലക്ഖേത്യാന സമ്ബുദ്ധ, ഗുണം പൂജേസി യം തദാ;
തേന പുഞ്ഞാനുകാലേന, സാ ഭിരൂപി മനോരമാ.
- ൭. യേന യേന പകാരേന, പുഞ്ഞപാപാനി യോ കരേ;
തസ്സ തസ്സാനുരൂപേന, മോരോവ ലഭതേ ഫലം.
- ൮. പാപേന ച തിരച്ഛാനേ, ജായന്തി കുമ്പലേന തേ;
വണ്ണപോക്ഖരതാ ഹോന്തി, മോരാനം കമ്മ മീദിസന്തി.

തതോ തസ്സാ മാതാപിതരോ സുവണ്ണതിലകാതി നാമ മകംസു. തസ്ഥിംകിര നഗരേ മനുസ്സാ തസ്സാ രൂപദസ്സന്നേച സവന്നേനച സമ്പത്താപി ചണ്ഡാലധീതാ അയന്തി പരിഭവഭയേന ആവാഹം ന കരോന്തി. അഥ തസ്ഥിം നഗരേ ജേട്ഠചണ്ഡാലബ്രാഹ്മണസ്സ പുത്തോ ഏതമത്ഥായ തസ്സാ മാതാപിതുന്നം സന്തികം വത്ഥാഭരണഗന്ധമാലാദയോ പേസേസി സുവണ്ണതിലകം അമ്ഹാകം ദദന്തുതി, തേ തം പവത്തിം തസ്സാ ആരോചേസും. സാസ്സ ജിഗുച്ഛന്തി പരിഹാസ മകാസി. തതോ ബ്രാഹ്മണസ്സ പുത്തോ ലജ്ജിതോ രഞ്ഞോ സന്തികം ഗന്ത്വാ വീണം മുഞ്ചേത്യാ ഗായമാനോ ഏവമാഹ.

- ൯. ലലനാ നനാനീ ചലലോചനാനീ,
തരുണാ രുണാനീ ചലിതാധരാണീ;
മനുജോ ഹി യോ നേത്തപിയം കരോതി,
സ തു നീചജാതിം അപി നോ ജഹാതി.

കിമിദന്തി രഞ്ഞാ പുട്ഠോ ആഹ.

- ൧൦. സമേതി കിം ദേവ ഛരമായ മത്തികാ,
കദാചി ചാമീകരജാതികായ;
സിഗാലയേനു അപി നീചജാതികാ,
സമേതി കിംസീഹവരേന ദേവാതി.

ഏവഞ്ച പന വത്യാ ദേവ ഇമസ്ഥിംനഗരേ സുവണ്ണതിലകാ നാമേകാ ചണ്ഡാലധീതാ അത്ഥി, സാ സമാനജാതികേഹി പേസിതപണ്ണാകാരം ന ഗണ്ഹാതി, കുലവന്തേയേവ പത്ഥേതി, കദാ നാമ കാകീ സുവണ്ണഹംസേന സമാഗച്ഛതി ദേവാതി. രാജാ തം സുത്യാ തസ്സാ പിതരം പക്കോസാപേത്യാ തമത്ഥം വത്യാ സച്ചം ഭണേതി പുച്ഛി, സോപി സച്ചം ദേവ, സാ

ജാതിസമ്പന്നമേവ കാമേതീതി ആഹ. രാജാ ഏവം സതി ഭണ്ണേ
 പഞ്ചമധുരനഗരേ ഉദ്യാളബ്രാഹ്മണോ നാമ അത്ഥി, സോ ജാതിസമ്പന്നോ
 മാതിതോച പിതിതോച അനുപക്കുട്ഠോ , ജേഗുച്ഛാ പടിക്കൂലാ ഏതാതി
 മാതുഗാമേന സദ്ധിം ന സംവസതി. അത്തനോ ഗേഹതോ രാജഗേഹം
 ഗച്ഛന്തോച ആഗച്ഛന്തോ ച സോളസഖീരോദകഘടേഹി മഗ്ഗേ സിഞ്ചാപേസി.
 മാതുഗാമേ ദിസാ കാലകണ്ഠി മയാ ദിട്ഠാതി വീരോദകേന മുഖം യോവതി.
 തവ യീതാ സക്കോന്തി തേന സദ്ധിം സംവസതു, ഏതമത്ഥം തവ യീതരം
 കഥേഹീതി ആഹ, സോപി തം സുതാ ഗേഹം ഗന്താ യീതരം പക്കോസിത്വാ
 രത്താ വുത്തനിയാമേനേവ തസ്സാ കഥേസി. തായ തം സുതാ സക്കോന്തി
 അഹം ഉദ്യാളബ്രാഹ്മണേന സദ്ധിം വസിസ്സാമി, മാ തുമ്ഹേ ചിന്തേഥ,
 പപഞ്ചമ്പി മാ കരോഥ, പാതോവ ഗമിസ്സാമീതി വുത്തേ പിതാ പനസ്സാ
 സായൂതി സഹസ്സഗ്ഘനകചിത്തകമ്ബലകഞ്ചുകേന യീതു സരീരം
 പാരുപാപേത്വാ വീണാദിതുരിയഭണ്ഡാനി ഗാഹാപേത്വാ യീതുയാ സദ്ധിം
 അദ്ധാനമഗ്ഗം പടിപജ്ജി. ഗച്ഛന്തോ അന്തരാമഗ്ഗേ അത്തരരസ്ഥിം നഗരേ രത്തോ
 ഗന്ധബ്ബം കരോന്തോ യീതരം പിട്ഠിപസ്സേ നിസിദാപേത്വാ ഗന്ധബ്ബമകാസി.
 അമസ്സ പിട്ഠിപസ്സനിസിന്നാ സുവണ്ണതിലകാ നയനകോടിയാ ദിട്ഠിം പാപേന്തി
 സരസേന തം ഓലോകേത്വാ പാരുതകഞ്ചുകം കിഞ്ചി അപന്നേത്വാ സരീരപ്പഭം
 പത്താപേസി, രാജാ പനസ്സാ സരീരപ്പഭംച രൂപസമ്പദംച ദിസാ കാമാതുരോ
 വിഗതസഞ്ജോ സമ്മുട്ട്ഠോ ഹുത്വാ മുഹുത്തേന പടിലദ്ധസ്സാസോ തസ്സാ
 സസ്സാമികാസ്സാമികഭാവം പുച്ഛിത്വാ ചണ്ഡാലധീതാതി സുതാ പരിഭവഭയേന
 തം ആനേതു മസക്കോന്തോ ഏവരൂപം വണ്ണപോക്ഖരസമ്പന്നം ഇത്ഥിരതനം
 അലഭന്തസ്സ മേ കോ അത്ഥോ ജീവിതേനാതി സോചന്തോ പരിഭവേനോ
 കാമമുച്ഛിതോ കത്തബ്ബാ കത്തബ്ബം അജാനന്തോ അസിം ഗഹേത്വാ അത്തനോ
 സീസം സയമേവ ഛരിന്ദിത്വാ കാല മകാസി. ഏവമേവ അന്തരാമഗ്ഗേ
 പഞ്ചരാജാനോ തസ്സാ രൂപസമ്പത്തിമദമത്താ അസിന്നാ ഛരിന്നസീസാ
 ജീവിതക്ഖയം പാപുണ്ഠിംസു. തഥാ ഹി സത്താ ഹിരത്തസുവണ്ണദാസിദാസ
 പുത്തദാരാദീസു [\[പുത്തദാരാദീഹി ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) പിയം നിസ്സായ കാമേന
 മുച്ഛിതാ അനയബ്ബസന്നം പാപുണ്ണതീതി. വുത്തഞ്ഛേതം ഭഗവതാ.

൧൧.പിയതോ ജായതേ സോകോ,
 പിയതോ ജായതേ ഭയം;
 പിയതോ വിപ്പമുത്തസ്സ,
 നത്ഥി സോകോ കുതോ ഭയം.

൧൨.പേമതോ ജായതേ സോകോ,
 പേമതോ ജായതേ ഭയം;
 പേമതോ വിപ്പമുത്തസ്സ,
 നത്ഥി സോകോ കുതോ ഭയം.

൧൩.രതിയാ ജായതേ സോകോ,
 രതിയാ ജായതേ ഭയം;
 രതിയാ വിപ്പമുത്തസ്സ,
 നത്ഥി സോകോ കുതോ ഭയം.

൧൪.കാമതോ ജായതേ സോകോ,
 കാമതോ ജായതേ ഭയം;
 കാമതോ വിപ്പമുത്തസ്സ,

നന്മി സോകോ കുതോ ഭയം.

൧൫. തസ്ഹായ ജായതേ സോകോ,
തസ്ഹായ ജായതേ ഭയം;
തസ്ഹായ വിപ്പമുത്തസ്സ,
നന്മി സോകോ കുതോ ഭയം.

തതോ സോ അനുക്കമേന പഞ്ചമധുരനഗരം ഗന്ത്വാ അത്തനോ ആഗതഭാവം
രഞ്ഞാ കഥാപേത്വാ തേന അനുഞ്ഞാതോ ഗന്ത്വാ രാജാനം അദുസ. തദാ
ഉദ്ദാളബ്രാഹ്മണോ രഞ്ഞോ അവിദ്യുരേ കമ്ബലഭദ്രപീഠേ നിസിന്നോ ഹോതി,
ഗന്ധബ്രാഹ്മണോപി യീതുയാ സദ്ധിം ഗന്ധബ്ബം കുരുമാനോ നിസീദി.
തസ്ഥിംഖണേ പിതു പിട്ഠിപസ്സേ നിസിന്നാ സുവണ്ണതിലകാ ഉദ്ദാളബ്രാഹ്മണോ
കതമോതി പുച്ഛിത്വാ ഏതസ്ഥിം ഭദ്രപീഠേ നിസിന്നോം ഏസോതി സുത്വാ
നിലാമലലോചനേഹി തം ഓലോകന്തി ദസനരംസിനാ സമ്ഭിന്നസുരത്തായരേന
മന്ദഹസിതം കരോന്തി തം ഓലോകേത്വാ പാരുതകഞ്ചുകം അപനേത്വാ
സരീരപ്പഭം വിസ്സജ്ജസി. തം ദിസ്വാ ബ്രാഹ്മണോ ഉമ്മത്തോ സോകേന
പരിദഡ്ഢഗത്തോ ഉണ്ഹവാതേന പൂരിതമുഖനാസോ അസ്സുനാ
കിലിന്നനേത്തോ വിസഞ്ചി അഹോസി. തതോ സോ മുഹുത്തേന ലദ്ധസ്സാസോ
രോഗീവിയ രഞ്ഞോ സകാസാ അപസരന്തോ അത്തനോ ഗേഹം ഗന്ത്വാ
സുഹദേ പക്കോസിത്വാ തേസം ഏവമാഹ. ഭവന്തേത്ഥ.

൧൬. യോ ആപദേ സമുപ്പന്നേ,
ഉപതിട്ഠതി സന്തികേ;
സുഖദുക്ഖേ സമോ ഹോതി,
സോ മിത്തോ സോച ഞാതകോ.

൧൭. യോ ഗുണം ഭാസതേ യസ്സ, അഗുണഞ്ച നിഗൂഹതി;
പടിസേയേത്യ [\[പടിസേയേതികത്തഞ്ചാ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) കത്തഞ്ചാ, സോ
മിത്തോ സോച ഞാതകോ.

൧൮. സുവണ്ണതിലകാനാമ, ലലനാ കാമലാലയാ;
നീലകഖിചണ്ഡകണ്ഡേഹി, വിഖണ്ഡേസി മനോ മമ.

൧൯. തസ്സാ മുഖമ്ബുജേ സത്താ, മമ നേത്തമധുബ്ബതാ,
അപ്പമ്പിന സരന്താമം, തത്ഥേവാ ഭിരമന്തി തേ.

൨൦. സഹേവ തേഹി മേ ചിത്തം, ഗതം ഉല്ലംഘിയുദ്ധതോ;
ലജ്ജാഗമ്ഭിരപരിഖം, ധിതിപാകാരമുഗ്ഗതം.

൨൧. സമ്മുയ്ഹാമി പമുയ്ഹാമി, സബ്ബാ മുയ്ഹന്തി മേ ദിസാ;
തസ്സ മേ സരണം ഹോഥ, കരോഥ മമ സങ്ഗഹന്തി.

തം സുത്വാ തേ ഏവമാഹംസു.

൨൨. യം ത്വമാചരിയ പത്ഥേസി, ചണ്ഡാലീ സാ അസങ്ഗമാ;
കിന്നു മീല്ല്ഹേന സംയോഗോ, ചന്ദനസ്സ കദാ സിയാ.

൨൩. അഗമ്മഗമനാ യാതി, നരാനം ദൂരതോ സിരീ;
കിത്തിചായു ബലം ബുദ്ധി, അയസംച സ ഗച്ഛതീതി.

അഥ തേസം ബ്രഹ്മണോ ആഹ.

൨൪൩ പരിച്ഛേദം ലോകോയം, അമേജ്ഞേ മണിമുത്തമം;
മീരതനം യുവാണീ ച, ദുഷ്ടാ അപി ഗാഹിയാതി.

ഏവഞ്ച പന വത്യാ തസ്സാ സസ്സാമികാസ്സാമികഭാവം ഞത്യാ ആനേമാതി
ആഹ, തേ തമാ അകംസു. തതോ ബ്രാഹ്മണോ തായ ഗേഹം ആഗതകാലതോ
പട്ഠായ ചത്താരോ മാസേ രഞ്ഞോ ഉപട്ഠാനം നേവ അഗമാസി. തസ്സ പന
ബ്രഹ്മണസ്സ സന്തികേ പഞ്ചസതരാജകുമാരാ നാനാവിധാനി സിപ്പാനി
ഉഗ്ഗണ്ഠന്തി. തേ തം കാരണം ഞത്യാ സുവണ്ണതിലകായ വിജ്ജമാനായ
അമ്ഹാകം സിപ്പുഗ്ഗഹണസ്സ അന്തരായോ ഭവീസ്സതി, യേന കേനചി ഉപായേന
ഏതം മാരേതും വട്ടതീതി, ചിന്തേത്യാ തേ ഹത്ഥാ ചരിയം പക്കോസിത്യാ
ലഞ്ജം ദത്വാ ഏവമാഹംസു, ഹത്ഥിം സുരായ മത്തം കത്വാ സുവണ്ണതിലകം
മാരേഹീതി. തതോ തേ സബ്ബേ രാജങ്ഗണേ സന്നിപതിത്വാ ദൂതം പാഹേസും,
ആചരിയം ദട്ഠുകാമമ്ഹാതി. തതോ ബ്രാഹ്മണേന ആഗത്യാ നിസിന്നേന
പടിസന്മാരം കത്വാ ആചരിയ ആചരിയാനി പസ്സിതുകാമമ്ഹാതി ആഹംസു.
അഥ സോ സുവണ്ണതിലകം ഗഹേത്വാ ആഗച്ഛമാതി മനുസ്സേ പേസേസി. തേ
തമാ കരിംസു, അഥ തസ്സാ വിമിമജ്ജന്തം സമ്പത്തകാലേ ഹത്ഥിം
വിസ്സജ്ജാപേസും. സോ സോണ്ഡായ ഭൂമിയം പഹരന്തോ
[\[പഹരന്തോഉപധാവിത്വാ ഇതികത്ഥചി\]](#) ഗച്ഛന്തോ ഉപധാവിത്വാ സോണ്ഡേന തം
ഉക്ഖിപിത്വാ കുമ്ഭേ നിസീദാപേസി. തതോ രാജാനോ തമാ തം മാരാപേതു
മസക്കോന്താ പുന ദിവസേ മനുസ്സേ പയോജേത്വാ രത്തിയം മാരാപേസും.
ബ്രാഹ്മണോപി ഏവരുപം ഇത്ഥിം അലസിത്വാ ജീവനതോ മതമേവ
[\[മതമേസേയോ ഇതികത്ഥചി\]](#) സേയോതി സോചന്തോ പരിദേവന്തോ
രാജങ്ഗണേ ദാരുചിതകം കാരാപേത്വാ അഗ്നിപവിസിത്വാ മതോതി. ഏവം
മാതുഗാമവസങ്ഗതാ മഹന്തം അനയബ്ബസന്തഞ്ച മരണഞ്ച പാപുണ്ണതീതി.
വുത്തഞ്ഛേതം ഭഗവതാ.

൨൪൪ മായാവേസാ [\[മായാചേസാ ഇതികത്ഥചി\]](#) മരീചീവ,
സോകോ രോഗോ ചുപട്ടവോ;
ഖരാവ ബന്ധനാ ചേസാ,
മച്ചുപാസോ ഗുഹാസയോ;
താസു യോ വിസ്സസേ പോസോ,
സോ നരേസു നരാധമോതി.

൨൪൫ അയോനീസോ സാ പുരിമായ ജാതിയാ,
പുണ്ണം കരിത്വാ അലഭീദിസം ഗതിം;
ധീസമ്പയുത്തം [\[ധീതിസമ്പയുത്തം ഇതികത്ഥചി\]](#) കുസലം കരോന്താ,
നിബ്ബാണമേവാഭിമുഖം കരോമാതി.

സുവണ്ണതിലകായ വത്സം ദുതിയം.

൩൩. കപണായ വത്സമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതേ ജമ്ബുദീപേ തത്ഥ തത്ഥ ഭിക്ഖുഭിക്ഖുണിയോ ച
ഉപാസകഉപാസികായോ ച ജയമഹാബോധിം വന്ദിസ്സാമീതി യേഭുയേന ഗത്വാ
വന്ദന്തി. അഥാ പരഭാഗേ ബഹു ഭിക്ഖു സങ്ഗമ്മ മഹാബോധിം വന്ദനത്ഥായ

ഗച്ഛന്താ അഞ്ഞത്തരസ്ഥിം ഗാമകേ ഭിക്ഖായ ചരിത്യാ ആസനസാലം ഗന്ത്യാ കതഭത്തകിച്ചാ മോകം വിസ്സമിംസു, തദാ തത്ഥ ഏകാ കപണാ ദുഗ്ഗതിത്ഥീ തഥാ നിസിന്നഭിക്ഖു ദിസ്യാ ഉപസങ്കമിത്യാ പഞ്ചപതിട്ഠിതേന വന്ദിത്യാ ഏകമന്തേ റിതാ അയ്യാ കുഹിം ഗച്ഛന്തീതി പുച്ഛി. ഭിക്ഖു തം സുത്യാ ജയമഹാബോധിസ്സ ആനുഭാവഞ്ച തം വന്ദനത്ഥായ അത്താനം ഗമനഞ്ച കമേന്താ ഏവമാഹംസു.

- ൧. യത്ഥാസീനോ ജിനോ ജേസി, സസേനം മകരദ്ധജം;
ഹന്ത്യാ കിലേസസേനഞ്ച, ബുദ്ധോ ആസി നിരുത്തരോ.
- ൨. യം പൂജേസി മഹാവീരോ, റിതോ പദ മകോപയം;
സത്തരത്തിന്ദിവം നേത്ത, നീലനീരജരംസിനാ.
- ൩. സുരാസുരനരാദിനം, നേത്താലി പാളിപാതനാ;
മേചകാകാരപത്തേഹി, സിഖണ്ഡീവിയ ഭാതി യോ.
- ൪. സുരപാദപോവ സത്താനം, യം തിട്ഠതി മഹീതലേ;
ഇഹ ലോകേ പരത്തേ ച, ദദന്തോ ഇച്ഛിതിച്ഛിതം.
- ൫. യസ്സ പുരാണപണ്ണവി, പതിതം യോ നരോ ഇധ;
പൂജേതി തസ്സ സോ ദേതി, ഭവഭോഗം മഹീരുഹോ.
- ൬. ഗന്ധമാലേഹി സലിലേഹി, യമുപാസതി സദാ നരോ;
അജ്ജ്വത്തഞ്ച ബഹിദ്ധാ ച, ദുരിതം സോ നിഹഞ്ഞതി.
- ൭. യോ ദേതി ഇഹലോകത്ഥം,
യോ ദേതി പാരലോകികം,
സമ്പദം ജയബോധിംതം,
ഭോതി ഗച്ഛാമ വന്ദിതും.

തം സുത്യാ ഉദഗ്ഗാ സോമനസ്സജാതാ ഭിക്ഖുനം ഏവമാഹ. അഹം ഭന്തേ പരകുലേ ഭതിയാ കമ്മം കരോന്തീ ദുക്ഖേന കസിരേന ജീവികം കപ്പേമി. സ്വാതനായ മേ തണ്ഡുലനാലിപി [\[ഭണ്ഡുലനാവ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) നത്ഥി, പഗേവ അഞ്ഞം ധനം, ഇമം വിനാ അഞ്ഞം സാടകമ്പി നത്ഥി, കസ്ഥാ പുണ്യേ അകതപുഞ്ഞത്താ, തസ്ഥാ ഇമം ഭന്തേ സാടകം മമാനുഗൃഹായ ബോധിമ്ഹി ധജം ബന്ധമാതി യാചിത്യാ സാടകം യോവിത്യാ തേസം അദാസി. ഭിക്ഖുപി തസ്സാനുഗൃഹായ തം ഗഹേത്യാ അഗമംസു. സാ സാടകം ദത്യാ പീതിപാമോജ്ജമാനസാ ഗേഹം ഗന്ത്യാ തദഹേവ രത്തിയാ മജ്ജിമയാമേ സത്ഥകവാതേന ഉപഹതാ കാലം കത്യാ തേസം ഭിക്ഖുനം ഗമനമഗ്ഗേ ഏകസ്ഥിം രമണീയേ വനസണ്ഡേ ഭുമ്മദേവതാ ഹുത്യാ നിബ്ബത്തി, അമസ്സാ പുഞ്ഞാനുഭാവേന തിയോജനികേ റാനേ ദിബ്ബകപ്പരുക്ഖാ പാതുരഹംസു, തത്ത തത്ത നാനാവിരാഗധജപതാകാ ഓലമ്ബന്തി. ദേവപുത്താ ച ദേവധീതരോ ച സബ്ബാഭരണവിഭൂസിതാ തഥേവ ധജപതാകാദയോ ഗഹേത്യാ കീളന്തി. നച്ചഗീതാദിനേകാനി അച്ഛരിയാനി പയോജേന്തി. അഥ ദുതിയദിവസേ തേപി ഭിക്ഖു ബോധിമണ്ഡലം ഗച്ഛന്താ സായണ്ഠേ തം റാനം പത്യാ അജ്ജ ഇമസ്ഥിം വനസണ്ഡേ വസിത്യാ ഗമിസ്സാമാതി തത്ഥ വാസം ഉപഗമിംസു, തതോ തേ രത്തിഭാഗേ നാനാവണ്ഡയജേ ച ദേവതാഹി പയോജിയമാനാ ഗീതവാദിതാദയോ ച തിയോജനട്ഠാനേ കപ്പരുക്ഖാനി ച ഇദം സബ്ബം ദേവിസ്സരിയം തസ്സാനുഭാവേന നിബ്ബത്തഭാവം ദിസ്യാ വിമ്ഹിതമാനസാ

ദേവധീരരും ആമന്തേന്താ തപം കേന കമ്മേന ഹ്യ നിബൃത്താതി പുച്ഛിംസു. സാ
ഭിക്ഖു വന്ദിതാ അഞ്ജലിം പശ്ശയ്ഹ റിതാ ഭന്തേ മം ന സഞ്ജാനിത്ഥാതി
ആഹ. ഭിക്ഖുഹി ന മയം സഞ്ജാനാമ ഭഗിനീതി വുത്തേ സാ അത്തനോ
സഭാവം കമ്മേന്തീ ഏവമാഹ.

൮. ഹീയോ ആസനസാലായ, നിസീദിത്ഥ സമാഗതാ;
തുമ്ഹകം സന്തികം ഗമ്മ, യാ വരാകീഭിവാദയി.
൯. യാ ബോധിം പുജനത്ഥായ, വത്ഥകം പടിപാദയി;
സാഹം ഹീയോ ചുതാ ആസിം, രത്തിയം ബ്യാധിപിളിതാ.
൧൦. നാനാസമ്പത്തിസംയുത്താ, നാനാഭൂസനഭൂസിതാ;
വിമാനേ രതനാ കിണ്ണേ, ജാതാഹം ഏത്ഥ കാനനേ.
൧൧. ഹീയോ പസ്സിത്ഥ മേ ഗത്തം, രജോജല്ലേഹി സംകുലം;
അജ്ജ പസ്സഥ മേ ഗത്തം, വണ്ണവന്തം പഭസ്സരം.
൧൨. ഹീയോ പസ്സിത്ഥ മേ ഭന്തേ, നിവത്ഥം മലിനമ്ബരം;
അജ്ജ പസ്സഥ മേ ഭന്തേ, ദിബ്ബമമ്ബരമുത്തമം.
൧൩. വികിണ്ണഫലിതഗ്ഗേഹി , കേസേഹി വിരലാ കുലം;
ഊകാഗുമ്പടിക്കുലം, ഹീയോ ആസിസിരം മമ.
൧൪. അജ്ജ തം പരിവത്തിതാ, മമ പുത്താനുഭാവതോ;
സുനീലമുദുധമ്മില്ല്വം, കുസുമാ ഭരണഭൂസിതം.
൧൫. പുരാ മേ സകസീസേന, വഹിതം ദാരൂ ദകാദികം;
പുത്തേനാഹം അജ്ജ മാലാ, ഭാരം സീസേ സമുബ്ബഹേ.
൧൬. ധജത്ഥായ മയാ ഹീയോ, പദിനം മൂലസാടകം;
അജ്ജ നിബൃത്തി മേ ഭോത്തോ, മഹന്തം ദിബ്ബസമ്പദം.
൧൭. ജാനമാനേന കത്തബ്ബം, ദാനാദീസു മഹപ്ഫലം;
ദേവലോകേ മനുസ്സേസു, സുഖദം ദാന മുത്തമന്തി.

തം സുതാ സബ്ബേ ഭിക്ഖു അച്ഛരിയബ്ഭുതചിത്താ അഹേസും. സാ
ദേവതാ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന ഭിക്ഖു നിമന്തേന്താ ദിബ്ബേഹി
ഖജ്ജഭോജേഹി സഹത്ഥാ സന്തപ്തേന്താ തേഹി സദ്ധിം ആഗച്ഛന്തീ അന്തരാമഗ്ഗേ
ദാനം ദദമാനാ മഹാബോധിം ഗത്ഥാ സബ്ബേഹി ധജപതാകാ ദീഹി ച
നാനാവിധവണ്ണഗന്ധസമ്പന്നപുപ്ഫേഹി ച ദീപധൂപേഹി ച ബോധിം പുജേന്താ
ഭിക്ഖുനം ചീവരത്ഥായ ദിബ്ബവത്ഥാനി ദത്വാ ആഗമ്മ തസ്ഥിംയേവ വനസണ്ഡേ
വസന്തി നാനാവിധാനി പുത്താനി കത്വാ താവതിംസഭവനേ നിബൃത്തി.
ഭിക്ഖുപി തം അച്ഛരിയം തത്ഥ തത്ഥ പകാസേന്താ ബഹുജനേ പുത്തകമ്മേ
നിയോജേസുംതി.

൧൮. ഏവം വിധാപി കപണാ ജിനസാസനമ്ഹി,
കത്വാ പസാദ മഥ മൂലകുചേലകേന;
പുജേത്വ ദിബ്ബവിഭവം അലഭീതി ഞത്വാ,
പൂജാപരാ ഭവഥ വത്ഥുസു തീസു സമ്മാതി.

കപണായ വത്സം തതിയം.

൩൪. ഇന്ദ്രഗുത്തമേരസ്സ വത്സമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

അമ്ഹാകം ഭഗവതോ പരിനിബ്ബാണതോ ഓരഭാഗേ ജമ്ബുദീപേ കിര പാടലിപുത്തം നാമ നഗരം അഹോസി. തത്ഥ ധമ്മാസോകോ നാമ മഹിദ്ധികോ മഹാനുഭാവോ ആണാചക്ഖവത്തി രാജാ രജ്ജം കാരേതി. ഉദ്ധം ആകാസതോ ഹേട്ഠാ പഥവിയാ യോജനപ്പമാണേ സകലജമ്ബുദീപേ തസ്സ ആണാ പവത്തതി, തദാ സകലജമ്ബുദീപവാസിനോ ച ചതുരാസീതി നഗരസഹസ്സേ രാജാനോ ച അത്തനോ അത്തനോ ബലവാഹനേ ഗഹേത്ഥാ ആഗമ്മ ധമ്മാസോകമഹാരഞ്ഞോ ഉപട്ഠാനം കരോന്തി. തസ്മിം സമയേ ദേവപുത്തനഗരേ ദേവപുത്തോ നാമ മഹാരാജാ അത്തനോ ബലവാഹനം ഗഹേത്ഥാ രഞ്ഞോ ഉപട്ഠാനം അഗമാസി. ധമ്മാസോകോ ദേവപുത്തമഹാരാജാനം ദിസാ മധുരപടിസന്മാരം കത്ഥാ തുമ്ഹാകം രട്ഠേ ബഹുസ്സുതാ ആഗതാഗമാ മഹാഗുണവന്താ അയ്യാ അത്ഥിതി പുച്ഛി. തം സുത്ഥാ ദേവപുത്തരാജാ അത്ഥി ദേവ തസ്മിം നഗരേ സീഹകുമ്ഭേകം നാമ മഹാവിഹാരം. തത്ഥ അനേകസഹസ്സഭിക്ഖു വിഹരന്തി സീലവന്താ അപ്പിച്ഛാ സന്തുട്ഠാ വിവേകകാമിനോ. തേസു സാട്ഠകമാതിപിടകധരോ ഇന്ദ്രഗുത്തമേരോ നാമ തേസം പാമോക്ഖോ അഹോസി. സോ അനേകപരിയായേന സന്നരാമരാനം ഭിക്ഖുനം ധമ്മവണ്ണേതി. ഗുണവാ അത്തനോ ഗുണം നിസ്സായ ലോകേ പാകടോതി. തം സുത്ഥാ രാജാ തുട്ഠമാനസോ മേരം പസ്സിതുകാമോ ഹുത്ഥാ സമ്മ ത്വമേവ ഗത്ഥാ മേരം യാചിത്ഥാ ഇധാ നേഹീതി ആഹ. തം സുത്ഥാ ദേവപുത്തരാജാ അത്തനോ ഹത്ഥസ്സബലവാഹനാ ദിമഹാ സേനങ്ഗപരിവുതോ ഇന്ദ്രഗുത്തമേരസ്സ സന്തികം ഗത്ഥാ വന്ദിത്ഥാ അയ്യ അയ്യം ധമ്മാസോകമഹാരാജാ ദട്ഠുകാമോതി ആഹ. മേരേന സാധുതി സമ്പടിച്ഛിതേ രാജാ മേരേന സമ്പടിച്ഛിതഭാവം ധമ്മാസോകമഹാരാജിനോ പേസേസി. തതോ ധമ്മാസോകമഹാരാജാ സോമനസ്സപ്പത്തോ അത്തനോ ആണാപവത്തിത്ട്ഠാനേ രാജ്ജനം സാസനം പേസേസി. സബ്ബേവ മേരാഗമനമഗ്ഗം അലങ്കരോന്തുതി. അഥ തേ രാജാനോ തുട്ഠപഹട്ഠാ അത്തനോ അത്തനോ നഗരേ ഭേരിം ചരാപേത്ഥാ ദേവപുത്തനഗരതോ യാവ പാടലിപുത്തനഗരം ഏത്ഥന്തരേ പഞ്ചപണ്ണാസയോജനികം മഗ്ഗം വിസമം സമം കരോന്തോ ദേവതാനം ദിബ്ബവിമിമിവ അലങ്കരിത്ഥാ ധമ്മാസോകമഹാനരിന്ദസ്സ ഏവം സാസനം പേസേസും. ഭവന്തേത്ഥ.

൧. ഇന്ദ്രഗുത്തമഹാമേര, സാമിനോ ഗമനായ നോ; മഗ്ഗം അലങ്കരോന്തുതി, മഹാരാജേന പേസിതം.
൨. തതോ തേ അപന്തേത്ഥാ, പാസാണകളങ്കാദികം; വിസമം സമം കരിത്ഥാ, സമ്മജ്ജിത്ഥാ സാധുകം.
൩. യോതമുത്താ സമാഭാസാ, ഓകിരിത്ഥാ വാലുകാ; ഉസ്സാപിതാ തത്ഥ തത്ഥ, ദുസ്സതോരണപന്തിയോ.
൪. കലയോതഹേമരമ്ഭാദി, നാനാതോരണപന്തിയോ; തഥാ പുപ്ഫമയാ നേക, തോരണ്ണുപരിതോരണാ.

൧. തേസു തേസുച റാനേസു, സങ്ഖതാ കുസുമഗ്ഘികാ;
തഥേവ ഗന്ധതേലേഹി, ദീപിതാ ദീപപന്തിയോ.
൬. പദ്യമുപ്പലസന്നീര, പുപ്ഫപല്ലവ ലങ്കതാ;
ഠപിതാ ഘടമാലായോ, പുണ്ണാ സോഗന്ധവാരിഹി.
൭. നിലപീതാ ദിസമ്ഭിന്ന, പതാകാഹി ധജേഹി ച;
മഗ്ഗസ്സ ഉഭതോ പസ്സേ, വനമാസി സമാകുലം.
൮. കേതവോ ഉഗ്ഗതാ തത്ഥ, മന്ദമന്ദസമീരണാ;
അവ്ഹയന്താവ സോഭന്തി, ബ്രഹ്മോരഗസുരാദയോ.
൯. നാഗചമ്പപുന്നാഗ, കേതകീവകുലാദിഹി;
പദ്യമുപ്പലാ ദിജലജേഹി, മാലതീ കുസുമാ ദിഹി.
൧൦. മാലാദാമേഹി നേകേഹി, മഗ്ഗമാസി വിചിത്തകം;
പത്മരിത്യാ പാദപടേ, സിത്തസമ്മത്തഭൂമിയം.
൧൧. ലാജാദിപഞ്ചപുപ്ഫാനി, വികിരിംസു മനോരമം;
അലങ്കരിത്യാ ഹത്തസ്സാ, കുസുമാ ഭരണാദിഹി.
൧൨. മഗ്ഗാലങ്കരണത്ഥായ, ഠപിതാസും തതോ തതോ;
തേസു തേസു ച റാനേസു, ഭേരിമണ്ഡലമജ്ജ്യാഗാ.
൧൩. നച്ചന്തി ചാതുരാ നാരീ, രസഭാവനിരന്തരാ;
കംസവംസാദിപഗ്ഗയ്ഹ, വജ്ജേന്താനേകതന്തിയോ.
൧൪. ഗായന്തി മധുരം ഗീതം, ഗായന്തേത്ഥ ലയാനപിതം;
മഗ്ഗോസോ സാധുവാദേഹി, ഭേരിതന്തിനദേഹിച.
൧൫. കരീനം കോഞ്ചനാദേഹി, ഹയാനം ഹേസിതേഹി ച;
നേകവിടങ്കസങ്ഘേഹി, സോ കരീഹി സമാകുലോ.
൧൬. മഗ്ഗസ്സ ഉഭതോ പസ്സേ, ദേവകണ്ഠൂപമാ സുഭാ;
മാലാകലാപേ പഗ്ഗയ്ഹ, തിട്ഠന്തി തുട്ഠമാനസാ.
൧൭. തഥാ പുണ്ണഘടേ ഗയ്ഹ, പദ്യമുപ്പലസംകുലേ,
അട്ഠമങ്ഗലമുഗ്ഗയ്ഹ, തിട്ഠന്തി പഥാ തഹിം.
൧൮. സീതലൂദകസമ്പന്ന, പപാഹി സമലങ്കതാ;
സിനാനത്ഥം ഖതാ ആസും, പോക്ഖരണ്ണോ തഹിംതഹിം.
൧൯. തഹിംതഹിംകതാ ആസും, ദാനസാലാ മനോരമാ;
നിചിതാസുമനേകാനി, ദാനോപകരണാ തഹിം.
൨൦. ഏവം നേകവിധാ പൂജാ, അമ്ഘേഹി പടിപാദിതാ;
ഠപേത്യാന മഹാഗങ്ഗം, തം ജാനാതു മഹീപതീതി.

തം സുത്യാ അസോകമഹാരാജാ ഗങ്ഗം അലങ്കരോമാതി സോളസയക്ഖേ
പേസേസി, തേ സപരിവാരാ തത്ഥ ഗന്ത്യാ അത്തനോ ആനുകാപേന ഗങ്ഗായ
അന്തോ തിഗാവുതട്ഠാനേ ഉദുകഖലപാസാണേ ഠപേസും. ഠപേത്യാ മമ്ഭേ

ഉസ്താപേത്വാ തുലാസംഘാടേ ദത്വാ ഹിമവന്തതോ രത്തചന്ദനസാരേ ആഹരിത്വാ പദരേ സന്മരിത്വാ അനേകേഹി പൂജാവിധാനേഹി അലങ്കരിത്വാ രഞ്ഞോ ഏവം സാസനം പേസേസും. ഭവന്തേത്ഥ.

൨൧. ധൃമത്മായ മയം സബ്ബേ, മഹാരാജേന പേസിതാ;
അമ്ഹേഹി ദാനി തം സബ്ബം, കതമേവ സുണോഥ തം.

൨൨. ഗാഢവൃത്തതയഗമ്ഭീരം, ഗങ്ഗം യോജനവിത്ഥതം;
മമ്ഭേ പതിട്ഠപേത്യാന, അനഗ്ഘം രത്തചന്ദനം.

൨൩. ഹിമവന്തതോ ഹരിത്യാന, സേതും തത്ഥ സുമാപിതം;
തോരണാ ച ഉഭോ പസ്സേ, രതനേഹി സുനിമ്മിതാ.

൨൪. പുണ്ണകുമ്ഭഭുജാ ചേവ, പദീപാവലിയോ തഥാ;
ഉഭോ പസ്സേസു രതനാനി, മാപേത്യാലമ്ബനാനിച.

൨൫. സുവണ്ണമണിമുത്താദി, ദാമേഹി സമലങ്കതാ;
വാലുകത്ഥായ ഓകിണ്ണാ, യോതമുത്താ പഭസ്സരാ.

൨൬. തേസു തേസു ച റാനേസു, റപിതാസും മഹാമണീ;
നാനാരാഗവിതാനേഹി, സോഭിതാ സേതുന്നോ പരി.

൨൭. ഓലമ്ബിതാസും തത്ഥേവ, ദിബ്ബാദികുസുമാദയോ;
നിട്ഠിതം ഇധ കാതബ്ബ, യുത്തം പൂജാവിധിന്തു നോ;
ദേവോതം പടിജാനാതു, ഇതി വത്യാന പേസയുന്തി.

തന്വി സുതാ അസോകോ മഹാരാജാ തുമ്ഹേവ മേരം ഇധാനേമാതി തേസംയേവ സാസനം പടിപേസേസി, തേ സാധൂതി ഇന്ദഗുത്തത്ഥേരസ്സ സന്തികം ഗന്ത്വാ വന്ദിത്വാ ഭന്തേ പാടലിപുത്തനഗരസ്സ ഗമനായ കാലോതി ആഹംസു, തതോ മേരോ സട്ഠിസഹസ്സമത്തേഹി ഭിക്ഖുസങ്ഘേഹി പരിവുതോ പഞ്ചപണ്ണാസയോജനമഗ്ഗം പടിപജ്ജി. അമാപരം ദേവപുത്തനഗരവാസിനോ അനേകവിധമാലാഗന്ധവാസചുണ്ണഭുജപതാകാദിഹി അനേകേഹി താലാവചരേഹി നച്ചഗീതവാദിതേഹി പൂജേത്വാ അഗമംസു. അഥ മേരോ മഹന്തേന പൂജാവിധാനേന ജമ്ബുദീപവാസീഹി പൂജിയമാനോ അനുക്കമേന ചന്ദാഗായ ഗങ്ഗായ സേതും പത്യാ തത്ഥ മഹന്തം പൂജാവിധാനം ഓലോകേന്തോ ഏവം ചിന്തേസി, ഏവം ഉളാരം പൂജാവിധാനം ഇദാനി ജമ്ബുദീപേ നാഞ്ഞസ്സ ഹോതി, മയ്ഹമേവേതം കതം. അഹമേവേത്ത ഉത്തമോ അപ്പടിമോതി ഏവം സേയുസ്സ സേയ്യോഹമസ്സമീതി മാനം ഉപ്പാദേത്വാ അട്ഠാസി. തസ്സമിം ഖണേ ഏകോ വീണാസവത്ഥേരോ തം മാനേനുപത്ഥലചേതസാ റിതം ദിബ്ബചക്ഖുനാ ദിസ്വാ ഉപസങ്കമിത്വാ വന്ദിത്വാ മേരസ്സ ഓവദന്തോ ഏവമാഹ. തസ്സമാ.

൨൮. മാനസ്സ വസീ ഹോഥ, മാനോ ഭന്തേ വസംഗതം
[\[മാനംഭന്തേവസീകതം ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#);
അനത്ഥദോ സദാ ഹോതി, പാതേത്യാന ഭവാ വടേ.

൨൯. മാനോ പലാലിതോ സത്തോ, തണ്ഹാപടിഘസങ്ഗതോ;
മക്കടോരഗസോണാദി, ഹുത്വാ ജായതി ജാതിസു.

൩൦.മാ മാനം സാമി പൂരേഹി, അത്താനം പരിസോധയ;
അപരിസുദ്ധാ സയോ ഭിക്ഖു, ദായകം ന പരിതോസതി.

൩൧.ദന്താനം സരന്താനം, പൂജേന്താനം സചേ തുവം;
മഹപ്ഫലം മഹാഭൂതിം, കാമത്ഥ ഹോമ നിബ്ബണാതി [\[നിമ്മനാ
ഇതികത്തചി\]](#).

തം സുത്വാ മേരോ സംസാരേ നിബ്ബിന്ദോ തത്ഥേവ റിതോ തിലക്ഖണം
പട്ഠപേത്വാ കരജ്ജകായം സമ്മസന്തോ സഹപടി സമ്ഭിദാഹി അരഹത്തം
പത്യാവ നിക്ഖമി. തതോ ധമ്മാസോകമഹാരാജാ ബലവാഹനപരിവൃതോ
മഹന്തേന പൂജാവിധാനേന പടിമഗ്ഗം ആഗമ്മ വന്ദിത്വാ തതോ ദിഗുണം
പൂജാസുക്കാരം കുരുമാനോ മഹാഭിക്ഖുസഞ്ചേന സദ്ധിം മേരം അത്തനോ
നഗരം നേത്വാ തസ്സ ധമ്മകഥം സുത്വാ പസന്നമാനസോ പഞ്ചസീലേ പതിട്ഠായ
മഹന്തം വിഹാരം കാരേത്വാ മേരേന സഹാഗതാനം സട്ഠിസഹസ്സാനം
ഭിക്ഖൂനം ചതുപച്ചയേഹി ഉപട്ഠാന മകാസി, അഥ മേരോ സാട്ഠകഥം
പിടകത്തയം പകാസേന്തോ തസ്ഥിം ചിരം വസിത്വാ തത്ഥേവ പരിനിബ്ബായി.
തതോ രാജാ സപരിസോ തസ്സ സരീരനിക്ഖേപം കാരേത്വാ ധാതുയോ
ഗഹേത്വാ മഹന്തം ചേതിയം കാരാപേസീതി.

൩൨.പുരാതനാനം ഭുവി പുണ്തകമ്മിനം,
ഗുണാനുഭാവേന മഹേന്തി ഏവം;
സദേവകാ നം മനസീകരോന്താ,
പുണ്തം കരോമാ യതനേ സദാ ദരാതി.

ഇന്ദഗുത്തത്ഥേരസ്സ വത്ഥും ചതുത്ഥം.

൩൩. സാഖമാലപൂജികായ വത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

അമ്ഹാകം ഭഗവാ ദസപാരമിയോ പൂരേത്വാ അനുക്കമേന തുസിതഭവനേ
നിബ്ബത്തോ ദേവേഹി ആരാധിതോ സുക്കരാജകുലേ പടിസന്ധിം ഗഹേത്വാ
മാതുകുച്ഛിതോ നിക്ഖന്തോ അനുക്കമേന പരമാഭിസമ്ബോധിം പത്യാ തതോ
പട്ഠായ പഞ്ചചത്താലീസസംവച്ഛരാന്റി ഠത്വാ
ചതുരാസിതിധമ്മക്ഖണ്ഡസഹസ്സാനി ദേസേത്വാ ഗണനപഥമതീതേ സത്തേ
ഭവകന്താരതോ സന്താരേത്വാ സബ്ബുദ്ധകിച്ചാനി നിട്ഠാപേത്വാ കുസിനാരായം
ഉപവത്തനേ മല്ലാനം സാലവനേ യമകസാലാന മന്തരേ ഉത്തരസീസകം
പണ്തത്തേ മഞ്ചകേ വേസാഖപുണ്ണദിവസേ ദക്ഖിണേന പസ്സേന സതോ
സമ്പജാനോ അനുട്ഠാനസേയ്യായ നിപന്നോ പച്ഛിമയാമേ ഭിക്ഖു ഓവദിത്വാ
ബലവപച്ചു-സ സമയേ മഹാപഥവിംകമ്പേന്തോ അനുപാദിസേസായ
നിബ്ബാണധാതുയാ പരിനിബ്ബായി, നിബ്ബുതേ പന ഭഗവതി ലോകനാഥേ
ആനന്ദത്ഥേരോ മല്ലരാജുനം ഏതം പവത്തിം ആരോചേസി. തതോ
കോസിനാരകാ ച ദേവബ്രഹ്മാദയോ ച സന്നിപതിത്വാ നച്ചഗീതവാദിതേഹി
മാലാഗന്ധാദിഹി ച സുക്കരോന്താ ഗരുകരോന്താ മാനേന്താ പൂജേന്താ
ചേലവിതാനാദയോ കരോന്താ ഭഗവതോ സരീരം നഗരമജ്ജേയേ യത്ഥ
മകുടബന്ധനം നാമ മല്ലാനം ചേതിയം, തത്ഥ നേത്വാ ചക്കവത്തിസ്സ സരീരം
വിയ അഹന്തേന വത്ഥേന വേഠേത്വാ തതോ വിഹന്തേന കപ്പാസേന
വേഠേത്വാതി ഏവം പഞ്ചദുസ്സയുഗസതേഹി വേഠേത്വാ ആയസായ
തേലദോണിയാ പക്ഖിപിത്വാ അന്തിസ്സായ ആയസായ ദോണിയാ

പടികുജ്ജിത്യാ സബ്ബഗന്ധാനം ചിതകം കരിത്യാ ഭഗവതോ സരീരം ചിതകം ആരോപേസും. അഥ മഹാകസ്തപത്മേരേണ ഭഗവതോ പാദേ സിരസാ വന്ദിതേ ദേവതാനുഭാവേന ചിതകോ സമന്താ ഏകപ്പഹാരേണേവ പജ്ജലി. ഭഗവതോ പന സരീരേ ദഡ്ഡേ സുമനമകുളസദിസാ ധാതുയോ അവസിസ്സിംസു. തസ്മിം കിര സമയേ കോസലരഞ്ഞോ ജനപദേ അഞ്ഞതരാ ഗാമവാസികാ ഇത്ഥീ ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതേ സാധുകീട്ഠം ആഗച്ഛമാനാ അന്തരാമഗ്ഗേ അത്തനോ സരീരേ ഉപ്പന്നവാതരോഗേന ഉപദുതാ സാധുകീട്ഠം സമ്പാപുണിതും അസക്കോന്തീ സത്ഥു ആളാഹനം ഗന്ത്വാ ഭഗവതോ ധാതുസരീരേ തീണി സാവപുപ്ഫാണി പൂജേത്യാ പസന്നമാനസാ പഞ്ചപതിട്ഠിതേന വന്ദിത്യാ ഗതായ ഏവ രത്തിയാ മജ്ജിമയാമേ കാലം കത്യാ താവതിംസഭവനേ തിംസയോജനികേ കനകവിമാനേ നിബ്ബത്തി. തസ്സാ പൂബ്ബകമ്മപകാസനത്ഥം ചക്കമത്താനി സാവപുപ്ഫാണി തത്ത തത്ഥ ഓലമ്ബന്തി. തേഹേവ സബ്ബ വിമാനം ഏകോഭാസീ [\[ഏകോഭാസീ തതോ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) അഹോസി. തതോ സുഗന്ധകരണ്ഡകം വിയ ച അഹോസി, സാ പന അത്തനോ സോഭഗ്ഗപ്പത്തം അത്തഭാവഞ്ച വിമാനസമ്പദഞ്ച പരിവാരസമ്പത്തിയോ ച ദിസാ വിമ്ഹിതമാനസാ പൂബ്ബേ കതേന [\[പൂബ്ബേകിസ്സമേ. പൂബ്ബേകതേനമേ ഇതിചകത്ഥചി\]](#) കേന മേ പൂഞ്ഞകമ്മേനാ യം ലദ്ധാതി ഓലോകന്തീ ഭഗവതോ ധാതുസരീരസ്ഥിം പൂജിതാനി തീണി സാവപുപ്ഫാണി ദിസാ പസന്നമാനസാ മഹാചക്കപ്പമാണം സാവമാലം ഹത്ഥേന ധാരേന്തീ ധാതുപൂജനത്ഥായ അഗമാസി. തദാ തത്ഥ സന്നിപതിതാ മനുസ്സാ തസ്സാ രൂപസമ്പദഞ്ച ഹത്തേ മഹന്തം സാവമാലഞ്ച ദിസാ വിമ്ഹിതമാനസാ അമ്മ ത്വം കത്ഥ വാസികാ. കത്ഥ പനിമം പൂപ്ഫം പടിലദ്ധന്തി പൂച്ഛിംസു, തം സുത്യാ ദേവധീതാ അത്തനാ ഭഗവതോ ധാതുസരീരസ്സ പൂജിതസാവമാലത്തയാനുഭാവേന പടിലദ്ധസമ്പത്തിയോ ച ദിബ്ബവിമാനഞ്ച പൂബ്ബേ മതകലേവരം ചാതി സബ്ബ തേസം ദസ്സേത്യാ ധമ്മദേസനാവസാനേ ആഹ.

൧. സമാഗതാ ഭവന്താ ഭോ, പസ്സന്തു മമ സമ്പദം;
കതമപ്പേന കാരേന, സമ്മാസമ്ബുദ്ധധാതുയാ.
൨. സാവമാലാനി തീണേവ, ഹീയ്യോഹം മുനിധാതുയാ;
പൂജയിത്യാന സന്തുട്ഠാ, നിവത്താ തായ രത്തിയാ.
൩. മരന്തീ ഖരവാതേന, തമഹം സുചരിതം സരിം;
തേനാഹം പൂഞ്ഞകമ്മേന, താവതിംസൂപഗാഅഹും.
൪. തത്ഥ മേ ആസി പാസാദോ, തിംസയോജനമുഗ്ഗതോ;
കൂടാഗാരവരാകിണ്ണോ, സാവമാലാതി [\[സാധമാലോ ഇതിപികത്ഥചി\]](#),
വിസ്സുതോ.
൫. യഥാ സബ്ബസുഗന്ധേഹി, കരണ്ഡം പരിഭാവിതം;
തഥാ ദിബ്ബസുഗന്ധേഹി, ഗന്ധിതം ഭവനം മമ.
൬. ചക്കമത്താ സാവപുപ്ഫാ, തത്ഥ തത്ഥുപലമ്ബരേ [\[തതവത്ഥുപലബ്ബരേ ഇതിപികത്ഥചി\]](#);
ദിബ്ബഗന്ധാ പവായന്തി, മധുബ്ബഭനിസേവിതാ.
൭. ഭസ്സന്തി ഏകപുപ്ഫസ്ഥാ, തുമ്ബമത്താ ഹി രേണവോ;
തേഹി പിഞ്ജരിതാ ദേവാ, കീളന്തി ച ലലന്തിച.

വ. പീളന്ധിത്വാന മാലായയാ, സുദിബ്ബ ഭരണാനിച;
സഹച്ഛരാ ദേവപുത്താ, നച്ചഗീതാദിബ്ബാവടാ.

൯. പസ്സമേമം ഭുജങ്ഗാ ഭോ, സത്താ മോഹേന പാരുതാ;
ഹീയോ മതം പവിദ്ധം മേ, പൂതിഭൂതം കലേവരം.

൧൦. പുളവേഹി സമാകിണ്ണം, മക്ഖികാഗണകീളിതം;
കാകസോണാദിസത്താന, മാഹാരം കുണപാലയം.

൧൧. പത്മേന്തി പുരിസാ പുണ്ണേ, അനേകോപായനേന തം;
ദട്ഠുമിദാനി നിച്ഛന്തി, തസ്സഹായത്താണതാ അഹോ.

൧൨. ലോകപജ്ജാതകസ്സാഹം, വിമലസ്സ യസസ്സിനോ;
ധാതും ഹീയോ മഹിം സമ്മാ, അജ്ജ സഗ്ഗേ പതിട്ഠിതാ.

൧൩. ഹിത്വാനേ താദിസം കായം, ലദ്ധംദാനി മമേദിസം;
ദിബ്ബത്തഭാവം സോഭാഹി, ഭാസമാന മുദിക്ഖമ.

൧൪. ഭാസമാനായ മേ വാചം, സുണോമേത്ഥ സമാഗതാ;
നത്ഥേവാകതപുണ്ണസ്സ, അണുമത്തം ഭവേ സുഖം.

൧൫. ബിന്ദുമത്തമ്പി യോ പുണ്ണേ, ബീജം രോപേതി സാസനേ;
ന ഹാ നത്ഥഫലം [\[നഹപനന്തഫലം ഇതിപികത്ഥചി\]](#) ഹോതി, യാവ
നിബ്ബാണപത്തിയാതി.

ഏവം സാ ദേവതാ അത്തനാ പടിലദ്ധദിബ്ബവിഭവം ദസ്സേത്വാ ജനകായം
ഓവദിത്വാ ദിബ്ബസാഖപുപ്ഫേഹി ജിനധാതും പൂജേത്വാ മനുസ്സാനം
പസ്സന്താനംയേവ സദ്ധിം വിമാനേന ദേവലോകമേവ അഗമാസി. തം ദിസാ
മഹാജനോ ദാനാദീനി പുണ്ണാനി കത്വാ ദേവലോകം പുരേസീതി.

൧൬. ഏവഞ്ചി സാ പുപ്ഫമത്തേന ധാതും,
പൂജേത്വ ദേവേസു അലത്ഥ ഭൂതിം;
തുമ്ഹേഹി ഭോനോ തിദിവേസു സാതം,
കാമത്ഥ ചേ കത്ഥ പുണ്ണാനി സാധുന്തി.

സാഖമാലപൂജികായ വത്സും പഞ്ചമം.

൩൬. മോരിയബ്രഹ്മണസ്സ വത്സുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

അമ്ഹാകം ഭഗവതി പരിനിബ്ബുതേ മഗധരട്ഠേ മചലം നാമ മഹാഗാമം
അഹോസി. തത്ഥ മോരിയോനാമ ബ്രാഹ്മണോ പടിവസതി സദ്ധോ പസന്നോ,
തസ്സ സേനാനാമേ കാ ഭരിയാ അത്ഥി. സാപി സദ്ധാ പസന്നാ രതനത്തയേസു.
തേ ഉഭോപി സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ ഭിക്ഖുസങ്ഘം നിമന്തേത്വാ നിച്ഛം ദാനം
പവത്തേന്താ ചീവരാദിചതുപച്ചയേഹി ഉപട്ഠഹന്താ സീലം രക്ഖന്താ
ഉപോസഥകമ്മം കരോന്താ ദിവസം വിതീനാമേന്തി. അഥസ്സ ഗേഹേ വിഭവം
യേഭുയ്യേന ദാനാദീസു പരിക്ഖയമഗമാസി. തതോ ബ്രാഹ്മണീ സാമി നോ
ഗേഹേ ധനം പരിക്ഖീണം. കഥം ദാനം പവത്തേയ്യാമാതി ബ്രാഹ്മണസ്സ
ആരോചേസി, തതോ ബ്രാഹ്മണോ മാ ഭദ്രേ ചിന്തേസി. യേനകേനചി ഉപായേന

ദാനം പതിപ്പ് പേസ്സാമാതി വത്യാ തസ്തിമിയേവ അത്തനോ സുസ്സാഹതം പകാസോനോ ആഹ.

൧. ജാനമാനോ ഹി ലോകസ്തിമി, ദാനസ്സേദം ഫലം ഇതി;
ന ദജ്ജാ കോ സുസിലേസു, അപ്പമ്പി ദിവസമ്പതി.

൨. സഗ്ഗലോകനിദാനാനി, ദാനാനി മതിമാ ഇയ;
കോഹിനാമ നരോ ലോകേ, ന ദദേയ്യ ഹിതേ രതോതി.

ഏവഞ്ച പന വത്യാ ഭദ്രേ വനം പവിസിത്യാ അനേകവിധാനി പണ്ണാനി ച ഫലാനി ച പച്ഛിപൂരം ആഹരിത്യാ വിക്തിണിത്യാപി ദാനം ന ഉപച്ഛിന്ദിസ്സാമാതി വത്യാ തതോ പട്ഠായ വനം ഗത്യാ പണ്ണാനി ച ഫലാനി ച ആഹരിത്യാ വിക്തിണിത്യാ ദാനം ദേന്തോ പടിവസതി. അമേകദിവസം ബ്രാഹ്മണോ വനം പവിട്ഠോ പണ്ണേഹി ച ഫലേഹി ച പച്ഛിം പൂരേത്യാ സീസേനാ ദായ ഗേഹം ആഗച്ഛന്തോ പുപ്ഫഫലപല്ലവേഹി വിനതം നേകതരുഗണനിചിതം സമ്മത്താനേകചാതകചതുപ്പദനിസേവിതം വിപ്ലവകിണ്ണാനന്തപുപ്ഫപത്തകിഞ്ജക്ഖച്ഛന്നവാളുകാതലം സന്ദമാനസീതലാ മലജലപ്പവാഹം അകദുമാനിനസുപതിത്തേഹി സുന്ദരം കന്ദരം ദിസ്യാ പച്ഛിം തീരേ റപേത്യാ ഓതിണ്ണോ നഹായതി, തസ്തിമിം ഖണേ തത്ഥ ഏകസ്തിമിം രുക്ഖേ അധിവത്ഥോ ദേവപുത്തോ തം തത്ഥ നഹായന്തം ദിസ്യാ കിന്നു ഖോ ഏസ കല്യാണജ്ഞാസയോ വാ ഉദാഹു പാപജ്ഞാസയോ സത്തോതി ദിബ്ബചക്ഖുനാ ഉപധാരന്തോ അച്ഛരിയപുരിസോ ഏസോ ദുഗ്ഗതോപി ഹുത്യാ അത്തനോ ദാനപ്പവേണിയാ ഉപച്ഛിജ്ജനഭയേന വനം ഗത്യാ പണ്ണാനി ച ഫലാനി ച ആഹരിത്യാ ദുക്ഖേന കസിരേന ജീവികം കപ്പേന്തോ ദാനധമ്മം ന ഉപച്ഛിന്ദതീതി ചിത്തേത്യാ തസ്സ ഗുണാദയോ പടിച്ച പച്ഛിയം റപിതപണ്ണാനി ച ഫലാനി ച സബ്ബാനി സുവണ്ണാനി ഹോന്തുതി അധിട്ഠാസി. അമ്മസ്സാനുഭാവേന സബ്ബം സുവണ്ണം അഹോഭി, അമ്മ സോ സുവണ്ണപുണ്ണപച്ഛിയം ഉപരി സുവണ്ണരാസിമത്ഥകേ സബ്ബകാമദദം മഹന്തം മണിരത്ഥം റപേത്യാ അന്തരഹിതോ പടിക്കമ്മ അട്ഠാസി, തതോ ബ്രാഹ്മണോ നഹായത്യാ ഉത്തിണ്ണോ പച്ഛിയം സമ്പുണ്ണസുവണ്ണവണ്ണരംസിനാ സമ്ഭിന്നവിജ്ജാതമാനമണിരത്ഥം ദിസ്യാ കിമേതന്തി ആസങ്കിതപരിസങ്കിതോ പച്ഛിസമീപം ഗത്യാ ഹത്ഥം പസാരേതും അവിസഹന്തോ അട്ഠാസി. തം ദിസ്യാ ദേവപുത്തോ ദിസ്സമാനസരീരേന റത്യാ മാ ത്വം ഭായി ബ്രാഹ്മണ. മയാ ഏതാനി നിമ്മിതാനി, ഗഹേത്യാ ഗച്ഛാഹീതി ആഹ, അമ്മ ബ്രാഹ്മണോ ദേവപുത്തസ്സ കഥം സുത്യാ അയം ദേവപുത്തോ ഇമം മയാ നിമ്മിതം, ഗഹേത്യാ ഗച്ഛാതി വദതി. കിന്നു ഖോ സോ അത്തനോ ആനുഭാവേന ദേതി, ഉദാഹു മയാ കതപുത്തേനാതി പൂച്ഛിസ്സാമി തന്തി പഞ്ജലികോവ ദേവപുത്തം പൂച്ഛന്തോ ആഹ.

൩. പൂച്ഛാമി പഞ്ജലീ ദാനി, ദേവപുത്ത മഹിദ്ധിക;
ദദാസി മേ സുവണ്ണഞ്ച, കാമദം മണിമുത്തമം.

൪. നാപി കോ നോ തുവം ഞാതി,
ന മിത്തോ നോപകാരകോ;
കിം ത്വം അത്ഥവസം ദിസ്യാ,
മമ ദജ്ജാസിമം ധനം.

൫. കേന തപേന സീലേന, കേനാചാരഗുണേന ച;

യേന ദജ്ജാസി മേ ദേവ, കിം മേ സുചരിതം ചിതം.

൬. കിന്നു പുരാതനം കമ്മം, കേന കമ്മേന ദസ്സസി;
അഥവാ തവിദ്ധിയാ ദേസി, തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതോതി.

തതോ ദേവപുത്തോ ന ഖോ പനാഹം ബ്രാഹ്മണ ദേവോതി പരേസം
കിഞ്ചി ദാതും സക്കോമി, തയാ പുഞ്ചേ കതസുചരിതാനുഭാവേന നിബുത്തതീതി
വത്ഥാ ദിബ്ബചക്ഖുനാ തസ്സ പുഞ്ചകമ്മം ദിസ്വാ തസ്സ പകാസേനോ ആഹ.

൭. കസ്സപേ ലോകപജ്ജാതേ, സമ്ബുദ്ധേ പരിനിബ്ബുതേ;
സബ്ബത്ഥ പത്ഥം ആസി, തസ്സ ബുദ്ധസ്സ സാസനം.

൮. തദാ പച്ചന്തിമേ ഗാമേ, ത്വമാസി കുലദാരകോ;
സദ്ധോ ആസി പസന്നോ ച, ദായകോ കുസലേ രതോ.

൯. തദാ പബ്ബജിതോ ഏകോ, ഗച്ഛന്തോ അന്തരാപഥേ;
ചോരേഹി അനുബദ്ധോസി, അച്ഛിന്നപത്തചീവരോ.

൧൦. സാഖാഭങ്ഗം നിവാസേത്ഥാ, പാരുപിത്ഥാ തഥേവ തം;
അന്തോഗാമം പവിട്ഠോസി, ഏസമാനോ പിഘോതികേ.

൧൧. തതോ ത്വം ചരമാനം തം, ദിസ്വാ കമ്പിതമാനസോ;
വത്ഥയുഗം അദാസി ത്വം, സദുഹം ദാനതോ ഫലം.

൧൨. പത്ഥോദന്നേന തം ഭിക്ഖും, പരിവിസിത്ഥാ യമാബലം;
പേസേസി അഭിവാദേത്ഥാ, സദ്ധായ സുദ്ധമാനസോ.

൧൩. ഇമം ത്വം അകരീ പുണ്ണം, തുയ്ഘേതം ചരിതം ഇമം;
തസ്സ തേ പുണ്ണകമ്മസ്സ, അമുഖ്യഫല മീദിസന്തി.

ഏവഞ്ച പന വത്ഥാ ഇദം തേ ബ്രാഹ്മണ ധനം രാജാദീഹി മയാ
അനാഹരണീയം കതം, ത്വം അപരിസങ്കന്തോ ഗഹേത്ഥാ യമാധിപ്പായം
കരോഹി, ഇമം ഖോ പന മണിരതനം ഇച്ഛിതിച്ഛിതം പസവതി, തേനാപി
ആനുഭാവേന തവ ദാനം അനുപച്ഛിന്ദന്തോ പുത്തദാരാദയോ പോസേഹിതി
അനുസാസി, തം സുത്ഥാ ബ്രാഹ്മണോ തേന വുത്തനിയാമേനേവ
ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ മഹാദാനം ദദന്തോ സീലം രക്ഖന്തോ ചിരം വസിത്ഥാ
അപരഭാഗേ തതോ ചുതോ ദേവലോകേ നിബുത്തതീതി.

൧൪. ഏവം നിഹീനാപി ധനേന സന്തോ,
ദാനന്വയം നേവ പരിച്ചജന്തി;
തസ്മാ ഹി ഭോന്തോ സതി ദേയ്യധമ്മേ,
മാ കത്ഥ ദാനേസു പമാദഭാവന്തി.

മോരിയബ്രാഹ്മണസ്സ വത്ഥും ഛട്ഠമം.

൩൭. പുത്തവത്ഥുഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

ഏകസ്ഥിം കിര സമയേ ലങ്കാദീപവാസിനോ സട്ഠിമത്താ ഭിക്ഖു
ജയമഹാബോധിം വന്ദിതുകാമാ ഏകതോ മന്തേത്ഥാ മഹാതിത്ഥേന നാവം
ആരൂഢ ജമ്ബുദീപം പത്ഥാ താമലിത്തിപട്ഠേനേ [\[തമലിത്തപട്ടനേ](#)

[ഇതികത്വചി](#) ഓതരിത്യാ അനുകൂലമേന പാഠലിപുത്തനഗരം പാപുണിംസു. അഥ തസ്മിൻ നഗരേ പിണ്ഡായ ചരന്തേ തേ ഭിക്ഖു ഏകോ ദുഗ്ഗതമനുസ്സോ ദിസ്വാ ചിരേന [\[ചിരേനാഹംഭിട്ഠാ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) മയാ ദിട്ഠാ ബുദ്ധപുത്താതി സോമനസ്സോ ഭരിയം പക്കോസിത്യാ ഭദ്രേ ഇമേസം അയ്യാനം ദാനം ദാതുകാമോമ്ഹി, പുണ്യേ നോ അകതപുഞ്ഞത്താ ഇദാനി ദുഗ്ഗതാ ജാതാ, ഇമേസു പുഞ്ഞക്ഖേത്തേസു ബീജം നോ ചേ രോപേസ്സാമ, പുനപി ഏവമേവ ഭവിസ്സാമാതി വത്യാ കിം മേ ഗേഹേ ദേയ്യധമ്മം അത്ഥിതി പുച്ഛി. സാ തം സുത്യാ ഘരേ നോ സാമി അയ്യാനം കിഞ്ചി ദാതബ്ബം ന പസ്സാമീ. അപി ച മമ പുത്തം മാരേത്യാ ദാനം ദാതും സക്കാതി. സോ തസ്സാ കഥം സുത്യാ ഭദ്രേ പുത്തം മാരേത്യാ കിം ദാനം ദേമാതി ആഹ. തായ തം സുത്യാ സാമി കിം ന ജാനാസി, പുത്തേ നോ മതേ സന്ദിട്ഠസമ്ഭത്താ ഞാതിമിത്തസുഹജ്ജാ ച അമ്ഹാകം സന്തികം ആഗച്ഛാന്താ കിഞ്ചി പണ്ണാകാരം ഗഹേത്യാ ആഗച്ഛന്തി. മയം തേന പണ്ണാകാരേന ദാനം ദസ്സാമാതി വുത്തേ ഉപാസകോ സാധു തഥാ കരോഹീതി മാത്യാ ഏവ ഭാരമകാസി, സാ പുത്തം മാരേതും അവിസഹന്തി ആഹ. തഥാ ഹി.

- ൧. കിച്ഛാ ലദ്ധം പിയം പുത്തം, അമ്മമ്മാതി പിയം വദം;
സുനിലനേത്തം സുഭമും, കോ പക്കമിതുമിച്ഛതി.
- ൨. മാതരാ മാരിയന്തോപി, മാതരമേവ രോദതി;
മാരേതും തം ന സക്കോമി, ഹദയം മേ പവേധതീതി.

ഏവഞ്ച പന വത്യാ അഹം സാമി ന സക്കോമി പുത്തം മാരേതും. തഥാ മാരേഹീതി പുത്തം പിതൃസന്തികം പേസേസി. അഥ സോപി തം മാരേതു മസക്കോന്തോ ഏവമാഹ. വുത്തഞ്ജഹി.

- ൩. തായന്തി പിതുന്നോ ദുക്ഖം, പുത്താ പുത്താതി കിത്തിതാ;
പിതൃ ദുക്ഖം സുഖം പുത്താ, ദായാദാ ഹോന്തി സബ്ബദാ.
- ൪. തസ്മാ മേ സദിസം പുത്തം, പില്ലകം മഞ്ജുഭാസനം;
ന സക്കോമി അഹം ഭദ്രേ, ജീവിതാ തം വിയോജിതും.
- ൫. അയസഞ്ച അകിത്തിഞ്ച, പപ്പോതി പുത്തഘാതകോ;
പാണാതിപാതകമ്മമ്പി, കാമം സോ ഹുസതേ നരോതി.

ഏവഞ്ച പന വത്യാ സോ തഥേവ തവ പുത്തം മാരേഹീതി പേസേസി, ഏവം തേന വുത്തേ പുമസ്സ മാരപാണുപായം പരിയേസന്താ ഏവമാഹംസു, അമ്ഹേ പനിമം മാരേതും ന സക്കോമി, അമ്ഹാകം പച്ഛാഗേഹേ മഹന്തോ വമ്മികോ അത്ഥി, തസ്മിൻ ഏകോ നാഗരാജാ പടിവസതി. കുമാരം തത്ഥ പേസേസ്സാമ, സോ തം ധസിത്യാ മാരേസ്സതീതി. ഇച്ചേതേ ഏസോ ഖോ ഉപായോ ഏവാതി ചിന്തേത്യാ കുമാരം പക്കോസിത്യാ അഞ്ചനാ വലിവലയാദീഹി മണ്ഡേത്യാ തസ്സ ഹത്ഥേ ഗേണ്ഡും [\[തേണ്ഡും ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) റപേത്യാ താത പച്ഛാഗേഹേ വമ്മികസമീപം ഗത്യാ കീളാതി പേസേസും. തതോ ദാരകോ ഗത്യാ ഗേണ്ഡുകേന കീളന്തോ വമ്മികബിലേ ഗേണ്ഡുകം പാതേസി. അഥ സോ ഗേണ്ഡുകം ഗണ്ഹിസ്സാമിതി വമ്മികസുസിരേ ഹത്ഥം പവേസേസി. തതോ സപ്പോ കുജ്ജയിത്യാ സുസൂതിസദു കരോന്തോ മഹന്തം ഫണം കത്യാ ബിലതോ സീസം ഉക്ഖിപിത്യാ ഓലോകേന്തോ അട്ഠാസി കുമാരസ്സ ഹത്ഥതോ

പരിഗലിതപാസംവിയ. അമസ്സ കുമാരോ കിഞ്ചി അജാനന്തോ സപ്തസ്സ ഗീവം ദജ്ജഹം ഗണ്ഹി. അമസ്സ മാതാപിതുന്നം സദ്ധാബലേന നാഗരാജാ കുമാരസ്സ കരതലേ അട്ഠംസം ഇച്ഛാദായകം കണ്ഠമണിരതനം പാതേസി. കുമാരസ്സ മാതാപിതരോ ദാരം നിസ്സായ റിതാ തസ്സ കിരിയം ഓലോകേന്തോ തം മണിരതനം ദിസ്വാ സീഘം ഗന്താ പുത്തം ഉക്ഖിപിത്വാ ഹത്ഥതോ മണിരതനം ഗണ്ഹിംസു. തതോ തേ തം മണിരതനം പരിസുദ്ധാസനേ റപേത്വാ ഉപചാരം കത്വാ അമ്ഹാകം ഇദഞ്ചിദഞ്ച ദേമാതി അബ്ഭുക്കിരിംസു. അമ തേ മണിരതനാനുഭാവേന ഗേഹദാരേ മഹന്തം മണ്ഡപം കാരേത്വാ വിതാനാദിനാ മണ്ഡപം അലങ്കരിത്വാ ഭിക്ഖുനം ആസന്നാനി പഞ്ഞാപേത്വാ തേ സട്ഠിമത്തേ ഭിക്ഖു നിസീദാപേത്വാ മഹാദാനം അദംസു. തതോ നഗരവാസിനോ മണിരതനാനുഭാവം സുത്വാ സന്നിപതിംസു. അമ തേ തേസം മജ്ജേ അത്തനോ സദ്ധാബലേന മണിരതനസ്സ ലാഭം പകാസേത്വാ ഇമഞ്ഹി ദാനത്ഥായേവ പരിച്ഛജാമാതി ഏകസ്ഥിം റാനേ പതിട്ഠാപേത്വാ തേനാനുഭാവേന യാവജീവം ദാനം ദദന്താ സീലം രക്ഖന്താ ആയുപരിയോസാനേ ദേവലോകേ നിബൃത്തിംസുതി.

൬. ഛേരത്ഥാന പേമം അപി അത്രജേസു,
ദദന്തി ദാനം ഇയ മാനുസേവം;
ന ദദാതി കോ നാമ നരോ സമിദ്ധോ,
ദാനഞ്ഹി ദാനസ്സ ഫലം സരന്തോതി.

പുത്തവത്ഥും സത്തമം.

൩൮. തേഭാതികമധുവാണിജകാനം വത്ഥുമ്ഹി അയമാനുപുബ്ബികമാ

അതീതേ കിര ബാരാണസിയം തേ ഭാതികാ ഏകതോ ഹുത്വാ മധും വിക്കിണന്താ പുത്തദാരേ പോസേന്തി. തതോ തേസു ഏകോ പച്ചന്തം ഗന്താ മലയവാസീനം [\[മലവാസീനം ഇതിപികത്ഥചി\]](#) ഹത്ഥതോ മധും കിണിത്വാ [\[വക്കിണിത്വാ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) ഗണ്ഹാതി, ഏകോ ഗഹിതഗഹിതമധും നഗരം ആഹരതി. ഏകോ തേന ആഹടാഹടമധുനി ബാരാണസിയം നിസീദിത്വാ വിക്കിണാതി. തസ്ഥിം സമയേ ഗന്ധമാദനപബ്ബതേ ഏകോ പച്ചേകബുദ്ധോ വണരോഗേനാ തുരോ അഹോസി. അമഞ്ഞതരോ പച്ചേകബുദ്ധോ തസ്സ മധുനാ ഫാസു ഭവിസ്സതീതി ഞത്വാ ഗന്ധമാദനപബ്ബതേയേവ റിതോ ചീവരം പാരുപിത്വാ ആകാസേനാ ഗന്താ നഗരദാരേ ഓതരിത്വാ കത്ഥ മധും ലഭാമീതി [\[ലബ്ഭതി ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) ഓലോകേന്തോ അട്ഠാസി, തദാ തസ്ഥിംപരകുലേ ഭതിം കത്വാ ജീവമാനാ ഏകാ ചേടികാ ഘടമാദായ ഉദകത്ഥം തിത്ഥം ഗച്ഛന്തീ മഗ്ഗാ ഓക്കമ്മ ഘടം റപേത്വാ വന്ദിത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി, തദാ പച്ചേകബുദ്ധോ ഭഗിനീ ഏത്ഥ ഭിക്ഖായ ചരന്താനം കതരസ്ഥിം റാനേ മധു ലബ്ഭതിതി പുച്ഛി. സാ തസ്സ കഥം സുത്വാ മധുആപണസ്സ പഞ്ഞായനട്ഠാനേ റത്വാ ഹത്ഥം പസാരേത്വാ ഏസ ഭന്തേ മധുആപണോതി ദസ്സേത്വാ യജ്ജായം പച്ചേകബുദ്ധോ ആപണതോ മധും ന ലഭതി. മമ നിവത്ഥവത്ഥകം ദത്വാപി മധും ദസ്സാമീതി ചിന്തേത്വാ ഓലോകേന്തീ തത്ഥേവ അട്ഠാസി, അമ പച്ചേകബുദ്ധോ അനുപുബ്ബേന വിചരന്തോ [\[ചരന്തോ ഇതിപികത്ഥചി\]](#) മധുആപണം സമ്പാപുണി, തതോ കുടിമ്ബികോ [\[കുടിമ്ബ കോ ഇതിപികത്ഥചി\]](#) തം ദിസ്വാ ഹത്ഥതോ പത്തം ഗഹേത്വാ ആധാരകേ റപേത്വാ മധുഘടം ആദായ പത്തസ്സ ഉപനാമേന്തോ സഹസാ നിക്കുജ്ജി. തതോ മധു പത്തം പൂരേത്വാ ഉത്തരന്തോ

പുന ഭൂമിയം പഗ്ഘരി. തം ദിസാ സോമനസ്സോ വാണിജോ ഏവം പത്മനമകാസി.

വുത്തഞ്ഹി മഹാവംസേ.

- ൧. തത്ഥ പത്തസ്സ ബുദ്ധസ്സ, വാണിജോ സോ പസാദവാ;
വിസ്സന്ദയന്തോ മുഖന്തോ, പത്തപുരം മധും അദാ.
- ൨. പുണ്ണഞ്ച ഉപ്പതീതഞ്ച, പതിതഞ്ച മഹീതലേ;
ദിസാ മധും പസന്നോ സോ, ഏവം പണിദഹീ തദാ.
- ൩. ജമ്ബുദീപേ ഏകരജ്ജം, ദാനേനാനേന ഹോതു മേ;
ആകാസേ യോജനേ ആണാ, ഭൂമിയം യോജനേപിതി.

ഏവഞ്ച പന വത്ഥാ പത്തം അദാസി, പച്ചേകബുദ്ധോ പത്തം പടിഗുഹേത്ഥാ തത്ഥേവ റിതോ.

- ൪. ഇച്ഛിതം പത്ഥിതം തുയ്ഹം, വിപ്പമേവ സമിജ്ജത്ത്വതു;
പുരേന്തു ചിത്ഥസംകപ്പാ, ചന്ദോ പണ്ണരസോ യഥാ.
- ൫. ഇച്ഛിതം പത്ഥിതം തുയ്ഹം, സബ്ബമേവ സമിജ്ജത്ത്വതു;
പുരേന്തു ചിത്തസംകപ്പാ, മണിജോതിരസോ യഥാതി.

വത്ഥാ മങ്ഗലം വഡ്ഢേത്ഥാ അഗമാസി. അമ്മന്തരാമഗ്ഗേ റിതാ ഘടച്ചേടികാ പച്ചേകബുദ്ധാഭിമുഖം ഗന്താ മധും ലഭിത്ഥ ഭന്തേതി പുച്ഛി. തേന ലദ്ധം ഭഗിനീതി വുത്തേ കിം വത്ഥാ സോ അദാസീതി പുച്ഛി. പച്ചേകബുദ്ധോ സബ്ബം കമേസി. സാ തം സുത്ഥാ മോകം ഭന്തേ ഇധേവ ഹോഥ ദാസിയാ അനുഗൃഹത്ഥായാതി സീഘം ഗേഹം ഗന്താ നിവത്ഥപിളോതികാ അത്തന്നോ സാടകം യോവിത്ഥാ ആഹരിത്ഥാ ചുമ്പടകം കത്ഥാ പച്ചേകബുദ്ധസ്സ അദാസി, യദാ സോ ഭന്തേ മധുദായകോ സകലജമ്ബുദീപേ ഏകരജ്ജം കാരേതി. തദാഹം തസ്സ അഗ്ഗമഹേസീ ഭവേയ്ത്തി വത്ഥാ പത്ഥനം കരോന്തിഏവമാഹ.

- ൬. യദാ തേ മധുദോ ഭന്തേ, ഭൂഭുജോ ഹോതി ഭൂതലേ;
തസ്സ ഹേസ്സം തദാ ഭന്തേ, പിയാ അഗ്ഗമഹേസികാ.
- ൭. സുരുപാച സുവാണീച, സുയസാ സുബ്ബതാ സുഭാ;
അസ്സം തസ്സ പിയാചാഥ, മനാപാ ഇച്ഛദാ [\[ഇച്ഛിദാ ഇതിപികത്ഥചി\]](#)
സദാതി.

തസ്സാപി തദാ പച്ചേകബുദ്ധോ തത്ഥേവ ഹോതുതി മങ്ഗലം വത്ഥാ ആകാസേന ഗന്ധമാദനമേവ അഗമാസി, അമാപരഭാഗേ തേ തയോപി ഏകതോ ഹുത്ഥാ മധുലോകനം കരോന്താ തം മധുഘടം കുഹിന്തി പുച്ഛിംസു, സോ തേനത്തനാ കതകമ്മം വത്ഥാ സചേ തുമ്പേ തസ്ഥിം പത്തിം അനുമാദേയ്താഥ, തം സാധു. നോ ചേ. മധുഅഗ്ഘനകം മമ ഹത്ഥതോ ഗണ്ഠമാതി വത്ഥാ തേഹി തതോ ന നോ അത്ഥോ [\[നനോഹത്ഥോ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) മധുനാ, കീദിസസ്സേതം അദാസീതി വുത്തേ തം സുത്ഥാ ഇതരോ പച്ചേകബുദ്ധാ നാമേ തേ ഗന്ധമാദനേ വസന്തി കാസാവം പാരുപിത്ഥാ കുലേ കുലേ ഭിക്ഖം ചരന്തി, സന്തോ ഏതേ സീലവന്താതി കമേസി, അഥ തേസു ജേട്ഠോ ബ്രാഹ്മണചണ്ഡാലകാപി കാസാവം പരിദഹിത്ഥാ ചരന്തി. നൂനായം

ചണ്ഡാലകോതി മഞ്ഞാമീതി ആഹ, മജ്ജിമോ കൂജ്ജിതാ തവ പച്ചേകബുദ്ധം പരസമുദ്ദേ വിപാഹീതി അപോച, അഥ തേസം കഥം സുതാ മധുദായകോ മാ ഭോ തുമ്ഹേ അരിയാനം മഹേസക്ഖാനം മഹാനുഭാവാനം പച്ചേകബുദ്ധാനം ഫരൂസം കഥേമ. നിരയദുക്ഖാ ന ഭായമാതിആദിനാ അനേകാ കാരേണ നിവാരേത്വാ തേസം ഗുണം പകാസേസി, തം സുതാ തേ ഉഭോപി സായൂതി പസന്നാചിത്താ അനുമാദിംസു, അപരഭാഗേ തേ കാലം കത്വാ ദേവമനുസ്സേസു സംസരന്താ തത്ഥ തത്ഥ മഹാസമ്പത്തിയോ അനുഭവിത്വാ അമ്ഹാകം സത്ഥു പരിനിബ്ബാണതോ ദിന്നം വസ്സസതാനം അച്ചയേണ അത്തനോ അത്തനോ സമ്പത്തട്ഠാനേ നിബ്ബത്തിംസു. തേന വുത്തം.

പ്ര. അസോകോ മധുദോ സന്ധി, മിത്താദേവീ തു ചേടികാ;
ചണ്ഡാലവാദീ നിഗ്രോധോ, തിസ്സോ സോ പാരവാദികോതി.

തേസു ചണ്ഡാലവാദീ ജേട്ഠവാണിജോ ബിന്ദുസാരരഞ്ഞോ ജേട്ഠപുത്തസ്സ സുമനരാജകുമാരസ്സ പുത്തോ ഹുത്വാ നിബ്ബത്തി. തസ്സായമാനുപുബ്ബികഥാ. ബിന്ദുസാരരഞ്ഞോ കിര ദുബ്ബലകാലേയേവ അസോകകുമാരോ അത്തനാ ലദ്ധം ഉജ്ജേണിയാ രജ്ജം പഹായ ആഗന്താ സബ്ബനഗരം അത്തനോ ഹത്ഥഗതം കത്വാ സുമനരാജകുമാരം അഗ്ഗഹേസി. തം ദിവസമേവ സുമനസ്സ രാജകുമാരസ്സ സുമനാ നാമ ദേവീ പരിപുണ്ണഗബ്ഭാ അഹോസി. സാ അഞ്ഞാതകവേസേന നിക്ഖമിത്വാ അവിദുരേ അഞ്ഞതരം ചണ്ഡാലഗാമം സന്ധായ ഗച്ഛന്തി ജേട്ഠകചണ്ഡാലസ്സ ഗേഹതോ അവിദുരേ നിഗ്രോധോ അത്ഥി, തസ്മിം രുക്ഖേ അധിവത്ഥായ ദേവതായ ഇതോ ഏഹി സുമനേതി വദന്തിയാ സദും സുതാ തസ്സാ സമീപം ഗതാ, ദേവതാ അത്തനോ ആനുഭാവേണ ഏകം സാലം നിമ്മിണിത്വാ ഏതഥ വസാഹീതി പാദാസി. സാ തം സാലം പാവീസി, ഗതദിവസേയേവ സാ പുത്തം വിജായി. സാ തസ്സ നിഗ്രോധദേവതായ പരിഗൃഹിതത്താ നിഗ്രോധോത്പേവ നാമം അകാസി. ജേട്ഠകചണ്ഡാലോ ദിട്ഠദിവസതോപ്പഭൂതി തം അത്തനോ സാമീധീതരം വിയ മഞ്ഞമാനോ നിബദ്ധവത്തം പട്ഠപേസി. രാജധീതാ തത്ഥ സത്തവസ്സാനി വസി, നിഗ്രോധകുമാരോപി സത്തവസ്സികോ ജാതോ, തദാ മഹാവരുണത്ഥേരോ നാമ ഏകോ അരഹാ ദാരകസ്സ ഹേതുസമ്പദം ദിസ്വാ വിഹരമാനോ സത്തവസ്സികോ ദാനി ദാരകോ. കാലോ നം പബ്ബാജേതുന്തി ചിന്തേത്വാ രാജധീതായ ആരോചാപേത്വാ നിഗ്രോധകുമാരം പബ്ബാജേസി, കുമാരോ ഖുരഗ്ഗേയേവ അരഹത്തം പാപുണി. തേന വുത്തം മഹാവംസേ.

൯. തം മഹാവരുണോ മേരോ, തദാ ദിസ്വാ കുമാരകം;
ഉപനിസ്സയസമ്പന്നം, അരഹാ പുച്ഛി മാതരം;
പബ്ബാജേസി ഖുരഗ്ഗേ സോ, അരഹത്തമപാപുണീതി.

സോ കിര ഏകദിവസം പാതോവ സരീരം പടിജഗ്ഗിത്വാ ആചരിയുപജ്ജായവത്തം കത്വാ പത്തചീവര മാദായ മാതുളപാസികായ ഗേഹദാരം ഗച്ഛാമീതി നിക്ഖമി. മാതൂനിവാസട്ഠാനഞ്ചസ്സ ദക്ഖിണദാരേണ നഗരം പവിസിത്വാ നഗരമജ്ജേണ ഗത്വാ പാചീനദാരേണ നിക്ഖമിത്വാ ഗന്തബ്ബം ഹോതി. തേന ച സമയേണ അസോകോ ധമ്മരാജാ പാചീനദിസാഭിമുഖോ സീഹപഞ്ജരേ ചങ്കമതി. തം ഖണ്ഡേവ നിഗ്രോധോ രാജങ്ഗണം സമ്പാപുണി സന്തിന്ദിയോ സന്തമാനസോ യുഗമത്തം പേക്ഖമാനോ, തേന വുത്തം ഏകദിവസം സീഹപഞ്ജരേ റിതോ അദുസ

നിഗ്രോധം സാമണേരം രാജങ്ഗണേന ഗച്ഛന്തം ദന്തം ഗുന്തം സന്തിന്ദ്രിയം
ഇരിയാപഥസമ്പന്നന്തി. ദിസ്വാ പനസ്സ ഏതദഹോസി. അയം ജനോ സബ്ബോപി
വിക്ഖിത്തചിത്തോ ഭന്തമിഗപടിഭാഗോ. അയം പന ദഹരകോ
അവിക്ഖിത്തോ അതിവിയസ്സ ആലോകിതവിലോകിതം
സമ്മിഞ്ജനപസാരണഞ്ച സോഭതി. അദ്ധാ ഏതസ്സബ്ഭന്തരേ ലോകുന്തരയമ്മോ
ഭവിസ്സതീതി രഞ്ഞോ സഹ ദസ്സനേനേവ സാമണേരേ ചിത്തം പസീദി, പേമം
സണ്ഠഹി, കസ്ഥാ. പുബ്ബേ കിര പുണ്ണകരണകാലേ രഞ്ഞോ ജേട്ഠകഭാതാ
വാണിജകോയം.

൧൦. പുബ്ബേവ [\[പുബ്ബേന ഇതികത്ഥചി\]](#) സന്നിവാസേന, പച്ചുപ്പന്നഹിതേന
വാ;
ഏവം തം ജായതേ പേമം, ഉപ്പലംവ യമോദകേതി.

അഥ രാജാ സഞ്ജാതപേമോ സബ്ബഹുമാനോ സാമണേരം പക്കോസമാതി
അമച്ചേ പേസേസി, തേ അതിചിരായന്തിതി പുന ദേവ തയോ പേസേസി
തൂരിതം ആഗച്ഛതുതി. സാമണേരോ അത്തനോ പകതിയാ ഏവ അഗമാസി.
രാജാ പതിരുപാസനം ഞ്ഞാ നിസീദമാതി ആഹ. സോ ഇതോചിതോ ച
വിലോകേത്വാ നത്ഥി ദാനി അഞ്ഞോ ഭിക്ഖുതി സമുസ്സിതസേതച്ഛത്തം
രാജപല്ലങ്കം ഉപസങ്കമിത്വാ പത്തം ഗണ്ഠനത്ഥായ രഞ്ഞോ ആകാരം ദസ്സേസി.
രാജാ തം പല്ലങ്കസമീപം ഗച്ഛന്തം ഏവ ദിസ്വാ ചിന്തേസി അജേജവ ദാനി
അയം സാമണേരോ ഇമസ്സ ഗേഹസ്സ സാമികോ ഭവിസ്സതീതി, സാമണേരോ
രഞ്ഞോ ഹത്ഥേ പത്തം ദത്വാ പല്ലങ്കം അഭിരുഹിത്വാ നിസീദി. രാജാ
അത്തനോ അത്ഥായ സമ്പാദിതം സബ്ബം യാഗുഖജജകഭത്തവികതിം ഉപന്നാമേസി.
സാമണേരോ അത്തനോ യാപനമത്തമേവ സമ്പടിച്ഛി. ഭത്തകിച്ചാവസാനേ രാജാ
ആഹ സത്ഥാരാ തുമ്ഹാകം ദിന്നദാവാദം ജാനാമാതി. ജാനാമി മഹാരാജ
ഏകദേശേനാതി. താത മയ്ഹന്വി നം കഥേഹീതി. സാധു മഹാരാജാതി രഞ്ഞോ
അനുരൂപം ധമ്മപഘ്വദ അപ്പമാദവഗ്ഗം അനുമാദനത്ഥായ അഭാസി. രാജാ പന
അപ്പമാദോ അമതപദം, പമാദോ മച്ചുനോ പദംതി സുത്വാവ അഞ്ഞാതം താത,
പരിയോസാപേഹീതി ആഹ. സാമണേരോ അനുമാദനാ വസാനേ
ദത്തിംസധുവഭത്താനി [\[ദിത്തിംസധുരഭത്താനി ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) ലഭിത്വാ പുന
ദിവസേ ദത്തിംസഭിക്ഖു ഗഹേത്വാ രാജന്തോപുരം പവിസിത്വാ ഭത്തകിച്ച
മകാസി. രാജാ അഞ്ഞേപി ദത്തിംസഭിക്ഖു തുമ്ഹേഹി സദ്ധിംസേവ ഭിക്ഖം
ഗണ്ഠന്തുതി ഏതേനേവ ഉപായേന ദിവസേ ദിവസേ വഡ്ഢാപേന്തോ
സട്ഠിസഹസ്സാനം ബ്രാഹ്മണപരിബ്ബാജകാനം ഭത്തം ഉപച്ഛിന്ദിത്വാ
അന്തോനിവേസനേ സട്ഠിസഹസ്സാനം ഭിക്ഖുനം നിച്ചഭത്തം പട്ഠപേസി
നിഗ്രോധത്ഥേരഗതേനേവ പസാദേന. നിഗ്രോധത്ഥേരോപി രാജാനം സപരിസം
തീസു സരണേസു പഞ്ചസു സീലേസു പതിട്ഠാപേത്വാ ബുദ്ധസാസനേ
പോമുജ്ജനികേന പസാദേന അചലപ്പസാദം കത്വാ പതിട്ഠാപേസി. രാജാപി
അസോകാരാമം നാമ മഹാവിഹാരം കാരാപേത്വാ സട്ഠിസഹസ്സാനം
ഭിക്ഖുനം നിച്ചഭത്തം പട്ഠപേസി. സകലജമ്ബുദീപേ ചതുരാസീതിയാ
നഗരസഹസ്സേസു ചതുരാസീതിവിഹാരസഹസ്സാനി കാരാപേസി. തേന വുത്തം.

൧൧. ചണ്ഡാലവാദിദോസേന,
ജാതോ ചണ്ഡാലഗാമകേ;
പത്താനുമോദനാ പാകാ,
ആസേ സോ [\[അസേസോ ഇതിപികത്ഥചി\]](#) ഹി അന്നാസവോതി.

അയം നിഗ്രോധമേരസ്സ കമാനയോ.

മധുദായകോ പന വാണിജോ ദേവലോകതോ ചവിത്വാ പുപ്ഫപുരേ
രാജകുലേ ഉപ്പജ്ജിത്വാ പിയദാസോ നാമ കുമാരോ ഹുത്വാ ഛരത്തം
ഉസ്സാപേത്വാ സകലജമ്ബുദീപേ ഏകരജ്ജം അകാസി. കഥം.

ബിന്ദുസാരരാജസ്സ ഏകസതപുത്താ അഹേസും. തേ സബ്ബേ അസോകോ
അത്തനാ സദ്ധിം ഏകമാതികം തിസ്സകുമാരം റപേത്വാ ഘാതേസി. ഘാതേന്തോ
ചത്താരി വസ്സാനി അനഭിസിത്തോവ രജ്ജം കാരേത്വാ ചതുന്നം വസ്സാനം
അച്ചയേന തമാഗതസ്സ പരിനിബ്ബാണതോ ദിന്നം വസ്സസതനം ഉപരി
അട്ഠാരസമേ വസ്സേ സകലജമ്ബുദീപേ ഏകരജ്ജാഭിസേകം പാപുണി. അഥ തം
സകലജമ്ബുദീപേ ചതുരാസീതിനഗരസഹസ്സേ രാജാനോ ആഗത്വാ
ഉപട്ഠഹിസ്സന്തി. തിണ്ണം ഉതുന്നം അനുച്ഛവികാ തയോ പാസാദാ അഹേസും.
ഏകോ മഹാസപ്പികോ , ഏകോ മോരഗീവോ, ഏകോ മങ്ഗലോ നാമ, തേസു
നേകനാടകസഹസ്സപരിവുതോ പടിവസതി. യാസ്സ മധുആപണം ദസ്സേസി, സാ
അസന്ധിമിത്താ നാമ ദേവച്ഛരപരിഭാഗാ രാജധീതാ ഹുത്വാ സട്ഠിസഹസ്സാനം
ഇത്ഥമിനം ജേട്ഠികാ ധമ്മാസോകരഞ്ഞോ അഗ്ഗമഹേസി അഹോസി.
അഭിസേകാനന്തരം തസ്സ ഇമാ രാജിദ്ധിയോ ആഗതാ, പഥവിയാ ച ഹേട്ഠാ
യോജനപ്പമാണേ ആണാ പവത്തതി. തഥാ ഉപരി ആകാസേ.
അനോതത്തദഹതോ അട്ഠഹി കാജേഹി സോളസപാനീയഘടേ ദിവസേ ദിവസേ
ദേവതാ ആഹരന്തി. യതോ സാസനേ ഉപ്പന്നസദ്ധോ ഹുത്വാ അട്ഠഘടേ
ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ അദാസി. ദേഘ ഘടേ സട്ഠിമത്താനം തേപിടകഭിക്ഖുനം ദേഘ
ഘടേ അഗ്ഗമഹേസിയാ അസന്ധിമിത്തായ. ചത്താരോ ഘടേ അത്തനാ
പരിഭുഞ്ചി ദേവതാ [\[ദേവതാഏവം ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#), ഏവ ഹിമവന്തതോ
നാഗലതാദന്തകട്ഠം സിനിദ്ധം മുദുകം രസവന്തം ദിവസേ ദിവസേ ആഹരന്തി,
തേന രഞ്ഞോ ച മഹേസിയാ ച സോളസന്നം നാടകസഹസ്സാനഞ്ച
സട്ഠിമത്താനഞ്ച ഭിക്ഖുസഹസ്സാനം ദേവസികം ദന്തപോണകിച്ചം നിപ്ഫജ്ജതി.
ദേവസികമേവസ്സ ദേവതാ അഗദാമലകം അഗദഹരീടകം സുവണ്ണവണ്ണഞ്ച
ഗന്ധരസസമ്പന്നം അമ്ബപക്കം ആഹരന്തി. ഛന്ദന്തദഹതോ പഞ്ചവണ്ണം
നിവാസനപാരുപനം പീതകവണ്ണം ഹത്ഥപുണ്ഠരനകപടം [\[ഹത്ഥപുച്ഛനകപട്ടം
ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) ദിബ്ബഞ്ച പാനം ആഹരന്തി. ദേവസികമേവസ്സ അനുലേപനഗന്ധം
പാരുപനത്ഥായ അസുത്തമയികം സുമനപുപ്ഫപടം മഹാരഹഞ്ജ അഞ്ജനം
നാഗഭവനതോ നാഗരാജാനോ ആഹരന്തി. ഛന്ദന്തദഹതോയേവ ഉട്ഠിതസ്സ
സാലിനോ നവവാഹസഹസ്സനി ദിവസേ ദിവസേ സുവാ ആഹരന്തി. തേ
മുസികാ നിത്ഥുസകാനി കരോന്തി. ഏകോപി ഖണ്ഡതണ്ഡുലോ നാഹോസി.
രഞ്ഞോ സബ്ബട്ഠാനേസു അയമേവ തണ്ഡുലോ പരിഭോഗം ഗച്ഛതി.
മധുമക്ഖികാ മധും കരോന്തി. കമ്മാരസാലാസു അച്ഛാ കൂടം പഹരന്തി.
കരവീകസകുണാ ആഗത്വാ മധുരസ്സരം വികൃജേന്താ രഞ്ഞോ ബലികമ്മം
കരോന്തി. ഇമാഹി ഇദ്ധീഹി സമന്നാഗതോ രാജാ ഏകദിവസം
സുവണ്ണസങ്ഖലികബന്ധനം പേസേത്വാ ചതുന്നം ബുദ്ധാനം അധിഗതരുപദസ്സനം
കപ്പാ യുകം മഹാകാലനാഗരാജാനം ആനയിത്വാ സേതച്ഛത്തസ്സ ഹേട്ഠാ
മഹാരഹേ പല്ലങ്കേ നിസിദാപേത്വാ അനേകസത വണ്ണേഹി
ജലജമലജപുപ്ഫേഹി സുവണ്ണപുപ്ഫേഹി ച പൂജം കത്വാ സബ്ബാ
ലങ്കാരപതിമണ്ഡിതേഹി സോളസഹി നാടകസഹസ്സേഹി സമന്തതോ
പരിക്ഖിപിത്വാ അനന്തണാണസ്സ താവ മേ സദ്ധമ്മവരചക്കവത്തിനോ

സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ [\[സമ്മാസമ്ബുദ്ധരൂപം ഇതിസബ്ദത്വം\]](#) രൂപം ഇമേസം
അക്ഖിനം ആപാമം കരോഹിതി വത്വാ തേന നിമ്മിതം സകലസരീരേ
വിപ്ലവകിണ്ണപുണ്ണപഭാവനിബുത്താസീതി അനുബൃഞ്ജനപതിമണ്ഡിത ദ്വത്തിംസ
മഹാപുരിസലക്ഖണ സസ്സീരീകതായ
വികചകമലുപ്പലപുണ്ഡരീകപതിമണ്ഡിതമിവ സലിലതലം
താരാഗണരംസീജാലവിസരവിപ്ഫുരിതസോഭാസമുജ്ജലമിവ ഗഗനതലം
നീലപീതലോഹിതാ ദിഭഭോ
വിചിത്തവണ്ണരംസിവിനദ്ധബ്ധാമപ്പഭാപരിക്ഖേപവിലാസിതായ
സബ്ധാപ്പഭാനുരാഗഇന്ദ്രധനുവിജ്ജുല്ല്വതാപരിക്ഖിത്തമിവ കണകഗിരിസിഖരം
നാനാവിരാഗവിമലകേതുമാലാസമുജ്ജലിതചാരുമത്മകസോഭനം
നയനരസായനമിവ ച ബ്രഹ്മദേവമനുജനാഗയക്ഖഗണാനം ബുദ്ധരൂപം
പസ്സന്തോ സത്തദിവസാനി അക്ഖിപുജം നാമ അകാസി. രാജാ കിര
അഭിസേകം പാപുണിത്വാ തീണിയേവ സംവച്ഛരാണി ബാഹിരകപാസണ്ഡം
പരിഗണ്ഹി, ചതുത്ഥേ സംവച്ഛരേ ബുദ്ധസാസനേ പസീദി, തസ്സ പന പിതാ
ബിന്ദുസാരോ ബ്രാഹ്മണഭത്തോ അഹോസി. സോ ബ്രാഹ്മണാനഞ്ച
ബ്രാഹ്മണജാതിപാസണ്ഡാനം പണ്ഡരങ്ഗപരിബ്ബാജകാനഞ്ച സദ്ഠിസഹസ്സമത്താനം
നിച്ചഭത്തം പട്ഠപേസി. അസോകോപി പിതരാ പവത്തിതം ദാനം അത്തനോ
അന്തോപുരേ [\[അന്തോപുരേ ഇതിസബ്ദത്വം\]](#) തഥേവ ദദമാനോ ഏകദിവസം
സീഹപഞ്ജരേ റിതോ തേ ഉപസമപരിബാഹിരേന ആചാരേന ഭുഞ്ജമാനേ
അസംയതിന്ദ്രിയേ അവിനീതഇരിയാപഥേ ദിസ്വാ ചിന്തേസി, ഹുദിസം ദാനം
ഉപപരിക്ഖിത്വാ യുത്തട്ഠാനേ ദാതും വട്ടുതീതി. ഏവം ചിന്തേത്വാ അമച്ചേ
ആഹ, ഗച്ഛഥ ഭണേ അത്തനോ അത്തനോ സാധുസമ്മതേ സമണ്ഡബ്രാഹ്മണേ
അന്തോപുരം അഭിഹരഥ ദാനം ദസ്സാമീതി, അമച്ചാ സാധു ദേവാതി രഞ്ഞോ
പടിസ്സുത്വാ തേ തേ പണ്ഡരങ്ഗപരിബ്ബാജകാ ജീവക നിഗണ്ഠാദയോ ആനേത്വാ
ഇമേ മഹാരാജ അമ്ഹാകം അരഹന്തോതി ആഹംസു, അഥ രാജാ
അന്തോപുരേ ഉച്ചാവചാനി ആസനാനി പത്താപേത്വാ ആഗച്ഛന്തുതി വത്വാ
ആഗതാഗതേ ആഹ അത്തനോ അനുരൂപേ ആസനേ നിസീദമാതി, ഏകച്ചേ
ഭദ്രപിഠകേസു ഏകച്ചേ ഫലകപിഠകേസു നിസീദിംസു, തം ദിസ്വാ രാജാ നത്ഥി
ഏതേസം അന്തോ സാരോതി തത്ത്വാ തേസം അനുരൂപം ഖാദനീയഭോജനീയം
ദത്വാ ഉയ്യോജേസി. ഏവം ഗച്ഛന്തേ കാലേ ഏകദിവസം സീഹപഞ്ജരേ റിതോ
നിഗ്രോധസാമണേരം ദിസ്വാ തസ്ഥിം ഗതേന പസാദേന ബുദ്ധസാസനേ പസന്നോ
സദ്ഠിസഹസ്സമത്തേ പാസണ്ഡിയേ അപനേത്വാ സദ്ഠിസഹസ്സമത്തേ ഭിക്ഖു
ഭോജേന്തോ ബുദ്ധസാസനേ പസീദിത്വാ അസോകാരാമം കാരേത്വാ തത്ത്വ തേ
വസാപേന്തോ ഏകദിവസം അസോകാരാമേ സദ്ഠിസഹസ്സഭിക്ഖുനം ദാനം
ദത്വാ തേസം മജ്ജേയേ നിസജ്ജ സങ്ഘം ചതുഹി പച്ചയേഹി പവാരേത്വാ
ഇമം പഞ്ഹം പുച്ഛി, ഭന്തേ ഭഗവതാ ദേവീതയമ്മോ നാമ കിത്തകോ
ഹോതിതി, മഹാരാജ നവ അങ്ഗാനി, ഖണ്ഡതോ
ചതുരാസീതിയമ്മക്ഖണ്ഡസഹസ്സാനീതി. രാജാ ധമ്മേ പസീദിത്വാ ഏകേകം
ധമ്മക്ഖണ്ഡം ഏകേകവിഹാരേന പൂജേസ്സാമീതി ഏകദിവസമേവ
ഛന്നവുതികോടിഖനം വിസ്സജ്ജത്വാ അമച്ചേ ആണാപേസി, ഏകമേകസ്ഥിം
നഗരേ ഏകമേകം വിഹാരം കാരേന്താ ചതുരാസീതിയാ നഗരസഹസ്സേസു
ചതുരാസീതിവിഹാരസഹസ്സാനി കാരാപേമാതി, സയഞ്ച അസോകാരാമേ
അസോകമഹാവിഹാരത്ഥായ [\[സയംചഅസോകഹോവിഹാരത്ഥായ](#)
[ഇതിപികത്ഥചി\]](#) കമ്മം പട്ഠപേസി, സങ്ഘോ ഇന്ദഗുത്തത്ഥേരം നാമ
മഹിദ്ധികം മഹാനുഭാവം ഖിണാസവം നവകമ്മാധിട്ഠായകം അദാസി, മേരോ

യം യം ന നിട്ഠാതി, തം തം അത്തനോ ആനുഭാവേന നിട്ഠാപേസി,
ഏവംപിതീഹി സംവച്ഛരേഹി വിഹാരകമ്മം നിട്ഠാപേസി, ഏകദിവസമേവ
സബ്ബനഗരേഹി പണ്ണാനി ആഗമിംസു, അമച്ചാ രഞ്ഞോ ആരോചേസും
നിട്ഠിതാനി ദേവ ചതുരാസീതിമഹാവിഹാരസഹസ്സാനീതി. അഥ രാജാ
ഭിക്ഖുസങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭന്തേ മയാ ചതുരാസീതിവിഹാരസഹസ്സാനി
കാരിതാനി, ധാതുയോ കൂതോ ലച്ഛാമീതി പുച്ഛി, മഹാരാജ ധാതുനിധാനം നാമ
അത്ഥീതി സുണോമ, ന പന പഞ്ഞായതി അസുകട്ഠാനേതി. രാജാ രാജഗഹേ
ചേതിയം ഭിന്ദാപേത്വാ ധാതും അപസ്സന്തോ പടിപാകതികം കാരാപേത്വാ
ഭിക്ഖുഭിക്ഖുണിയോ ഉപാസകഉപാസികായോതി ചതസ്സോ പരിസാ ഗഹേത്വാ
വേസാലിയം ഗതോ. തത്രാപി അലഭിത്വാ കപിലവത്സം ഗതോ, തത്രാപി
അലഭിത്വാ രാമഗാമം ഗതോ, രാമഗാമേ നാഗാ ചേതിയം ഭിന്ദിതും നാദംസു.
ചേതിയേ നിപതിതകുടാലോ ഖണ്ഡാവണ്ഡം ഹോതി, ഏവം തത്രാപി
അലഭിത്വാ അല്പകപ്പം പാവം കൂസിനാരംതി സബ്ബചേതിയാനി ഭിന്ദിത്വാ ധാതും
അലഭിത്വാ പടിപാകതികാനി കത്വാ രാജഗഹം ഗത്വാ ചതസ്സോ പരിസാ
സന്നിപാതാപേത്വാ അത്ഥി കേനചി സുതപുബ്ബം അസുകട്ഠാനേ ധാതുനിധാനംതി
പുച്ഛി. തത്ഥേകോ വീസംവസ്സ സതികോ മേരോ അസുകട്ഠാനേ
ധാതുനിധാനംതി ന ജാനാമി, മയ്ഹം പന പിതാമഹത്ഥേരോ മയി
സത്തവസ്സികാലേ മാലാചങ്ഗോടകം ഗാഹാപേത്വാ ഏഹി സാമണേര
അസുകഗച്ഛന്തരേ പാസാണമൂപോ അത്ഥി. തത്ഥ ഗച്ഛാമാതി ഗത്വാ പുജേത്വാ
ഇമം റാനം ഉപധാരേതും വട്ടതി സാമണേരാതി ആഹ. അഹം ഏതമേവ
ജാനാമി മഹാരാജാതി ആഹ. രാജാ ഏതദേവ റാനംതി വത്വാ ഗച്ഛ
ഹരാപേത്വാ പാസാണമൂപം പംസുംച അപന്തോ ഹേട്ഠാ സുധാഭൂമിം
അദുസ, തതോ സുധാ ച ഇട്ഠകായോ ച ഹരാപേത്വാ അനുപുബ്ബേന
പരിവേണം ഓരുയ്ഹ സത്തരതനവാലികം അസിഹത്ഥാനി ച കട്ഠരൂപകാനി
സമ്പരിവത്തന്താനി അദുസ, സോ യക്ഖദാസകേ പക്കോസാപേത്വാ ബലികമ്മം
കാരാപേത്വാപി നേവ അന്തം പസ്സന്തോ ദേവതാ നമസ്സമാനോ അഹം ഇമാ
ധാതുയോ ഗഹേത്വാ ചതുരാസീതിവിഹാരസഹസ്സേ നിദഹിത്വാ സക്കാരം
കരോമി. മാ മേ ദേവതാ അന്തരായം കരോന്തുതി ആഹ, സക്കോ ദേവരാജാ
ചാരികം ചരന്തോ തം ദിസാ വിസ്സികമ്മം ആമന്തേത്വാ താത
അസോകധമ്മരാജാ ധാതുയോ നീഹരിസ്സാമീതി പരിവേണം ഓതിസ്സോ. ഗത്വാ
കട്ഠരൂപാനി നീഹരാപേഹീതി. സോ പഞ്ചചൂലകഗാമദാരകവേസേന ഗത്വാ
രഞ്ഞോ പുരതോ ധനുകഹത്ഥോ റത്വാ ഹാരേമി മഹാരാജാതി ആഹ, ഹര
താതാതി സരം ഗഹേത്വാ സന്ധിമ്ഹിയേവ വിജ്ജയി, സബ്ബം വിപ്പകിരീയിത്ഥ,
അഥ രാജാ ആവിഞ്ജനേ [\[അവിഞ്ചിനേ ഇതിപികത്ഥചി\]](#) ബന്ധകുഞ്ചികമുദ്രികം
ഗണ്ഹി, മണിക്ഖണ്ഡം പസ്സിത്വാ അനാഗതേ ദളിദുരാജാനോ ഇമം മണിം
ഗഹേത്വാ ധാതും സക്കാരം കരോന്തുതി പണ്ണേ അക്ഖരാന്തി ദിസാ
കുജ്ജയിത്വാ മാദിസാനം പന രാജൂനം [\[രാജാനം ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) ദളിദുരാജാതി
വത്തും അയുത്തംതി പുനപ്പുനം ഘടേത്വാ ദ്വാരം വിവരിത്വാ അന്തോഗേഹം
പവിട്ഠോ അട്ഠാരസവസ്സാധികാനം ദിന്നം വസ്സസതാനം ഉപരി
ആരോപിതദീപാ തഥേവ പജ്ജലന്തി, നീലുപ്പലപുപ്ഫാനി തംഖണ്ഡേവ
ആഹരിത്വാ ആരോപിതാനി വിയ പുപ്ഫസന്മാരോ തം ഖണ്ഡം സന്മതോ
വിയ ഗന്ധാ തം മുഹുത്തം പിംസിത്വാ റപിതാ വിയ അഹേസും. രാജാ
സുവണ്ണപട്ടം ഗഹേത്വാ അനാഗതേ പിയദാസോ നാമ കൂമാരോ ഛരന്തം
ഉസ്സാപേത്വാ അസോകോ നാമ ധമ്മരാജാ ഭവിസ്സതി, സോ ഇമാ ധാതുയോ
വിത്ഥാരിതാ കരിസ്സതീതി വാചേത്വാ ദിട്ഠോഹം അയ്യേന

മഹാകസ്സപത്മേരേനാതി വത്യാ വാമഹത്ഥം ആഭുജിത്യാ ദക്ഖിണഹത്ഥേന അപ്ഫോടേസി. സോ തസ്ഥിം റാനേ പരിചരണകയാതുമത്തമേവ റപേത്യാ സേസയാതുകയോ സബ്ബാ ഗഹേത്യാ യാതുകേരം പുബ്ബേ പിഹിതനയേനേവ പിദഹിത്യാ സബ്ബാ യഥാ പകതിയായേവ കാരേത്യാ ഉപരിപാസാണചേതിയം പതിട്ഠാപേത്യാ ചതുരാസീതിയാ വിഹാരസഹസ്സേസു യാതുകയോ പതിട്ഠാപേസി. അമേകദിവസം രാജാ വിഹാരം ഗത്വാ ഭിക്ഖുസംഘം വന്ദിത്യാ ഏകമന്തേ നിസിന്നോ യദി ഭന്തേ ഛന്നവുതികോടിധനം വിസ്സജ്ജത്യാ ചതുരാസീതിവിഹാരസഹസ്സാനിസചേതിയാനി കാരാപേത്യാപി അഹം ന ദായാദോ. അന്തോ കോ ദായാദോതി, പച്ചയദായകോ നാമ ത്വം മഹാരാജ, യോ പന അത്തനോ പുത്തഞ്ച യീതരഞ്ച പബ്ബാജേതി, അയം സാസനേ ദായാദോ നാമാതി ഏവം വുത്തേ അസോകോ രാജാ സാസനേ ദായാദഭാവം പത്ഥയമാനോ അവിദുരേ റിതം മഹിന്ദകുമാരം ദിസാ സക്ഖിസ്സസി താത ത്വം പബ്ബജിതുംതി ആഹ. കുമാരോ പകതിയാ പബ്ബജിതുകാമോ രന്തോ വചനം സുത്യാ അതിവിയ പാമോജ്ജാതോ പുബ്ബജാമി [\[പബ്ബജാമി ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) ദേവ. മം പബ്ബാജേത്യാ സാസനേ ദായാദോ ഹോമാതി ആഹ. തേന ച സമയേന രാജധീതാ സംഘമിത്താപി തസ്ഥിം റാനേ റിതാ ഹോതി. തം ദിസാ ആഹ ത്വന്വി അമ്മ പബ്ബജിതും സക്ഖിസ്സസീതി, സാധു താതാതി സമ്പടിച്ഛി. രാജാ പുത്താനം മനം ലഭിത്യാ പഹട്ഠചിത്തോ ഭിക്ഖുസംഘം ഉപസങ്കമിത്യാ ഭന്തേ ഇമേ ദാരകേ പബ്ബാജേത്യാ മം സാസനേ ദായാദം കരോമാതി. സങ്ഘോ രന്തോ വചനം സമ്പടിച്ഛിത്യാ കുമാരം മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന ഉപജ്ജായേന മഹാദേവത്ഥേരേന ആചരിയേന പബ്ബജാപേസി [\[പബ്ബജാപേസി ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#). മജ്ജിമംഗലേസുതേന ആചരിയേന ഉപസമ്പാദേസി, സോ ഉപസമ്പദാമാലകേയേവ സഹ പടിസമ്ഭിദാഹി അരഹത്തം പാപുണി. സങ്ഘമിത്തായപി രാജധീതായ ആചരിയാണി ആയുപാലത്ഥേരീ നാമ [\[അചാരിയാ ആയുപാലത്ഥേരീനാമ ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#). ഉപജ്ജായായാ ധമ്മപാലത്ഥേരീ നാമ അഹോസി. രാജാ പന അനേകാകാരേന ബുദ്ധസാസനം സോഭേത്യാ മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരസ്സ സഹായേന [\[സഹായേന. സാഹായേന. സാഹായേന ഇതിപികത്ഥചി\]](#) സട്ഠിസഹസ്സമന്തേ ദുസ്സിലേ തിത്ഥിയേ ബുദ്ധസാസനാ ഉപബ്ബാജേത്യാ തതിയധമ്മസംഗീതിം നിട്ഠാപേസി. തസ്ഥിം കിര സമാഗമേ ഭിക്ഖുഭിക്ഖുണിയോ കിത്തകാതി [\[കിത്തകാനീതി ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#), വുത്തഞ്ഛഹി.

൧൨. തസ്ഥിം സമാഗമേ ആസും, അസീതിഭിക്ഖുകോടിയോ;
അഹേസും സതസഹസ്സാനി, തേസു വീണാസവാ യതീ.

൧൩. നവുതിസതസഹസ്സാനി, അഹു ഭിക്ഖുണിയോ തഹിം;
വീണാസവാ സിക്ഖുണിയോ, സഹസ്സം ആസു താസു ചാതി.

ഏവം സോ അസോകോ ധമ്മരാജാ സകലജമ്ബുദീപേ അഗ്ഗരാജാ ഹുത്യാ ബുദ്ധസാസനം സോഭേത്തോ വിഹാസി. അയം പന്നേത്ഥ സങ്ഖേപോ, വിത്ഥാരോ പന മഹാവംസേ വുത്തോതി. വുത്തഞ്ഛഹി.

൧൪. സമ്പുണ്ണത്താ അയം തിസ്സോ, ചേതനായോ മധുപ്പദോ;
സബ്ബത്ഥ സബ്ബദാ സബ്ബ, സമ്പത്തിമഭിസമ്ഭുണീതി.

മജ്ജിമംഗലേസുതേന പന വാണിജോ അത്തനോ പാരവാദിദോസേന പരസമുദേ ലങ്കായം നിബ്ബത്തി. തസ്സേവം കമാപടിപാടി വേദിതബ്ബാ. തമ്ബപണ്ണിദീപേ കിര

മുടസീവോ നാമ രാജാ സർവ്വസ്ഥാനി രജ്ജം കാരേസി, തസ്സ
പുണ്ണപണ്ണാഗുണോപേതാ അണ്ണമണ്ണം ഹിതേസിനോ ദസ പുത്താ
അഹേസും. ദേ ച ധീതരോ. സഞ്ചേ തേ സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ വസന്തി.
അമാപരസ്ഥിം സമയേ അമച്ചാ മുടസീവരണ്ണേ കാലകതേ
ദേവാനംപിയതിസ്സകുമാരം അഭിസിഞ്ചിംസു, അഭിസേകസമകാലമേവസ്സ
അനേകാനി അച്ഛരിയാനി അഹേസും. താനി പകാസേന്താ
മഹാവംസകമാചരിയാ ആഹംസു.

൧൫. ദേവാനംപിയതിസ്സോതി, വിസ്സുതോ ദുതിയോ സുതോ;
തേസു [\[അഹോസിമുടസീവസ്സ, ദസപുത്തേസുപുണ്ണവാ ഇതികത്ഥചി\]](#)
ഭാതുസു സഞ്ചേസു, പുണ്ണപണ്ണാധികോ അഹു.

൧൬. ദേവാനംപിയതിസ്സോ സോ, രാജാസി പിതുഅച്ചയേ;
തസ്സാഭിസേകേന സമം, ബഹുനച്ഛരിയാനഹു.

൧൭. ലങ്കാദീപമ്ഹി സകലേ, നിയയോ രതനാനിച;
അന്തോരിതാനി ഉഗ്ഗന്ധാ, പഥവിതലമാരുഹും.

൧൮. ലങ്കാദീപസമീപമ്ഹി, ഭിന്നനാവാ ഗതാനി ച;
തത്ര ജാതാനി ച മലം, രതനാനി സമാരുഹും.

൧൯. ചരാതപണ്ണതപാദമ്ഹി, തിസ്സോ ച വേളുയട്ഠിയോ;
ജാതാ രഥപതോദേന, സമാനാ പരിമാണതോ.

൨൦. താസു ഏകാ ലതായട്ഠി, രജതാഭാ തഹിം ലതാ;
സുവണ്ണവണ്ണാ രുചിരാ; ദിസ്സന്തേതാ മനോരമാ.

൨൧. ഏകാ കുസുമയട്ഠിതു; കുസുമാനി തഹിംപന;
നാനാനി നാനാവണ്ണാനി; ദിസ്സന്തേതിഹുടാനി ച.

൨൨. ഏകാ സകുണ്ഡയട്ഠി തു, തഹിംപക്ഖിമിഗാ ബഹു;
നാനാ ച നാനാവണ്ണാ ച, സജീവാവിയ ദിസ്സരേ.

൨൩. ഹയഗജരഥാ മലക്യാ, വലയങ്ഗുലിവേംകാ ചേവ;
കകുധഫലാ പാകതികാ, ഇച്ചേ താ അട്ഠ ജാതിയാ.

൨൪. മുത്താ സമുദാ ഉഗ്ഗന്ധാ; തീരേ വട്ടിവിയട്ഠിതാ;
ദേവാനംപിയതിസ്സസ്സ; സഞ്ചം പുണ്ണവിജമ്ഭിതം.

൨൫. ഇന്ദനീലം വേളുരിയം, ലോഹിതങ്കമണീ ചി മേ;
രതനാനി പനേ താനി, മുത്താ താ താച യട്ഠിയോ;
സത്താഹബ്ഭന്തരേയേവ, രണ്ണേതാ സന്തികമാഹരുംതി.

തേന ച സമയേന ദേവാനംപിയതിസ്സമഹാരാജാ ച അസോകോ ധമ്മരാജാ
ച അഭിട്ഠസഹായാ ഹോന്തി. തസ്ഥാ സോ ഏതാനി രതനാനി ച അണ്ണതാനി
ബഹുനി ഉപായനാനി മമ സഹായസ്സ ദേമാതി ധമ്മാസോകമഹാനരിന്ദസ്സ
പണ്ണാകാരത്ഥായ പേസേസി. സോപി തം ദിസാ പസീദിത്വാ
പഞ്ചരാജകകുഡഭണ്ഡാനി ച അണ്ണഞ്ച ബഹുപണ്ണാകാരഞ്ച അഭിസേകത്ഥായ
പേസേസി. മയ്ഹം സഹായം അഭിസേകം കരോന്തുതി. ന കേവലഞ്ചേതം
ആമിസപണ്ണാകാരം. ഇമം കിര ധമ്മപണ്ണാകാരമ്പി പേസേസി.

പന്ത്രണ്ടാം ബുദ്ധാച യമ്മാച; സംഘാച സരണം ഗതോ;
ഉപസകത്തം വേദേസിം; സക്യപുത്തസ്സ സാസനേ.

പഞ്ചമേസു തീസു വത്സുസു; ഉത്തമേസു നരുത്തമ;
ചിത്തം പസാദയിത്ഥാന, സദ്ധായ സരണം വജാതി.

അമച്ചാ പുന ലങ്കമാഗമ്മ രാജാനം അഭിസിഞ്ചിംസു, തേന ഖോ പന സമയേന മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സമേരോ കത്ഥ നുഖോ അനാഗതേ സാസനം സുപ്പതിട്ഠിതം ഭവേയ്യാതി ഉപപരിക്ഖന്തോ പച്ചന്തിമേ സുപ്പതിട്ഠിതം ഭവിസ്സതീതി ഞ്ഞാ തേ തേ മേരേ തത്ഥ തത്ഥ പേസേത്ഥാ മഹാമഹിന്ദമേരം ഗത്ഥാ തമ്ബപണ്ണിദീപം പസാദേഹീതി നിയോജേസി, സക്കോ ച ദേവാനമിന്ദോ മഹാമഹിന്ദമേരം ഉപസംകമിത്ഥാ കാലകത്തോ ഭന്തേ മുടസീവോ രാജാ. ഇദാനി ദേവാനംപിയതിസ്സമഹാരാജാ രജ്ജം കാരേതി. സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന ച തുമ്പേ ബ്യാകതാ അനാഗതേ മഹിന്ദോ നാമ ഭിക്ഖു തമ്ബപണ്ണിദീപം പസാദേസ്സതീതി. തസ്ഥാ തിഹ ഖോ ഭന്തേ കാലോ ദീപവരം ഗമനായ, അഹമ്പി സഹായോ ഭവിസ്സാമീതി, മേരോ തസ്സ വചനം സമ്പടിച്ഛിത്ഥാ അത്തസത്തമോ ചേതിയപബ്ബതവിഹാരതോ വേഹാസം ഉപ്പതിത്ഥാ അനുരാധപുരസ്സ പുരത്ഥിമദിസായ മിസ്സകപബ്ബതേ പതിട്ഠഹി, ഇമം ഏതരഹി ചേതിയപബ്ബതോതിപി സഞ്ജാനന്തി. തദാ തമ്ബപണ്ണിയം ഉസ്സവദിവസോ ഹോതി, രാജാ ഛരണം കരോമാതി അമച്ചേ ആണാപേത്ഥാ ചത്താളീസസഹസ്സപുരിസേഹി പരിവാരിതോ നഗരമ്ഹാ നിക്ഖമിത്ഥാ മിസ്സകപബ്ബതം പായാസി മിഗവം കീളിതുകാമോ. അഥ തസ്ഥിം പബ്ബതേ അധിവത്ഥാ ഏകാ ദേവതാ രഞ്ഞോ മേരേ ദസ്സേസ്സാമീതി രോഹിതമീഗവണ്ണേന അവിദ്വരേ തിണ്ണപണ്ണാനി ഖാദമാനാ വിയ ചരതി, രാജാ അയുത്തം ദാനി പമത്തം വിജ്ജയിതുംതി ജിയം പോംസി, മിഗോ അമ്ബത്ഥലമഗ്ഗം ഗഹേത്ഥാ പലായിതും ആരഭി, രാജാ തം അനുബന്ധന്തോ അമ്ബത്ഥലമേവ അഭിരൂഹി, മിഗോപി മേരാനം അവിദ്വരേ അന്തരധായി, മഹിന്ദമേരോ രാജാനം അവിദ്വരേ ആഗച്ഛന്ത മന്ധേവ രാജാ പസ്സതു, മാ ഇതരേതി അധിട്ഠഹിത്ഥാ തിസ്സ തിസ്സ ഇതോ ഏഹീതി ആഹ, രാജാ തം സുത്ഥാ ചിന്തേസി. ഇമസ്ഥിം തമ്ബപണ്ണിദീപേ ജാതോ മം തിസ്സോതി നാമം ഗഹേത്ഥാ ആലപിതും സമത്ഥോ നാമ നത്ഥി. അയം പന ഛരിനഭിന്നപടധരോ ഭണ്ഡുകാസാവ വസനോ മം നാമേനാ ലപതി, കോ നുഖോ യം ഭവിസ്സതി മനുസ്സോ അമനുസ്സോ വാതി. മേരോ ആഹ.

പശ്ചമണാ മയം മഹാരാജ, യമ്മരാജസ്സ സാവകാ;
തവേവ അനുകമ്പായ, ജമ്ബുദീപാ ഇയാഗതാതി.

രാജാ യമ്മാസോകനരിന്ദേന പേസിതസാസനാനുസാരേന അനുസ്സരമാനോ അയ്യാ നുഖോ ആഗതാതി താവദേവ ആയുധം നിക്ഖിപിത്ഥാ ഏകമന്തം നിസീദി സമ്മോദനീയം കഥം കഥയമാനോ സാരണീയം [\[സമ്മോദനീയം-ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#) കഥം കുരുമാനോ. തസ്ഥിം താനിപി ചത്താളീസപുരിസസഹസ്സാനി ആഗത്ഥാ തം പരിവാരേസും, തദാ മേരോ ഇതരേപി ജനേ ദസ്സേസി, രാജാ ദിസ്വാ ഇമേ കദാ ആഗതാതി പുച്ഛി, മയാ സദ്ധിന്ധേവ മഹാരാജാതി. ഇദാനി പന ജമ്ബുദീപേ അഞ്ഞേപി ഏവരുപാ സമണാ സന്തീതി. മഹാരാജ ഏതരഹി ജമ്ബുദീപോ കാസാവപജ്ജാതോ ഇസിവാതപടിവാതോ, തസ്ഥിം.

൨൩.തേവിജാ ഇദ്ധിപ്പത്താ ച, ചേതോപരിഞ്ഞകോവിദാ;
വീണാസവാ അരഹന്തോ, ബഹു ബുദ്ധസ്സ സാവകാതി.

രാജാ തം സുത്വാ പസന്നോ അഹോസി, അഥ മേരോ രുക്ഖോപമാദിനാ
തസ്സ പഞ്ഞാവേയുത്തിയം ത്താ യമ്മം ദേസേസി സന്നരാമരേഹി സാധുകാരം
കാരയമാനോ. തേന വുത്ഥം.

൩൦.പണ്ഡിതോതി വിദിത്വാ, ചുല്ല്വഹത്ഥിപദോപമം;
സുത്തന്തം ദേസയീ മേരോ, മഹീപസ്സ മഹാമതി [\[മഹിമതീ
ഇതിപികത്ഥചി\]](#).

ദേസനാപരിയോസാനേ സോ സദ്ധിം തേഹി നരേഹി
ചത്താളീസസഹസ്സേഹി സരണേസു പതിട്ഠഹീതി. അഥസ്സ രാജാ സ്വേ ഭന്തേ മമ
ഗേഹേ ഭിക്ഖം ഗണ്ഹാമാതി യാചിത്വാ ഗത്വാ നഗരഞ്ച രാജഗേഹഞ്ച
അലങ്കരിത്വാ മേരേ നിസീദാപേത്വാ പണീതേനാഹാരേണ പരിവിസിത്വാ
അനുളാദേവിപ്പമുഖാഹി പഞ്ചസതഇത്ഥിഹി സദ്ധിം ഏകമന്തം നിസീദി. അഥ
മേരോ യമ്മരതന വസ്സം വസ്സാപേസി. തതോ താ പഞ്ചസതഇത്ഥിയോ
സോതാപത്തിഫലം പാപുണിംസു. തതോ ഹത്ഥിസാലായം സഹസ്സം, നന്ദനവനേ
സഹസ്സന്തി ഏവം ദുതിയദിവസേ അഡ്ഢതേയ്യാനി പാണ്ഡസഹസ്സാനി
സോതാപത്തിഫലേ പതിട്ഠാപേസി. തതിയദിവസേ അഡ്ഢനവപ്പമാണം
പാണ്ഡസഹസ്സന്തി ഏവം അനേകസതാനം അനേകസഹസ്സാനം അനേകസത
സഹസ്സാനം യമ്മാ മതം പായേസി. വുത്തഞ്ഹി.

൩൧.മഹാമഹിന്ദസുരിയോ, ലങ്കാവേഹാസമജ്ജയഗോ;
ബോധനേയുദ്ധ്വജേ കാസി, വികാസം യമ്മരംസിനാ.

൩൨.മഹാമഹിന്ദചന്ദോ സോ, ലങ്കാവേഹാസമജ്ജയഗോ;
ബോധേസി യമ്മരംസീഹി, വേനേയുകുമുദാകരേ.

൩൩.മഹാമഹിന്ദമേഘോ സോ, വസ്സം യമ്മദ്ധ്വവുട്ഠിയാ;
സാധൂനം ചിത്തബീജേസു, ജനേസി കൂസലങ്കുരേതി.

അഥ രാജാ സുമനസാമണേരേണ യമ്മാസോകസ്സ ഹത്ഥതോ
സമ്മാസദ്ധ്വദ്ധപരിഭുത്തപത്തപുരധാതുയോ ച സക്കസ്സ സന്തികാ
ദക്ഖിണക്ഖകധാതുഃച ആഹരാപേത്വാ [\[ആഹാരിത്വാ-ഇതിസബ്ബത്ഥ\]](#)
ചേതിയപബ്ബതേ മൂപം ആദിംകത്വാ സകലലങ്കാദീപേ യോജനേ യോജനേ
മൂപാനി കാരേത്വാ ദക്ഖിണകധാതുഃ നിദഹിത്വാ മൂപാരാമമൂപഞ്ച
പതിട്ഠാപേസി. അഥ സഞ്ഘമിത്തായ മേരിയാ ആനീതം ജയമഹാബോധിനോ
ദക്ഖിണമഹാസാഖം പതിട്ഠാപേത്വാ പൂജം കാരേസി. സബ്ബോ പന്നേത്ഥ
കമാവിത്ഥരോ മഹാവംസതോ വേദിതബ്ബോ.

൩൪.പാരവാദികദോസേന, ജാതേവം പരസാഗരേ;
പത്താനുമോദനാ ഏവം, ലങ്കായം ആസി ഇസ്സരോ.

൩൫.പാപന്വി ഏവം ഫലതീതി മത്വാ,
ത്ത്യാന പുത്തസ്സ ഫലം ഇദന്തി;
ഭോ യോനിസോ കുബ്ബമ പുത്തകമ്മേ,
ഗത്വാന യേ യത്ഥ ന സോചയന്തിതി.

തേഭാതികമധുവാണിജകാനം വത്സം അട്ഠം.

൩൯. ബോധിരാജയീതയാ [\[ബോധിരാജയീതായ ഇതിസബ്രമ\]](#) വത്സമ്ഹി
അയമാനുപുബ്രീകമാ

ഭഗവതി പരിനിബൃതേ ലങ്കായം സാസനേ സുപ്തീടിതേ തത്ത്വ
ഹകുരേളീതി ഏകോ ഗാമോ അഹോസി, തത്ത്വകോ ദാരികാ ഗാമാദാരികാഹി
സദ്ധിം തത്ത്വ തത്ത്വ കീളന്തീ വിഹരതി, തദാ ഗാമസമീപേ മഹാസോബ്ഭം
ഹോതി. തത്ത്വകോ മരുത്മരുക്ഖോ സബ്രദാ പാളിഹുല്ലോവ തീടിന്തി. മനുസ്സാ
ബുദ്ധപൂജനത്ത്വം പുപ്ഫാണി വിചിണന്താ ഉദകം ഓഗഹേത്വാ
രുക്ഖമഭിരുയ്ഹ പുപ്ഫാണി ഓചിണന്തി, കൂമാരികാ തേ ദിസാ മനുസ്സാ
സുഖേന ഗന്ത്വാ പുപ്ഫാണി ഓചിണന്തുതി ഏകം സുക്ഖപാലിഭദ്രദണ്ഡകം
ആഹരിത്വാ സേതും കത്വാ റപേസി, തതോ പട്ഠായ മനുസ്സാ തേനഗന്ത്വാ
പുപ്ഫാണി ഓചിണന്തി. അഥ സാ തതോ ചുതാ തേനേവ കൂസലകമ്മേന
ജമ്ബുദീപേ പാടലിപുത്തനഗരേ സോമദത്തരഞ്ഞോ യീതാ ഹുത്വാ നിബൃത്തി,
ഉത്തമരൂപധരാ ദേവച്ഛരപടിഭാഗാ അഹോസി. മാതാപിതരോ പനസ്സാ
ബോധിരാജകുമാരികാതി വോഹരിംസു. പുബ്ബേ കതസേതുആനുഭാവേന തസ്സാ
സുവീരകോ നാമേകോ ആകാസഗാമീ സിന്ധവപോതകോ നിബൃത്തി.
രാജയീതയാ പന പിതാ ബുദ്ധമാമകോ ധമ്മമാമകോ സഞ്ചലമാമകോ ഹുത്വാ
മഹന്തം പുഞ്ചം പസവന്തോ സിന്ധവപോതകം ദിസാ പുഞ്ചകരണസ്സ മേ
സഹായോ ലഭോതി തുട്ഠമാനസോ അസ്സം അഭിരുഹിത്വാ ദിവസസ്സ
തിക്ഖത്തും ഗന്ത്വാ മഹാബോധിം വന്ദതി. രാജയീതാ നം ദിസാ പിതൃസന്തികം
ഗന്ത്വാ അഭിണ്ഠം താത കൂഹിം ഗച്ഛസീതി പുച്ഛി. രാജാ ന കിഞ്ചി കഥേസി,
അഥ സാ പുനപ്സുനം പിതരം നിബന്ധന്തീ പുച്ഛി. തതോ രാജാ തസ്സാവി
കരോന്തോ ഏവമാഹ.

൧. അമ്ഹാകം ഭഗവാ പുബ്ബേ, പുരേന്തോ ദസപാരമീ;
അദാസി സീസരത്തക്ഖി, മംസം ജീവിതമേവ ച.
൨. പുത്തദാരേ ച രജേജ ച, പത്വാ [\[ദത്വാ ഇതിപികത്ഥചി\]](#) പാരമിമത്ഥകം;
അനപ്പകപ്പകോടിനം, വേപേത്വാ കപിലവുയേ.
൩. സക്കരാജകുലേ ജാതോ, ലോകേ അപ്പടിപുഗ്ഗലോ;
സമ്പത്തചക്കവത്തിത്തം, പഹന്ത്വാ നരാധിപോ.
൪. ദിസാ നിമിത്തേ ചതുരോ, നിക്ഖമ്മ അഭിനിക്ഖമം;
ബോധിമൂലമുപാഗമ്മ, നിസിന്നോ വജിരാസനേ.
൫. സഹസ്സബാഹും മാപേത്വാ, നാനായുധസമാകുലം [\[നാനാവുധസമാകുലം-
ഇതിസബ്രമ\]](#);
മഹാഭീതികരം വേസം, കാളപബ്ബതസാദിസം.
൬. മാപേത്വാ സമാരുയ്ഹ, ഗിരിമേഖലവാരണം;
മാരസേനം സമാനേത്വാ, ആഗതം മകരദ്ധജം.
൭. പാരമിതാബലേന തം, മാരസേനം പലാപിയ;
യത്ഥാസീനോ കിലേസാരി, സഹസ്സം ഘാതയീ ജിനോ.

- വ. നയനം സുജലസേകേഹി, സത്താഹം ജിനസേവിതം;
പൂജിതം ദേവബ്രഹ്മേഹി, സിദ്ധോരഗനരാദിഹി;
വന്ദിതും ജയബോധിന്തം, ഗച്ഛാമി സതതം അഹം.
൯. ഉപാസതി സദാ ഗന്ധാ, യോ നരോ ബോധിപാദപം;
ഗന്ധോദദീപധൂപാദി, നാനാപൂജാഹി സാധുകം.
൧൦. സ നരോ നിരാമയോ ഹോതി, പച്ചത്തേ ച പരത്മ ച;
പൂജിതോ മാനിതോ ഹോതി, ദീപായു ബലവാ സുഖീ.
൧൧. തദത്ഥം പത്മയന്തേന, അത്ഥകാമേന ജന്തുനാ;
ഉപാസനീയം സദ്ധായ, നിച്ഛം തം ബോധിപാദപന്തി.

തം സുതാ കുമാരികാ പീതിയാ ഫുടസരീരാ പിതരം വന്ദിത്വാ അഹമ്പി
താത ഗച്ഛാമിതി ആഹ. രാജാ പനസ്സാ ഉപദ്രവഭയേന ഗമനം ന ഇച്ഛി. തതോ
സാ യാവതതിയം പിതരം യാചിത്വാ രഞ്ഞാ അനുഞ്ഞാതാ. തതോ പട്ഠായ
പിതരാ സദ്ധിം സിന്ധവമാരുയ്ഹ ബോധിം വന്ദിതും സതതം ഗച്ഛതി.
അമാപരഭാഗേ രാജാ മരണമഞ്ചേ നിപന്നോ ചിന്തേസി. യീതാ മേ നിരന്തരം
ബോധിഉപട്ഠാനംഗച്ഛതി, ഏതിസ്സാ അനാഗതേ യംകിഞ്ചി ഭയം ഉപ്പജ്ജമാനം
തതോ ഉപ്പജ്ജതി. തത്ഥ മേ കിം കാതബ്ബന്തി. തതോ സിന്ധവം
പക്കോസാപേത്വാ തസ്സ കണ്ണമൂലേ മന്തേന്തോ ഏവമാഹ, താത മമ യീതാ
അഭിണ്ഹം തവ സഹായം കത്വാ ബോധിം വന്ദിതും ഗച്ഛതി. തത്ഥസ്സാ
യംകിഞ്ചി ഭയം ഭവേയ്യ. തം നപ്പതിരുപം. തത്ഥ ഗമനാഗമനേ മമ യീതരം
രക്ഖേയ്യാസീതി തസ്സ യീതരം പടിപാദേത്വാ കാലമകാസി. തതോ രാജയീതാ
പിതൃസരീരകിച്ചം കാരേത്വാ ദിവസസ്സ തിക്ഖത്തും അസ്സമഭിരുയ്ഹ
ബോധിഉപട്ഠാനം ഗച്ഛതി. മനുസ്സാ പനസ്സാ രൂപസമ്പത്തിം ദിസ്വാ
വിമ്ഹിതമാനസാ രാജാരഹം വത നോ ഇദം പണ്ണാകാരം ദിട്ഠം. ഗന്ധാ
രഞ്ഞാ ആചിക്ഖിസ്സാമ. അപ്പേവ നാമ രാജാ സോ കിഞ്ചി നോ ദദേയ്യാതി
ചിന്തേത്വാ രഞ്ഞാ സന്തികം ഗന്ധാ വന്ദിത്വാ റിതാ ഏവമാഹംസു.

൧൨. ബോധിമണ്ഡം സമാഗമ്മ, അഭിണ്ഹം തുട്ഠമാനസാ;
വന്ദന്തീ യാതി കന്തേകാ, വിജ്ജുവ സിരിയാ ജലം.
൧൩. നീലധമ്പിലുഭാരാ സാ, വിസാലായതലോചനാ;
സോണ്ണദോലാഭസവണാ, സാമാ സുഭപയോധരാ.
൧൪. സതരംസീഹി സമ്മിസ്സ, സഞ്ചാമ്ബുദസമാധരാ;
തുങ്ഗനാസാ നീലഭമു, ഹാസഭാസാ മനോരമാ.
൧൫. ഞാദിസം നോ മഹാരാജാ [\[മഹാരാജദിട്ഠപുബ്ബ ഇതിപികത്ഥചി\]](#),
ദിട്ഠപുബ്ബം കുദാചനം;
ഏഹി തസ്സാ സിരിന്ദേവ, ബോധിമണ്ഡമ്ഹി ദക്ഖസീതി.

തം സുതാ രാജാ സവണസംസഗ്ഗേനേവ തായ പടിബദ്ധചിത്തോ
ചതുരങ്ഗിനിംസേനം ഗഹേത്വാ രാജയീതരം ബോധിവന്ദനത്വായ ആഗതകാലേ
ബഹിപാകാരേ സേനം പരിക്ഖിപാപേത്വാ ഗണ്ഹമേതന്തി മനുസ്സേ
നിയോജേസി. തതോ സേനാപി തം ഗഹണസജ്ജാ അട്ഠാസി. രാജയീതാ തേ
ദിസ്വാ സീഘം സിന്ധവം ഉപസങ്കമിത്വാ തസ്സ പിട്ഠിയം നിസിന്നാ പണ്ഹിയാ

സഞ്ചാരം അഭാസി. സോ തം ഗഹേത്യാ വേഗേന ആകാസം പക്വന്തി. സാ പന
ദുന്നിസിന്നഭാവേന അസ്സസ്സ വേഗം സന്ധാരേതുമസക്കോന്തി അസ്സപിട്ഠിതോ
പരിഗലി. സിന്ധവോ രാജധീതരം പതമാനം ദിസ്വാ രാജോവാദം സരമാനോ
വേഗേനാഗന്ത്യാ തസ്സാ കേസേ ഡംസിത്യാ ഉക്ഖിപിത്യാ പതമാനായ തസ്സാ
പിട്ഠിംഭത്യാ നിസീദാപേത്യാ ആകാസേന തം നേത്യാ പാടലിപുത്തനഗരേയേവ
പതിട്ഠാപേസി [\[പാതലിപുത്തനഗരേയേവതം പവിഠാപേസിഇതിപികത്ഥചി\]](#).

എന്ത്യീരച്ഛാനഗതാപേവം, സരന്താ ഉപകാരകം;
ന ജഹന്തിതി മന്ത്യാന, കതഞ്ഞു ഹോന്തു [\[ഹോന്തിപാണിനോ-
ഇതിപികത്ഥചി\]](#) പാണിനോതി.

തതോ പട്ഠായ സാ പുണ്ണകമ്മം കത്യാ സഗ്ഗപരായനാ അഹോസിതി.

എ.യോ യം ദുമിന്ദായതിനന്ദനേന;
സമ്പൂജിതം പൂജയതേ സ പഞ്ഞോ;
സ ഭോഗവാ ഹോതി അനീതികോ ച,
സബ്ബത്ഥ സോ ഹോതി പസത്ഥരുപോ.

ബോധിരാജധീതുയാ വത്ഥും നവമം.

രം. കുണ്ഡലിയാ വത്ഥുദ്ഹി അയമാനുപുണ്ണികമാ

ലങ്കാദീപേ രോഹണജപദേ മഹാഗാമോ നാമ അഹോസി, തത്ഥ
തിസ്സവിഹാരം നാമ അനേകസതഭിക്ഖുഹി സമാകിണ്ണം
അനേകപരിവേണപതിമണ്ഡിതം വിഹാരം അഹോസി. തത്ഥേകോ തിസ്സോ നാമ
സാമണേരോ പടിവസതി. സോ ഏകസ്ഥിംസമയേ ജനപദചാരികം ചരന്തോ
പാസാണവാപിഗാമേ ഭിക്ഖം ചരിത്യാ യാപനമത്തം ഭത്തം സപ്പിനാ സദ്ധിം
ലഭിത്യാ നിക്ഖമ്മ ഗാമദാരം പത്യാ മഹാഗാമാഭിമുഖോ ഗച്ഛന്തോ മനുസ്സേ
ഉദകഫാസുകട്ഠാനം പുച്ഛി. തേഹി ഭന്തേ തുദ്ഹാകം അഭിമുഖേ
അവിദൂരട്ഠാനേ കകുബ്ബന്ദന്ദരം നാമ സന്ദമാനസീതലോദകം
ധവലവാലുകാതലം തത്ഥ തുദ്ഹേ ഗന്ത്യാ നഹാത്യാ സീതലച്ഛായായ
വാലുകാതലേ നിസിന്നോ ഭത്തകിച്ചം കത്യാ ഗച്ഛമാതി വുത്തേ സാമണേരോ
സായൂതി വത്യാ തത്ഥ ഗന്ത്യാ ഫാസുകട്ഠാനേ നിസിന്നോ ഭത്തം
ഭുഞ്ജിതുമാരഭി. തദാ ഏകേന വനകമ്മീകേന സദ്ധിംഅരന്തം ഗതാ ഏകാ
സുനഖീ തസ്ഥിം കന്ദരേ ഏകസ്ഥിം പബ്ഭാരട്ഠാനേ ദാരകേ വിജായിത്യാ
ഛാതജ്ജന്താ പവേധമാനഗത്താ ദാരകാനം സമീപേനിപന്നാ സാമണേരസ്സ
പത്തേ ആഹാരഗന്ധം ഛായിത്യാ നിപന്നട്ഠാനതോ വുട്ഠായ പവേധമാനാ തസ്സ
സമീപം ആഗമ്മ നങ്ഗുട്ഠം ചാലേന്തി അട്ഠാസി, സാമണേരോ തം ദിസ്വാ
കമ്പിതമാനസോ അത്തനോ ഭോജനത്ഥായ വട്ടിതം പഥമാലോപം തസ്സാ പുരതോ
ഠപേസി, തതോ സാ സോമനസ്സാ തം ഭുഞ്ജി. തം ദിസ്വാ തുട്ഠോ പുനപ്പുനം
ആലോപം കരോന്തോ തസ്സാ ഭത്തം ദത്യാ പത്തം യോവിത്യാ മവികായ
പക്ഖിപിത്യാ അഗമാസി. തതോ സാ സുനഖീ സാമണേരഗതേന പസാദേന
തതോ ചുതാ ജമ്ബുദീപേ ദേവപുത്തനഗരേ രാജാനം പടിച്ച തസ്സ മഹേസിയാ
കുച്ഛിദ്ഹി പടിസന്ധിം ഗണ്ഹിത്യാ ദസമാസച്ചയേന മാതുകുച്ഛിതോ നിക്ഖമി,
അമസ്സാ സിഖാമങ്ഗലദിവസേ സമ്പത്തേ മാതാപിതരോ പനസ്സാ
കുണ്ഡലാവട്ടകേസത്താ കുണ്ഡലാതി നാമ മകംസു. സാ അനുക്കമേന
സോളസവസ്സുദേശികാ അഹോസി, തസ്ഥിം കിര സമയേ തിസ്സോ സാമണേരോ

മഹാബോധിം വന്ദിസ്സാമീതി നാവം അഭിരുയ്ഹ ജമ്ബുദീപം ഗന്താ
 അനുപുഞ്ചേന ദേവപുത്തനഗരം പത്യാ സുനിവത്ഥോ സുപാരുതോ
 യുഗമത്തദസോ ഭിക്ഖായ ചരന്തോ മഹാവിമിം സമ്പാപുണി. രാജധീതാ
 സീഹപഞ്ജരം ഉഗ്ഘാടേതാ അന്തരവിമിം ഓലോകേന്തി ഭിക്ഖന്തം
 സാമണേരം ദിസ്വാ പുബ്ബസിനേഹം പടിലഭി, തസ്ഥിംഖണേ തസ്സാ
 ജാതിസ്സരന്താണം അഹോസി. സാ കിര പുഞ്ചേ ഭിക്ഖുണീ ഹുത്വാ
 പണ്ണസൂചിയാ സദ്ധിം പോത്ഥകഞ്ച പദീപിയതേലഞ്ച ദത്വാ ജാതിസ്സരാ
 ഭവേയ്യന്തി പത്ഥനം റപേസി, തതോ സാജാതിം അനുസ്സരന്തി സാമണേരേന
 അത്തനോ കതുപകാരം ദിത്വാ സോമനസ്സാ നം പക്കോസാപേത്വാ രാജഗേഹേ
 ആസനം പഞ്ഞാപേത്വാ തത്ഥ നിസിന്നം നാനഗ്ഗരസ ഭോജനേന പരിവിസിത്വാ
 ഓനീതപത്തപാണിം സാമണേരം ഉപസങ്കമിത്വാ വന്ദിത്വാ ഏകമന്തം നിസിന്നാ
 തേന സദ്ധിം സല്ലപന്തി ഏവമാഹ.

൧. ന സഞ്ജാനാസി മം ധീര, പുഞ്ചേഹം തവ ദാസികാ;
 തേനാഹം സുഖിതാ ആസിം, തസ്ഥാ ത്വമസി ഇസ്സരോതി.

തം സുത്വാ സാമണേരോ ആഹ.

൨. നത്ഥി മേ താദിസീ ദാസീ, ന സഞ്ജാനാമി തം അഹം;
 കാസി ത്വം കസ്സ വാ ധീതാ, തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതാതി.

തതോ സാ തം സാരാപേന്തി ആഹ.

൩. സാരാപേമി തുവം അജ്ജ, യഥാ ജാനാസിമം ഇസേ;
 ബുജ്ജത്ഥസ്സു ബോധിതോ ദാനി, മയാ ജാതിംസരന്തിയാ.

൪. പാസാണവാപിഗാമമ്ഹി, തമ്ബപണ്ണിമ്ഹി രോഹണേ;
 ഭിക്ഖിത്വാ ന തുവം ഭന്തേ, യദാ കകുബ്ബന്ദകന്ദരേ.

൫. നിസീദിത്വാ ന ത്വം ഭത്തം, ഭുത്തകാലം സരിസ്സസി;
 തദാഹം സുനഖീ ആസിം, വിജാതാ ലദ്ധഗോചരാ.

൬. ദാരകേ ഖാദിതും മയ്ഹ, മാസന്നാ ഖുദപീളിതാ;
 പവേധമാനസബ്ബന്ദഗാ, അട്ഠാസിം തവ സന്തികേ.

൭. ദിസ്വാ തം മം തദാ ഭന്തേ, വേധമാനം ബുഭുക്ഖിതം;
 ഛരിന്നഭന്തോ തുവം ഹുത്വാ, മമം ഭന്തേന തോസയീ.

൮. തദാഹം മുദുചിത്തേന, ചിത്തം തയി പസാദയിം;
 തേനാഹം പുണ്ണകമ്മേന, ദുതിയേ അത്തസമ്ഭവേ.

൯. ഇധ രാജകുലേ ജാതാ, സബ്ബകാമസമിദ്ധിനീ;
 ചിത്തപ്പസാദമത്തേന, ലോകനാഥസ്സ സാസനേ.

൧൦. തദഹുപബ്ബജിതസ്സാപി, ഞ്ഠദിസാ ഹോന്തി സമ്പദാ;
 കീദിസം ഹോതി സമ്ബുദ്ധേ, പസാദേന ഫലം അഹോ.

൧൧. അന്താനി പന കിച്ചാനി, പഹായാത്തഹിതേ രതോ;
 അതന്ദിതോ ദിവാരത്തിം, സരാതു രതനത്തയന്തി.

ഏവം സാമണേരേന കരുപകാരം സാരാപേത്യാ ഭന്തേ തവ ദാസിയാ
അനുഗൃഹം പടിച്ച ഇധേവ വസമാതി നിമന്തിത്യാ തേന സമ്പദിച്ഛിതേ മഹന്തം
വിഹാരം കാരാപേത്യാ സാമണേരം ആദിം കത്യാ അനേകഭിക്ഷുസതേ
നിമന്തേത്യാ വിഹാരേ വസാപേത്യാ സുലഭം കത്യാ ചതുപച്ചയേഹി
ഉപട്ഠാസി. സാമണേരോപി സുനഖിയാ ദിന്നദാനം അനുസ്സരിത്യാ തുട്ഠോ
ബുദ്ധാനുസ്സതിം മനസി കരോന്തോ ന ചിരേനവ അരഹത്തം പത്യാ
തസ്മിന്ധേവ വിഹാരേ വസന്തോ ആയുപരിയോസാനേ തത്ത്വേവ
പരിനിബ്ബായിതി.

മഹതിയദ്ധേസു തിലോകസ്മിം, നത്ഥി വത്സുത്തയം വിനാ;
സത്താന മന്തേ മിച്ഛത്ഥ, ദായകം സുരപാദപം.

കുണ്ഡലിയാ വത്സും ദസമം.

മഹാസേനവല്ലോ ചതുത്ഥോ.

ഏത്താവതാ ജമ്ബുദീപുപ്പത്തികമാ സമത്താ.